

PRILOZI 5/2014

**Hrvatske
javnobilježničke
komore**

**PRILOG PRIREDILA
Marija Butković, dipl. iur.**

POSTUPAK OVRHE I OSIGURANJA KROZ JAVNOBILJEŽNIČKU I SUDSKU PRAKSU

Zagreb, svibanj 2014.

POSTUPAK OVRHE I OSIGURANJA KROZ JAVNOBILJEŽNIČKU I SUDSKU PRAKSU

Danom stupanja na snagu čl. 102. Zakona o izmjenama i dopunama “staroga” Ovršnog zakona (Narodne novine br. 88/05), 28. siječnja 2006., određeno je sudjelovanje javnih bilježnika u ovrsi kao novog tijela postupka. Tom značajnom novinom ovršni je postupak uređen kao postupak po kojem sudovi i javni bilježnici provode prisilno ostvarenje tražbina na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava te prema kojem provode postupke osiguranja.

Polazeći od zakonskog definiranja uloge javnih bilježnika u ovrsi, njima je povjeren posao određivanja ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, obavljanje dostave rješenja o ovrsi, stavljanje potvrda pravomoćnosti i ovršnosti na rješenja o ovrsi te upućivanje predmeta nadležnom sudu kada je to zakonom predviđeno, a to su slučajevi: dostave predmeta u slučaju kada se ocijeni da prijedlog za ovrhu nije dopušten, uredan ili osnovan, u slučaju podnošenja prigovora protiv rješenja o ovrsi te povodom prijedloga stranaka.

Svrha uvođenja novog tijela postupka, dakle javnih bilježnika u ovoj vrsti ovrhe i ciljeva koje se njihovim sudjelovanjem želio postići, bilo je rasterećivanje sudova tom vrstom predmeta i mogućnost naplate tražbine ovrhovoditelja izvansudskim putem, što je dovelo do značajno manjeg priljeva te vrste predmeta na sudove.

Tijekom više od osam godina provođenja Ovršnog zakona^{*1}, kao osnovnoga zakonskog propisa kojeg javni bilježnici primjenjuju u postupcima ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, nailazilo se na niz nedoumica i problematičnih situacija, a ponekad se činilo i onih potpuno bezizlaznih, što je rezultat specifičnosti te vrste ovrhe u praksi. No ipak su se definirala neka pitanja iz područja sudjelovanja javnih bilježnika u postupcima ovrhe, vezano s tim i s radom sudova.

U ovoj zbirci sudske i javnobilježničke prakse nastojalo se obuhvatiti ne samo materiju ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, već i ovršni postupak na temelju ovršne isprave, institute zadužnica i bjanko zadužnica, ovrhu i osiguranje općenito te svima uvijek zanimljivu i, usudujemo se reći, pomalo problematične institute hipoteke i fiducija.

Nadamo se da će svim čitateljima ovaj prilog pomoći u svakodnevnom radu.

Marija Butković

1 Narodne novine br. 112/12, 25/13

SADRŽAJ

UVOD	3
1. OVRHA I OSIGURANJE - OPĆENITO	6
2. SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI	22
3. OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE	32
4. OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE	86
5. OVRHA - RAZNO	87
6. SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA NA STVARI I PRIJENOSOM PRAVA	165
7. SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO ZALOŽNOPRAVNO OSIGURANJE NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA	174
8. OSIGURANJE - RAZNO	180

PRAVNI IZVORI:

- 1) www.vsrh.hr
- 2) www.vtsrh.hr
- 3) www.usud.hr
- 4) www.ingbiro.com

1. OVRHA I OSIGURANJE - OPĆENITO

POKRETANJE OVRŠNOG POSTUPKA - PRIJEDLOG OVRHOVODITELJA

Istodobno pokretanje više ovršnih postupaka protiv istog ovršenika

(Čl. 35. st. 1. u vezi s čl. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Ovrhovoditelj može predložiti u ovršnom prijedlogu, a sud odrediti ovrhu na više sredstava ili više predmeta, a na prijedlog ovršenika sud će ograničiti određenu ovrhu samo na neke od određenih sredstava, odnosno predmeta, ako su dovoljni za ostvarenje tražbine. Ovrhovoditelj može radi namirenja iste tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe u istom ovršnom predmetu, ali ne može istodobno pokrenuti više ovršnih postupaka protiv istog ovršenika, radi namirenja iste tražbine.

“Ovršenik izjavljuje žalbu zbog žalbenih razloga iz čl. 46. st. 1. toč. 5., 6. i 7. u svezi s čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona (dalje: OZ), te ističe da sud u ovom predmetu nije mogao odrediti ovrhu jer je već u tijeku ovrha u predmetu Ovr-33/05 Općinskog suda u G. na ovršenikovim nekretninama i pokretninama, i to radi namirenja iste novčane tražbine i na temelju iste ovršne isprave.

Prethodni žalbeni navodi ovršenika su točni, jer iz spisa Općinskog suda u G. broj Ovr-33/05 proizlazi da je u tom predmetu u tijeku ovrha između istih stranaka, na temelju iste ovršne isprave i radi namirenja iste novčane tražbine kao i u ovršnom predmetu u kojem je doneseno pobijano rješenje o ovrsi. Ovrha u navedenom predmetu Općinskog suda u G. pokrenuta je ovršnim prijedlogom zaprimljenim na sudu dana 31. siječnja 2005. godine, a povodom kojeg je istog dana doneseno i rješenje o ovrsi na nekretninama i pokretninama ovršenika.

S obzirom na navedeno, osnovano ovršenik ukazuje na postojanje žalbenog razloga iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 7. OZ-a, jer je sud određivanjem ovrhe u ovom ovršnom predmetu pogrešno primijenio materijalno pravo.

Naime, provedbu ovrhe, radi prisilnog namirenja određene tražbine, istodobno s više sredstava ili na više predmeta ovrhe, regulira odredba čl. 5. OZ-a, i dopuštena je samo ako je predložena i određena u skladu s tom odredbom. Dakle, u skladu s navedenom odredbom, moguće je istodobno zatražiti ovrhu na više sredstava (pljenidbom računa, na nekretninama, na pokretninama), jednim prijedlogom i u istom ovršnom predmetu, pri čemu sud može tako predloženu ovrhu i odrediti, ali je može i ograničiti samo na neko od više predloženih sredstava, a kako to propisuje navedena odredba u čl. 5. st. 1. i 2. Isto tako, odredba čl. 5. u st. 3., pod određenim pretpostavkama, predviđa i mogućnost promjene sredstva ili predmeta na kojem je ovrha određena, u kojem slučaju ovršni sud donosi rješenje o nastavku ovrhe na novom sredstvu ili predmetu, ali opet u tom istom ovršnom predmetu u kojem je ovrha već određena.

S obzirom na navedeno, ovrhovoditelj nije ovlašten na istodobno pokretanje više ovršnih postupaka protiv istog ovršenika radi namirenja iste tražbine, jer je takvo postupanje u suprotnosti s naprijed navedenom odredbom čl. 5. OZ-a, ali isto tako i s odredbama Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03) o zabrani dvostruke litispendencije, koje odredbe se, na temelju odredbe čl. 19. st. 1. OZ-a, primjenjuju i u ovršnom postupku.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-339/07-2, od 8. III. 2007.

OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU - SREDSTVA I PREDMET OVRHE - PREDLAGANJE NOVOG SREDSTVA I PREDMETA OVRHE

Kada je ovrha određena na računu ovršenika

(Čl. 5. st. 3. u svezi s čl. 180.a st. 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Obavijest Financijske agencije da na računima ovršenika nema novčanih sredstava za namirenje ovrhovoditeljeve tražbine ima značaj faktične nemogućnosti provedbe ovrhe kada je ona pokušana, pa je ovrhovoditelj

ovlašten predlagati novo sredstvo i predmet ovrhe bez obveze čekanja na istek roka od godine dana propisanog čl. 180.a st. 4. Ovršnog zakona.

“Prvostupanjski sud je prijedlog ovrhovoditelja odbio uz obrazloženje da okolnost što u trenutku podnošenja prijedloga za izmjenu sredstva odnosno predmeta ovrhe ne postoje novčana sredstva na računima ovršenika ne znači da je u potpunosti isključena mogućnost da ta sredstva postanu raspoloživa prije isteka roka iz odredbe čl. 180.a st. 4. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Iz stanja predmeta proizlazi da je Financijskoj agenciji dostavljeno rješenje o ovrsi na novčanim sredstvima ovršenika dana 26. listopada 2011., a obavijest da je rješenje postalo pravomoćno i da se ovrhovoditelju može isplatiti njegovu potraživanje dana 23. studenoga 2011. godine. Financijska agencija je podneskom zaprimljenim u prvostupanjskom sudu dana 6. prosinca 2011. godine izvijestila sud da na računu ovršenika nema novčanih sredstava za izvršenje rješenja o ovrsi, ali je isto evidentirano u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje.

Odredbom čl. 180.a st. 4. OZ-a propisan je rok u kojem je ovrhovoditelj u slučaju nemogućnosti provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika dužan podnijeti prijedlog za izmjenu sredstva i predmeta ovrhe ako želi spriječiti obustavu ovršnog postupka. Međutim, navedena zakonska odredba ne sprječava ovrhovoditelja da takav prijedlog podnese znatno prije isteka propisanog jednogodišnjeg roka, nakon što je upoznat s činjenicom da na računima ovršenika nema raspoloživih novčanih sredstava. Suprotno shvaćanju prvostupanjskog suda, mišljenje je ovog suda drugog stupnja da slučaj kada na računima ovršenika nema novčanih sredstava za namirenje tražbine ovrhovoditelja predstavlja faktičnu nemogućnost provedbe ovrhe u trenutku kada se ona pokušala provesti, pa nema zapreke da ovrhovoditelj po primitku obavijesti Financijske agencije da na računu ovršenika nema raspoloživih novčanih sredstava predloži novo sredstvo odnosno predmet ovrhe u skladu s čl. 5. st. 3. OZ-a. Imajući u vidu da je svrha ovršnog postupka namirenje novčane tražbine ovrhovoditelja te da taj postupak mora biti proveden na ekonomičan i učinkovit način, ne bi bilo opravdano zahtijevati od ovrhovoditelja da gotovo godinu dana iščekuje da nemogućnost provedbe ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika otpadne, odnosno ograničavati ga u pravu da predloži izmjenu sredstva i predmeta ovrhe samo zbog toga što postoji mogućnost da će prije isteka roka iz čl. 180.a st. 4. OZ-a na račun ovršenika prispjeti novčana sredstva te da će se iz tih sredstava možda uspjeti namiriti tražbina ovrhovoditelja, što su potpuno neizvjesne okolnosti.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-431/12-2, od 13. IX. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - OGRANIČENJE SREDSTAVA I PREDMETA OVRHE I OSIGURANJA

Naknada za rad osuđenika

(Čl. 4. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Naknada za rad osuđenika nije izuzeta od ovrhe jedino u slučaju ako se provodi ovrha radi naplate tražbine po osnovi naknade štete prouzročene kaznenim djelom.

“Iako je od ovrhe izuzeta naknada za rad osuđenika, ali ne i ako se radi o ovrsi radi naplate tražbine po osnovi naknade štete prouzročene kaznenim djelom osuđenika, a iz presude Općinskog suda u O. br. K. ___/08 od 24. rujna 2008. koja odluka je postala pravomoćna s danom 12. prosinca 2008. razvidno je da je tražbina za koju je određena ovrha dosuđena ovdje ovrhovoditeljima kao njihov imovinskopravni zahtjev, to je pobijanim rješenjem ovrha i određena na predmetu ovrhe koji nije izuzet od ovrhe u smislu čl. 148. Ovršnog zakona.”

Županijski sud u Varaždinu, 12 Gž-4702/12-2, od 27. VI. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - OGRANIČENJE SREDSTAVA I PREDMETA OVRHE I OSIGURANJA

Prodaja na dražbi poljoprivrednog zemljišta strancu

(Čl. 358.a Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - “Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08 i 38/09).

Ako je ovršni sud na dražbi strancu prodao nekretninu koja predstavlja poljoprivredno zemljište, onda je takva radnja suda ništava.

“Prvostupanjski sud je pobijano rješenje utemeljio na primjeni odredbe čl. 358.a Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (dalje: ZV) u smislu koje odredbe strani državljanin i strane pravne osobe, pa i one iz država članica Europske unije, ne

moгу stjecati pravo vlasništva na poljoprivrednom zemljištu u RH i na zaštićenim dijelovima prirode. Prvostupanjski sud je utvrdio da je nekretnina čkbr. __ iz zk. ul. __ k.o. Č. poljoprivredno zemljište (na temelju sadržaja dopisa Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša V. županije od 29. srpnja 2011.) i da se nalazi izvan granica građevinskog područja zbog čega je prodaja nekretnine strancu (ovrhovoditelju) nezakonita. Naime, prvostupanjski sud je, što je pogrešno, utvrdio tek nakon izvršene prodaje predmetne nekretnine ovrhovoditelju, koji je stranac, državljanin zemlje članice EU, da je predmetna nekretnina poljoprivredno zemljište i da stranci (fizičke osobe, pa bili oni i državljani članice EU) nemaju pravo (još) stjecati pravo vlasništva poljoprivrednog zemljišta (na temelju kupnje). Jasno je da se navedeni materijalnopравни režim iz materijalnopравnih odredaba na koje se prvostupanjski sud poziva (čl. 358.a u vezi s čl. 354. do 358. ZV-a) odnosi i na mogućnost stjecanja nekretnina prodajom po državnom tijelu - sudu, putem javne dražbe. Za navedeno utvrđenje (da je predmetno zemljište poljoprivredno) dovoljan je dokaz njegova službena katastarska evidencija (radi se o čestici upisanoj kao usjek (129 m²) odnosno voćnjak (1910 m²), a prema uvjerenju Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša V. županije klasa: _____, Ur. br. _____ od 29. srpnja 2011. nalazi se izvan granica građevinskog područja, zbog čega očito predstavlja poljoprivredno zemljište u smislu odredbe čl. 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine", br. 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11). Iz navedenog razloga prodaja kojom je prvostupanjski sud predmetnu nekretninu prodao strancu protivna je kogentnom zakonskom propisu, dakle radi se o materijalnopравnoj ništavosti te sudske radnje (prodaje) i postupanju protivno zakonu, a u konkretnom slučaju navedena nezakonitost može se otkloniti jedino poništenjem prodaje nekretnine ovrhovoditelju, koji kao stranac ne može biti kupac poljoprivrednog zemljišta u RH."

Županijski sud u Varaždinu, 13 Gž-5129/11-2, od 22. II. 2012.

PREDMET OVRHE I OSIGURANJA - PREDLAGANJE NOVOG SREDSTVA I PREDMETA OVRHE

Prijedlog za promjenu predmeta zbog pogrešne naznake računa ovršenika

(Čl. 5. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

To što se ovrha ne može provesti zbog toga što je, u skladu s ovršnim prijedlogom ovrhovoditelja, određena na računu ovršenika koji ne postoji, ne predstavlja razlog za promjenu predmeta ovrhe donošenjem rješenja o ovrsi na drugom (postojećem) računu ovršenika.

"Pobijano rješenje je doneseno nakon što je sud u istom predmetu, a radi prisilnog ostvarenja iste novčane tražbine, i na temelju iste ovršne isprave, protiv istog ovršenika već odredio ovrhu rješenjem o ovrsi broj Ovr-317/09-2 od 27. veljače 2009. godine, i koje rješenje još nije postalo pravomoćno, a sve to nakon što je banka, kod koje se nalazi račun ovršenika, izvijestila ovršni sud da je ovrhovoditelj u prijedlogu rješenja o ovrsi pogrešno naznačio nepostojeći broj računa ovršenika. S pravom ovršenik u žalbi ističe da nije bilo osnove za donošenje pobijanog rješenja, odnosno da je sud njegovim donošenjem pogrešno primijenio odredbu čl. 5. st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ).

Naime, odredbom čl. 5. st. 2. OZ-a propisano je da, ako se pravomoćno rješenje o ovrsi određenim sredstvom ili na određenom predmetu ne može provesti, ovrhovoditelj može radi namirenja iste tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe, a u tom slučaju sud će donijeti novo rješenje o ovrsi, i nastaviti ovrhu na temelju tog rješenja. Dakle, da bi sud mogao u smislu naprijed navedene odredbe donijeti rješenje o promjeni predmeta ili sredstva ovrhe, potrebno je da je rješenje kojim je ovrha već određena steklo svojstvo pravomoćnosti, i da se ovrha na konkretnom predmetu ne može provesti, a u konkretnom slučaju navedene pretpostavke nisu bile ispunjene. To prije svega što rješenje o ovrsi broj Ovr-317/09-2 od 27. veljače 2009. godine još nije ni postalo pravomoćno, što predstavlja osnovnu pretpostavku za donošenje novog rješenja o ovrsi. Osim toga, prema ocjeni ovog Suda, u konkretnom slučaju nije postojala ni druga pretpostavka iz naprijed navedene odredbe, jer je navedenim (nepravomoćnim) rješenjem o ovrsi određena ovrha na nepostojećem računu, tj. na predmetu ovrhe koji ni ne postoji, a ne na postojećem računu ovršenika na kojem se zbog određenih razloga ovrha ne bi mogla provesti. Pogrešna naznaka u ovršnom prijedlogu računa ovršenika kao predmeta ovrhe ne čini razlog za donošenje novog rješenja primjenom odredbe čl. 5. st. 2. OZ-a, nego čini ovrhu određenu donesenim rješenjem o ovrsi nemogućom, što bi bio razlog za njezinu obustavu primjenom odredbe čl. 67. OZ-a."

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1390/09-2, od 11. I. 2010.

OGRANIČENJE SREDSTAVA I PREDMETA OVRHE I OSIGURANJA - PREDLAGANJE NOVOGA SRED-

STVA I PREDMETA OVRHE

Izmjena pravomoćnog rješenja o ovrsi

(Čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Ne može se smatrati da se pravomoćno rješenje o ovrsi ne može provesti na plaći ovršenika, samo zato što tražbina iznosi 7.723,30 EUR u kunskoj protuvrijednosti, a visina iznosa koji se može obustaviti 309,43 kune.

“Naime, odredbom čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona (dalje: OZ), na koju se poziva sud prvog stupnja, propisano je da ovrhovoditelj može radi namirenja iste tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe ukoliko se pravomoćno rješenje o ovrsi određenim sredstvom ili na određenom predmetu ne može provesti. U konkretnom slučaju to bi značilo da bi ovrhovoditelj mogao predlagati promjenu sredstva samo ako se ovrha na plaći iz nekog razloga ne bi mogla provesti.

Međutim, budući da se ovrha u ovom predmetu provodi, odnosno ovršenikov poslodavac postupa po pravomoćnom rješenju o ovrsi, ne može se govoriti o nemogućnosti provedbe ovrhe u smislu odredbe čl. 5. st. 3. OZ-a, pa onda ni o postojanju pretpostavki za promjenu sredstva ovrhe. Za navedenu ocjenu bez utjecaja je visina (7.723,30 EUR u kunskoj protuvrijednosti) tražbine koja se namiruje, i visina mjesečne obustave (309,43 kune) na plaći ovršenika.

Suprotno žalbenim tvrdnjama, ovrhovoditeljev prijedlog od 6. listopada 2008. godine ne može se ocijeniti osnovanim ni kao prijedlog za proširenje ovrhe. To stoga što, nakon što je doneseno rješenje o ovrsi, sud provodi ovrhu u skladu s tim rješenjem, i u tom istom ovršnom predmetu, a izvan slučaja propisanog odredbom čl. 5. st. 3. OZ-a, odredbama OZ-a nije predviđena mogućnost njegove izmjene, odnosno mogućnost proširenja ovrhe donošenjem novog rješenja o ovrsi novim sredstvom ovrhe.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2084/08-2, od 13. XI. 2008.

OVRŠNI POSTUPAK - PREDMET OVRHE I OSIGURANJA - PREDLAGANJE NOVOG SREDSTVA I PREDMETA OVRHE

Predlaganje novog sredstva ili predmeta ovrhe prije pravomoćnosti rješenja o ovrsi

(Čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Okolnost da rješenje o ovrsi nije postalo pravomoćno (jer na pravilan način nije dostavljeno ovršenicima) ne utječe na pravo ovrhovoditelja da predloži novi predmet ili sredstvo ovrhe, kada je evidentno da se na određenom predmetu rješenje o ovrsi ne može provesti.

“Pogrešan je zaključak prvostupanjskog suda da u postupku nije došlo do nemogućnosti provedbe ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika kod K. banke Z. d.d., a sve prema rješenju o ovrsi od dana 9. siječnja 2004. poslovni broj Ovrpl___. Kada je netom navedeno rješenje o ovrsi dostavljeno K. banci Z. b d.d., te kada ta banka obavještava sud da to rješenje nije moguće izvršiti zbog nedostatka sredstava na računu ovršenika te da je to rješenje zavedeno u očevidnik neizvršenih obaveza sa danom 22. ožujka 2006. i to pod rednim brojem 74. neizvršenih obaveza, onda je po zaključku ovoga Suda drugog stupnja evidentno da se rješenje o ovrsi na konkretnom predmetu ne može provesti. Stoga je ovrhovoditeljica na temelju čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 - dalje: OZ) imala predložiti novo sredstvo odnosno predmet ovrhe.

Okolnost da rješenje o ovrsi od dana 9. siječnja 2004. ne bi postalo pravomoćno (jer da na pravilan način nije dostavljeno ovršenicima) nije razlog zbog kojega ovrhovoditeljica u smislu prije navedene zakonske odredbe, u ovoj fazi postupka ne bi stekla pravo predlaganja novog predmeta, odnosno sredstva ovrhe, kada je već sada evidentno da se na konkretnom određenom predmetu rješenje o ovrsi ne može provesti. Takvo ograničenje prava na predlaganje novog predmeta odnosno sredstva ovrhe, nije niti predviđeno čl. 5. st. 3. OZ.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-2478/07, od 23. X. 2007.

OVRŠNI POSTUPAK - SREDSTVA I PREDMET OVRHE I OSIGURANJA - PREDMET OVRHE I OSIGURANJA

Zadružni ulog zadrugara

(Čl. 198. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Poslovni udjel zadrugara u štedno-kreditnoj zadruzi može biti predmetom ovrhe.

“Odredbom čl. 198. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99, skraćeno: OZ) reguliran je postupak koji se provodi radi ovrhe na udjelu ovršenika u trgovačkom društvu, dok je postupak koji se provodi radi ovrhe na pokretninama ovršenika reguliran odredbama čl. 126.-146. OZ-a.

Donoseći pobijano rješenje o ovrsi sud prvog stupnja je pravilno postupio kada je usvojio prijedlog ovrhovoditelja, pa je radi namirenja tražbine ovrhovoditelja odredio ovrhu na poslovnom udjelu ovršenika u Štedno-kreditnoj zadruzi “F” u Z., kao i ovrhu na pokretninama ovršenika, i to temeljem ovršne isprave odnosno presude Općinskog suda u S. B.

U žalbi protiv rješenja o ovrsi ovršenik ne osporava činjenicu da je vlasnik udjela u Štedno-kreditnoj zadruzi “F” u Zagrebu.

Ovršenik pogrešno smatra da njegov udio u toj štedno-kreditnoj zadruzi ne može biti predmet ovrhe jer je čl. 6. st. 5. Zakona o štedno-kreditnim zadrugama (“Narodne novine”, br. 47/98 i 67/01), koji je bio na snazi u vrijeme donošenja pobijanog rješenja o ovrsi, odnosno čl. 8. st. 5. važećeg Zakona o štedno-kreditnim zadrugama (“Narodne novine”, br. 84/02) propisano da zadržni udio ne može služiti kao sredstvo osiguranja za obveze zadrugara izvan štedno-kreditne zadruge, ali istima nije propisana zabrana provođenja ovrhe na poslovnim udjelima zadrugara.”

Županijski sud u Zagrebu, GŽ-4242/99, od 15. X. 2002.

OGRANIČENJE SREDSTAVA I PREDMETA OVRHE I OSIGURANJA**Zaštita ovrhovoditelja**

(Čl. 72. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96).

Ne može se s uspjehom protiviti ovrsi ovršenica koja je ugovorom o kreditu koji je zaključen u formi javnobilježničke isprave dragovoljno pristala da se na njezinoj nekretnini zasnije založno pravo i provede ovrha.

“Za ovaj postupak ovrhe irelevantan je navod o tome da bi ovršenica prodajom njezine nekretnine ostala bez ikakvog stambenog smještaja, kao i okolnost vođenja postupka pred Trgovačkim sudom u Rijeci glede prodaje broda koji je u vlasništvu dužnika I. Ž., jer takvi razlozi ne dovode u pitanje pravilnost rješenja o ovrsi, a niti bi se radilo o razlozima za žalbu u smislu čl. 46. OZ-a, već eventualno o razlozima koji bi se odnosili na odgodu ovrhe. Ne radi se niti o razlozima za žalbu na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Naime, pobijano rješenje je doneseno na temelju javnobilježničke isprave - ugovora o kreditu kojim je ovršenica pristala da se na njezinoj nekretnini zasnije založno pravo i provede ovrha, što znači da je založno pravo stečeno na temelju pravnog posla, pa se u smislu čl. 72. st. 1. OZ-a ovršenica ne može protiviti takvoj ovrsi pozivajući se na odredbe o zaštiti ovršenika (čl. 70. OZ-a) te na odredbe o izuzimanju od ovrhe ili o ograničenju ovrhe.

Županijski sud u Rijeci, GŽ-363/98, od 8. IV. 1998.

OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA - ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA - PRAVNI LIJEKOVI**Suglasnost o zapljeni plaće - osporavanje žalbom**

(Čl. 11. u svezi čl. 178. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Suglasnost o zapljeni plaće izdana vjerovniku tražbine, iako proizvodi učinke rješenja (pravomoćnog) o ovrsi, nije odluka (rješenje) suda donesena u sudskom postupku (ovršnom) prisilnog ostvarenja tražbine, već isprava o pravnom poslu vjerovnika i dužnika te tražbine, pa se stoga ni pravna zaštita protiv te isprave ne ostvaruje kroz sustav pravnih lijekova (žalbom) u ovršnom postupku, već tužbom u posebnom parničnom postupku.

“Pobijanim rješenjem je kao nedopuštena odbačena žalba ovršenika protiv izjave suglasnosti o zapljeni koju je ovršenik dao u smislu odredaba čl. 178. Ovršnog zakona (dalje: OZ), u svrhu namirenja ovrhovoditeljeve novčane tražbine. Pravo na žalbu, kao redoviti pravni lijek koji je zajamčen odredbom čl. 18. Ustava Republike Hrvatske, je pravo na osporavanje pojedinačnih pravnih akata. Sukladno takvom ustavnom jamstvu prava na žalbu, odredbom čl. 11. OZ-a prop-

isano je pravo na žalbu protiv rješenja koja su u ovršnom postupku donesena u prvom stupnju, s tim da su daljnjim odredbama istoga Zakona, kao što su odredbe čl. 46., 49., 252.e, 252.g st. 2., propisane pretpostavke za podnošenje i postupak povodom žalbi podnesenih protiv pojedinih rješenja, kako to pravilno navodi i prvostupanjski sud u obrazloženju pobijanog rješenja. Odredbom čl. 178. st. 1. OZ-a propisano je da suglasnost za pljenidbu ima značenje pravnog posla iz čl. 72. st. 1. istog Zakona te učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi.

Navedena suglasnost, dakle, nije rješenje o ovrsi, tj. nije pojedinačni pravni akt, već predstavlja pravni posao, s tim da je samo u odnosu na mogućnost prisilne naplate tražbine iz toga pravnoga posla propisan učinak rješenja o ovrsi. Budući da se ne radi o pojedinačnom pravnom aktu, već o pravnom poslu, isti akt ni nije moguće pobijati žalbom. Ako žalitelj smatra da je postupak prisilne naplate na temelju navedene suglasnosti proveden protivno propisima, pravnu zaštitu zbog povrede svojih imovinskih prava može zatražiti u posebnom parničnom postupku.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1677/11-2, od 25. XI. 2011.

OVRŠNI POSTUPAK - PREKID POSTUPKA

Otvaranje stečajnog postupka protiv dužnika

(Čl. 98. Stečajnog zakona - “Narodne novine”, br. 44/96, 161/98, 29/99, 129/00 i 123/03).

Ovršni postupak pokrenut prije otvaranja stečajnog postupka protiv dužnika nakon otvaranja stečaja treba prekinuti neovisno o tome radi li se o izlučnom, razlučnom ili stečajnom vjerovniku. Razlika je u tome što postupak kad su u pitanju izlučni ili razlučni vjerovnici nastavlja ovršni sud po pravilima ovršnog postupka, a kad su u pitanju stečajni vjerovnici, ovršni postupak se obustavlja.

“Ovršni postupak radi ostvarenja novčane tražbine pokrenut je 17. studenoga 2010. godine, dakle, s danom kada je ovrhovoditelj podnio prijedlog za ovrhu prvostupanjskom sudu.

Nad ovršenikom je otvoren stečajni postupak 18. studenoga 2010. godine.

Ovršni postupak je, dakle pokrenut prije otvaranja stečajnog postupka.

Prema odredbi čl. 98. st. 1. Stečajnog zakona (“Narodne novine”, br. 44/96, 161/98, 29/99, 129/00 i 123/03 - dalje: SZ) nakon otvaranja stečajnog postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti osiguranje ili ovrhu na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika. Isto tako ni vjerovnici koji nisu stečajni vjerovnici nisu ovlašteni tražiti prisilnu ovrhu ili osiguranja na budućim tražbinama dužnika pojedinaca po osnovi njegova radnog odnosa ili druge službe, ili na njegovim tražbinama po toj osnovi tijekom stečajnog postupka, osim prisilnu ovrhu ili osiguranje radi naplate zahtjeva za uzdržavanje i drugih tražbina koje se mogu namiriti iz onoga dijela prihoda dužnika iz radnog odnosa iz kojega se ne mogu namiriti tražbine drugih vjerovnika (čl. 98. st. 2. SZ-a). Postupci ovrhe i osiguranja iz navedenih stavaka koji su u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka prekidaju se, a nakon što ti postupci budu nastavljeni, ovršni sud će ih obustaviti (čl. 98. st. 3. SZ-a).

Međutim, nakon otvaranja stečajnog postupka izlučni i razlučni vjerovnici mogu radi ostvarenja svojih prava pokrenuti protiv dužnika postupke ovrhe i osiguranja po općim pravilima ovršnog postupka, a prekinute postupke ovrhe i osiguranja koje su ti vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnog postupka, nastaviti će i provesti ovršni sud po pravilima ovršnog postupka (čl. 98. st. 4. i 5. SZ-a).

Prvostupanjski je sud pravilno tumačio navedene odredbe te je zaključio da je u konkretnom slučaju nastupio prekid postupka, jer on nastupa i u situaciji kada je ovrhovoditelj izlučni ili razlučni vjerovnik, ali i u slučaju kada se radi o stečajnom vjerovniku, odnosno o vjerovniku koji nije stečajni vjerovnik. Razlika između izlučnog i razlučnog vjerovnika i drugih vjerovnika je u tome što kod vjerovnika koji su izlučni i razlučni vjerovnici postupak nastavlja ovršni sud po pravilima ovršnog postupka, a u drugom slučaju dolazi do obustave ovršnog postupka. Dakle, u svakom slučaju nastupa prekid postupka, pa žalba ovrhovoditelja nema svoga opravdanja.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-392/11, od 18. VIII. 2011.

OVRŠNI POSTUPAK - NAKNADA TROŠKOVA POSTUPKA

Naknada troška za sastavljanje podnesaka u ovršnom postupku

(Tbr. 11. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika - “Narodne novine”, br. 91/04).

Ovrhovoditelj ima pravo na naknadu troška za sastavljanje samo onih podnesaka koji su određeni Tbr. 11. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

“Odlučujući o zahtjevu za naknadu daljnjeg troška ovršnog postupka, sud prvoga stupnja priznaje ovrhovoditeljima trošak provedbe ovrhe u iznosu od 750,00 kuna, trošak predujma za sudskog ovršitelja u iznosu od 234,40 kuna, i trošak dva predujma za sudskog dostavljača u ukupnom iznosu od 257,84 kune, pa im dosuđuje ukupan trošak od 1.502,08 kuna. Odbija zahtjev ovrhovoditelja za naknadu devet podnesaka jer da važeća Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (“Narodne novine”, br. 91/04, dalje: Tarifa) ne predviđa naknadu za sastavljanje podnesaka u ovršnom postupku. Isto tako odbija i zahtjev ovrhovoditelja za naknadu dva predujma jer da nema dokaza o izvršenoj uplati te odbija zahtjev za naknadu za sastav prijedloga za ovrhu i trošak iz rješenja o ovrsci jer da je o takvom zahtjevu sud već odlučio rješenjem o ovrsci.

Pravilan je stav suda prvoga stupnja o tome da ovrhovoditelji nemaju pravo na naknadu troška za sastavljanje podnesaka. Naime, Tarifa u glavi trećoj regulira naknadu troškova u ovršnom postupku i pritom ne predviđa takvu naknadu za sastavljanje podnesaka. Stoga takve radnje ne čine trošak zastupanja i kao takve ne predstavljaju trošak postupka.

U odnosu pak na žalbene navode o potrebi analogne primjene Tarife u dijelu kojim se regulira naknada u parničnom postupku žaliteljima, valja odgovoriti da uz činjenice postojanja posebnih odredaba o troškovima ovršnog postupka takva analogija nije moguća. Isto tako, supsidijarna primjena odredaba Zakona o parničnom postupku u ovršnom postupku ne dovodi i do primjene Tarife na način kako to obrazlažu ovrhovoditelji.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-2513/07, od 13. XI. 2007.

OVRHA - PRIMJENA ODREDABA DRUGIH ZAKONA

Punomoć

(Čl. 19. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Na temelju punomoći podnesene javnom bilježniku punomoćnik ovrhovoditelja ovlašten je staviti prijedlog za provedbu ovrhe na predmetu na kojem se ne može tražiti izvansudska ovrha, budući da postoji kontinuitet postupka kod javnog bilježnika i sudskog postupka.

“Uz obrazloženje da je ovrhovoditelj po punomoćnicima - odvjetnicima u B., podnio prijedlog za sudsku ovrhu na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja na temelju vjerodostojne isprave, donesenog po javnom bilježniku N.O. pod brojem Ovr-- od 30. lipnja 2006., a da uz prijedlog nije pridonio i punomoć za zastupanje po navedenim odvjetnicima, sud prvog stupnja je na temelju čl. 35. st. 3. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05, dalje: OZ) prijedlog kao nepotpun odbacio.

Osnovana je tvrdnja žalitelja da je donoseći pobijano rješenje sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03, dalje: ZPP) u vezi s čl. 252.h st. 2. OZ, a što je dovelo do donošenja nezakonite odluke.

Ovrhovoditelj je, kako proizlazi iz stanja spisa, ovrhu predložio na temelju čl. 252.c st. 2. OZ općenito na imovini ovršenika, da bi u ovoj ovršnoj stvari predložio provedbu ovrhe u smislu čl. 252.h OZ. Prema odredbi čl. 252.h st. 2. OZ u takvom slučaju sud će postupiti kao da je od njega zatraženo da ovrhu odredi drugim sredstvom ili na drugom predmetu ovrhe (čl. 5. st. 3. OZ). Dakle, postoji kontinuitet postupka kod javnog bilježnika i sudskog postupka, te je, protivno stajalištu prvostupanjskog suda, na temelju punomoći podnesene javnom bilježniku punomoćnik ovrhovoditelja ovlašten i staviti prijedlog za provedbu ovrhe na predmetu na kojem se ne može tražiti izvansudska ovrha.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-4083/06, od 19. I. 2007.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Ovršenik u prigovoru ističe svoju tešku materijalnu situaciju

(Čl. 54. st. 1. i 3. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Iako ovršenik u prigovoru protiv rješenja o ovrsci donesenom na temelju vjerodostojne isprave nije odredio u

kojem dijelu pobija to rješenje a u prigovoru jedino ističe svoju tešku materijalnu situaciju zbog koje ne može platiti dužnu svotu, ne primjenjuje se odredba iz čl. 54. st. 1. Ovršnog zakona, već se postupak nastavlja kao po žalbi protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave.

“Rješenjem o ovrsi označenim u izreci, koje je doneseno na temelju vjerodostojne isprave, naloženo je ovršeniku da plati ovrhovoditelju iznos od 448,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama, a radi ostvarenja te tražbine određena je ovrha popisom, procjenom, prijenosom pokretnina osobi koju će ovrhovoditelj označiti prilikom provođenja ovrhe, te predajom ovršenikovih pokretnih stvari i namirenjem ovrhovoditelja iz tako dobivenog iznosa.

Ovršenik je izjavio žalbu (prigovor) protiv rješenja o ovrsi, a kao jedini razlog navodi svoju tešku materijalnu situaciju i tešku materijalnu situaciju svoje obitelji zbog čega ne može platiti dužnu svotu.

Žalba nije osnovana.

Ovršenik, dakle, ne poriče da postoji ovrhovoditeljeva tražbina, niti osporava njezinu visinu, već u žalbi navodi kao razloge samo svoju tešku materijalnu situaciju i socijalni položaj zbog kojeg nije platio dužni iznos. U takvoj situaciji nema mjestu vođenju parnice po pravnom lijeku ovršenika, već se postupak nastavlja kao po žalbi protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-854/07, od 24. V. 2007.

ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA - PRIMJENA ODREĐABA DRUGIH ZAKONA

Određivanje ovrhe na računu koji nije ovršenikov

(Čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 u vezi s čl. 342. Zakona o parničnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 88/05).

Kada sud na prijedlog ovrhovoditelja odredi ovrhu na određenom računu kod banke koji nije ovršenikov, već druge osobe, ovrhovoditelj ne može tražiti ispravljanje rješenja o ovrsi, budući da se ne radi o pogrešci u pisanju.

“Iz stanja spisa navedenog ovršnog predmeta proizlazi sljedeće:

- da je ovrha u konkretnom predmetu određena na novčanim sredstvima ovršenika po računima kod banaka navedenih u prijedlogu rješenja, a među ostalim i na novčanim sredstvima ovršenika po računu kod E. & S. bank d.d. R. broj _____,
- da podatak o broju ovršenikovog računa kod E. & S. bank d.d. R. proizlazi upravo iz podneska ovršenikovog dužnika E. & S. bank d.d. R. od 9. lipnja 2006. godine,
- da je podneskom od 4. listopada 2006. godine sud obaviješten od strane E. & S. bank d.d. R. kako se ovrha ne može provesti budući da navedeni račun ovršenika ne odgovara ovršenikovom JMBG-u, također navedenom u rješenju o ovrsi,
- da je slijedom toga ovrhovoditelj podneskom od 26. listopada 2006. godine predložio ispravak broja računa navedenog u prijedlogu za ovrhu na način da se kao broj ovršenikovog računa navede broj _____.

S pravom ovrhovoditelj u žalbi ističe kako se u ovom slučaju ne radi o ispravku rješenja u smislu odredbe čl. 342. Zakona o parničnom postupku. Naime, citiranim odredbom propisano je kako pogreške u imenima i brojevima, i druge očite pogreške u pisanju i računanju, nedostatke u obliku i nesuglasnost prijepisa presude s izvornikom ispravlja sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća u svako doba. U konkretnom ovršnom predmetu nije došlo do očite pogreške u pisanju i računanju, odnosno nije počinjena nikakva pogreška koja bi zahtijevala ispravak rješenja o ovrsi, budući da se prijedlog za ovrhu i rješenje o ovrsi temelje na podacima o broju ovršenikovog računa kojima su prvostupanjski sud i ovrhovoditelj raspolagali u trenutku donošenja rješenja o ovrsi, a ti podaci su kao takvi i uneseni u rješenje.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2264/06-2, od 11. XII. 2006.

PRIMJENA ODREĐABA DRUGIH ZAKONA

Ispravak rješenja o ovrsi, pogreška ovrhovoditelja

(Čl. 342. st. 1. Zakonom o parničnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 88/05).

Ispravkom rješenja o ovrsi može se ispraviti pogreška suda, a ne može se sanirati pogreška ovrhovoditelja nastala prilikom sastavljanja ovršnog prijedloga.

“Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog ovrhovoditelja za ispravak rješenja o ovrsi poslovni broj Ovr-- od 20. prosinca

2005. i rješenja o prijenosu od 21. travnja 2006. kao neosnovan.

Prema odredbi čl. 342. st. 1. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03 - dalje: ZPP), pogreške u imenima i brojevima i druge očite pogreške u pisanju i računanju, nedostatku u obliku i nesuglasnosti prijepisa presude (odnosno rješenja - čl. 347. ZPP) ispraviti će sudac pojedinac u svako doba.

S obzirom da se ova odredba odnosi isključivo na situacije u kojima se radi o pogrešci suda, a u ovom se slučaju radi o prijedlogu ovrhovoditelja da se ispravi njegova greška prilikom sastavljanja ovršnog prijedloga (što zapravo i on sam priznaje), pravilno je prvostupanjski sud primijenio odredbu čl. 342. st. 1. ZPP kada je odbio navedeni prijedlog ovrhovoditelja. U tom kontekstu, dakle, suprotni žalbeni prigovori ovrhovoditelja potpuno su neutemeljeni i ne mogu se prihvatiti.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-3165/06, od 26. X. 2006.

TROŠKOVI POSTUPKA - NAKNADA

Nagrada odvjetniku - prijedlog za privremenu pljenidbu

(Čl. 14. st. 4. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Ovršenik je dužan ovrhovoditelju naknaditi troškove koji su bili potrebni za ovrhu, pa kada se radi o troškovima zastupanja po odvjetniku, to su samo oni troškovi na koje odvjetnik ima pravo prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, a to nije i nagrada za sastavljanje prijedloga za privremenu pljenidbu.

“U Tar. broju 11. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (“Narodne novine”, br. 91/04) taksativno su navedeni prijedlozi i podnesci, za čije sastavljanje odvjetnik ima pravo na nagradu.

Taj tarifni broj ne sadrži odredbu, na temelju koje bi se odvjetniku mogla priznati nagrada i sastavljanje nekog drugog prijedloga, a ne sadrži niti odredbu koja bi upućivala na neki drugi tarifni broj. Budući da Tar. broj 11. Tarife ne sadrži odredbu prema kojoj bi odvjetniku pripalo pravo na nagradu za sastavljanje prijedloga za privremenu pljenidbu, priznavanje takve nagrade bilo bi u suprotnosti s Tarifom o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika, jer prema odredbama čl. 18. st. 1. Zakona o odvjetništvu, odvjetnici imaju pravo na nagradu za svoj rad u svezi s obavljenim radom, u skladu s tarifom koju utvrđuje i donosi Komora.

Nesporno je da prema odredbama Glave III., Odjeljak XVIII. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, Upravni odbor Hrvatske odvjetničke komore ili organ koji on odredi daje objašnjenje o primjeni Tarife i njezino tumačenje.

Međutim, objašnjenje i tumačenje se može davati samo za postojeće odredbe utvrđivanjem pravnog značaja i smisla te odredbe, a Tar. broj 11. Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika, ne sadrži odredbu prema kojoj bi odvjetniku pripadalo pravo za sastavljanje prijedloga za privremenu pljenidbu pa se i ne može tumačiti.

Ne može se govoriti niti o popuni pravne praznine, jer se o popuni pravne praznine može govoriti ako neko pitanje nije regulirano propisom, a moralo je biti, pa u tom slučaju nadležno tijelo popunjava tu prazninu tumačenjem, primjenom analogije i dr., što ovdje nije slučaj, budući da nagrada za navedenu radnju nije morala biti regulirana.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1267/06-2, od 23. V. 2006.

TROŠKOVI POSTUPKA - NAKNADA

Odvjetnik - pravo na nagradu za izvid

(Čl. 14. st. 4. u vezi s čl. 33. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Odvjetniku kao punomoćniku pripada pravo na nagradu za izvid i pribavljanje potvrde ovršnosti sudske odluke, samo kada je to bilo potrebno za vođenje ovršnog postupka.

“Prvostupanjski sud ovrhovoditelju nije priznao trošak izvida pravomoćnosti u iznosu od 500,00 kuna, koji trošak je ovrhovoditelj zatražio pozivom na Tbr. 32. st. 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (“Narodne novine”, br. 91/04, 37/05 - dalje: Odvjetnička tarifa), te trošak PDV-a u iznosu od 110,00 kuna.

Iz ovršnog spisa potpuno izvjesno proizlazi da je ovršna isprava u ovom ovršnom predmetu rješenje Prekršajnog suda u

G., dakle odluka suda različitog od onog koji odlučuje o prijedlogu za ovrhu.

Odredbom čl. 33. st. 1. OZ-a propisano je da ako se prijedlog za ovrhu podnosi sudu koji o tražbini nije odlučivao u prvom stupnju, uz prijedlog se podnosi i ovršna isprava, u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu, na kojoj je stavljena potvrda o ovršnosti.

S obzirom na naprijed citiranu odredbu, prije podnošenja prijedloga za ovrhu ovrhovoditelj je bio dužan pribaviti ovršnu ispravu s klauzulom ovršnosti, te istu priložiti svom ovršnom prijedlogu. Stoga se navedeni trošak punomoćnika ovrhovoditelja u osobi odvjetnika ima smatrati potrebnim za vođenje ovog ovršnog postupka i na njega ovrhovoditelj ima pravo, jer je i odredbom čl. 32. st. 2. Odvjetničke tarife propisano da odvjetniku kao punomoćniku stranke pripada pravo na nagradu za izvid i pribavu ovršnosti presude, rješenja i platnog naloga.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1688/06-2, od 18. VIII. 2006.

OVRHA - TROŠKOVI POSTUPKA

Vrijednost prema kojoj se određuju troškovi ovrhe

(Čl. 14. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Trošak ovršnog postupka određuje se prema vrijednosti iznosa novčane tražbine čije se ostvarenje traži, a ne prema novčanoj svoti određenoj ovršnom ispravom.

“Pobijano rješenje o ovrsi doneseno je na temelju valjane ovršne isprave u smislu odredbe iz čl. 21. toč. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Ovršenici u žalbi, među ostalim, osporavaju trošak ovršnog postupka navodeći da je isti trebalo dosuditi prema vrijednosti predmeta spora od 3.600,00 kn, koliko iznosi novčana tražbina ovršenika prema Gradu Z., pljenidbom koje je određena ovrha, a ne prema vrijednosti predmeta spora od 11.712,00 kn, koliko iznosi tražbina ovrhovoditeljice prema ovršnoj ispravi. Pravilno žalitelji navode da je trošak ovršnog postupka trebalo utvrditi prema vrijednosti predmeta spora od 3.600,00 kn s obzirom da je ovrha određena na novčanoj tražbini koju ovršenici imaju prema Gradu Z., a koja iznosi 3.600,00 kn, pa je izvjesno da će se ovrha provesti upravo za taj iznos (iako prema ovršnoj ispravi tražbina iznosi 11.712,00 kn).”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-913/05, od 28. VI. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - PREKID POSTUPKA

Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka

(Čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Ovršni postupak se danom nastupanja pravnih posljedica mora prekinuti.

Prekinuti postupak može se nastaviti samo uz zakonske pretpostavke iz članka 215. Zakona o parničnom postupku.

“Člankom 212. toč. 4. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP), a koji se na temelju čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03) supsidijarno primjenjuje u ovršnom postupku, određeno je da se postupak prekida kad nastupe pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka. Člankom 53. st. 3. Stečajnog zakona (“Narodne novine”, br. 44/96, 29/99, 129/00 i 123/03) određeno je da će stečajno vijeće na ročištu održanom radi rasprave o uvjetima za otvaranje stečajnog postupka, a najkasnije u roku od tri dana nakon njegova zaključenja, donijeti rješenje o otvaranju stečajnog postupka (...), a čl. 64. st. 1. i 2. istog Zakona određeno je da se o otvaranju stečajnog postupka vjerovnici obavješćuju oglasom koji se objavljuje u Narodnim novinama i isticanjem na oglasnoj ploči suda, na kojoj oglas mora biti istaknut istog dana kada je doneseno rješenje o otvaranju stečajnog postupka.

Slijedom navedenih propisa, pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nastupaju onog dana kada je oglas o otvaranju stečajnog postupka istaknut na oglasnoj ploči suda i koji mora odgovarati danu donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka. Tog dana po sili zakona nastupa prekid svih postupaka koji su regulirani ZPP-om ili se ZPP supsidijarno primjenjuje i sud može donijeti jedino odluku deklaratornog karaktera, odnosno samo može utvrditi prekid postupka, neovisno o tome u kojem se stadiju postupak nalazi.

Prekinuti postupci nastavljaju se kad se steknu pretpostavke propisane čl. 215. ZPP-a.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-5172/02, od 9. IX. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA

Promjena ovrhovoditelja tijekom ovršnog postupka

(Čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03 u vezi s čl. 192. st. 3. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03).

Budući da Ovršni zakon nema izravne odredbe koja bi dozvoljavala promjenu ovrhovoditelja tijekom trajanja ovršnog postupka, a Zakon o parničnom postupku, koji se supsidijarno primjenjuje u smislu odredbe čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona, promjenu na aktivnoj strani dozvoljava samo uz suglasnost pasivne strane, to nije moguća promjena ovrhovoditelja tijekom ovršnog postupka bez suglasnosti ovršenika.

“Pravodobno podnesenom žalbom ovršenici pobijaju prvostupanjsko rješenje ističući svoje procesnopravno stajalište prema kojem u smislu odredbe čl. 29. Ovršnog zakona (dalje: OZ) nije moguća promjena ovrhovoditelja (ni promjena ovršenika) tijekom ovršnog postupka. Tom odredbom propisane su pretpostavke za određenje ovrhe na prijedlog osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao dužnik, a ne i promjena ovrhovoditelja ili ovršenika. Ovršenici se pozivaju i na odredbu čl. 192. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP) o subjektivnom preinačenju tužbe (prema kojem je moguća promjena ovršenika), prema čl. 79. st. 4. OZ-a moguć je nastavak postupka protiv novog vlasnika, u slučaju promjene vlasnika nekretnine. Međutim, promjena ovrhovoditelja nije moguća. Ovaj Sud prihvaća žalbeni sadržaj interpretacije čl. 29. st. 1. OZ-a, odnosno tumačenje o mogućnosti njegove primjene na konkretan slučaj. Treba istaknuti da se radi o identičnoj interpretaciji te zakonske odredbe kao njenoj interpretaciji od strane trgovačkih sudova Republike Hrvatske (stav trgovačkih sudova Brijuni 15.-17. listopada 1997., objavljeno u Ovršnom zakonu, pročišćeni tekst s poveznicama i primjerima (u izdanju Pravne biblioteke; priredio mr. sc. Andrija Eraković, dipl. iur.). Točno je da dodatnu argumentaciju potrebe upravo takve interpretacije navedenog članka daje izmjena ZPP-a, koja prema važećem tekstu čl. 192. st. 3. određuje da nakon što se tuženik upusti u raspravljanje o glavnoj stvari umjesto tužitelja može u parnicu stupiti novi tužitelj, samo ako tuženik na to pristane. Dakle, OZ nema izravne odredbe koja bi dozvoljavala izmjenu ovrhovoditelja tijekom trajanja ovršnog postupka, a ZPP, koji se supsidijarno primjenjuje u smislu odredbe čl. 19. st. 1. OZ-a, promjenu na aktivnoj strani dozvoljava samo uz suglasnost pasivne strane. Punomoćnik ovršenika se na raspravi 19. studenoga 2004. izričito protivio promjeni osobe ovrhovoditelja, što čini i u žalbi, dakle potrebna suglasnost je izostala.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ- 48/05-2, od 28. IV. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - DOSTAVA

Bezuspješan pokušaj dostave rješenja na adresu ovršenika prema sjedištu obrtničke radnje

(Čl. 8. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Ako iz napomene dostavljača ("odsutan - obaviješten" ili "stan zatvoren - obaviješten" proizlazi da se prostorije ovršenika obrtnika nalaze na adresi iz ovršnog prijedloga, pa se može zaključiti da je dostava pokušana na pravilnu adresu, ali ona nije uspjela jer se obrtnik ne nalazi u sjedištu svoje obrtničke radnje, sud nije dužan pozvati ovrhovoditelja da dostavi adresu ovršenika koja je upisana u registar obrtnika, te ponovno pokušati dostavu rješenja o ovrsi, već isto može dostaviti putem oglasne ploče suda.

“Prema odredbi čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona pravnoj osobi upisanoj u sudski ili drugi upisnik dostava se obavlja na adresi navedenoj u prijedlogu za ovrhu. Ako dostava na toj adresi ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta upisanog u upisnik. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obaviti će se isticanjem na oglasnoj ploči suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana isticanja na oglasnoj ploči. Odredbom čl. 142. st. 1. i 3. te čl. 134. Zakona o parničnom postupku u svezi s čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona, propisano je da se rješenje o ovrsi dostavlja ovršeniku, tako da se dostavi osobi ovlaštenoj za primanje pismena ili radniku koji se zatekne u uredu ili poslovnoj prostoriji, a st. 2. istog članka da ako se ovršenik ne zatekne tamo gdje se dostava ima obaviti, dostavljač će obavijestiti kada bi i na kojem mjestu mogao zateći ovršenika i ostaviti mu kod odraslih članova domaćinstva, susjeda ili kućepazitelja obavijest da određeni dan i sat bude u svom stanu odnosno na radnom mjestu. Ako ni tada dostava ne uspije, dostavljač može rješenje o ovrsi dostaviti odraslim članovima domaćinstva, odnosno susjedu ili kućepazitelju ako oni na to pristanu.

Prema navedenim napomenama dostavljača na dostavnici rješenja o ovrsi proizlazi da je dostavljač, nakon što ovršenik dana 15. travnja 2003. godine nije zatečen, ostavio obavijest o pošiljci; premda iz napomene nije vidljivo kome je ostavljena obavijest kada će ponovno pokušati dostavu, očito je da je tu obavijest dostavljač ostavio nekom od odraslih

članova domaćinstva (da je ostavio obavijest susjedu ili kućepazitelju napisao bi da je stan zatvoren kao kod sljedeće dostave). Time je dostavljač postupio u skladu s odredbom čl. 142. st. 2. Zakona o parničnom postupku.

Dostavljač je pokušao izvršiti dostavu i dana 16. travnja 2003. godine, ali je tada (za razliku od prethodne dostave) stan odnosno poslovni prostor bio zatvoren. S obzirom na navedeno dostavljač je kod susjeda ili kućepazitelja ostavio obavijest o dostavi rješenja o ovrsi. Dakle, nije osnovan navod žalitelja da poštar nije ostavio nikakvu obavijest o pošiljci.

Nakon toga rješenje o ovrsi je nakon 8 dana vraćeno sudu prvog stupnja, koji je u skladu s čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona rješenje o ovrsi dostavio ovršeniku isticanjem na oglasnoj ploči suda.

Prema mišljenju ovog Suda dostava rješenja o ovrsi uredno je dostavljena ovršeniku putem oglasne ploče.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6238/03, od 4. XI. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIMJENA ODREDBA DRUGIH ZAKONA

Ovršni prijedlog kada tuženik nije ni fizička ni pravna osoba

(Čl. 19. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Na temelju ovršne isprave ovrha se može odrediti samo protiv osobe koja je u ovršnoj ispravi označena kao dužnik i koja ima stranačku sposobnost.

Ako je u ovršnoj ispravi kao tuženik označena osoba koja nema stranačku sposobnost (nije fizička ni pravna osoba), sud će takav ovršni prijedlog odbaciti, jer protiv nepostojećeg dužnika nije moguće provesti ovršni postupak.

“Odredbom čl. 77. st. 1. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03) u svezi s čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03) određeno je da stranka u postupku može biti svaka fizička i pravna osoba.

Budući da je kao tuženik u presudi, koja je ovršna isprava u ovoj pravnoj stvari, naznačen M. iz Z., a isto je tako naznačen i ovršenik u konkretnom ovršnom prijedlogu, koji nije ni fizička ni pravna osoba, a što žalitelj ni ne spori, to je valjano prvostupanjski sud izvršio provjeru u sudskom registru i utvrdio da takav ovršenik ne postoji, pa budući da protiv nepostojećeg ovršenika nije moguće voditi ovršni postupak, to prvostupanjski sud nije nužno morao pozvati ovrhovoditelja na ispravak ovršnog prijedloga i valjano je donio pobijano rješenje. Ovo stoga što je ovršni postupak strogo formalni postupak, pa se ovrha može odrediti samo protiv osobe koja je u ovršnoj ispravi naznačena kao dužnik i koja da bi mogla biti stranka u postupku, mora biti fizička ili pravna osoba, a ako se ne radi o takvoj osobi, nisu ispunjene procesne pretpostavke za postupanje u konkretnoj stvari. Stoga je zbog nepostojanja procesnih pretpostavki ispravno trebalo konkretni ovršni prijedlog odbaciti, a ne odbiti, ali to u konkretnom slučaju nije od utjecaja na zakonitost pobijanog rješenja, s obzirom da je meritornom odlukom stranka dobila viši stupanj pravne zaštite.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6642/02, od 25. V. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - DOSTAVA

Dostava rješenja o ovrsi putem oglasne ploče suda

(Čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Valjana je dostava pravnoj osobi rješenja o ovrsi putem oglasne ploče suda.

Ovo u slučaju ako je dostava prethodno pokušana na adresu navedenu u prijedlogu, ali nije uspjela, a nakon toga na adresu sjedišta upisanog u upisnik, nakon čega dostava nije uspjela ni na toj adresi.

“Uvidom u dostavnicu koja prileži spisu (list 6 spisa) utvrđeno je da je prvostupanjski sud rješenje o ovrsi broj Ovr-2586/02, od 26. ožujka 2002. godine, pokušao dostaviti ovršeniku na adresu sjedišta navedenu u prijedlogu: Z., S. C. 145, no dostava nije uspjela - vraćena je s naznakom “odselio”, pa je sud prvog stupnja istaknuo rješenje o ovrsi na oglasnoj ploči suda dana 24. listopada 2002. godine i rješenje je bilo istaknuto na oglasnoj ploči do 5. studenoga 2002. godine, te je pravomoćnost utvrđena s danom 14. studenoga 2002. godine.

Uvidom u prijedlog za ovrhu utvrđeno je da je u prijedlogu navedena adresa ovršenika u Z., S. C. 145, a da je i u sudskom registru u to vrijeme bilo upisano sjedište ovršenika u Z., S. C. 145, sve do promjene sjedišta 26. rujna 2003. godine, što proizlazi iz priloženog izvotka iz sudskog registra (list 49 i 50 spisa).

Prema tome, prvostupanjski sud je pravilno primijenio odredbe o dostavi pismena. Naime, prema čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03) pravnoj osobi koja je upisana u određeni sudski ili drugi upisnik dostava se obavlja na adresu navedenu u prijedlogu. Ako dostava na adresu navedenu u prijedlogu ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta upisanoga u upisnik. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obaviti će se isticanjem pismena na oglasnoj ploči suda. Smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana isticanja pismena na oglasnoj ploči.

Dakle, budući da dostava na adresu navedenu u prijedlogu, koja je bila ista s adresom sjedišta ovršenika upisanom u sudski registar, nije uspjela, što ovršenik u žalbi niti ne osporava, pravilno je prvostupanjski sud obavio dostavu isticanjem na oglasnoj ploči suda."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3694/04, od 8. VI. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE IS- PRAVE

Usvajanje nepravovremenog prigovora

(Čl. 54. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 26/99).

Nakon nastupa pravomoćnosti rješenja kojim je protivno zakonu usvojen nepravovremeni prigovor, više nema pravne mogućnosti da se odlukom suda takav propust ispravi.

"U ovoj je ovršnoj stvari prvostupanjski sud, dana 25. studenog 1999. godine, svojim rješenjem u st. 1. izreke, stavio izvan snage rješenje o ovrsi i ukinuo provedene radnje, pozivajući se na čl. 54. st. 1. i 2. OZ-a, s tim da je u st. 2. izreke odredio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga. Budući da je navedeno rješenje, imajući u vidu i stanje u zapisniku od 20. rujna 2001. godine, u svakom slučaju postalo pravomoćno, to slijedom toga prvostupanjski parnični sud nije mogao dana 15. listopada 2001. godine, utvrditi da je prigovor ovršenice nepravovremen i odlučiti tako da se predmet vraća ovršnom sudu.

Naime, kad je rješenje povodom prigovora ovršenice, pa iako taj prigovor bio i nepravovremen, postalo pravomoćno, te kada je prema tom rješenju trebalo nastaviti postupak kao povodom prigovora protiv platnog naloga, tada nije bilo pravne mogućnosti, a niti postupovnopopravnog ovlaštenja da parnični sud ponovno odlučuje o nečemu što je već pravomoćno riješeno."

Županijski sud u Rijeci, Gž-2207/03, od 22. X. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIMJENA ODREDAVA DRUGIH ZAKONA

Bitna povreda odredaba ovršnog postupka

(Čl. 19. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99 u vezi s čl. 354. st. 2. toč. 10. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91, 91/92 i 112/99).

Počinjena je bitna povreda odredaba ovršnog postupka time što je kao ovrhovoditelj u postupku sudjelovao stečajni dužnik koji je prije podnošenja ovršnog prijedloga brisan iz sudskog registra.

Kao ovrhovoditelj nakon brisanja iz sudskog registra mogla je sudjelovati samo stečajna masa koja je pravni sljednik stečajnog dužnika.

"Bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92 i 112/99) uvijek postoji ako je u postupku kao ovrhovoditelj sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku.

Iz spisa proizlazi da je kao ovrhovoditelj u postupku sudjelovala tvrtka J. d.d. u stečaju, iako je navedena tvrtka još prije podnošenja ovršnog prijedloga (dana 1. srpnja 2003. godine) prestala postojati pravomoćnošću rješenja o brisanju iz sudskog registra Trgovačkog suda u Osijeku, broj: St-83/00 od 13. veljače 2003. godine. Naime, brisanjem iz sudskog registra stečajni dužnik (ovdje ovrhovoditelj) prestaje postojati temeljem odredbe čl. 196. st. 3. Stečajnog zakona. Odredbom čl. 199. st. 4. Stečajnog zakona ("Narodne novine", br. 44/96, 29/99 i 129/00) propisano je da imovina koja nakon završnog ročišta uđe u stečajnu masu jest imovina stečajne mase i u pogledu nje se na odgovarajući način prim-

jenjuju odredbe Stečajnog zakona o stečajnom dužniku i njegovim tijelima. U ime i za račun te mase mogu se voditi sporovi radi prikupljanja imovine koja u nju ulazi.

Iz navedene odredbe Stečajnog zakona je vidljivo da je sam Stečajni zakon stečajnoj masi (nakon brisanja stečajnog dužnika iz sudskog registra) priznao stranačku sposobnost. Dakle, Stečajni je zakon *ius standi in iudicio* (čl. 77. st. 2. ZPP-a) priznao stečajnoj masi, a ne stečajnom dužniku koji više ne postoji. Zbog navedenog, stečajni upravitelj je kao zakonski zastupnik stečajne mase morao kao ovrhovoditelja označiti stečajnu masu stečajnog dužnika, a ne stečajnog dužnika kao pravnu osobu, jer stečajni dužnik kao pravna osoba više ne postoji. Zbog toga je osnovan žalbeni razlog žalitelja kada navodi da ovrhovoditelj kakav je naveden u rješenju o ovrsci ne postoji.

Budući da je ovrhovoditelj (kao pravna osoba) prestao postojati prije donošenja ovršne isprave temeljem koje je određena ovrha, ovaj Sud je mišljenja da je još tijekom parničnog postupka stečajni upravitelj kao tužitelja trebao označiti stečajnu masu stečajnog dužnika. Takva promjena tužitelja po ocjeni ovog Suda ne smatra se preinakom tužbe, jer se radi o univerzalnoj sukcesiji na strani tužitelja.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6410/03, od 4. XI. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PROKAZNA IZJAVA I PROKAZNI POPIS IMOVINE

Pred kime se daje

(Čl. 16a. st. 5. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Prokaznu izjavu i prokazni popis imovine ovršenik daje pred sudom, te potvrđuje da je dao točne i potpune podatke, da ništa od svoje imovine nije zatajio.

Neosnovano je pozivanje ovršenika da prokaznu izjavu i prokazni popis imovine dade u obliku javnobilježničke isprave, jer to zakonom nije propisano.

“U prokazni popis imovine ovršenik mora navesti podatke o pravnoj i činjeničnoj osnovi i pravu u odnosu na svaki dio imovine s dokazima osobito ispravama kojima se oni mogu potkrijepiti. Ako to bude potrebno sud može zatražiti da se daju drugi podaci na temelju kojih bi se imovina mogla pronaći.

Ovršnim zakonom je, međutim, propisano da se izjave potpisuju pred sudom, time da svojim potpisom ovršenik potvrđuje da su podaci koje je dao točni i potpuni i da ništa od svoje imovine nije zatajio (čl. 16a. st. 5. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99). Prokazna se izjava daje javno na ročištu pred sudom, koje će se održati i radi rasprave i potvrđivanja prokaznog popisa imovine. Oglas o ročištu na kojem se daje prokazni popis imovine sud objavljuje na oglasnoj ploči suda time da će se na ročištu sastaviti i zapisnik. Ako ovršenik ne dođe na ročište zakazano radi davanja prokazne izjave bez osobito opravdanog razloga ili odbije dati prokaznu izjavu ili prokazni popis imovine, sud će mu izreći novčanu kaznu i zaprijetiti mu novim novčanim kaznama koje će izricati sve dok se ovršenik ne pokori (argument iz čl. 16a. st. 8., 9., 10. i 11. Ovršnog zakona). Ove odredbe na odgovarajući se način primjenjuju na dužnika nad kojim je pokrenut postupak radi utvrđivanja uvjeta za otvaranje stečajnog postupka.

Zato nije bilo razloga pozvati dužnika da prokazni popis imovine dostavi u pisanom obliku javno ovjеровljen, a time dužnika izložiti znatnom financijskom opterećenju, a suprotno naprijed označenim odredbama Ovršnog zakona.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-128/99, od 26. I. 1999.

OVRŠNI POSTUPAK - DOSTAVA

Na adresu sjedišta upisanog u sudski upisnik

(Čl. 8. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Pravnoj osobi koja je upisana u sudski registar dostava se obavlja na adresu navedenu u prijedlogu. Ako dostava ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta upisanog u sudski upisnik.

Provjeru adrese sjedišta upisanog u registar sud provodi po službenoj dužnosti, te nije ovlašten pozivati ovrhovoditelja na dostavljanje izvotka iz sudskog registra.

“U ovršnom postupku na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP) ako Ovršnim zakonom (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03

- dalje: OZ) ili drugim zakonom nije drukčije određeno (čl. 19. st. 1. OZ). Slijedom toga u ovršnom postupku prednost u primjeni pravila o dostavi imaju odredbe čl. 8. OZ, a svemu ostalom što nije uređeno tom zakonskom odredbom na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ZPP-a. To znači, u smislu odredbe čl. 134. st. 1. ZPP-a da se dostava pismena pravnim osobama obavlja predajom pismena osobi ovlaštenoj za primanje pismena ili zaposleniku koji se zatekne u uredu odnosno poslovnoj prostoriji. Ako dostavljač (pošta) vrati pismo uz napomenu da se pismo nije moglo predati na označenoj adresi (onoj koja je navedena u prijedlogu) jer u uredu odnosno poslovnoj prostoriji nije zatečen bilo koji zaposlenik, odnosno u konkretnom slučaju da ovršenik na toj adresi "NE POSTOJI VIŠE", onda dostava na toj adresi nije uspjela. Ovršni sud ponavlja dostavu, ali ovaj put na adresu sjedišta upisanog u upisnik. Provjera adrese u upisniku pravnih osoba (registru) koji se vodi pri sudu koji ujedno i provodi ovrhu izvršit će se po službenoj dužnosti, bez pozivanja ovrhovoditelja na dostavljanje izvotka iz registra. Svaki postupak suda suprotan navedenom nije prihvatljiv i protivan je temeljnim načelima postupka iz čl. 13. OZ ("...u ovršnom postupku i postupku osiguranja sud je dužan postupati hitno..."), kao i čl. 10. ZPP-a u vezi s čl. 19. OZ ("...sud je dužan nastojati da se postupak provede bez odugovlačenja i sa što manje troškova te onemogućiti svaku zlouporabu prava koja strankama pripadaju u postupku...")."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-2515/04, od 20. IV. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIMJENA ODREDBA DRUGIH ZAKONA

Mjesna nenadležnost

(Čl. 19. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Odredbe Ovršnog zakona ne ovlašćuju sud da po službenoj dužnosti zbog mjesne nenadležnosti stavi izvan snage svoje rješenje o ovrsi.

"Nakon što je općinski sud donio rješenje o ovrsi u smislu odredbe čl. 37. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96 i 29/99 - dalje: OZ) više se ne može oglasiti mjesno nenadležnim (čl. 19. OZ, a u svezi odredbe čl. 453. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91, 91/92 i 112/99 - dalje: ZPP). Odredbe Ovršnog zakona ne ovlašćuju općinski sud da zbog mjesne nenadležnosti po službenoj dužnosti stavi izvan snage svoje rješenje o ovrsi."

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gr1-64/01, od 15. V. 2002.

ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA - DOSTAVA

Putem oglasne ploče

(Čl. 8. st. 1. i 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Dostava putem oglasne ploče suda i u ovršnom postupku se vrši samo kada stranka ili njezin zakonski zastupnik do dostave drugostupanjske odluke kojom se postupak završava promijene svoje prebivalište ili stan, a o tome ne obavijeste sud, a dostavljač ne može saznati u koje su se mjesto odnosno stan odselile (čl. 145. st. 1, 2. i 3. ZPP). Izuzetno prema odredbama st. 2. čl. 8. Ovršnog zakona ako u ovršnom postupku dostava na adresu navedenu u prijedlogu ne uspije, dostava će se obaviti na adresu sjedišta upisanog u upisnik. Ako dostava ne uspije ni na toj adresi, obaviti će se isticanjem pismena na oglasnoj ploči suda.

Na ovakav način dostava će se izvršiti i kada se u ovršnom postupku radi i o fizičkim osobama koje obavljaju određenu upisanu djelatnost (obrtnici, trgovci pojedinci, javni bilježnici, odvjetnici, liječnici itd.), kad se tim osobama dostava obavlja u vezi s tom djelatnošću.

"Nije u pravu žalitelj kada tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu čl. 8. Ovršnog zakona (u daljnjem tekstu OZ) pri dostavljanju pismena ovršeniku, te da je trebalo primijeniti st. 2. cit. zakonskog propisa u konkretnom predmetu, dakle, dostavljanjem pismena putem oglasne ploče suda.

Ovršenik je fizička osoba, što proizlazi iz prijedloga kao i ovršne isprave, priložene prijedlogu za ovrhu, pa stoga nema mjesta primjeni st. 2. čl. 8. OZ u konkretnom predmetu, odnosno eventualno provjera adrese putem sudskog registra. Uvidom u spis utvrđeno je da ovršeniku niti jedno pismo nije pravilno dostavljeno na adresu navedenu u prijedlogu, a kako se radi o fizičkoj osobi, primjenom odredbe iz čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona dostavljanje se vrši na način propisan

odredbama ZPP.

Stoga bi se dostavljanje putem oglasne ploče moglo ovršeniku vršiti samo u slučaju promjene adrese stana u tijeku postupka, kako to propisuje čl. 125. st. 2. ZPP, ali kako za to u ovom predmetu nisu bile ispunjene zakonske pretpostavke, pravilno je prvostupanjski sud pozvao ovrhovoditelja da dostavi točnu adresu ovršenika, ili da eventualno predloži postavljanje privremenog zastupnika, a kako to ovrhovoditelj nije učinio u ostavljenom mu roku, sud je obustavio postupak pravilnom primjenom odredbe iz čl. 67. st. 2. i 5. OZ-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1508/01-2, od 9. VIII. 2001.

OVRŠNI POSTUPAK - DOSTAVA

Fizičkoj osobi upisanoj u registar

(Čl. 8. st. 1. i 2. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Obrtniku, trgovcu pojedincu, javnom bilježniku, odvjetniku - fizičkoj osobi koja je upisana u odgovarajući registar dostava ovršnog rješenja obavlja se na adresu navedenu u ovršnom prijedlogu. Ako se dostava na toj adresi ne može obaviti, dostava se obavlja na adresu na kojoj se nalazi sjedište iz odgovarajućeg registra. Po pozivu suda ovrhovoditelj je dužan sudu dostaviti izvod iz odgovarajućeg registra iz kojeg je vidljivo na kojoj je adresi upisana registrirana djelatnost obrtnika, trgovca pojedinca, javnog bilježnika, odvjetnika i slično.

“Ovrhovoditelj je u ovršnom prijedlogu naveo ovršenikovu adresu. Prvostupanjski sud je na tu adresu ovršeniku pokušao dostaviti rješenje o ovrši broj Ovr-3940/99 od 27. kolovoza 1999. godine, ali dostava nije uspjela s napomenom pošte “otputovao i ne postoji više” (list 8. spisa). Da bi se mogla izvršiti dostava u smislu čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine br. 57/96, 29/99), prvostupanjski sud je zatim pozvao ovrhovoditelja da dostavi potvrdu nadležnog organa o adresi na kojoj se nalazi sjedište ovršenikovog obrta, odnosno izvod iz upisnika registra obrtnika. Na adresu iz ovršnog prijedloga nije bilo moguće izvršiti dostavu, pa je istu trebalo utvrditi prilaganjem zatraženih isprava. Tek kada se iz zatraženih isprava utvrdi sjedište obrta, a na tu adresu dostava ne uspije, može se primjenom čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona dostava obaviti isticanjem pisma na oglasnoj ploči suda. Kako ovrhovoditelj nije postupio po nalogu suda tj. u ostavljenom roku nije dostavio navedene isprave iz kojih se može vidjeti da je obrtnička radnja ovršenika prijavljena na navedenoj adresi, a niti je ovrhovoditelj na drugi način reagirao na zaključak prvostupanjskog suda od 29. listopada 1999. godine i omogućio prvostupanjskom sudu urednu dostavu u skladu s navedenom odredbom, to su se ispunili uvjeti za donošenje pobijanog rješenja.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, PŽ-2874/00, od 15. IX. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK - DOSTAVA

Dostava obavljena putem oglasne ploče suda

(Čl. 8. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Pravnoj osobi koja je upisana u sudskom registru dostava ovršnog rješenja obavlja se na adresu navedenu u ovršnom prijedlogu. Ako se dostava na toj adresi ne može obaviti, dostava se obavlja na adresu iz sudskog registra. Ako dostava ne uspije niti na toj adresi, zakonita je dostava obavljena na oglasnoj ploči suda.

“Prihvaćajući pak kao istinitu tvrdnju ovršenika da je dostava obavljena isticanjem rješenja na oglasnoj ploči suda na način propisan u čl. 8. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 i 29/99), što je prvostupanjski sud obrazložio, a što zaista proizlazi iz sudskog spisa i što uostalom sam ovršenik ne dovodi u pitanje - onda je prijedlog nepravovremen, jer je podnesen nakon proteka roka od 30 dana propisanog u čl. 423. st. 1. toč. 2. Zakona o parničnom postupku (Nar. nov., 53/91, 91/92 i 112/99) kako je to naveo prvostupanjski sud u obrazloženju pobijanog rješenja. Ovršenik ističe da pojam nezakonitog postupanja iz čl. 421. st. 1. toč. 2. ZPP-a obuhvaća nezakonito postupanje bilo kojeg sudionika u postupku, a ne samo suda. Ovršenik, međutim, nezakonito postupanje vidi upravo u činjenici što je dostava pokušana na adresi njegovog sjedišta u Zagrebu, Jarnovićeve 36, a ne na adresu njegovog stvarnog sjedišta u Vodicama, Augusta Šenoel. Dostavu obavlja, međutim, upravo sud, a ne ovrhovoditelj, pa ovršeniku nije moglo biti onemogućeno raspravljanje pred sudom postupanjem ovrhovoditelja. Ovršenik potpuno pogrešno tumači odredbu iz čl. 37. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93 i 34/99). Trgovačko društvo može imati samo jedno sjedište i ono se upisuje u sudski registar (čl. 37. st. 2. i 3. ZTD-a). Ovršenik dakle ne može imati dva sjedišta, jedno

u Zagrebu, Jarnovićeve 36 koje je upisano u sudski registar, a drugo u vodicama koje nije upisano u sudski registar. Sjedište trgovačkog društva je mjesto u kojem je uprava društva i odakle se upravlja poslovima društva ili mjesto u kojem društvo obavlja svoju djelatnost, a određeno je izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva (čl. 37. st. 1. ZTD-a) Prema toj odredbi ovršenik je bio dužan u društvenom ugovoru ili u izjavi o osnivanju kao sjedište društva odrediti ili mjesto u kojem je njegova uprava i odakle upravlja poslovima ili pak mjesto u kojem obavlja svoju djelatnost i tako određeno mjesto upisati u sudski registar kao svoje sjedište. Nesporo je da Vodice nisu upisane u sudski registar kao mjesto sjedišta ovršenika, a ovršenik čak i ne tvrdi da je to mjesto odredio kao sjedište u svom društvenom ugovoru ili u izjavi o osnivanju društva. Ono što tvrdi ovršenik znači samo to da je postupio suprotno odredbi iz čl. 37. st. 1. ZTD-a. Direktnih sankcija za postupanje suprotno toj odredbi doduše nema, osim što se po samom zakonu u takvoj situaciji sjedište smatra mjesto upisano u sudskom registru (čl. 37. st. 4. ZTD-a).”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-4772/00, od 7. XI. 2000.

2. SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI

OVRŠNI POSTUPAK - SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI - PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Mjesna nadležnost

(Čl. 252.j Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Za postupanje po prigovoru ovršenika protiv rješenja o ovrsi koje je na temelju vjerodostojne isprave donio javni bilježnik mjesno je nadležan sud na čijem području je sjedište tog javnog bilježnika, a ne sud na čijem se području nalazi sjedište ovršenika.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: GrI 400/06-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Marijanu Ramušćaku, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja Ž. S., vlasnika obrta F., Č., zastupanog po J. Č.-D., odvjetnici u O., protiv ovršenika „T.“ d.o.o. S. T., radi ovrhe na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika, odlučujući o sukobu mjesne nadležnosti između Općinskog suda u Osijeku, koji se rješenjem od 26. srpnja 2006. broj Ovr-1740/06 oglasio mjesno nenadležnim i Općinskog suda u Slavonskom Brodu, koji je taj sukob izazvao dopisom od 09. studenog 2006. broj Ovr-1749/06, dana 20. studenog 2006. godine,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu mjesno je nadležan Općinski sud u Osijeku.

Obrazloženje

Općinski sud u Osijeku se po primitku prijedloga za ovrhu po rješenju koje je donio javni bilježnik u Osijeku, a protiv kojeg je ovršenik izjavio prigovor, oglasio mjesno nenadležnim, pozivom na odredbu članka 147. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 – u daljem tekstu: OZ), kojom je propisano da je za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe mjesno nadležan sud na čijem se

području nalazi prebivalište ovršenika, pa kako ovršenik ima sjedište u Slavonskom Brodu, ustupio je spis tom sudu na dalje postupanje.

Općinski sud u Slavonskom Brodu smatra suprotno, da je za postupanje po rješenju o ovrsci koje je donio javni bilježnik, a protiv kojeg je ovršenik izjavio prigovor, mjesno nadležan sud na čijem je području sjedište javnog bilježnika, pozivom na odredbu članka 252 j. OZ-a.

Za postupanje po rješenju o ovrsci koje je na temelju vjerodostojne isprave donio javni bilježnik u Osijeku, mjesno je nadležan Općinski sud u Osijeku.

Iako je odredbama članka 74, 126. i 147. OZ-a propisana mjesna nadležnost sudova za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na nekretninama, pokretninama i novčanoj tražbini, te se odredbe ne primjenjuju na slučajeve u kojima je protiv rješenja o ovrsci javnog bilježnika, ovršenik izjavio prigovor, budući da je u takvim slučajevima nadležnost sudova propisana odredbama članka 252. a. do 252. l. OZ-a.

U konkretnom slučaju javni bilježnik u Osijeku donio je rješenje o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave.

Prema odredbi članka 252. e. st. 3. OZ-a javni bilježnik kojem je podnesen pravodoban i dopušten prigovor protiv rješenja koje je izdao, prosljediti će spis radi provedbe postupka u povodu prigovora nadležnom sudu (članak 252. j.), koji će u povodu takva prigovora donijeti odluke iz članka 53. i 54. ovog Zakona.

Odredbom članka 252. j. st. 1. OZ-a za dalje postupanje po prigovoru ovršenika mjesno je nadležan općinski sud na čijem je području sjedište javnog bilježnika koji je donio rješenje o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave.

Zaključiti je da je za postupanje po prigovoru ovršenika protiv rješenja o ovrsci koje je na temelju vjerodostojne isprave donio javni bilježnik, mjesno nadležan općinski sud na čijem području je sjedište tog javnog bilježnika.

Valjalo je stoga, a temeljem odredbe članka 23. st. 1. i 3. ZPP-a, odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 20. studenog 2006. godine

Sudac:
Marijan Ramušćak, v.r.

PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA OVRHU JAVNOM BILJEŽNIKU

Ranije podnesen prijedlog za privremenu pljenidbu

(Čl. 252.a Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave nakon dana 28. siječnja 2006. godine (čl. 124. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 88/05) može se podnijeti samo javnom bilježniku i nije od utjecaja činjenica, ako je u istom ovršnom predmetu prije toga dana podnesen prijedlog za privremenu pljenidbu i doneseno rješenje o privremenoj pljenidbi, jer se ne radi o prijedlogu za ovrhu, niti o rješenju o ovrsci.

“Prvostupanjski sud pobijanim rješenjem odbacio je prijedlog ovrhovoditelja za donošenje rješenja o ovrsci na računu ovršenika pozivajući se na odredbu čl. 252 b st. 2. u svezi sa st. 1., te čl. 252.a Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ).

Odredbom čl. 252.b st. 1. OZ-a propisano je da prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ovrhovoditelj može podnijeti javnom bilježniku po svom izboru i od njega zatražiti da donese rješenje o ovrsci na temelju takve isprave. Stavkom 2. istog članka propisano je da ako prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave bude podnesen sudu umjesto javnom bilježniku, prema odredbi st. 1. tog članka, sud će prijedlog odbaciti.

Žalitelj neosnovano ističe da je ovaj ovršni postupak pokrenut prije stupanja na snagu cit. odredaba, i to podnošenjem prijedloga za privremenu pljenidbu dana 26. siječnja 2006., te da je stoga i nadalje u ovom postupku nadležan sud, jer se prema ocjeni ovog Suda prijedlog za privremenu pljenidbu ne može smatrati prijedlogom za ovrhu, niti je rješenje o privremenoj pljenidbi štednih uloga ovršenika rješenje o ovrsci.

Naime, čl. 124. st. 3. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 88/05) propisano je da će se na postupke po prijedlozima za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave pokrenute do dana početka primjene čl. 102. tog Zakona

(a to su odredbe o sudjelovanju javnih bilježnika u ovrsi), primjenjivati propisi o stvarnoj nadležnosti sudova koji su bili na snazi do dana stupnja na snagu tog Zakona.

Budući da se odredbe o stvarnoj nadležnosti javnih bilježnika za odlučivanje o prijedlozima za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave primjenjuju od dana 28. siječnja 2006. u skladu s odredbom čl. 124. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, to je prvostupanjski sud pravilno primijenio odredbe čl. 252.b st. 2. OZ-a kada je pobijanim rješenjem odbacio prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, budući da je isti podnesen dana 10. svibnja 2006. kada sud više nije bio nadležan za odlučivanje o istom.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1638/06-2, od 11. VII. 2006.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI - SUDSKA OVRHA

Donošenje novog rješenja o ovrsi

(Čl. 252.h Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Kada je doneseno rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave po javnom bilježniku općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj je ovlašten provesti izvansudsku ovrhu u skladu s odredbama čl. 225.g Ovršnog zakona, ali i sudsku ovrhu u skladu s odredbama čl. 252.h st. 2. Ovršnog zakona, kada ovrhovoditelj može predložiti da se ovrha odredi na pokretninama na kojima se na temelju takvog rješenja ne može tražiti izvansudska ovrha, u tom slučaju sud postupa kao da je od njega zatraženo da se ovrha odredi drugim sredstvom i na drugom predmetu (čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona) donošenjem novog rješenja o ovrsi i nastavljanjem ovrhe na temelju tog rješenja.

“Pobijanim rješenjem sud prvog stupnja odbacio je prijedlog ovrhovoditelja za izdavanje rješenja o ovrsi, zaprimljen dana 13. prosinca 2006. godine, pozivom na odredbu čl. 252.h st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), uz obrazloženje da ovrhovoditelj u konkretnom slučaju nije bio ovlašten tražiti donošenje novog rješenja o ovrsi, već da je mogao samo tražiti provedbu ovrhe na temelju po javnom bilježniku već donesenog i pravomoćnog rješenja o ovrsi, i to kod suda nadležnog u smislu odredbe čl. 252.j OZ-a.

U pravu je ovrhovoditelj da navedeno rješenje nije pravilno, jer se na konkretni slučaj ne primjenjuje odredba čl. 252.h st. 1. OZ-a, na koju se poziva prvostupanjski sud, već odredbe st. 2. i 3. istog članka i Zakona.

Pravilno utvrđuje prvostupanjski sud da ovrhovoditelj u odbačenom prijedlogu traži donošenje novog rješenja o ovrsi pljenidbom i prodajom ovršenikovih pokretnina, i to na temelju već pravomoćnog rješenja o ovrsi broj Ovr-1894/2006 od 26. rujna 2006. godine, koje je donio javni bilježnik M. G. iz Z.

Međutim, iz prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, povodom kojeg je doneseno naprijed navedeno rješenje o ovrsi broj Ovr-1894/06, proizlazi da je ta ovrha određena općenito na imovini ovršenika. Na temelju takvog rješenja o ovrsi ovrhovoditelj je ovlašten provoditi izvansudsku ovrhu u skladu s odredbom čl. 252.g OZ-a, ali i sudsku ovrhu u skladu s odredbom čl. 252.h istog Zakona.

Prijedlogom, koji sud prvog stupnja odbacuje kao nedopušten, ovrhovoditelj je zatražio provedbu sudske ovrhe i to na pokretninama ovršenika, i to pravilno tražeći donošenje novog rješenja o ovrsi s obzirom da je već donesenim rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovrha određena općenito na imovini ovršenika.

Prema odredbi čl. 252.h st. 1. OZ-a, na temelju već donesenog rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, ovrhovoditelj bi bio ovlašten tražiti od nadležnog suda samo provedbu ovrhe, a ne i donošenje novog rješenja o ovrsi, ali u slučaju kada ovrha nije određena na novčanoj tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, već na nekom drugom točno određenom predmetu.

Međutim, u konkretnom slučaju ovrha nije bila određena u skladu s naprijed navedenim, već općenito na imovini ovršenika, pa se onda sudska ovrha u tom slučaju određuje i provodi u skladu s čl. 252.h st. 2. navedene odredbe. Ta odredba propisuje da na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, odnosno općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može zatražiti od stvarno nadležnog suda da ovrhu odredi na predmetu ovrhe na kojem se na temelju takvog rješenja ne može tražiti izvansudska ovrha. U tom slučaju sud će postupiti kao da je od njega zatraženo da ovrhu odredi drugim sredstvom i na drugom predmetu ovrhe (čl. 5. st. 3.). A u takvoj situaciji pak, u skladu s odredbom čl. 5. st. 3. OZ-a, sud uvijek donosi novo rješenje o ovrsi i nastavlja ovrhu na temelju tog rješenja.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-2326/06-2, od 26. I. 2007.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI - SUDSKA OVRHA

Mjesna nadležnost suda

(Čl. 252.h Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Kad na osnovi pravomoćnog i ovršnog javnobilježničkog rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ovrhovoditelj predloži donošenje rješenja o ovrsi na pokretninama ne naznačujući mjesto gdje se one nalaze, za odlučivanje o tom prijedlogu mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište, ili podredno, boravište ovršenika fizičke osobe.

Broj: Gr1 316/07-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Vlatki Potočnjak-Radej, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja T. d.o.o. za telekomunikacijske usluge iz Z., zastupana po punomoćniku H. S., odvjetniku iz Z., protiv ovršenika D. B. iz S., radi određivanja i provedbe ovrhe na pokretninama, odlučujući o sukobu nadležnosti između Općinskog suda u Splitu koji se oglašio mjesno nenadležnim rješenjem broj Ovr-3148/06 od 25. listopada 2006. i Općinskog suda u Zagrebu koji je taj sukob izazvao dopisom broj Ovrj-394/07 od 7. kolovoza 2007., dana 24. rujna 2007.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu stvarno i mjesno je nadležan Općinski sud u Solinu.

Obrazloženje

Općinski sud u Splitu se u ovom predmetu oglašio mjesno nenadležnim rješenjem broj Ovr-3148/06 od 25. listopada 2006., a nakon pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupio Općinskom sudu u Zagrebu kao nadležnom sudu.

Općinski sud u Zagrebu nije prihvatio nadležnost već je dostavio predmet ovom sudu za rješavanje tog sukoba nadležnosti.

Za postupanje u ovom predmetu stvarno i mjesno je nadležan Općinski sud u Solinu.

U ovom predmetu određena je ovrha na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika.

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave pod brojem Ovr-1299/06 od 31. svibnja 2006. donio je M. G. – javni bilježnik iz Z.. To rješenje postalo je pravomoćno i ovršno 18. rujna 2006..

Ovrhovoditelj je na temelju tog rješenja zahtijevao od Općinskog suda u Splitu da ovrhu odredi na pokretninama ovršenika, dakle na predmetu ovrhe nad kojom se ne može zahtijevati izvansudska ovrha.

Općinski sud u Splitu pogrešno je zaključio da je u slučaju iz čl. 252. h) st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 22/99, 42/00, 173/03, 194/03 – ispravak, 151/04 i 88/05 – dalje: OZ) nadležnost propisana odredbom čl. 252. j) st. 1. OZ.

U slučaju iz čl. 252. h) st. 2. OZ primjenjuje se odredba st. 3. istog članka koja propisuje da je u slučaju iz st. 2. navedenog članka mjesno nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za određivanje ovrhe na novom predmetu ovrhe na temelju ovršne isprave.

Kako je ovrhovoditelj predložio donošenje rješenja o ovrsi na pokretninama ne naznačujući mjesto gdje se one nalaze, a prema odredbi čl. 127. st. 2. OZ-a za odlučivanje o takvom prijedlogu mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika – fizičke osobe, pa je za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu u ovom predmetu mjesno nadležan Općinski sud u Solinu, jer ovršenik ima prebivalište na području mjesne nadležnosti tog suda.

Valjalo je stoga odlučiti kao u izreci ovog rješenja na temelju čl. 23. st. 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05), a koji se primjenjuje na temelju čl. 19. st. 1. OZ-a.

U Zagrebu, 24. rujna 2007.

Sudac:

Vlatka Potočnjak-Radej, v.r.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI - NADLEŽNI SUD

Stvarna nadležnost trgovačkog suda

(Čl. 252.j Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Kad su stranke u ovršnom postupku osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost a ovrha se određuje radi namirenja tražbine iz trgovačkog ugovora, za provođenje ovrhe na osnovi pravomoćnog i ovršnog javnobilježničkog rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave stvarno je nadležan trgovački sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1 452/07-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Petru Milasu, kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja M. T. d.o.o., P., zastupana po direktoru I. Ž. iz V., protiv ovršenika P. A. iz S. B., vlasnik ugostiteljskog obrta „B. E.“, radi prisilne naplate novčane tražbine, odlučujući o sukobu nadležnosti između Općinskog suda u Slavonskom Brodu, koji se oglašio stvarno nenadležnim rješenjem br. Ovr 1593/06 od 23. listopada 2006. i Općinskog suda u Požegi, koji je taj sukob izazvao dopisom br. Ovr 196/07 od 29. listopada 2007., dana 14. studenoga 2007.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu stvarno i mjesno je nadležan Trgovački sud u Slavonskom Brodu.

Obrazloženje

Općinski sud u Slavonskom Brodu rješenjem br. Ovr 1593/06 od 23. listopada 2006. oglasio se stvarno nenadležnim u uvodno navedenom ovršnom predmetu i nakon pravomoćnosti tog rješenja spis dostavio Općinskom sudu u Požegi kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Općinski sud u Požegi nije prihvatio nadležnost, već je uz dopis br. Ovr 196/07 od 29. listopada 2007. spis dostavio Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da odluči o sukobu nadležnosti.

Prema stajalištu Općinskog suda u Slavonskom Brodu ovrhovoditelj je, temeljem pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojeg je donio javni bilježnik iz P., a radi naplate novčane tražbine na pokretninama ovršenika, za provedbu ovrhe u ovom slučaju, sukladno odredbi čl. 252. h. st. 1. i čl. 252. j. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 – dalje: OZ) stvarno i mjesno je nadležan Općinski sud u Požegi s obzirom da je rješenje o ovrsi donio javni bilježnik sa sjedištem u P..

Općinski sud u Požegi pak smatra da je za postupanje u ovom ovršnom predmetu, sukladno odredbi čl. 252. j. st. 2. OZ, stvarno i mjesno nadležan Trgovački sud u Slavonskom Brodu s obzirom da u konkretnom ovršnom predmetu obje stranke obavljaju gospodarsku djelatnost, a ovrha je određena o sporu iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova u parničnom postupku.

Za postupanje u ovom predmetu stvarno i mjesno je nadležan Trgovački sud u Slavonskom Brodu.

M. T. d.o.o. iz P., kao ovrhovoditelj, temeljem pravomoćnog rješenja o ovrsi od 31. kolovoza 2006. koje je postalo pravomoćno i ovršno 14. rujna 2006., a kojeg je donio javni bilježnik iz P., podnio je Općinskom sudu u Slavonskom Brodu prijedlog za ovrhu, protiv ovršenika P. A. iz S. B., kao vlasnika ugostiteljskog obrta „B. E.“, S. B., radi naplate novčane tražbine u iznosu od 10.348,21 kn sa zakonskim zateznim kamatama, na pokretninama ovršenika i to zapljenom, oduzimanjem, otpremanjem, povjeravanjem na čuvanje i prodaju pokretnina ovršenika koji se nađu u njegovom posjedu – ..., S. B., kao i u svim ostalim mjestima gdje se zateknu, s tim da se opisane pokretnine predaju na čuvanje ovrhovoditelju.

Prema odredbi čl. 252. h. st. 1. OZ-a, na temelju pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na drugom predmetu, a ne na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, ovrhovoditelj može zatražiti od

nadležnog suda da provede ovrhu na tom predmetu.

Odredbom čl. 252. j. OZ-a propisano je, u slučajevima iz čl. 252. d. st. 2., čl. 252. e. st. 2. i 3., čl. 252. j. st. 5., čl. 252. k. st. 1. i čl. 252. i. st. 5. OZ-a stvarno je nadležan općinski sud na čijem je području sjedište javnog bilježnika kojem je podnesen prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ili koji je donio rješenje o ovrsi na temelju takve isprave (st. 1.), a iznimno od navedenog stvarno je nadležan trgovački sud na čijem se području nalazi sjedište javnog bilježnika kojem je podnesen prijedlog za ovrhu, odnosno koji je donio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, a koje određivanje ovrhe je zatraženo ili ako je ovrha određena u sporovima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova u parničnom postupku (st. 2.).

U konkretnom slučaju ovrha je određena o sporu iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova u parničnom postupku.

Prema odredbi čl. 33. a. st. 2. OZ-a, trgovački sudovi su, među inim, nadležni određivati ovrhu iz čl. 252. h. st. 2. tog Zakona u sporovima iz njihove stvarne nadležnosti u parničnom postupku.

Odredbom čl. 34. b. st. 1. toč. 1. Zakona o parničnom postupku "Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 – dalje: ZPP), trgovački sudovi u parničnom postupku, među ostalim, sude u sporovima što proizlaze iz trgovačkih ugovora i u sporovima za naknadu štete koja proizlazi iz tih ugovora između osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost.

U konkretnom slučaju ovrha je određena na prijedlog ovrhovoditelja koji je trgovačko društvo protiv ovršenika koji je vlasnik obrta, radi namirenja tražbine iz trgovačkog ugovora, pa je za postupanje u ovom predmetu stvarno nadležan trgovački sud.

Prema odredbi čl. 126. st. 1. OZ-a za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na pokretninama i za provedbu ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području, prema naznaci u prijedlogu za ovrhu, one nalaze.

U prijedlogu za ovrhu naznačeno je da se pokretnine ovršenika nalaze u posjedu ovršenika u S. B., ..., pa je za postupanje u ovom predmetu mjesno nadležan Trgovački sud u Slavonskom Brodu.

Budući da je u ovom slučaju riječ o strankama koje obavljaju gospodarsku djelatnost, a rješenje o ovrsi, temeljem kojeg je zatražena provedba ovrhe na pokretninama, donio je javni bilježnik sa sjedištem u S. B., gdje ovršenik ima prebivalište i gdje se nalaze pokretnine, to je sukladno citiranim zakonskim propisima za postupanje u navedenom ovršnom predmetu stvarno i mjesno nadležan Trgovački sud u Slavonskom Brodu.

Iz izloženih razloga riješeno je kao u izreci (čl. 23. st. 2. i 3. ZPP).

U Zagrebu, 14. studenoga 2007.

Sudac:
Petar Milas, v.r.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI - NADLEŽNI SUD

Mjesna nadležnost

(Čl. 252.j Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Općinski sud na čijem je području sjedište javnog bilježnika koji je donio rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave mjesno je nadležan za postupanje povodom prigovora protiv tog rješenja.

Broj: Gr1 390/07-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Vlatki Potočnjak-Radej, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja Suvlasnika stambeno-poslovnih zgrada u O., zastupani po Zavodu za stanovanje d.o.o. O., a svi zastupani po Zajedničkom odvjetničkom uredu B. K. i A. M., odvjetnici iz O., protiv ovršenika B. d.o.o. iz S. B., radi ostvarenja novčane tražbine, odlučujući o sukobu nadležnosti između Općinskog suda u Osijeku koji se oglasio mjesno nenadležnim rješenjem broj Ovr-2082/06 od 15. stude-

noga 2006. i Općinskog suda u Slavonskom Brodu koji je izazvao sukob nadležnosti dopisom broj Ovr-527/07 od 25. rujna 2007., dana 28. rujna 2007.,

riješio je:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Osijeku.

Obrazloženje

Javni bilježnik T. K. iz O. donijela je rješenje o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave broj Ovr-928/06 od 19. rujna 2006., a nakon što je ovršenik protiv tog rješenja podnio prigovor spis je dostavila Općinskom sudu u Osijeku.

Općinski sud u Osijeku rješenjem Ovr-2082/06 od 15. studenoga 2006. oglasio se mjesno nenadležnim i predmet ustupio Općinskom sudu u Slavonskom Brodu pozivom na odredbu čl. 147. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 – dalje: OZ) prema kojoj odredbi za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika.

Općinski sud u Slavonskom Brodu nije prihvatio nadležnost, te je uz dopis broj Ovr-527/07 od 25. rujna 2007. spis dostavio ovom sudu, da riješi negativan sukob nadležnosti.

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Osijeku.

U smislu odredbe čl. 252. e) st. 2. i 3. Ovršnog zakona javni bilježnik kojem je podnesen prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kojeg je izdao dužan je spis radi provedbe postupka u povodu prigovora prosljediti nadležnom sudu.

Prema odredbi čl. 252. j) st. 1. OZ-a u slučajevima koji su navedeni u toj odredbi (a to su slučajevi iz čl. 252. e) st. 2. i 3. OZ-a) stvarno je nadležan općinski sud na čijem je području sjedište javnog bilježnika kojem je podnesen prigovor za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ili koji je donio rješenje o ovrsi na temelju takve isprave.

Ovako zakonom određena nadležnost – "stvarno je nadležan općinski sud na čijem području je sjedište javnog bilježnika" – obuhvaćaju stvarnu i mjesnu nadležnost suda.

U konkretnom slučaju sjedište javnog bilježnika koji je donio rješenje o ovrsi je na području Općinskog suda u Osijeku, pa je taj sud nadležan provesti postupak u povodu prigovora ovršenika, a to podrazumijeva da je taj sud nadležan za donošenje rješenja kojim se stavljaju izvan snage rješenja o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i kojim se ukidaju provedene radnje ako su za to ispunjene propisane pretpostavke.

Tek nakon što ovršni postupak "prelazi" u parnični nastavlja se kao u povodu prigovora protiv platnog naloga i u tom slučaju sud koji prema odredbi čl. 54. st. 2. OZ-a je stavio izvan snage i rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha dostavlja predmet sudu koji je nadležan u parnici.

Kako je u ovom slučaju rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave donio javni bilježnik iz Osijeka prema čl. 252. j) OZ-a za postupanje u ovom slučaju iz čl. 252. e) OZ-a nadležan je Općinski sud u Osijeku.

Zbog toga je odlučeno kao u izreci na temelju čl. 23. st. 2. i 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03) u vezi s čl. 19. st. 1. OZ-a.

U Zagrebu, 28. rujna 2007.

Sudac:

Vlatka Potočnjak-Radej, v.r.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSI - SADRŽAJ PRIJEDLOGA ZA OVRHU

Određivanje ovrhe na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika

(Čl. 252.c Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Prijedlog za ovrhu podnesen javnom bilježniku na temelju vjerodostojne isprave da se ovrha odredi na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika, nije prijedlog za ovrhu u skladu s odredbama čl. 252.c Ovršnog zakona, a ovrhovoditelj na temelju rješenja o ovrsci kojim je prihvaćen takav prijedlog za ovrhu, nije ovlašten tražiti donošenje novog rješenja o ovrsci u skladu s odredbama čl. 252.h st. 2. Ovršnog zakona, jer se određivanje ovrhe na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini ovršenika, ne može smatrati određivanjem ovrhe općenito na imovini ovršenika.

“Utvrđenje i zaključak suda prvog stupnja da se u ovom predmetu ne radi o slučaju iz odredbe čl. 252.h st. 2. Ovršnog zakona prihvaća i ovaj drugostupanjski Sud, pa su stoga potpuno neosnovane suprotne žalbene tvrdnje ovrhovoditelja.

Naime, odredbom čl. 252.c OZ-a propisano je da ovrhovoditelj može prijedlogom za ovrhu, koji podnosi javnom bilježniku, tražiti da se ovrha odredi na jednom ili više predmeta ovrhe (st. 1.), ili može predložiti da se ovrha odredi općenito na imovini ovršenika bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe (st. 2).

U postupku određivanja ovrhe po javnom bilježniku ovrhovoditelj nije sačinio ovršni prijedlog iz odredbe čl. 252.c st. 2. OZ-a, jer je predlagao ovrhu na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini, a što nije isto određivanju ovrhe općenito na imovini ovršenika bez navođenja sredstva i predmeta ovrhe.

Slijedom toga, tj. s obzirom da rješenjem o ovrsci javnog bilježnika nije određena ovrha općenito na imovini ovršenika, već na cjelokupnoj pokretnoj i nepokretnoj imovini, u konkretnom slučaju nisu bile ispunjene ni pretpostavke za podnošenje prijedloga iz odredbe čl. 252.h st. 2. OZ-a, a kako to pravilno zaključuje i sud prvog stupnja.

Izvođenjem navedenog zaključka, koji je imao za posljedicu odbijanje ovrhovoditeljeva prijedloga, ne zadire se u pravomoćno rješenje o ovrsci doneseno po javnom bilježniku, a kako to pogrešno smatra žalitelj.

Isto tako, suprotno žalbenim tvrdnjama, pobijanim rješenjem sud prvog stupnja se ne upušta u nedopušteno preispitivanje procesnih pretpostavki za donošenje već pravomoćnog rješenja o ovrsci javnog bilježnika, već sud samo, polazeći od navedenog rješenja takvog kakvo je doneseno, ispituje osnovanost prijedloga za donošenje novog rješenja o ovrsci primjenom odredbe čl. 252.h st. 2. OZ-a.

Pri ocjeni postojanja tih pretpostavki, ne radi se o restriktivnoj, kako to tvrdi ovrhovoditelj u žalbi, već o potpunoj i dosljednoj primjeni odredaba OZ-a, polazeći pritom i od toga da je postupak ovrhe postupak strogog formalnog legaliteta.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1716/08-2, od 18. IX. 2008.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSCI - IZVANSUDSKA OVRHA

Namirenje tražbine izravno s računa ovršenika

(Čl. 252.g Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Na temelju rješenja o ovrsci javnog bilježnika kojim je određena ovrha na tražbini po računima kod banke ili općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj može izravno zatražiti od banke koja vodi glavni račun ovršenika pravne osobe ili račun ovršenika fizičke osobe, da mu isplati s računa ovršenika iznos kojim će se namiriti njegova tražbina, dakle radi se o izvansudskoj ovrsci, pa ovrhovoditelj nije ovlašten od suda tražiti da na temelju tog rješenja o ovrsci odredi privremenu pljenidbu iz čl. 154. Ovršnog zakona, jer je ovrha na tražbini po računima, određena po javnom bilježniku kod banaka, predviđena samo kao izvansudska ovrha.

“Na temelju rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave, koje je doneseno po prijedlogu za ovrhu sačinjenom u skladu s odredbom čl. 252.c st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ), daljnja provedba ovrhe na tražbini ovršenika po računima kod banaka nije u nadležnosti sudova, jer je odredbom čl. 252.g st. 1. OZ-a u tom slučaju propisana izvansudska ovrha. Ta ovrha, sukladno navedenoj odredbi, provodi se direktnim obraćanjem ovrhovoditelja banci ili bankama radi postupanja po donesenom rješenju o ovrsci. Banka kod koje ovršenik ima novčana sredstva na računu dužna je postupiti po takvom rješenju o ovrsci, kao da je isto doneseno od strane suda, odnosno nije ovlaštena uskratiti namirenje ovrhovoditeljeve tražbine radi čijeg prisilnog ostvarenja je ovrha određena.

Prema tome, na temelju naprijed navedenog rješenja o ovrsci, ovrhovoditelj nije ovlašten tražiti donošenje rješenja o privremenoj pljenidbi iz odredbe čl. 154. st. 3. OZ-a, kao ni bilo koji drugi oblik angažiranja suda u provedbi ovrhe na računu ovršenika, budući da je za provedbu te ovrhe izričito propisano da se provodi izvansudski. Na temelju navedenog rješenja o ovrsci, sukladno odredbi čl. 252.h, ovrhovoditelj može tražiti provedbu ovrhe od strane suda samo na predmetu na kojem se ne može tražiti izvansudska ovrha.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-261/08-2, od 14. II. 2008.

PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA OVRHU JAVNOM BILJEŽNIKU - POSTUPANJE JAVNOG BILJEŽNIKA

Odluka suda o prijedlogu da se ovrha odredi općenito na imovini ovršenika

(Čl. 252.b, 252.c i 252.d Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Nakon što mu je javni bilježnik proslijedio prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave općenito na imovini ovršenika pogrešno ga smatrajući neurednim, sud je ovlašten, a kad je prijedlog osnovan, donijeti predloženo rješenje o ovrshi.

“Javni bilježnik dostavio je prvostupanjskom sudu prijedlog za ovrhu, kojim je ovrhovoditelj tražio da se odredi ovrha prema ovršeniku radi naplate novčane tražbine općenito na imovini koja pripada ovršeniku, zbog nepostojanja originalne punomoći u spisu.

Prema odredbi čl. 252.d st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) kada javni bilježnik kojemu je podnesen prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ocijeni da prijedlog nije uredan, jer ne sadržava sve što mora sadržavati u skladu s odredbom čl. 35. st. 3. OZ-a, ili da prijedlog nije osnovan, neće donijeti nikakvu odluku, nego će predmet proslijediti nadležnom sudu. U tom slučaju sud će odrediti ovrhu na temelju vjerodostojne isprave ako ocijeni da je prijedlog za ovrhu dopušten, uredan i osnovan (čl. 252.d st. 3. OZ-a). Ovršni sud nadležan je rješenjem odbaciti neuredni (nepotpuni, neispravni) prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave kada taj prijedlog ne sadržava sve podatke odnosno isprave propisane čl. 35. st. 2. toč. 1. i 2. OZ-a, odrediti ovrhu i povodom prijedloga na temelju vjerodostojne isprave nakon što mu je javni bilježnik proslijedio predmet (pogrešno) smatrajući da je konkretni prijedlog nedopušten, neuredan i neosnovan, ako utvrdi da je taj prijedlog dopušten, uredan ili osnovan, ili odbiti prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, ako ocijeni da prijedlog za ovrhu u predmetu koji mu je javni bilježnik proslijedio nije osnovan. Prijedlog za ovrhu koji je ovrhovoditelj podnio javnom bilježniku sukladno odredbi čl. 252.c st. 2. OZ-a, a kojim je tražio da se ovrha radi naplate novčane tražbine odredi općenito na imovini ovršenika, bio je dopušten i uredan, pa prvostupajski sud zbog ovog razloga nije mogao odbaciti prijedlog. Prijedlog za ovrhu više nije mogao odbaciti ni na temelju odredbe čl. 252.b st. 2. OZ-a, jer nije podnesen izravno sudu, nego je podnesen prvo javnom bilježniku u skladu s odredbom čl. 252.b st. 1. OZ-a. Drugačije tumačenje navedenih odredaba bilo bi očito nepravedno za ovrhovoditelja, jer bi on, iako je kod iniciranja postupka podnio prijedlog za ovrhu u skladu s pozitivnim propisima, naknadno bez bilo kakvog daljnjeg aktivnog sudjelovanja doživio neuspjeh u postupku, tako što bi mu prijedlog bio odbačen.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-587/10, od 17. II. 2011.

SUDJELOVANJE JAVNIH BILJEŽNIKA U OVRSHI - SUDSKA OVRHA

Pokušaj izvansudske ovrhe - uvjet za traženje sudske ovrhe

(Čl. 252.h Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Da bi s uspjehom mogao tražiti određivanje sudske ovrhe na temelju rješenja javnog bilježnika kojim je ovrha određena općenito na imovini ovršenika, ovrhovoditelj prethodno mora pokušati namiriti svoju tražbinu izvansudskom ovrhom, i uz prijedlog za sudsku ovrhu priložiti odgovarajući dokaz da je ta ovrha ostala bez uspjeha zbog toga što ovršenik nema stalnih novčanih primanja i sredstava na računima, ili ih nema dostatno za namirenje njegove tražbine.

“Sud drugog stupnja ispitao je pobijano rješenje primjenom čl. 46. st. 5. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) te je utvrdio da prvostupajski sud nije pravilno primijenio materijalno pravo kada je odredio predloženu ovrhu.

Naime, ovršna isprava, a na temelju koje je predložena ovrha u ovom predmetu, je rješenje o ovrshi doneseno na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika M. Č. iz D. broj Ovr-257/10 od 19. srpnja 2010. godine, te je ovrha određena na cjelokupnoj imovini ovršenika. U prijedlogu za ovrhu ovrhovoditelj nije naveo da se prije traženja sudske ovrhe pokušao namiriti izvansudskim putem, a u čemu nije uspio, niti je prijedlogu za ovrhu priložio bilo kakve dokaze iz kojih bi to proizlazilo.

Sudski put ovrhe, u slučaju kada je doneseno rješenje o ovrshi na temelju vjerodostojne isprave na cjelokupnoj imovini ovršenika, predviđen je, ako se ovrha nije mogla provesti izvansudskim putem, s obzirom na to da je kao predmet ovrhe određena cjelokupna imovina ovršenika, što u sebi uključuje i račune kod banaka, plaću i druga primanja ovršenika.

Naime, iz odredbe čl. 252.g OZ-a proizlazi da je ovrhovoditelj tom zakonskom odredbom prije svega upućen da naplatu svog potraživanja ostvaruje putem izvansudske ovrhe, a ako je taj put ovrhe ostao bezuspješan, a o čemu ovrhovoditelj mora priložiti dokaz sudu, pripada mu pravo da svoje potraživanje ostvaruje putem sudske ovrhe, kako je to propisano čl. 252.h OZ-a.

Budući da za određivanje predložene ovrhe nisu bile ispunjenje zakonske pretpostavke iz navedene zakonske odredbe, pravilnom primjenom materijalnog prava prijedlog za ovrhu valjalo je odbiti, pa je zbog navedenog, uvažena žalba ovršenika i preinačeno rješenje prvostupanjskog suda, primjenom čl. 380. toč. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 148/11-pročišćeni tekst), a u vezi s čl. 19. st. 1. OZ-a, tako da je prijedlog za ovrhu odbijen kao neosnovan."

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-3122/11-2, od 27. VIII. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - SUDSKA OVRHA - PRITUŽBA OVRŠENIKA

Pritužba na obavijest o započinjanju provedbe ovrhe kada nije podnesen prigovor protiv rješenja javnog bilježnika

(Čl. 252.i st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Kada je na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi javnog bilježnika na pokretninama ovršenika radi ostvarenja novčane tražbine ovrhovoditelj zatražio provedbu ovrhe, a ovršenik nije podnio prigovor protiv rješenja javnog bilježnika, njegova pritužba na obavijest o započinjanju provedbe ovrhe je nedopuštena, te je sud pravilno odbacio pritužbu kao nedopuštenu.

Gž-544/2012-2

Županijski sud u Osijeku, po sucu Branki Guljaš, kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja H. A. A. B. d.d. Z., protiv ovršenika T. J. iz S., radi ostvarenja novčane tražbine, rješavajući žalbu ovršenika protiv rješenja Općinskog suda u Đakovu od 7. veljače 2011. g., broj Ovr-..., dana 15. ožujka 2012. g. ,

r i j e š i o j e

Žalba se odbija kao neosnovana i potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvog stupnja odbačena je pritužba ovršenika. Ovo rješenje pravovremeno podnesenom žalbom pobija ovršenik iz razloga označenih u članku 353. st. 1. toč. 2. i 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 96/08, 123/08 i 57/11 dalje ZPP), s prijedlogom da se preinači.

Žalba nije osnovana.

Iz priloženog spisa predmeta razvidno je da je ovrhovoditelj na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja javnog bilježnika M. B. iz O. broj Ovrv-... od 14. lipnja 2010. g. kojim je radi ostvarenja novčane tražbine u iznosu od 34.825,31 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom određena ovrha na pokretninama ovršenika zatražio od suda da provede ovrhu na tom predmetu, te da je ovršenik nakon što je primio obavijest o započinjanju provedbe ovrhe podnio pritužbu.

Kako iz pritužbe ovršenika ne proizlazi da je ovršenik protiv rješenja o ovrsi koje je izdao javni bilježnik pravodobno podnio prigovor, dok je iz rješenja o ovrsi razvidno da je postalo pravomoćno i ovršno dana 30. lipnja 2010. g., to je pravilno postupio prvostupanjski sud kad je odbacio pritužbu ovršenika sukladno odredbi članka 252.i. st. 2. Ovršnog zakona («NN» broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Dakle, s obzirom na izloženo odlučeno je kao u izreci (članak 380. toč. 2. ZPP-a).

U Osijeku, 15. ožujka 2012. g.

S U D A C

Branka Guljaš, v.r.

Za točnost otpavka – ovlašteni službenik Mirjana Delalić

3. OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAZBINE

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA - OVRŠNA ISPRAVA - OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAZBINE - OVRHA NA NEKRETNINI - OPĆENITO

Ispunjenje obveze izražene u kunama na temelju javnobilježničkog akta

(Čl. 11., 19. i čl. 26. st. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 395. st. 2. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01).

Ovrhovoditelj je ovlašten zahtijevati od ovršenika ispunjenje obveze izražene u kunama na temelju ovršne isprave - solemniziranog ugovora o kreditu kojim je ugovoreno da se obveza u kunama izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske prema tečaju EUR u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za EUR važećem na dan dospijeca.

"Ovrhovoditelj je u reviziji postavio pravno pitanje koje smatra da je važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana, i to:

Je li vjerovnik (ovdje ovrhovoditelj), na temelju odredbe čl. 395. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01 - dalje: ZOO), ovlašten u slučaju sklapanja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom, u kojem je ugovoreno da se obveza u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske prema tečaju EUR u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju vjerovnika za EUR važećem na dan dospijeca, zahtijevati od dužnika (ovdje ovršenika) ispunjenje obveze izražene u valuti Republike Hrvatske odnosno u kunama ili mora zahtijevati ispunjenje kunske protuvrijednosti dužnog iznosa izraženog u valuti EUR prema prodajnom tečaju ovlaštene banke koji će vrijediti na dan isplate?

S obzirom na to da je ovršni postupak u ovoj pravnoj stvari pokrenut ovršnim prijedlogom zaprimljenim u sudu 19. kolovoza 2008., prilikom odlučivanja o podnesenoj reviziji, kao i o podnesenom prijedlogu za ovrhu, treba odlučivati na temelju Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ), koji čl. 12. st. 1. propisuje da je u ovršnom postupku dopuštena samo revizija iz čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08 - dalje: ZPP).

U ovoj pravnoj stvari nije sporno da je ovrhovoditelj prvostupanjskom sudu 19. kolovoza 2008. podnio prijedlog za ovrhu na nekretnini ovršenika na temelju ugovora o kreditu broj 028-50-1714305, solemniziranog po javnom bilježniku M. M. (dalje: ovršna isprava), koja javnobilježnička isprava je postala ovršna 28. siječnja 2006., radi naplate novčane tražbine u iznosu od 313.790,46 kuna s pripadajućom zateznom kamatom tekućom od 27. siječnja 2007. do isplate, kao i troškova ovršnog postupka i predložio odrediti ovrhu na nekretnini ovršenika poblizje navedenoj u tom prijedlogu. Iz ovršne isprave (čl. 1.) proizlazi da iznos kredita iznosi kunsku protuvrijednost 44.500,00 EUR po srednjem tečaju kreditora, odnosno ovrhovoditelja u ovom postupku, na dan korištenja kredita. Dakle, iz ovršne isprave proizlazi da ovrhovoditelj prema ovršeniku ima tražbinu u kunama (valuta plaćanja), ali je ugovorena valutna klauzula.

Nadalje, iz ovršne isprave proizlazi da je otplata kredita, odnosno tražbine bila ugovorena u jednakim mjesečnim anuitetima u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju ovrhovoditelja za EUR, važećeg na dan dospijeca - zadnjeg dana u mjesecu (čl. 7.) pa je ovrhovoditelj ovlašten u prijedlogu za ovrhu odrediti opseg ispunjenja tražbine sukladno odredbi čl. 26. st. 5. OZ-a.

Ovrhovoditeljeva tražbina dospjela je 27. siječnja 2006., a ovrhovoditelj je u skladu s čl. 26. st. 5. OZ-a te na temelju čl. 11. ovršne isprave odredio opseg, odnosno visinu tražbine na dan dospelosti u iznosu od 313.790,46 kuna (kako to proizlazi i iz priloženog izvotka iz poslovnih knjiga ovrhovoditelja).

Prema pravnom shvaćanju ovog Suda, nižestupanjski su sudovi pogrešno primijenili materijalno pravo iz odredbe čl. 395. st. 2. ZOO-a kada su ocijenili da ovrhovoditelj svoju tražbinu nije izrazio na istovjetan način kako je njegova tražbina izražena u ovršnoj ispravi. To stoga što su, kako je to već prije navedeno u ovoj odluci, stranke ovršnom ispravom ugovorile valutu plaćanja u kunama uz primjenu valutne klauzule i u ovršnoj ispravi ugovorile da je ovrhovoditelj ovlašten odrediti visinu tražbine u prijedlogu za ovrhu.

Zbog navedenog je na temelju odredbe čl. 395. st. 3. ZPP-a, koji se u ovom postupku primjenjuje na temelju odredbe čl. 53. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 57/11) u vezi s čl. 400. st. 3. ZPP-a i čl. 19. st. 1. OZ-a, valjalo ukinuti nižestupanjske odluke i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na daljnji postupak."

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev 459/10-2, od 28. XI. 2012.

PROVEDBA OVRHE - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE

Ovjerena preslika zadužnice

(Čl. 125. st. 1., 6. i 7. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Ne može se odrediti ovrha na temelju ovršne isprave - zadužnice koja je dostavljena u preslici i ovjerena kod javnog bilježnika jer zadužnica u pravnom prometu može pravno djelovati samo u izvorniku, na što upućuje čl. 125. st. 1, 6. i 7. Ovršnog zakona.

Županijski sud u Osijeku, po sucu dr. sc. Sanji Zagrajski, u ovršnoj pravnoj stvari ovrhovoditelja H. z. z. Z., P. s. V., V. N. 12, protiv ovršenice D. O. M. iz V., Ž., koju zastupa punomoćnik M. L., odvjetnik iz O., radi: ovrhe, odlučujući o žalbama ovršenice protiv rješenja o ovrsi Općinskog suda u Vukovaru broj Ovr-... od 14. rujna 2011. godine i rješenja Općinskog suda u Vukovaru Ovr-... od 11. siječnja 2012. godine, dana 12. srpnja 2012. godine,

r i j e š i o j e

I. Žalba ovršenice protiv rješenja o ovrsi Općinskog suda u Vukovaru broj Ovr-... od 14. rujna 2011. godine se uvažava, ukida rješenje o ovrsi Općinskog suda u Vukovaru broj Ovr-... od 14. rujna 2011. godine i prijedlog za ovrhu od 4. travnja 2011. godine se odbacuje.

II. Žalba ovršenice protiv rješenja Općinskog suda u Vukovaru Ovr-... od 11. siječnja 2012. godine odbija se kao neosnovana i potvrđuje rješenje Općinskog suda u Vukovaru Ovr-... od 11. siječnja 2012. godine.

Obrazloženje

Rješenjem o ovrsi Općinskog suda u Vukovaru broj Ovr-... od 14. rujna 2011. godine udovoljeno je prijedlogu ovrhovoditelja za ovrhu na temelju ovršne isprave bjanko zadužnice broj OV-... izdane 11. svibnja 2006. godine u Vukovaru, te je radi prisilne naplate tražbine ovrhovoditelja u iznosu od 23.185,44 kn sa pripadajućom zateznom kamatom, kao i troškova postupka, određena ovrha na plaći ovršenice, te je zabranjeno ovršenikovom dužniku da tu tražbinu namiri ovršenici, a iznos za koji je određena ovrha isplati ovrhovoditelju.

Rješenjem Općinskog suda u Vukovaru Ovr-... od 11. siječnja 2012. godine odbačen je kao nepotpun prijedlog ovršenice za oslobađanje od plaćanja sudskih pristojbi u ovoj pravnoj stvari.

Oba ova rješenja pravodobno podnesenim žalbama pobija ovršenica i to rješenje o ovrsi zbog bitnih povreda odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, a rješenje o odbačaju zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja s prijedlogom da se žalbe uvažavaju, rješenje o ovrsi ukine i prijedlog za ovrhu odbaci kao nedopušten, a rješenje o odbačaju ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovor na žalbe nije podnesen.

Žalba ovršenice na rješenje o ovrsi je osnovana, ali iz drugih razloga a ne onih navedenih u žalbi dok žalba na rješenje o odbačaju prijedloga za oslobađanje od plaćanja sudskih pristojbi nije osnovana.

Iz spisa proizlazi da je rješenje o ovrsi doneseno na temelju fotokopije bjanko zadužnice (list spisa 3. i 4.).

Odredbom čl. 125. Ovršnog zakona (Narodne novine broj 139/10., 125/11., 150/11., 154/11., 12/12. i 70/12., nastavno: OZ) propisano je da dužnik može ispravom, na kojoj je javno ovjeren njegov potpis, dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zaplijene svi računi koje ima kod banaka, te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanoj u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku, da se takva isprava izdaje u jednom primjerku i ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate, a st. 7. istog članka, da isprave iz st. 1. i 2. tog članka imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamaca plateca na drugim predmetima ovrhe.

Stav je ovoga suda da se uz prijedlog za ovrhu zadužnica kao ovršna isprava mora priložiti u izvorniku. Ovo stoga, što zadužnica u pravnom prometu može cirkulirati i pravno djelovati samo kao izvornik, kao i zbog toga što zbog svoje apstraktnosti ne bi mogla biti izdavana u više primjeraka (odredbom čl. 125. st. 1. OZ-a izričito je propisano da se takva isprava izdaje samo u jednom primjerku).

Također, stav je ovoga suda, da se niti preslike zadužnica (pa makar bile potvrđene po javnom bilježniku) ne bi mogle smatrati valjanim ovršnim ispravama na temelju kojih bi se mogla tražiti ovrha protiv dužnika ili jamaca plataca na drugim predmetima ovrhe u smislu odredbe čl. 125. st. 7. OZ-a.

Takvo stajalište svoju potvrdu pronalazi i u odredbi čl. 125. st. 6. OZ-a, prema kojoj vjerovnik može od banke zahtijevati da mu vrati ispravu iz st. 1. tog članka (zadužnicu), ako njegova tražbina nije u cijelosti namirena, a da će u tom slučaju pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa naznačiti na toj ispravi s kojeg je računa naplaćen koji iznos troškova, kamata i glavnice, a ako je vjerovnik u cijelosti namirio svoju tražbinu prema ispravi iz st. 1. i 2. tog članka, da će pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa obavijestiti o tome dužnika ili jamca platca ili mu je predati na njegov zahtjev.

Stoga, u konkretnom slučaju uz prijedlog nije podnesena ovršna isprava jer zadužnica nije podnesena u izvorniku nego u ovjerenj preslici, iako se ovršna isprava mora podnijeti u izvorniku, jer se takva isprava temeljem izričite odredbe čl. 125. st. 1. OZ-a izdaje u jednom primjerku, pa je samo izvornik ovršna isprava, a prvostupanjski sud je samo temeljem izvornika u mogućnosti ocijeniti podobnost i osnovanost prijedloga za ovrhu.

Kako je odredbom čl. 35. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine broj 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., 88/05., 121/05. i 67/08., nastavno: OZ) propisano da prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojem će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, te da prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke za provedbu ovrhe, to je temeljem odredbe čl. 35. st. 3. OZ-a, sud ovlašten rješenjem odbaciti prijedlog koji ne sadrži sve podatke iz st. 1. i 2. tog članka (pa tako i ako ne sadrži ovršnu ispravu koja se u konkretnom slučaju mora podnijeti u izvorniku), ne pozivajući predlagatelja da ga dopuni ili ispravi.

Stoga, u konkretnom slučaju postoji žalbeni razlog iz čl. 46. st. 1. toč. 1. OZ-a na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti (čl. 46. st. 5. OZ-a), pa je žalba ovršenice uvažena, ali kako je naprijed rečeno iz drugih razloga a ne onih navedenih u žalbi i rješenje suda prvog stupnja o ovrsi ukinuto, a prijedlog za ovrhu odbačen temeljem odredbe čl. 35. st. 3. OZ-a.

Potpuno neosnovano ovršenica u žalbi na rješenje o ovrsi navodi da je u konkretnom slučaju riječ o zahtjevu za naplatom potraživanja o kojem je pravomoćno presuđeno i da je pravo naplate po predmetnoj zadužnici prestalo postojati, pri čemu se poziva na presudu Općinskog suda u Vukovaru broj P-... od 24. prosinca 2010. godine.

Naime, odluka na koju se ovršenica poziva nije presuda, već rješenje kojim je u cijelosti ukinut platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi broj Ovr-... i prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave od 8. travnja 2007. godine odbačen kao nedopušten. Dakle, u tom predmetu nije meritorno odlučeno o potraživanju ovrhovoditelja odnosno tužitelja u toj pravnoj stvari, već je prijedlog za ovrhu odbačen budući da tužitelj u tom predmetu koji drži zadužnicu izdanu od strane tuženice ovdje ovršenice, ima u rukama ovršnu ispravu po kojoj se može naplatiti na način propisan u čl. 125. st. 1. OZ-a, te nema pravni interes da ishodi drugi ovršni naslov (presudu) kada već ima u rukama zadužnicu koja ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi.

Da bi u konkretnom slučaju ovrhovoditelj mogao na temelju zadužnice u ovršnom postupku ostvarivati prisilnu naplatu protiv ovršenice, potrebno je da prethodno zadužnicu podnese na naplatu banci kod koje se vode računi ovršenice, a potom ukoliko se na taj način ne bi mogao naplatiti ili se samo djelomično naplati, na temelju izvornika zadužnice može predlagati kod nadležnog suda promjenu predmeta i sredstva ovrhe.

Žalba ovršenice na rješenje kojim je odbačen njezin prijedlog za oslobađanje od plaćanja sudskih pristojbi je neosnovana, jer ona uz prijedlog nije dostavila potvrdu o svom imovnom stanju, a što je bila dužna učiniti temeljem odredbe čl. 14. Zakona o sudskim pristojbama (Narodne novine broj 74/95., 57/96., 137/02., 26/03. – pročišćeni tekst) pa je njezin prijedlog nepotpun, a sud prvog stupnja nije dužan pozivati ovršenicu na dostavu isprava koje je propustila dostaviti.

Slijedom iznijetog, temeljem odredbe čl. 380. toč. 2. i 3. ZPP-a odlučeno je kao izreci.

U Osijeku, 12. srpnja 2012. godine.

S U D A C

dr. sc. Sanja Zagrajski, v. r.

Za točnost otpavka – ovlašteni službenik Mirjana Delalić

OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA OVRŠENIKA - OVRHA NA TRAŽBINI PO RAČUNU KOD PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOG PROMETA

Obustava ovrhe - nedostatnost sredstava na računu za potpuno namirenje tražbine

(Čl. 180. st. 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Ni djelomično namirenje tražbine zbog nedostatnog priljeva novčanih sredstava na račun ovršenika tijekom razdoblja od godine dana od dostave rješenja o ovrsi banci (Financijskoj agenciji) ne sprječava donošenje rješenja o obustavi ovrhe ako ovrhovoditelj prije isteka tog vremena ne predloži promjenu sredstva i predmeta ovrhe - to i onda kada je i po isteku navedenog roka izvjestan i daljnji povremeni priljev sredstava na račun ovršenika.

“Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud je ovrhu obustavio uz obrazloženje da ovrhovoditelj u roku od godine dana od dostave tog rješenja Financijskoj agenciji nije namiren u skladu s istim, a u navedenom roku nije predložio izmjenu sredstva i predmeta ovrhe. Navedeno rješenje prvostupanjskog suda temelji se na odredbi čl. 180.a st. 4. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ).

Iz stanja predmeta proizlazi da je rješenje o ovrsi Financijskoj agenciji dostavljeno dana 1. ožujka 2011., a Financijska agencija je podneskom od 24. studenoga 2011. godine izvijestila prvostupanjski sud da za izvršenje rješenja o ovrsi nema dovoljno novčanih sredstava na računu ovršenika, da je rješenje izvršeno djelomično u iznosu od 1.776,70 kn te da je evidentirano u očevidnik redosljeda osnova za plaćanje. Navedeni podnesak prvostupanjski sud je dostavio ovrhovoditelju 13. siječnja 2012. godine.

Okolnost da Financijska agencija nije u roku od osam dana od dana primitka rješenja o ovrsi izvijestila ovrhovoditelja da nema ili da nema dovoljno sredstava na računu ovršenika da bi se rješenje o ovrsi izvršilo u cijelosti, što je bila dužna u skladu s odredbom čl. 9. st. 8. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (“Narodne novine”, br. 91/10 - dalje: ZPONS), nije od utjecaja na početak prekluzivnog roka od godine dana te donošenje rješenja o obustavi postupka po proteku tog roka, u skladu s odredbom čl. 180.a st. 4. OZ-a. Ako je želio spriječiti obustavu postupka, ovrhovoditelj je prije isteka roka iz odredbe čl. 180.a st. 4. OZ-a morao predložiti izmjenu predmeta ili sredstva ovrhe, ili predložiti davanje prokaznog popisa imovine (što se smatra podnošenjem prijedloga za promjenu sredstva ili predmeta ovrhe, sukladno odredbi čl. 5. st. 5. OZ-a).

Ovrhovoditelj u žalbi ističe da je rješenje o ovrsi djelomično izvršeno te da ovršenik na svoj račun prima novčana sredstva s naslova poticaja u poljoprivredi, koja pristižu povremeno, te da se može očekivati da će sredstva po toj osnovi i nadalje pristizati na račun ovršenika, te da će se tražbina ovrhovoditelja namirivati kako ta sredstva budu pristizala. Nadalje, ovrhovoditelj ističe da će obustavom ovršnog postupka izgubiti redosljed namirenja upravo u trenutku kada sredstva budu pristizala na račun.

Navedeni žalbeni navodi ne dovode u pitanje pravilnost pobijanog rješenja. Odredbom čl. 180.a st. 4. OZ-a jasno je određeno da će se postupak obustaviti ako u propisanom roku ovrhovoditelj ne bude namiren u skladu s rješenjem o ovrsi, što podrazumijeva da je rješenje izvršeno u cijelosti, pa okolnost da je ovrhovoditelj namiren tek djelomično ne utječe na donošenje drugačije odluke suda u ovom predmetu. Nadalje, iz obavijesti Financijske agencije od 24. studenoga 2011. godine proizlazi da se rješenje o ovrsi ne može izvršiti u cijelosti zbog nedostatka novčanih sredstava na računu ovršenika, što predstavlja faktičnu nemogućnost provedbe ovrhe, a okolnost da ta nemogućnost eventualno može otpasti nakon proteka propisanog jednogodišnjeg roka nije razlog koji sprječava obustavu ovrhe ako ovrhovoditelj u istom roku nije podnio prijedlog za promjenu sredstva i predmeta ovrhe.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-757/12-2, od 24. IX. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA OVRŠENIKA - MJESNA NADLEŽNOST

Mjesna nadležnost za odlučivanje i provedbu ovrhe na novčanim sredstvima

(Čl. 205. st. 1. i čl. 33.b Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se vode na računu ovršenika kod banke mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi ovršenikovo sjedište.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1 297/12-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sutkinji Mirjani Magud, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja V. L. iz V., kojeg zastupa punomoćnik M. D., odvjetnik u V., protiv ovršenika E. o. d.d. Z., radi ovrhe na temelju ovršne isprave, rješavajući sukob mjesne nadležnosti između Općinskog suda u Vinkovcima koji se rješenjem posl. br. Ovr-1316/11 od 19. svibnja 2011. oglasio mjesno nenadležnim i Općinskog suda u Osijeku koji je sukob mjesne nenadležnosti izazvao dopisom posl. br. Ovr-4040/2011 od 17. travnja 2012., 4. lipnja 2012.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u navedenoj ovršnoj stvari mjesno je nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu.

Obrazloženje

Općinski sud u Vinkovcima se rješenjem posl. br. Ovr-1316/11 od 19. svibnja 2011. oglasio mjesno nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja predmet ustupio Općinskom sudu u Osijeku navodeći u obrazloženju da ovršenik ima sjedište na području nadležnosti Općinskog suda u Osijeku.

Općinski sud u Osijeku je dopisom poslovni broj Ov-4040/12 od 17. travnja 2012. otklonio svoju nadležnost i predmet dostavio ovom sudu radi rješavanja sukoba nadležnosti. Taj sud smatra da je u konkretnom slučaju o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe isključivo nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu jer ovršenik kao pravna osoba ima sjedište u Z..

Za postupanje u navedenoj ovršnoj stvari mjesno je nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu.

Iz dostavljenog spisa Općinskog suda u Vinkovcima poslovni broj Ovr-1316/11 i njemu priležećeg spisa Općinskog suda u Vinkovcima poslovni broj Ovr-1517/09 proizlazi slijedeće:

- da je u postupku Ovr-1517/07 provedena ovrha i naplaćeno ovrhovoditeljevo potraživanje na temelju pravomoćne i ovršne presude Općinskog suda u Vinkovcima poslovni broj P-850/07 od 17. studenog 2008. donošenjem rješenja 18. kolovoza 2010. kojim je utvrđeno da je dovršena ovrha i da se daljnji postupak obustavlja.

- da je 16. svibnja 2011. ovrhovoditelj podnio novi prijedlog za ovrhu radi isplate dosuđene kamate na temelju pravomoćne i ovršne presude Općinskog suda u Vinkovcima broj P-850/07 od 17. studenog 2008.

- da iz sadržaja prijedloga od 16. svibnja 2011 proizlazi da ovrhovoditelj predlaže ovrhu na novčanim sredstvima ovršenika

Prema odredbi čl. 205. st. 1. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 – u nastavku: OZ) za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i za provedbu ovrhe na novčanim sredstvima koja se vode na računu ovršenika kod banke mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi ovršenikovo sjedište.

Prema odredbi čl. 33.b OZ mjesna nadležnost određena ovim Zakonom je isključiva.

Ovršenik ima sjedište u Z., pa je stoga u ovom ovršenom predmetu mjesno nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu.

Zbog rečenih razloga, a na temelju odredbe čl. 23. st. 1. i 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – Odluka USRH, 84/08, 123/08 i 57/11) u vezi s odredbom čl. 19. OZ odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 4. lipnja 2012.

Sutkinja:
Mirjana Magud, v. r.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA POKRETNINAMA - MJESNA NADLEŽNOST

Ovrha na motornoj brodici

(Čl. 126. i 127. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Činjenica da je motorna brodica upisana u određenoj luci ne znači sama po sebi da se brodica nalazi na području suda na čijem se području nalazi luka upisa.

Kad ovrhovoditelj nije naznačio mjesto gdje se brodica nalazi, za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu nadležan je sud naveden u čl. 127. st. 1. Ovršnog zakona, a ne sud na čijem se području nalazi luka upisa.

"Ovrhovoditelj traži da se, radi ostvarenja novčane tražbine, provede ovrha na motornoj brodici ovršenika, luka upisa S., BT 900, Model Prestige 34, dakle na pokretnini ovršenika.

Prvostupanjski sud se oglasio mjesno nenadležnim i odlučio predmet ustupiti stvarno i mjesno nadležnom Općinskom sudu u S. pozivajući se na odredbu čl. 126. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Tom je odredbom propisano da je za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na pokretninama i za provedbu te ovrhe mjesno nadležan sud na čijem se području, prema naznaci u prijedlogu za ovrhu, pokretnine nalaze.

U prijedlogu za ovrhu nije naznačeno gdje se motorni brod nalazi. Okolnost da je luka upisa broda S. ne znači da se brod nalazi na području koje spada pod nadležnost Općinskog suda u S.

U situaciji kada ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu nije naznačio gdje se brod, nalazi imaju se primijeniti odredbe čl. 127. st. 1. i 2. OZ-a, a stavkom 2. tog članka propisano je da je za odlučivanje o takvom prijedlogu (prijedlogu u kojem nije naznačeno gdje se pokretnina nalazi) nadležan odlučivati sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika fizičke osobe, odnosno sjedište ovršenika pravne osobe. Budući da je sjedište ovršenika u D., za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu nadležan je Općinski sud u D.

Dakle, prvostupanjski sud je nepravilno primijenio odredbe o nadležnosti prilikom određivanja provedbe ovrhe na pokretninama, i to odredbu čl. 126. st. 1. OZ-a, a propustio je primijeniti odredbu čl. 127. st. 1. i 2. OZ-a, pa je time počinio bitnu povredu odredaba ovršnog postupka, na koju žalitelj ukazuje u žalbi, a koja je dovela do nezakonite odluke."

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-841/11, od 18. IV. 2012.

OVRHA NA NEKRETNINI - DOKAZ O VLASNIŠTVU

Isprava podobna za upis prava vlasništva protivnika osiguranja

(Čl. 77. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Kada se postupak osiguranja provodi na nekretninama koje nisu upisane u zemljišnim knjigama na protivnika osiguranja iako je isti stvarni vlasnik tih nekretnina, tada je predlagatelj osiguranja uz prijedlog dužan dostaviti ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika osiguranja, s time da će se sud u izreci odluke kojom određuje osiguranje prisilnim zasnivanjem založnog prava pozvati na tu ispravu.

"Ovaj Sud dopušta mogućnost da se u smislu odredbe čl. 77. st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) u vezi s čl. 253. OZ-a postupak osiguranja na nekretninama može provesti i na nekretninama protivnika osiguranja (ako je on stvarni vlasnik predmetne nekretnine, a nekretnina je upisana na drugu osobu). U tom slučaju je predlagatelj osiguranja dužan uz prijedlog dostaviti ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika osiguranja, a sud osiguranja dužan se u izreci odluke kojom određuje osiguranje prisilnim zasnivanjem založnog prava pozvati na ispravu podobnu za upis prava vlasništva protivnika osiguranja, bez obzira na sadržaj predložene izreke rješenja o osiguranju (a nije nužan i upis u zemljišne knjige prava vlasništva protivnika osiguranja, da bi zemljišnoknjižni sud postupio po takvom rješenju suda). Takav je zaključak (pravno stajalište) sjednice Građanskog odjela Županijskog suda u Varaždinu od 6. listopada 2011. godine o pravnom pitanju takvog sadržaja. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud se u rješenju o osiguranju (izreci) ne poziva na ispravu na temelju koje je, navodno, protivnik osiguranja ostao vlasnik predmetne nekretnine, nego izričito navodi da je predmetna nekretnina u vlasništvu M. Š., žaliteljice. Zemljišnoknjižni sud dužan je postupati na strogo formalan način, s time da za određenje upisa moraju biti ispunjene sve zakonske pretpostavke, koje je prvostupanjski sud dužan ispitati, u smislu odredbe čl. 108. ZZK-a, a koje moraju proizlaziti iz stanja zemljišne knjige i priloženih isprava, a u konkretnom slučaju, ni sadržaj stanja zemljišnih knjiga ni sadržaj rješenja o osiguranju, a ugovor na temelju predmetne nekretnine nije ni priložen u prvostupanjski spis, ne ukazuje (ne opravdava upis) zbog čega je dopušten upis založnog prava uz zabilježbu ovršnosti u korist predlagatelja osiguranja na nekretninama M. Š. iz I., M. M."

Županijski sud u Varaždinu, 13 Gž-744/12-2, od 22. III. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - IZUZIMANJE OD OVRHE I OGRANIČENJE OVRHE - OPSEG OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA NA RAČUNU

Ovrha na deviznom računu na koji se isplaćuje inozemna mirovina

(Čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Inozemna mirovina koja se isplaćuje na devizni račun koji je predmet ovrhe u postupku ima socijalnu funkciju i predstavlja osnovu za osiguravanje slobodnog i dostojnog života podnositelja te se po računu na koji se isplaćuje takva mirovina primjenjuje ograničenje propisano čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona.

"Odlučujući u povodu žalbe podnositelja izjavljene na navedeno rješenje o ovrši, Županijski sud je potvrdio rješenje o ovrši utvrdivši kako je ovrha u konkretnom slučaju određena na deviznom računu, a ne na mirovini podnositelja, zbog čega se na taj slučaj ne može primijeniti odredba čl. 149. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ), kojom je propisano da se naplata tražbine može odrediti do iznosa 1/3 mirovine. Županijski sud zaključuje kako navedenom odredbom OZ-a nije propisano ograničenje ovrhe na deviznom računu bez obzira po kojoj se osnovi sredstva uplaćuju na taj račun. Slijedom ovih utvrđenja taj je sud odbio žalbu podnositelja kao neosnovanu.

Ustavni sud utvrđuje da u ovom ustavnosudskom postupku treba odgovoriti na pitanje je li time što sudovi nisu primijenili čl. 149. st. 1. OZ-a i ograničili ovrhu na podnositeljevu deviznom računu do najviše 1/3 mjesečnog iznosa budući da na taj račun prima inozemnu mirovinu, podnositelju povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno čl. 29. st. 1. Ustava.

Ocjena je Ustavnog suda kako inozemna mirovina koja se podnositelju isplaćuje na devizni račun koji je bio predmet ovrhe u postupku koji je prethodio ustavnosudskom postupku ima socijalnu funkciju i predstavlja osnovu za osiguravanje slobodnog i dostojnog života podnositelja.

Vezano uz zaštitu takve zarade kojom se osigurava pravo na slobodan i dostojan život pojedinca od pljenidbe u ovršnom ili nekom drugom postupku, Ustavni sud je u svojoj odluci broj: U-III-1248/2008 od 25. veljače 2009., objavljenoj u "Narodnim novinama" br. 35/09, zauzeo sljedeće stajalište:

"... odredbe o zaštiti plaće od pljenidbe u ovršnom ili nekom drugom postupku ne mogu se tumačiti odvojeno od ove funkcije plaće koja je vezana uz egzistenciju pojedinca i njegove obitelji. Zaštita egzistencije pojedinca i obitelji mora se ostvarivati i u takvim postupcima, pritom ostvarujući ravnotežu interesa vjerovnika na naplatu dugova i interesa dužnika - radnika da s dijelom plaće osiguraju sebi i obitelji dostojan i slobodan život. Prema pravnom stajalištu Ustavnog suda, u takvoj pravnoj situaciji ukoliko ovršenik na tekući račun prima samo svoju plaću, na takvu ovrhu se primjenjuje ograničenje propisano člankom 149. st. 1. OZ-a, što znači da sud može odobriti ovrhu u takvom slučaju, ali samo iznad iznosa od 2/3 dijela prosječne neto-plaće u Republici Hrvatskoj, od plaće koju podnositelj prima na tekući račun.

Naime, nije ustavnopravno prihvatljivo i protivno je vladavini prava koja je propisana čl. 3. Ustava kao temelj za tumačenje Ustava, da se radnicima plijeni cjelokupna zarada - plaća, zaobilazeći odredbe koje štite 2/3 neto-plaće u Republici Hrvatskoj, koje su prisilne naravi. Takvim postupanjem neposredno se ugrožava egzistencija podnositelja i njegove obitelji."

Iako je predmet postupka koji je prethodio ustavnosudskom postupku bila ovrha na deviznom računu na koji se podnositelju isplaćuje inozemna mirovina, ocjena je Ustavnog suda da se radi o primanju koje ima funkciju osiguranja slobodnog i dostojnog života podnositelja, zbog čega se navedeno stajalište Ustavnog suda ima primijeniti i na konkretan slučaj. Ustavni sud stoga utvrđuje da je Županijski sud, ne uzevši u obzir iznesene okolnosti pri donošenju osporavanog rješenja, zauzeo ustavnopravno neprihvatljivo stajalište u vezi s primjenom odredbe čl. 149. st. 1. OZ-a. Naime, Ustavni sud smatra da se stajalište toga suda prema kojem u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni navedenog članka, jer da tom zakonskom odredbom nije propisano da bi ovrha na deviznom računu bila ograničena bez obzira po kojoj se osnovi sredstva uplaćuju na predmetni račun, zasniva na arbitrarnom odnosno samovoljnom tumačenju i primjeni mjerodavnog prava. Ustavni sud utvrđuje da je zbog takvog formalističkog pristupa Županijskog suda koji se očituje u propustu primjene ograničenja ovrhe koje je propisano čl. 149. st. 1. OZ-a, a koja odredba je prisilne naravi, neposredno ugrožena egzistencija podnositelja. Stoga je ocjena Ustavnog suda kako je osporanim rješenjem podnositelju u konkretnom slučaju povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno čl. 29. st. 1. Ustava."

Ustavni sud Republike Hrvatske, U-III-248/08, od 21. III. 2012.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - ODGOVORNOST POSLODAVCA

Propust poslodavca da obavijesti sud o prestanku ugovora o radu - odgovornost za štetu

(Čl. 176. i 177. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Činjenica da poslodavac nije u smislu čl. 176. toč. 3. Ovršnog zakona obavijestio sud o prestanku ugovora o radu, nije od pravne važnosti za odluku o prijedlogu prema čl. 177. st. 1. Ovršnog zakona da sud u ovršnom postupku rješenjem naloži poslodavcu da mu isplati sve obroke što ih je navodno propustio obustaviti prema rješenju o ovrsci, a propust obavještanja suda može imati za posljedicu odgovornost za eventualnu štetu koja se ostvaruje u parnici.

«U prijedlogu se tvrdi da je Općina V. L., kao poslodavac dužnika T. G., propustila obustaviti mjesečni iznos uzdržavanja, te se traži da sud u smislu članka 177. st. 1. Ovršnog zakona («Narodne novine», br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) naloži Općini V. L. da isplati ovrhovoditelju ono što je propustio obustaviti.

Ujedno na temelju čl. 177. st. 3. OZ-a traži ovrhu protiv poslodavca.

Nakon što je utvrdio da T. G. više ne ostvaruje plaću kod Općine V. L. jer više nije u radnom odnosu, pravilno je prvostupanjski sud odbio prijedlog jer na temelju navedenog proizlazi da Općina V. L. nije propustila ništa obustaviti od plaće dužnika.

U žalbi se navodi da je sud propustio utvrditi je li dužnikov dužnik obavijestio ovrhovoditelja o nastalim smetnjama.

To nije bilo potrebno jer je irelevantno za ovaj postupak.

O nastalim smetnjama dužnikov dužnik trebao je na temelju čl. 176. OZ-a obavijestiti sud, a sud bi obavijestio ovrhovoditelja. Međutim, ako je to propušteno, to nije razlog da se u ovršnom postupku naloži dužnikov dužniku da plati obroke koje je navodno trebao obustaviti.

Propuštanje obavještanja suda prema čl. 176. OZ-a ima za posljedicu odgovornost za eventualnu štetu (čl. 177. st. 4. OZ-a) koja se ostvaruje u parnici, a primjena čl. 177. OZ-a je posljedica propuštanja obustave.»

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-2010/10, od 25. I. 2012.

OVRHA NA TRAŽBINI PO RAČUNU KOD PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOG PROMETA - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE

Ovrha na temelju izjave jamca platca - obveza prilaganja i izjave dužnika

(Čl. 183. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Uz prijedlog za ovrhu na temelju izjave jamca platca mora se priložiti i izjava dužnika kad te izjave nisu dane u istoj ispravi jer inače nije moguće utvrditi je li obveza koju je preuzeo jamac platca sadržajno ista s izjavom dužnika.

“Prijedlog za ovrhu podnosi se na temelju izjave o zapljeni računa koju je dužnik dao u svojstvu jamca platca za glavnog dužnika.

Sud odbija prijedlog jer ovrhovoditelj nije uz prijedlog pored izjave jamca platca priložio i izjavu glavnog dužnika.

Žalitelj osporava takvo pravno stajalište prvostupanjskog suda smatrajući da pored izjave jamca platca nije potrebno podnijeti i izjavu dužnika.

Ovaj Sud priklanja se pravnom stajalištu prvostupanjskog suda.

Naime, prema čl. 183. st. 2. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08), a koji se u konkretnom slučaju primjenjuje s obzirom na odredbu čl. 338. st. 2. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 139/10 i 125/11), preuzimanje obveze kao jamac platca daje se na izjavi dužnika ili dodatnoj ispravi uz dužnikovu ispravu, a izjava jamca platca mora biti sadržajno ista s izjavom dužnika.

Bez da se priloži dužnikova izjava nije moguće utvrditi kakvu je obvezu preuzeo jamac platca i je li ona sadržajno ista s izjavom dužnika.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-602/10, od 25. I. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - ZABILJEŽBA OVRHE

Brisanje prava zaloga

(Čl. 79. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Odredba čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona kojom je propisana zabrana upisa promjene prava vlasništva i bilo kojeg drugog stvarnog prava nakon što je u zemljišnoj knjizi upisana zabilježba ovrhe, ne primjenjuje se u situaciji kada se zahtijeva brisanje upisa založnog prava.

“Predlagateljica predlaže brisanje upisa prava zalog na nekretnini u njezinu vlasništvu na kojoj je upisana zabilježba ovrhe. Uz prijedlog dostavlja brisovno očitovanje založnog vjerovnika.

Sud prvog stupnja odbija prijedlog pozivajući se na odredbu čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona.

Prema stajalištu ovog drugostupanjskog Suda, predlagateljica se s pravom poziva na žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava. U ovom se slučaju ne primjenjuje odredba čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona, stoga je na temelju odredba čl. 40., 43. i 54. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama (“Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07 i 152/08) prijedlogu trebalo udovoljiti.

Naime, tabularnu ispravu u ovom zemljišnoknjižnom predmetu predstavlja brisovno očitovanje protustranke kao založnog vjerovnika na predmetnoj nekretnini. Prethodno provedena zabilježba ovrhe na istoj toj nekretnini njezinom prodajom koja se vodi protiv predlagateljice kao ovršenika ni u čemu nije smetnja za provedbu predloženog upisa brisanja založnog prava protustranke na predmetnoj nekretnini, a niti se pak tim upisom u bilo čemu otežava položaj vjerovnika koji bi se u navedenom ovršnom postupku imali namiriti iz prodajne cijene predmetne nekretnine, već upravo obrnuto, time se povećava mogućnost da oni svoja potraživanja namire iz postignute kupoprodajne cijene.”

Županijski sud u Rijeci, GŽ-2272/09, od 23. V. 2011.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA POSLOVNOM UDJELU

Način provedbe ovrhe na poslovnom udjelu ovršenika

(Čl. 198. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 413. st. 3. i čl. 418. Zakona o trgovačkim društvima - “Narodne novine”, br. 111/93, 34/99, 121/99-Vjerodostojno tumačenje, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09).

U ovršnom postupku trgovačko društvo kao ovrhovoditelj može predložiti sudu da odredi ovrhu na poslovnom udjelu društva, a čiji je imatelj ovršenik.

“Iz spisa proizlazi da je ovrhovoditelj podnio prvostupanjskom sudu prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave, bjanko zadužnice ovjerene 9. srpnja 2009. po javnom bilježniku N. T. iz Z., pod brojem OV-4868/09, kojim je predložio odrediti ovrhu na poslovnom udjelu koji ovršenik ima u trgovačkom društvu B. H. d.o.o., Z., a koje je ovrhovoditelj u ovom postupku.

Odredbom čl. 195. st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) propisano je da se ovrha na poslovnom udjelu u trgovačkom društvu provodi pljenidbom poslovnog udjela, njegovom procjenom i prodajom te namirenjem ovrhovoditelja.

Nadalje, odredba čl. 198. OZ-a propisuje da se odredbe čl. 196. i 197. OZ-a primjenjuju i u ovrshi na udjelu ili poslovnom udjelu kod trgovačkog društva, a odredba čl. 197. OZ-a, koja se odnosi na provedbu ovrhe, upućuje na primjenu odredaba Ovršnog zakona, koje se odnose na ovrhu na pokretninama.

Osnovano ovrhovoditelj ističe u žalbi da se u konkretnom slučaju ne radi o dobrovoljnom raspolaganju poslovnim udjelom člana društva odnosno o stjecanju i uzimanju u zalog vlastitog poslovnog udjela u smislu odredbe čl. 418. Zakona o trgovačkim društvima (dalje: ZTD), nego o prisilnom ostvarenju novčane tražbine na ovršenikovu poslovnom udjelu u okviru kojeg ovrhovoditelj stječe prisilno založno pravo na poslovnom udjelu.

Također, nije nužno hoće li ovrhovoditelj u ovom ovršnom postupku kupiti ovršenikov poslovni udjel na javnoj dražbi te na taj način steći vlastiti poslovni udjel.

Iako ovrhovoditelj ispravno smatra da svrha ZTD-a nije onemogućavanje ovrhovoditelja u namirenju njegove tražbine, potrebno je istaknuti da je odredbom čl. 413. st. 3. ZTD-a (koja normira prijenos poslovnog udjela uz suglasnost društva) ovršnom sudu propisano ograničenje vezano za prodaju poslovnog udjela. Prema navedenoj odredbi, u slučaju kad se poslovni udjel može prenijeti samo uz suglasnost članova društva s ograničenom odgovornošću, ovršni sud mora procijeniti vrijednost tog udjela i o odobrenju prodaje obavijestiti društvo i sve vjerovnike te im priopćiti procijenjenu vrijednost udjela. Procjena nije potrebna ako se između založnog vjerovnika, dužnika i društva postigne sporazum o cijeni uz koju se poslovni udjel preuzima. Ako kupac kojega odredi društvo ne preuzme poslovni udjel u roku od četrnaest dana i za to u novcu ne plati procijenjenu vrijednost poslovnoga udjela, udio će se prodati po propisima ovršnog postupka, a da za to nije potrebna suglasnost društva.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, PŽ-2003/10, od 19. V. 2010. (TS Zagreb Ovr-478/10, od 24. II. 2010.)

OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Osobna invalidnina hrvatskog branitelja

(Čl. 148. toč. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 8. i 66. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - "Narodne novine", br. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09 i 137/09).

Osobna invalidnina prema propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, kao osnovno novčano primanje koje se ostvaruje po osnovi tjelesnog oštećenja, izjednačena je s istovrsnim primanjem prema propisima o invalidskom (mirovinskom) osiguranju i kao takva je izuzeta od ovrhe radi namirenja novčane tražbine ovrhovoditelja.

“Odredbom čl. 148. toč. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) propisano je da su od ovrhe izuzeta primanja po osnovi naknade zbog tjelesnog oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju.

Ovrhovoditelji su predložili provođenje ovrhe na osobnoj invalidnini ovršenika, koju će provesti Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Novčana tražbina na kojoj je predložena ovrha - osobna invalidnina, je prema čl. 8. alineja 1. točki 1. u vezi s čl. 66. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (“Narodne novine br. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09 i 137/09) naknada koja se isplaćuje, uz ostalo i na osnovi oštećenja organizma. Odredbom čl. 111. istoga Zakona hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata koji za isto oštećenje organizma koristi pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje po propisima o mirovinskom osiguranju ne može koristiti pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu.

Prema shvaćanju ovoga Suda, osobna invalidnina može se izjednačiti s pravom na naknadu zbog tjelesnog oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju i na toj se imovini ne može provoditi ovrha. Budući da je ovrha predložena na imovini ovršenika koja je na temelju čl. 148. OZ-a izuzeta od ovrhe, žalba ovršenika je prihvaćena kao osnovana, ukinuto je pobijano rješenje o ovrsi i sve provedene radnje, a prijedlog za ovrhu odbijen kao neosnovan.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-533/11-2, od 17. II. 2011.

OVRHA NA TRAZBINI PO RAČUNU KOD PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOG PROMETA - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU BJANKO ZADUŽNICE

Forma i sadržaj bjanko zadužnice

(Čl. 183.a st. 1. i 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 te čl. 2., 3., 4. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju bjanko zadužnice - "Narodne novine", br. 136/05).

Privatna isprava (ugovor o zakupu) o sklopljenom pravnom poslu ne može voljom ugovornih stanaka izraženom u toj ispravi steći svojstvo i pravnu snagu bjanko zadužnice, jer da bi imala pravnu snagu rješenja o ovrsi i pravnu snagu ovršne isprave, bjanko zadužnica mora biti izdana na posebno propisanom obrascu i mora imati propisani sadržaj.

“Osnovano u žalbi ovrhovoditelj ističe da nisu ispunjeni uvjeti na temelju kojih bi se smatralo da Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 23. veljače 2007. godine ima snagu bjanko zadužnice.

Odredbom čl. 183.a Ovršnog zakona (dalje: OZ) određeno je da dužnik može ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis dati suglasnost da se radi naplate tražbine čiji će iznos biti naknadno upisan u ispravi zaplijene svi njegovi računi kod banaka te da se novčana sredstva s tih računa u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi izravno s računa isplate vjerovniku koji je određen u ispravi ili koji će naknadno biti u nju upisan (bjanko zadužnica). Takva isprava izdaje se u jednom primjerku. Pravilnikom o obliku i sadržaju bjanko zadužnice (“Narodne novine”, br. 136/05) propisan je oblik i sadržaj bjanko zadužnice koju sukladno čl. 183.a st. 1. OZ-a izdaje dužnik, s naznakom najviših iznosa koji se mogu upisati u pojedine vrste te isprave. Prema čl. 2. tog Pravilnika dužnik može izdati bjanko zadužnicu na obrascu iz ovog Pravilnika s naznakom najvišeg iznosa, a čl. 3. i 4. propisan je izgled i sadržaj obrasca. Iz ovog Pravilnika vidljivo je da bjanko zadužnica predstavlja vrijednosni papir koji je prema čl. 1135. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (“Narodne novine”, br. 35/05 i 41/08) isprava i kojom se njezin izdavatelj obvezuje ispuniti obvezu upisanu u toj ispravi njezinom zakonitom imatelju, a ta se izjava prema Pravilniku o obliku i sadržaju bjanko zadužnice daje na obrascu koji je njezin sastavni dio.

Iz tih razloga stranke ovršnog postupka ne mogu u privatnoj ispravi ugovarati da ona ima pravnu snagu vrijednosnog papira, odnosno tzv. bjanko zadužnice, jer su bitni sadržaj i način izdavanja bjanko zadužnice kao vrijednosnog papira propisani navedenim Pravilnikom i izgledom i sadržajem obrasca. Osim toga, odredba čl. 26. Ugovora o zakupu na koju se u pobijanom rješenju poziva prvostupanjski sud ni ne sadrži sve bitne dijelove bjanko zadužnice propisane čl. 2., 4. i 6. Pravilnika.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1006/10-2, od 10. IX. 2010.

ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU BJANKO ZADUŽNICE

Bjanko zadužnica kao ovršna isprava - drugi predmeti ovrhe

(Čl. 183.a st. 3. u vezi s čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Bjanko zadužnice imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha protiv dužnika i jamaca plataca na drugim predmetima ovrhe.

“Odredbom čl. 183.a st. 3. i čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona (dalje: OZ) propisano je da bjanko zadužnice imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha protiv dužnika i jamaca plataca na drugim predmetima ovrhe. Takvu zakonsku formulaciju ne treba dovoditi u vezu s odredbom čl. 5. st. 3. OZ-a, jer se ne radi o predlaganju novog sredstva ili predmeta ovrhe, niti se radi o donošenju novog rješenja o ovrshi radi nastavka ovrhe. Još nije doneseno rješenje o ovrshi, pa se nema što nastavljati, niti zbog nemogućnosti provođenja ovrhe predlagati novo sredstvo ili predmet ovrhe. Odluka je na ovrhovoditelju hoće li bjanko zadužnicu na kojoj je javno ovjeren potpis dužnika izravno dostaviti banci s učinkom dostave pravomoćnog rješenja ili će pak ići dužim putem i na temelju te isprave kojoj je, sukladno čl. 183. st. 7. u svezi s čl. 21. toč. 6. OZ-a, dano svojstvo ovršne isprave tražiti ovrhu protiv dužnika i jamca platca na drugim predmetima ovrhe. Opredjeljenje za bjanko zadužnicu kao ovršnu ispravu već u zakonskoj stilizaciji čl. 183. st. 7. OZ-a podrazumijeva neuspješnu ovrhu na računima dužnika, ne traži promjenu sredstva ili predmeta ovrhe, donošenje rješenja o nastavku, niti pred ovrhovoditelja postavlja zahtjev da dokaže kako je bjanko zadužnicu prethodno dostavio na naplatu banci pa da ona nije u cijelosti ili je tek djelomično naplaćena.

Dakle, ovrhovoditelj kao vjerovnik u ovršnom postupku, između mogućnosti da bjanko zadužnicu dostavi na propisani način pravnoj osobi, odnosno banci kod koje se vodi račun i novčana sredstva ovršenika i dužnika i jamca platca, pa da onda banka isplati ovrhovoditelju iznos ako ima novaca na računu, ili da iskoristi bjanko zadužnicu i izjavu jamca platca kao ovršnu ispravu na temelju koje može tražiti ovrhu protiv dužnika i jamca platca na drugim predmetima ovrhe, odabrao je bjanko zadužnicu kao ovršnu ispravu, pa stoga uredni prijedlog za ovrhu nije trebalo odbacivati, jer za njega zakon na propisuje nikakve zapreke. Na taj način ovrhovoditelj je pravilno postavio svoj prijedlog za ovrhu na način kako to propisuje odredba čl. 35. i 75. OZ-a u dijelu koji se odnosi na jamca platca.”

Županijski sud u Rijeci, Gž-4303/10-2, od 28. X. 2010.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - ODGOVORNOST POSLODAVCA

Obvezivanje na isplatu poslodavca ovršenika - način postupanja ovršnog suda

(Čl. 177. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Rješenje ovršnog suda, kojim se poslodavcu ovršenika nalaže da ovrhovoditelju plati sve ono što je propustio obustaviti od ovršenikove plaće na temelju dostavljenog mu rješenja o ovrshi, ima pravni značaj ovršne isprave, pa ovršni sud prije njegova donošenja mora poslodavcu ovršenika omogućiti očitovanje o ovrhovoditeljevu konkretno postavljenom zahtjevu za isplatu.

“Donoseći pobijano rješenje, prvostupanjski sud prihvaća prijedlog ovrhovoditelja da se u smislu odredbe čl. 177. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) naloži poslodavcu da ovrhovoditeljima isplati sve obroke što ih je propustio obustaviti i isplatiti prema rješenju o ovrshi.

Tijekom postupka sud je dopisima od 26. veljače 2010. godine, 23. ožujka 2010. godine i 12. travnja 2010. godine pozvao ovršenikova dužnika da se izjasni o razlozima nepostupanja, odnosno da dostavi podatke o visini plaće ovršenika u 2009. godini, a ovršenikov dužnik se nije očitovao o razlozima nepostupanja po rješenju o ovrshi. Unatoč tome što ni ovrhovoditelj, a ni sud nisu dobili, potrebne podatke o tome kolika je bila plaća ovršenika te koji iznos je poslodavac propustio isplatiti na ime tražbine ovrhovoditelja, sud prihvaća prijedlog ovrhovoditelja da se radi o plaći ovršenika od 6.000,00 kn te određuje da je poslodavac dužan za svaki neisplaćeni mjesec isplatiti 3.000,00 kn.

Prema sadržaju odredbe čl. 177. st. 1. OZ-a, ne radi se o prijedlogu za ovrhu, nego je takav prijedlog sukladan kondemnatornoj tužbi, a rješenje kojim ovršni sud, primjenom odredbe čl. 177. st. 1. OZ-a, nalaže ovršenikovu poslodavcu isplatu iznosa koji je on propustio obustaviti od plaće ovršenika na temelju dostavljenog mu rješenja o ovrshi, ima pravni značaj ovršne isprave, na temelju koje se u istom ili drugom ovršnom postupku može tražiti određivanje ovrhe i njezina provedba. S obzirom na pravni značaj takvog rješenja, isto se donosi uz odgovarajuću primjenu odredaba Za-

kona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 i 84/08 - dalje: ZPP), pa je potrebno da takav zahtjev prije donošenja odluke o njemu ovršni sud dostavi ovršenikovu poslodavcu, kako bi se on mogao očitovati o tom zahtjevu.

Stoga je odlučeno kao u izreci ovog rješenja primjenom odredbe čl. 380. st. 1. toč. 3. ZPP-a, u vezi s čl. 19. st. 1. OZ-a. U nastavku postupka prvostupanjski sud dostavit će prijedlog ovrhovoditelja na očitovanje ovršenikovu poslodavcu, a potom odlučiti o osnovanosti prijedloga ovrhovoditelja primjenjujući odredbu čl. 177. st. 1. OZ-a."

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1306/10-2, od 26. XI. 2010.

ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU BJANKO ZADUŽNICE

Pravo vjerovnika na temelju bjanko zadužnice

(Čl. 19. st. 2. te čl. 183.a st. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 te čl. 111. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 35/05).

Obveže li se druga osoba vjerovniku istodobno kad i dužnik ili naknadno kao jamac platac pisanom izjavom na kojoj je ovjeren potpis na bjanko zadužnici, vjerovnik ima pravo izbora zahtijevati ispunjenje bilo od glavnog dužnika, bilo od jamca ili od obojice istodobno.

"Sukladno odredbi čl. 19. st. 1. i 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) u pogledu materijalno-pravnih pretpostavki, kao i posljedica provedbe ovršnog postupka, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi. Pritom se misli na odredbu čl. 111. Zakona o obveznim odnosima, prema kojoj u slučaju solidarnog jamstva, obveže li se jamac kao jamac i platac, odgovara vjerovniku, tj. ovrhovoditelju u ovom postupku pa ovaj ima pravo izbora zahtijevati ispunjenje bilo od glavnog dužnika, bilo od jamca ili od obojice istodobno.

Kada je riječ o bjanko zadužnici kao ovršnoj ispravi, valja uputiti na sadržaj odredaba čl. 183.a st. 3. i čl. 183. st. 2. te st. 4.-8. OZ-a prema kojima je bjanko zadužnica isprava na kojoj je javno ovjeren potpis dužnika i kojom dužnik daje svoju suglasnost da se radi naplate novčane tražbine, čiji iznos može naknadno biti upisan u ispravu, zaplijene određeni ili svi računi dužnika kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa na način da se novčana sredstva s tih računa u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi izravno s računa isplate vjerovniku, tj. ovrhovoditelju ili osobi koja može biti naknadno upisana u bjanko zadužnicu."

Županijski sud u Rijeci, GŽ-4303/10-2, od 28. X. 2010.

OVRHA - PRODAJA MOTORNIH VOZILA

Nije provedena zabilježba ovrhe

(Čl. 143.j st. 1., 2., 4. i 6. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Kad policijska uprava, iako joj je dostavljeno rješenje o ovrsi, nije izvršila zabilježbu ovrhe, pa je vlasnik u međuvremenu otudio vozilo, ovrha se ne može provesti jer ovrhovoditelj založno pravo na motornom vozilu stječe tek zabilježbom ovrhe.

"Prvostupanjski sud je utvrdio da je policijska postaja zaprimila rješenje o ovrsi toga Suda od 23. studenoga 2006. godine te da nije izvršila zabilježbu ovrhe, tako da ovrhovoditelj nije stekao založno pravo na motornom vozilu, pa da je novi vlasnik, a na temelju raspoložbe ovršenika, postao njegov sin (ugovorom o darovanju), i to 9. lipnja 2007. godine jer nije bilo zapreke prijenosu vlasništva na drugu osobu, tako da se sada ovrha na tom vozilu i ne može provesti, pa je na temelju čl. 67. st. 2. i 7. Ovršnog zakona (dalje: OZ) donio pobijano rješenje.

U žalbi se u bitnome tvrdi da činjenica da policijska postaja nije izvršila zabilježbu ovrhe ne daje za pravo prvostupanjskom sudu tvrditi da ovrhovoditelj nije stekao založno pravo na predmetnom vozilu, odnosno da su sve radnje koje je poduzeo ovršenik bez pravnog učinka.

Međutim, a uzimajući u obzir odredbu čl. 143.j OZ-a, ovi žalbeni navodi ovrhovoditelja nemaju svog opravdanja.

Dakle, čl. 143.j st. 1. OZ-a propisano je da ovrhu radi naplate novčane tražbine na motornom vozilu sud određuje na temelju ovršne isprave i izvotka iz evidencije policijske uprave o vlasništvu ovršenika na motornom vozilu (čl. 16.b st. 2. OZ-a), dok je

st. 2. propisano da se primjerak rješenja o ovrsi dostavlja policijskoj upravi kod koje se vodi upisnik vozila radi provedbe zabilježbe ovrhe, a st. 4. propisano je da zabilježbom ovrhe ovrhovoditelj stječe založno pravo na motornom vozilu, a st. 6. da nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene vlasništva na motornom vozilu niti upis tereta na tom vozilu na temelju raspoložbi ovršenika, bez obzira kad je ta raspoložba poduzeta, te da raspoložbe protivno ovoj zabrani nemaju pravog učinka.

Pravilnim tumačenjem prije navedenog članka založno pravo na motornom vozilu stječe se nakon provedbe zabilježbe od stranke nadležne policijske postaje i tek nakon provedbe zabilježbe više nije dopušten upis prava vlasništva na motornom vozilu.

Budući da je očito da je nadležna policijska postaja propustila izvršiti zabilježbu ovrhe, zbog čega joj je i dostavljeno rješenje o ovrsi, a ovršenik je otuđio predmetno vozilo, to je pravilno prvostupanjski sud postupio kada je donio pobijano rješenje da se ovrha na predmetnom vozilu ne može provesti.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1571/08, od 27. V. 2010.

OVPHA NA TRAZBINI PO RACUNU KOD PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOGA PROMETA - ZAPLJENA RACUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE

Zadužnica, nedopustivost sudske ovrhe

(Čl. 183. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99 i 42/00).

Kad ovrhovoditelj raspolaže ispravom na temelju koje može zahtijevati izvansudsku ovrhu na sredstvima na računu ovršenika (zadužnica), ne može pokrenuti sudsku ovrhu na istim sredstvima.

“Iz stanja spisa proizlazi da ovrhovoditelj u ovoj pravnoj stvari predlaže ovrhu na temelju izjave o suglasnosti zapljene ovjerene kod javnog bilježnika V. J. dana 23. studenoga 2000., dakle izjave dane u skladu s odredbom čl. 183. st. 1. Ovršnog zakona.

Prema navedenoj odredbi dužnik može ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zaplijene njegovi određeni računi ili svi računi koje ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku. Takva isprava ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate.

Budući da ovrhovoditelj već raspolaže ispravom na temelju koje može zahtijevati izvansudsku ovrhu na sredstvima na računu ovršenika, na kojim sredstvima predlaže ovrhu i u ovoj ovršnoj stvari, to on za određivanje predložene i određene ovrhe nema pravni interes.

Slijedom iznesenog, valjalo je na temelju čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05 i 84/08) uvažiti žalbu ovršenika, ukinuti rješenje o ovrsi, kao i provedene ovršne radnje i prijedlog za ovrhu odbaciti.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-4043/09-2, od 3. II. 2010.

OVPHA NA TRAZBINI PO RACUNU KOD PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOGA PROMETA - ZAPLJENA RACUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE

Način naplate novčane tražbine na temelju zadužnice

(Čl. 183. st. 1. i 3. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Na temelju zadužnice ovrhovoditelj nije ovlašten od ovršnog suda tražiti donošenje rješenja o ovrsi budući da zadužnica predstavlja rješenje o ovrsi i proizvodi sve pravne učinke tog rješenja, pa je na temelju iste ovrhovoditelj u mogućnosti zatražiti naplatu svoje ovršne tražbine neposrednim obraćanjem banci dužnika.

“Ovršenik je kao jamac - platac ispravom, koja nosi naziv “zadužnica” od 23. travnja 2001. godine, a čiji je potpis ovjeren po javnim bilježnicima I. H. i L. Š. -S. dana 24. travnja 2001. godine, dao suglasnost da se radi naplate tražbine ovrhovoditelja prema dužniku D. D. u iznosu od 20.000,00 DM u kunskoj protuvrijednosti, uvećano za ugovorene re-

dovne i zatezne kamate, naknade i troškove, zaplijene svi računi s njegovih kunskih i deviznih računa kod svih pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa, te da se novac s tih računa isplati izravno vjerovniku.

Ovrhovoditelj je upravo na temelju te zadužnice i podnio prijedlog za ovrhu u ovom predmetu, i to upravo na novčanim sredstvima, koje ovršenik ima na računu kod banke.

Međutim, ova isprava koju je potpisao ovršenik, a koja isprava jest zadužnica, ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi, kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate u smislu čl. 183. st. 1. i st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ).

Tu ispravu ovrhovoditelj dostavlja banci s učincima dostave pravomoćnog sudskog rješenja o ovrsi neposredno prijammom uredu banke, preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili preko javnog bilježnika, u skladu s čl. 183. st. 3. OZ-a. Zaduznica ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamca platca na drugim predmetima ovrhe, kako je to propisano čl. 183. st. 7. OZ-a. Prema tome, da je ovrhovoditelj na temelju zaduznice zahtijevao ovrhu protiv ovršenika na pokretninama ili nekretninama, dakle na drugim predmetima ovrhe, a ne na računu koji ovršenik ima kod banaka, onda bi se takva ovrha mogla sudski provoditi, jer bi u tom slučaju zaduznica imala svojstvo ovršne isprave.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1248/09-2, od 4. XI. 2009.

OVRŠNI POSTUPAK - ZAPLJENA PO PRISTANKU OVRŠENIKA

Ovrha na tražbini po računu kod pravne osobe - svojstvo ovršne isprave

(Čl. 178. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Isprava dana prema odredbama iz čl. 178. st. 1. i 2. Ovršnog zakona ima dvostruko svojstvo (rješenje o ovrsi i ovršna isprava), a koje će svojstvo imati, ovisi o dispoziciji vjerovnika. Kad se vjerovnik opredijeli za svojstvo ovršne isprave, o prijedlogu za ovrhu na temelju te isprave odlučuje sud.

“Prijedlogu je priložena javnobilježnička ovjerovljena isprava ovršenice kojom daje suglasnost da se radi naplate ovrhovoditeljeve tražbine zaplijeni njezina plaća odnosno stalno novčano primanje.

Takva isprava, u smislu odredaba čl. 178. Ovršnog zakona (dalje: OZ), može imati dvostruko svojstvo, a koje će svojstvo u konkretnom slučaju imati, ovisi o dispoziciji vjerovnika. Ako vjerovnik traži ovrhu na plaći odnosno na drugim stalnim primanjima ovršenika, takva isprava ima svojstvo i pravni učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi i vjerovnik će tu ispravu kao rješenje o ovrsi dostaviti na provedbu ovršenikovu poslodavcu preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili preko javnog bilježnika. Međutim, ako se ovrha traži na drugim predmetima ovrhe, dakle ako se ne traži ovrha na plaći ili drugim stalnim primanjima ovršenika, takva isprava ima svojstvo ovršne isprave (čl. 178. st. 5. OZ-a).

U ovom slučaju ovrhovoditelj, na temelju isprave iz čl. 178. OZ-a, ne traži ovrhu na plaći ili drugim stalnim novčanim primanjima ovršenice, nego traži ovrhu na novčanoj tražbini ovršenice po štednom ulogu kod banke, pa odnosna isprava ima svojstvo ovršne isprave. Budući da ovrhu na temelju ovršne isprave određuje sud (čl. 20. OZ-a), ovršni sud u ovom slučaju treba odlučiti o ovrhovoditeljevu prijedlogu za privremenu pljenidbu u smislu čl. 154. st. 2. do 5. OZ-a.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1465/09, od 11. I. 2010.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Ovlaštenje suda da obustavi ovrhu u predmetu koji je izuzet od ovrhe

(Čl. 67. st. 3. i 4. i čl. 148. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Unatoč tome što su ovrhom, koja je određena na novčanim sredstvima ovršenika na računu banke, zahvaćena i sredstva (dječji doplati) koja su izuzeta od ovrhe (čl. 148. Ovršnog zakona), nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi, ne postoji mogućnost da ovršni sud po prijedlogu ovršenika posebnim rješenjem odredi njihovo izuzimanje od ovrhe, osim ako se radi o situaciji iz čl. 67. st. 3. i 4. Ovršnog zakona, kada je ovršni sud ovlašten obustaviti ovrhu u predmetu koji je izuzet od ovrhe.

“Ovršenica je dana 19. veljače 2009. godine protiv rješenja o ovrsi od 23. siječnja 2008. godine izjavila žalbu, u kojoj ukazuje da je sud ovrhu odredio na kunskoj štednoj knjižici kod HPB d.d., a preko koje ona prima dječji doplati, koji je izuzet od

ovrhe odredbom čl. 148. Ovršnog zakona (dalje: OZ), a na što ovršni sud pazi po službenoj dužnosti, pa stoga predlaže da sud obustavi ovrhu na navedenoj štednoj knjižici.

Odredbom čl. 148. OZ-a doista je propisano da je od ovrhe izuzet dječji doplatak, no neutemeljene su tvrdnje ovršenice da bi o tome ovršni sud morao voditi računa po službenoj dužnosti prilikom određivanja ovrhe, jer to ne proizlazi ni iz jedne odredbe OZ-a. Naime, određivanje ovrhe na predmetu koji je izuzet od ovrhe predstavlja žalbeni razlog iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 6. OZ-a, pa se o tome odlučuje povodom žalbe ovršenika protiv rješenja o ovrsi, međutim ovršenica u ovom predmetu nije izjavljivala žalbu protiv rješenja o ovrsi u smislu navedene zakonske odredbe.

Nadalje, zbog žalbenog razloga iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 6. OZ-a nije moguće izjaviti žalbu ni po proteku roka, tj. zbog navedenog žalbenog razloga nije moguće izjavljivanje žalbe u smislu odredbe čl. 49. OZ-a, jer je ista dopuštena samo zbog žalbenih razloga iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 7 i 9. do 11. OZ-a. Prema tome, s obzirom na navedeno, sud prvog stupnja nije mogao donijeti pobijano rješenje postupajući po žalbi ovršenice, koja je podnesena više od godinu dana nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi.

Nadalje, odredbom čl. 67. st. 3. OZ-a predviđena je mogućnost obustavljanja ovrhe po isteku roka za žalbu protiv rješenja o ovrsi, ali samo ako sud utvrdi da su ovrhom zahvaćeni predmeti koji nisu određeni u rješenju o ovrsi, a izuzeti su od ovrhe ili je na njima ovrha ograničena, i ako ovršenik takav prijedlog podnese sudu u roku od 8 dana od saznanja za navedene okolnosti. Međutim, da bi sud u smislu navedene odredbe mogao donijeti odluku o obustavi ovrhe, a ne o izuzimanju od ovrhe, kako to čini sud prvog stupnja, potrebno je utvrditi postojanje pretpostavki propisanih tom odredbom, odnosno radi li se o slučaju zahvaćanja ovrhom predmeta koji nije naveden u rješenju o ovrsi, i je li ovršenik podnio prijedlog u zakonom propisanom roku, a što sud prvog stupnja u ovom predmetu nije ni utvrđivao. Slijedom svega navedenog valjalo je, na temelju odredbe čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku, uvažiti žalbu ovrhovoditelja i ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-318/09-2, od 19. III. 2009.

OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE

Prijedlog za ovrhu na temelju zadužnice

(Čl. 183. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Prema čl. 183. Ovršnog zakona, zadužnica u jednoj situaciji ima karakter rješenja o ovrsi, a u drugoj situaciji karakter ovršne isprave, te ovrhovoditelj ima pravo izbora na koji će način realizirati svoju tražbinu. Stoga pokušaj provođenja ovrhe na računu kod banke nije procesna pretpostavka za pokretanje ovršnog postupka na temelju zadužnice kao ovršne isprave.

“Prvostupanjski sud je odbacio prijedlog za ovrhu, koji se temeljio na zadužnici kao ovršnoj ispravi, budući da smatra da je ovrhovoditelj bio dužan prvo pokušati provesti ovrhu na računu ovršenika kod banke, dakle provesti izvansudsku ovrhu, pa ako ta ovrha bude neuspješna, onda je ovlašten pokrenuti ovrhu na drugom sredstvu ovrhe.

U smislu odredbe čl. 183. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) zadužnica je isprava kojom dužnik daje suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zapljene svi njegovi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi izravno isplaćuje vjerovniku. Takva isprava na kojoj je ovjeren potpis dužnika ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate. Isto tako, zadužnica ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamca platca na drugom predmetu ovrhe (čl. 183. st. 7. OZ-a). Protivno shvaćanju prvostupanjskog suda, ovaj Sud nalazi da provođenje ovrhe na temelju zadužnice na računu ovršenika kod banke, odnosno bezuspješni pokušaj provedbe ovrhe na računu kod banke, ne predstavlja procesnu pretpostavku za pokretanje ovršnog postupka na temelju zadužnice kao ovršne isprave na drugom predmetu ovrhe u smislu odredbe čl. 183. st. 7. OZ-a.

Ograničenje sredstava i predmeta ovrhe uređeno je odredbom čl. 5. st. 3. OZ-a, a odredbe čl. 183. i 183.a OZ-a ne upućuju na primjenu te odredbe OZ-a.

Cilj odredbe čl. 183. OZ-a, koja jednoj ispravi u jednoj situaciji daje karakter rješenja o ovrsi, a u drugoj situaciji karakter ovršne isprave, jest da ovrhovoditelju omogući što bržu i lakšu realizaciju tražbine, pa on (ovrhovoditelj) ima mogućnost izbora koji će postupak pokrenuti, tj. na koji će način pokušati realizirati svoju tražbinu. Prema tome, provođenje ovrhe na računu kod banke na temelju zadužnice ne predstavlja procesnu pretpostavku za pokretanje ovršnog postupka na temelju zadužnice, kao ovršne isprave, pa je stoga pobijano rješenje valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1453/09, od 17. XII. 2009.

ZABILJEŽBA OVRHE

Zabilježba ovrhe određene na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 40., 75. i 79. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Zabilježba ovrhe koja je određena rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave provodi se tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi.

“Prema stajalištu ovoga Suda, nema mjesta zabilježbi ovrhe određene rješenjem o ovrsi koje je doneseno na temelju vjerodostojne isprave. Naime, ovrha na nekretnini radi naplate novčane tražbine provodi se zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom (čl. 75. Ovršnog zakona - dalje: OZ). Prema odredbi čl. 79. st. 1. OZ-a, čim donese rješenje o ovrsi, sud će po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe.

Dakle, zabilježba ovrhe je prva radnja kod provođenja ovrhe na nekretnini radi ostvarenja novčane tražbine.

Prema odredbi čl. 40. st. 3. OZ-a, ovrha određena na temelju vjerodostojne isprave provodi se tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi. Iz navedenog slijedi zaključak da se zabilježba ovrhe, koja je određena rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave provodi tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi, a budući da u konkretnom slučaju rješenje o ovrsi nije postalo pravomoćno, to nije bilo mjesto zabilježbi ovrhe.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-147/09, od 19. III. 2009.

ZAPLJENA PO PRISTANKU OVRŠENIKA

Ovrha na novčanoj tražbini na temelju zadužnice

(Čl. 154. st. 2. i čl. 183. st. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Ovrhovoditelj nije ovlašten u sudskom postupku zahtijevati ovrhu na novčanoj tražbini po štednom ulogu ovršenika na temelju zadužnice.

Broj: GŽ.793/07-2

R J E Š E N J E

Županijski sud u Varaždinu, po sucu toga suda Dubravki Vinceković, kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja V. d.d. B. V., V., protiv ovršenika M. M. D. iz V., radi privremene pljenidbe, a povodom žalbe ovrhovoditelja izjavljene protiv rješenja Općinskog suda u Varaždinu od 04. lipnja 2007. g. broj Ovr.1679/06-2, dana 15. studenog 2007. godine,

r i j e š i o j e :

Žalba ovrhovoditelja odbija se kao neosnovna i potvrđuje se rješenje Općinskog suda u Varaždinu broj Ovr.1679/06-2 od 04. lipnja 2007. godine.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem odbijen je prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu podnesen prvostupanjskom sudu 13. listopada 2006. g.

Pravodobno izjavljenom žalbom ovrhovoditelj pobija navedeno rješenje zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači u smislu žalbenih navoda, odnosno ukine i predmet vrati istom sudu na ponovni postupak.

Žalba ovrhovoditelja nije osnovana.

Odbivši prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu, prvostupanjski sud u obrazloženju ukazuje na odredbu čl. 154 st. 2 Ovršnog zakona (dalje: OZ), kojom je određeno da ukoliko ovrhovoditelj ne raspolaže potrebnim podacima o štednom ulogu ovršenika, može sudu predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve štedne uloge ovršenika kod određene pravne osobe, smatrajući da se prema sadržaju navedene odredbe prijedlog za privremenu pljenidbu može odnositi na sve

štedne uloge ovršenika, ali samo kod određene pravne osobe, dok je isključena mogućnost da se jednim prijedlogom traži zapljena štednih uloga ovršenika koji se vode kod većeg broja različitih pravnih osoba, zbog čega prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu nalazi neosnovanim.

Iako razloge na kojima prvostupanjski sud temelji svoje stajalište o neosnovanosti prijedloga ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu, ovaj sud ne nalazi osnovanim, prvostupanjski sud je i po ocjeni ovoga suda pravilno odbio prijedlog ovrhovoditelja.

Naime, ovaj sud smatra da je stajalište prvostupanjskog suda rezultat pogrešnog tumačenja odredbe čl. 154 st. 2 OZ-a i da sadržaj i smisao te odredbe ne isključuje mogućnost podnošenja prijedloga kojim se traži zapljena štednih uloga ovršenika kod više pravnih osoba, pri čemu valja imati u vidu i okolnosti svakog konkretnog slučaja, kao u ovom slučaju činjenicu da je ovršenik fizička osoba sa prebivalištem u V., dok se prijedlog ovrhovoditelja odnosi na značajan broj pravnih osoba sa sjedištem širom zemlje (u S., R., U., Š., Z., Z., S. B., S., S., O. i dr.), a bez ikakvog obrazloženja, zbog čega prijedlog valja ograničiti na područje prebivališta ovršenika (u konkretnom slučaju na područje Varaždinske županije), dok bi u odnosu na šire područje ovrhovoditelj bio dužan svoj prijedlog detaljno obrazložiti i opravdati uvjerljivim razlozima.

Međutim, valja ukazati na činjenicu da ovrhovoditelj svoj prijedlog za privremenu pljenidbu u smislu odredbe čl. 154 st. 2 OZ-a temelji na ovršnoj ispravi koju predstavlja zadužnica izdana od strane ovršenika 18. kolovoza 2005. g.

Prema odredbi čl. 183 st. 1 OZ-a dužnik može ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zaplijene svi računi koje ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa, te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku.

Takva isprava izdaje se u jednom primjerku i ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate.

Ispravom koja prileži u spisu na listu br. 4 ovršenik je dao suglasnost da se radi namirenja tražbine ovrhovoditelja iz ugovora o kreditu br. 1104 sklopljenog između stranaka 18. kolovoza 2005. g. u glavničnom iznosu od 4.000,00 € u protuvrijednosti kuna, uvećano za ugovorene redovne i kamate po dospijeću, naknade i druge troškove, zaplijene svi računi koje ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa i da se novac s tih računa izravno isplaćuje ovrhovoditelju, na kojoj ispravi je ovjeren potpis ovršenika po Javnom bilježniku J. V.-S. u V..

Kako, prema sadržaju prijedloga, ovrhovoditelj ne raspolaže podacima o štednim ulozima ovršenika, podnio je prijedlog za privremenu pljenidbu, sukladno odredbi čl. 154 st. 2 OZ-a.

Dakle, ovrhovoditelj očigledno nije u mogućnosti neposredno predložiti ovrhu na novčanoj tražbini po štednom ulogu ovršenika, budući da ne raspolaže podacima o štednim ulozima ovršenika, zbog čega je podnio prijedlog za privremenu pljenidbu, u kojem slučaju, ukoliko se udovolji prijedlogu ovrhovoditelja, pravna osobaj je dužna bez odgode dati sudu tražene podatke o štednim ulozima ovršenika, a nakon što dobije tražene podatke sud o njima obavještava ovrhovoditelja koji je u smislu odredbe čl. 154 st. 5 OZ-a dužan u roku od 8 dana predložiti ovrhu na određenom štednom ulogu ili na određenim štednim ulozima, a sud povodom takvog prijedloga donosi rješenje o pljenidbi određenog štednog uloga, ili određenih štednih uloga i stavlja izvan snage rješenje o privremenoj pljenidbi.

Kako se prijedlog ovrhovoditelja temelji na ovršnoj ispravi koju predstavlja zadužnica izdana od strane ovršenika 18. kolovoza 2005. g., valja upozoriti da zadužnica u smislu odredbe čl. 183 st. 1 OZ-a ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi isplate.

Ovrhovoditelj je u smislu odredbe čl. 183 st. 5 OZ-a ovlašten na temelju zadužnice zahtijevati na način propisan u st. 3 iste odredbe (dostavom pravnoj osobi koja obavlja poslove platnog prometa s učincima dostave pravomoćnog sudskog rješenja o ovrsi, neposredno u prijamnom uredu pravne osobe, preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili preko javnog bilježnika) od pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa naplatu svoj tražbine od dužnika, a pravna osoba je dužna isplatiti vjerovnika ako ima novca na računima dužnika ili odmah izvijestiti vjerovnika o nemogućnosti isplate.

Dakle, ovrhovoditelj je temeljem citirane odredbe ovlašten ostvariti svoja prava iz zadužnice, odnosno namiriti svoju tražbinu izvansudskim putem, dostavom pravnoj osobi koja obavlja poslove platnog prometa s učincima dostave pravomoćnog sudskog rješenja o ovrsi.

Ovrhovoditelj, prema tome, ne može u sudskom postupku zahtijevati ovrhu na novčanoj tražbini po štednom ulogu ovršenika, budući da zadužnica nema svojstvo ovršne isprave, jer prema izričitoj zakonskoj odredbi zadužnica ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi i takvu ispravu vjerovnik, sukladno odredbi čl. 183 st. 3 OZ-a, dostavlja pravnoj osobi koja obavlja poslove platnog prometa s učincima dostave pravomoćnog rješenja o ovrsi, a ovrhovoditelj je ovlašten na temelju zadužnice pokrenuti ovrhu na drugim predmetima ovrhe, jer prema odredbi čl. 183 st. 7 OZ-a isprave iz st. 1 i 2 iste odredbe imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha protiv dužnika (ili jamaca plataca) na drugim predmetima ovrhe.

Kako je ovrhovoditelj temeljem citiranih propisa ovlašten namiriti svoju tražbinu na temelju zadužnice izvansudskim putem obzirom da zadužnica ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate, a zadužnica ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika samo na drugim predmetima ovrhe, to je prvostupanjski sud, bez obzira na razloge navedene u obrazloženju, osnovano odbio prijedlog ovrhovoditelja, jer je prema ocjeni ovoga suda pravilnom primjenom određaba Ovršnog zakona trebalo jednako odlučiti o prijedlogu ovrhovoditelja.

Slijedom navedenog, valjalo je žalbu ovrhovoditelja kao neosnovanu odbiti i potvrditi rješenje prvostupanjskog suda temeljem odredbe čl. 380 toč. 2 Zakona o parničnom postupku u vezi s čl. 19 OZ-a.

U Varaždinu, 15. studenog 2007. godine.

S U D A C :

Dubravka Vinceković, v. r.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI PRAVNE OSOBE PO RAČUNU KOD BANKE - REDOSLIJED NAPLATE, NAZNAKA RAČUNA I ZASTAJANJE S OVRHOM

Predlaganje ovrhe samo na glavnom računu ovršenika - odbacivanje prijedloga

(Čl. 207. st. 1. u vezi s čl. 35. st. 1. i 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

U prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini pravne osobe po računima kod banaka, ovrhovoditelj je dužan zatražiti da se ovrha provede na novčanim tražbinama po svim ovršenikovim kunskim i deviznim računima kod svih banaka kod kojih ovršenik ima račune, uz naznaku broja i banke kod koje je otvoren račun ovršenika za redovno plaćanje koji je on odredio kao račun za plaćanje zakonskih obveza, javnih prihoda i dr. (glavni račun), pa ako je ovrhovoditelj predložio ovrhu samo na glavnom računu ovršenika, a ne i na svim kunskim i deviznim računima kod svih banaka, prijedlog je nepotpun i sud će ga odbaciti.

“Odredbom čl. 207. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ) propisano je, da je ovrhovoditelj dužan u prijedlogu za ovrhu zatražiti da se ovrha provede na novčanim tražbinama po svim ovršenikovim kunskim i deviznim računima kod svih banaka kod kojih ovršenik ima račune, uz naznaku broja i banke kod koje je otvoren račun ovršenika za redovno poslovanje koji je on odredio kao račun za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata plaćanja te naloga s naslova ovrhe sudskih odluka i drugih ovršnih isprava (glavni račun). U skladu s čl. 208. st. 1. OZ rješenjem o ovrsi na novčanim tražbinama po računima kod banaka nalaže se banci kod koje je ovršenik otvorio svoj glavni račun, da novčani iznos za koji je ovrha određena prenese ovrhovoditelju s tog računa, te, po potrebi sa svih ovršenikovih kunskih i deviznih računa koji se vode u toj banci, odnosno, ako na tim računima ne bude dovoljno sredstava za namirenje ovrhovoditeljeve tražbine, sa svih njegovih računa kod drugih banaka, u skladu s odredbama ovoga Zakona, dok u smislu čl. 208. st. 2. citiranog Zakona druge banke kod kojih se vode ovršenikovi računi dužne su, na zahtjev banke kod koje se vodi ovršenikov glavni račun, obavijestiti tu banku o sredstvima na računima koje one vode. Budući da je ovrhovoditelj predložio ovrhu samo na glavnom računu ovršenika, a ne i na novčanim tražbinama po svim kunskim i deviznim računima kod svih banaka, a kako je to pripisano odredbom čl. 207. st. 1. OZ, pravilno je prvostupanjski sud sukladno odredbi čl. 35. st. 1. i 3. u vezi s čl. 207. st. 1. OZ odbacio prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ- 988/07-2, od 5. VII. 2007.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - ODGOVORNOST POSLODAVCA

Nepostupanje po rješenju o ovrsi - ovrha protiv poslodavca

(Čl. 177. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Ako ovršenikov poslodavac ne postupi po rješenju o ovrsi kojim je određena pljenidba 1/3 ovršenikove plaće i propusti obustaviti i isplatiti dospjele obroke ovrhovoditelju, nisu ispunjene zakonske pretpostavke za izricanje novčane kazne u smislu odredaba čl. 16. Ovršnog zakona, jer je ovršenikov poslodavac obavezan samo obavijestiti sud o prestanku ugovora o radu ovršenika, a ako poslodavac propusti obustaviti i isplatiti sve dospjele obroke, ovrhovoditelj može predložiti sudu da naloži poslodavcu da mu isplati te obroke.

“Odredba čl. 16. st. 6. toč. 4. Ovršnog zakona (dalje: OZ) doista predviđa mogućnost izricanja novčanih kazni, i to prema osobama koje poduzmu neku radnju kojom se sud, sudski ovršitelj ili druge ovlaštene osobe ometaju u provedbi ovršnih radnji.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja nije razvidno koju je to radnju poduzeo ovršenikov poslodavac kojom bi ovršni sud bio ometen u poduzimanju ovršnih radnji a radi provedbe ovrhe određene rješenjem od 12. rujna 2006. godine. Sud prvog stupnja je doista u dva navrata, i to samoinicijativno bez prijedloga ovrhovoditelja, pozivao ovršenikovog poslodavca da se izjasni je li postupio po navedenom rješenju, a na koje pozive on nije odgovorio. Međutim, navedena šutnja ovršenikovog poslodavca ne predstavlja temelj za njegovo kažnjavanje pozivom na odredbu čl. 16. st. 6. OZ-a.

Koje su obveze poslodavca u provedbi ovrhe pljenidbom ovršenikove plaće propisuju odredbe čl. 172. do 179. OZ-a. Prema tim odredbama poslodavac je u obvezi obavješćivanja ovršnog suda o prestanku ugovora o radu ovršenika (čl. 176. st. 2. i 3.), no ako ne postupi u skladu sa navedenim odredbama ne može mu se izreći novčana kazna, već može samo odgovarati za štetu ovrhovoditelju, a kako to i propisuje odredba čl. 177. st.3. OZ-a.

Isto tako, imajući u vidu odredbe čl. 177. st. 1. i 2. OZ-a, sud nije ni imao potrebu pozivati ovršenikovog poslodavca na izjašnjenje je li postupio po dostavljenom mu rješenju, već je navedeni podatak bio ovlašten zatražiti od ovrhovoditelja, a ovrhovoditelj je opet bio u mogućnosti, ako ovršenikov poslodavac nije postupio po rješenju o ovrsi, predlagati sudu da se protiv ovršenikova poslodavca odredi ovrha za sve one iznose koje je bez opravdanog razloga propustio obustaviti od ovršenikove plaće.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-466/07-2, od 29. III. 2007.

OVRHA NA NEKRETNINI - ZABILJEŽBA OVRHE

Brisanje zabilježbe rješenja o ovrsi po službenoj dužnosti

(Čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Sud je ovlašten po službenoj dužnosti naložiti brisanje zabilježbe rješenja o ovrsi na nekretnini povodom kojeg je određena i upisana zabilježba ovrhe, kad to rješenje povodom žalbe bude preinačeno na način da prijedlog za ovrhu bude odbijen.

“Rješenjem o ovrsi od 6. travnja 2000. godine određena je na ovršenikovo nekretnini čest. zem. 2400/234 zk. ul. 2743 k.o. V. ovrha radi naplate tražbine ovrhovoditeljice u iznosu od 15.107,24 kn i tražbine ovrhovoditelja u iznosu od 16.805,16 kn koje se odnose na nepodmirene ovršenikove obveze uzdržavanja svoje djece, ovrhovoditelja, za razdoblje od 22. ožujka 1996. do 31. kolovoza 1999. godine.

Čim je ovo rješenje o ovrsi doneseno, sud je, na temelju odredbe čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona u primjeni (“Narodne novine”, br. 57/96 i 22/99, dalje: OZ) zatražio da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe pa je ovaj upis određen i proveden.

Međutim, povodom ovršenikove žalbe podnesene zbog razloga iz čl. 46. st. 2. toč. 9. OZ, rješenje o ovrsi od 6. travnja 2000. godine je pravomoćno preinačeno, odbijen je u cijelosti prijedlog za ovrhu i ukinute su sve ovršne radnje. Tako je odlučeno jer je utvrđeno da je ovršenik ispunio u cijelosti svoju obvezu koja proizlazi iz ovršne isprave. Prema čl. 79. st. 1. OZ, čim donese rješenje o ovrsi na nekretnini, sud će po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe. Tako dakle sud postupa prije pravomoćnosti rješenja o ovrsi radi osiguranja ovrhovoditeljevog prava da svoju tražbinu namiri iz nekretnine. Protivilo bi se smislu i svrsi ovog propisa kad sud ne bi bio ovlašten, također po službenoj dužnosti, naložiti brisanje zabilježbe rješenja o ovrsi na nekretnini povodom kojeg je određena i upisana zabilježba ovrhe, kad to rješenje povodom žalbe bude preinačeno na način da prijedlog za ovrhu bude odbijen. U takvom je slučaju, dakle, sud pravomoćno odlučio da nema tražbine osigurane zabilježbom upisanom u

smislu čl. 79. OZ.

Prvostupanjski je sud stoga, s obzirom na navedeno, bio ovlašten donijeti pobijano rješenje i bez prijedloga zainteresiranih stranaka, odnosno njihovog pravnog sljednika, pa su u tom pravcu neosnovani žalbeni prigovori.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1862/07, od 2. X. 2007.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NEKRETNINI - DOKAZ O VLASNIŠTVU

Nekretnina nije upisana u zemljišnim knjigama kao vlasništvo trgovačkog društva

(Čl. 77. st. 2. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 te čl. 390.a. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - “Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06 i 141/06).

Kad je u zemljišnim knjigama upisano društveno poduzeće, pravni prednik ovršenika, a ne ovršenik trgovačko dioničko društvo, nije se dovoljno pozvati na odredbu čl. 360. Zakona o vlasništvu, već je potrebno u smislu čl. 77. toč. 2. Ovršnog zakona priložiti dokaz da se radi o nekretnini koja je mogla biti predmet stjecanja vlasništva i čija je vrijednost procijenjena u kapital društva i koja je po nadležnom tijelu iskazana u kapitalu društva.

“Prema odredbi čl. 77. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), ovrhovoditelj je uz prijedlog za ovrhu na nekretnini dužan podnijeti izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz da je nekretnina upisana kao ovršenikovo vlasništvo, a prema odredbi st. 2. istog članka, ako nekretnina nije upisana na ovršenika nego na drugu osobu, ovrhovoditelj je dužan podnijeti ispravu podobnu za upis ovršenikovog prava.

U ovom slučaju nekretnine na kojima je predložena i određena ovrha, prema spisu priloženom zemljišnoknjižnom izvratku, nisu upisane kao ovršenikovo vlasništvo, nego su upisane kao općenarodna imovina, a organ upravljanja, očito ovršenikov pravni prednik, je društveno poduzeće.

S obzirom da ovršenik nije upisan kao vlasnik nekretnina na kojima je predložena ovrha, ovrhovoditelj je, prema navedenoj odredbi čl. 77. st. 2. OZ-a, bio dužan uz prijedlog za ovrhu podnijeti ispravu podobnu za upis ovršenikovog prava vlasništva. Ovrhovoditelj to nije učinio, nego se (samo) pozvao na odredbu čl. 360. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (“Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01 i 79/06 - dalje: ZOV), kojom je propisano: “Pravo upravljanja, odnosno korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu postalo je pretvorbom nositelja toga prava - pravo vlasništva one osobe koja je pretvorbom postala sveopći pravni sljednik dotadašnjeg nositelja prava upravljanja, odnosno korištenja i raspolaganja na toj stvari, ako je stvar sposobna biti predmetom prava vlasništva, osim ako posebnim zakonom nije predviđeno drugačije”.

Međutim, ovršenik je trgovačko-dioničko društvo (d.d.), a za takve pravne subjekte pretvorba prava upravljanja na stvarima u društvenom vlasništvu ne nastaje samo na temelju odredbi čl. 360. ZOV-a.

Naime, odredbom čl. 390. st. 1. ZOV-a propisano je da se odredbe čl. 360. do 365. toga Zakona ne odnose, među ostalim, na stvari koje nisu unesene u društveni kapital pravnih osoba u postupku pretvorbe na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, dok je odredbom čl. 390.a ZOV-a propisano da je trgovačko društvo, kao pravni sljednik društvenog poduzeća, po završenoj pretvorbi društvenog vlasništva, vlasnik nekretnina koje su na dan procjene vrijednosti temeljnog kapitala u postupku pretvorbe ili privatizacije bile:

- društveno vlasništvo s pravom upravljanja, korištenja i raspolaganja društvenog poduzeća i
- koje su mogle biti predmet stjecanja prava vlasništva i
- čija je vrijednost procijenjena u kapital društva i koje su po nadležnom tijelu iskazane u kapitalu društva.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1728/07, od 12. VII. 2007.

OVRHA NA POKRETNINAMA - OPĆENITO - MJESNA NADLEŽNOST

Kad je ovrha općenito određena na imovini ovršenika

(Čl. 126. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha općenito određena na imovini ovršeniku ovrhovoditelj može zatražiti određivanje ovrhe na pokretninama ovršeniku od strane nadležnog suda na čijem se području prema naznaci u ovrhovoditeljevom prijedlogu pokretnine nalaze.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1 207/07-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Stanku Jesenkoviću u ovršnoj stvari ovrhovoditelja M. k. d.o.o. Z., koga zastupa B. A., odvjetnik u Z., protiv ovršenice R. A. iz P., B. Z., radi ovrhe na pokretninama ovršenice, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Zagrebu koji se oglasio mjesno nenadležnim rješenjem od 3. studenoga 2006., br. Ovr-1443/06. i Općinskog suda u Slavonskom Brodu koji je taj sukob izazvao dopisom od 8. svibnja 2007., br. Ovr-828/07., dana 22. svibnja 2007.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu stvarno i mjesno nadležan je Općinski sud u Slavonskom Brodu.

Obrazloženje

Općinski sud u Zagrebu se u ovom predmetu oglasio nenadležnim rješenjem br. Ovr-1443/06. od 3. studenoga 2006. Nakon pravomoćnosti rješenja predmet je ustupio Općinskom sudu u Slavonskom Brodu kao nadležnom sudu.

Općinski sud u Slavonskom Brodu smatra da je mjesno nadležan Općinski sud u Zagrebu. Dopisom br. Ovr-828/07. od 8. svibnja 2007. dostavlja predmet Vrhovnom sudu Republike Hrvatske kao sudu nadležnom za rješavanje sukoba nadležnosti.

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu stvarno i mjesno nadležan je Općinski sud u Slavonskom Brodu.

Općinski sud u Zagrebu smatra da je za postupanje u ovom predmetu mjesno nadležan Općinski sud u Slavonskom Brodu. Pri tome se poziva na odredbe čl. 252. h st. 2., čl. 5. st. 3., čl. 33. b) i čl. 126. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96., 29/99., 42/00., 117/03., 194/03., 192/04. i 88/05. – dalje: OZ) i čl. 20. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. i 117/03. – dalje: ZPP).

U ovom predmetu određena je ovrha općenito na imovinu ovršenika. Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave pod posl. br. Ovr-486/06. od 4. travnja 2004. donijela je javna bilježnica A. H. iz Z. To rješenje postalo je pravomoćno i ovršno 4. travnja 2006.

Ovrhovoditelj na temelju tog pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim mu je ovrha općenito određena na imovinu ovršenika zahtijeva od Općinskog suda u Zagrebu da ovrhu odredi na pokretninama ovršenika, dakle na predmetu ovrhe nad kojim se ne može zahtijevati izvansudska ovrha.

Prema čl. 252. h st. 2. OZ na temelju tog pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi, kojim je ovrha općenito određena na imovinu ovršenika ovrhovoditelj može zahtijevati od stvarno nadležnog suda (čl. 33. a st. 2. toč. 3. OZ) da ovrhu odredi na predmetnu ovrhe na kojem se na temelju takvog rješenja ne može zahtijevati izvansudska ovrha. Prema st. 3. istog članka OZ u slučaju iz st. 2. čl. 252. h OZ mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za određivanje ovrhe na novom predmetu ovrhe na temelju ovršne isprave.

Novi predmet ovrhe u ovom slučaju su dakle ovršenikove pokretnine.

Prema čl. 126. st. 1. OZ za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na pokretninama i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području prema naznačenom prijedlogu za ovrhu one nalaze. Iz prijedloga kojeg je ovrhovoditelj 8. lipnja 2006. podnio Općinskom sudu u Zagrebu proizlazi da se ovršenikove pokretnine nalaze u P., B. Z., dakle na području Općinskog suda u Slavonskom Brodu.

Iako se u čl. 252. h st. 2. OZ gramatički spominje samo stvarna nadležnost trgovačkih sudova (čl. 33. a st. 2. st. 3. OZ), taj propis ciljno valja tumačiti tako da ovrhovoditelj može zahtijevati i od općinskog suda kao stvarno nadležnog suda (čl. 33. st. 1. OZ) da ovrhu odredi na predmetu ovrhe na kojem se na temelju takvog rješenja ne može zahtijevati izvansudska ovrha, s time da je u smislu st. 3. istog članka OZ mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan

za određivanje ovrhe na novom predmetu ovrhe na temelju ovršne isprave. To je prema već spomenutom čl. 126. st. 1. OZ Općinski sud u Slavonskom Brodu.

Ovdje je riječ o provedbi ovrhe na temelju čl. 252. h st. 2. OZ u kojem slučaju se mjesna nadležnost određuje primjenom st. 3. istog članka tog Zakona.

Naime, prema odredbi čl. 252. h st. 3. u slučaju iz st. 2. ovog članka mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za određivanje ovrhe na novom predmetu ovrhe na temelju ovršne isprave.

Zbog rečenih razloga, a na temelju odredbe čl. 23. st. 2. i 3. ZPP-a koje se primjenjuju na temelju čl. 19. st. 1. OZ, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 22. svibnja 2007.

Sudac:

Stanko Jesenković, v.r.

OVRHA NA POKRETNINAMA - PRODAJA MOTORNIH VOZILA

Dostava policijskoj upravi radi zabilježbe ovrhe

(Čl. 143.j st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Rješenje o ovrshi radi naplate novčane tražbine na motornim vozilima, dostavlja se, prije pravomoćnosti, na temelju odredbe čl. 143.j st. 2 Ovršnog zakona policijskoj upravi kod koje se vodi upisnik vozila radi provedbe zabilježbe ovrhe na motornom vozilu.

“Ovršenik u žalbi ističe da je sud prvog stupnja pogrešno postupio jer nije dostavio rješenje o ovrshi na novom predmetu ovrhe i ovršeniku, već je ovršeniku to rješenje dostavljeno kasnije a ne kod prve ovršne radnje, budući da je policiji dostavljeno još u svibnju, pa da je time sud povrijedio čl. 38. st. 5. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Iz spisa je vidljivo da je u dostavnoj naredbi navedeno da će se rješenje ovršeniku dostaviti prilikom provođenja prve ovršne radnje, a da se PU V., Ispostavi N. M., to rješenje dostavlja uz prijedlog za ovrhu. Do dostave rješenja ovršeniku, odnosno njegovu punomoćniku došlo je tek nakon dopisa punomoćnika ovršenika dana 14. srpnja 2006., kada je isti zatražio da se i ovršeniku dostavi predmetno rješenje. Nakon toga je predmetno rješenje dostavljeno ovršeniku dana 5. rujna 2006., a dana 8. rujna 2006. ovršenik je izjavio žalbu. Članak 38. st. 5. OZ propisuje da se rješenje o ovrshi na pokretnim stvarima doneseno na temelju ovršne isprave dostavlja ovršeniku pri poduzimanju prve ovršne radnje, ako tim Zakonom nije drugačije određeno. No u pogledu motornih vozila postoje i posebne odredbe, pa se tako u čl. 143.j st. 2. OZ-a izričito propisuje da se primjerak rješenja o ovrshi dostavlja policijskoj upravi kod koje se vodi upisnik vozila radi provedbe zabilježbe ovrhe. Prema tome, u ovom slučaju se ne traži da rješenje o ovrshi na motornom vozilu postane pravomoćno, već se isto, nakon donošenja, dostavlja nadležnoj policijskoj upravi, a radi zabilježbe ovrhe na motornom vozilu, za koje ta policijska uprava vodi upisnik. Stoga u konkretnom slučaju sud prvog stupnja nije pogrešno primijenio navedenu odredbu o dostavi predmetnog rješenja o ovrshi ovršeniku, budući da je odredbom koja se odnosi na ovrhu na motornim vozilima izričito propisano da se rješenje o ovrshi dostavlja po donošenju nadležnoj policijskoj upravi, a radi zabilježbe ovrhe u upisnik vozila. Osim toga, ovršenik je izjavio žalbu protiv predmetnog rješenja, pa time nije niti povrijeđeno njegovo pravo na izjavljivanje žalbe. U konkretnom slučaju, sud prvog stupnja je u potpunosti postupio prema odredbi čl. 143.j OZ-a, budući da je ovrhu radi naplate novčane tražbine na motornom vozilu odredio na temelju ovršne isprave i izvotka iz evidencije policijske uprave o vlasništvu ovršenika na motornim vozilima, primjerak rješenja je dostavio nadležnoj policijskoj upravi, te je isto tako ovrhovoditelj postupio i prema odredbi čl. 143.k st. 1. OZ-a, budući da je u roku od tri mjeseca od dostave rješenja o ovrshi predložio oduzimanje motornog vozila, naznačio je mjesto gdje se ono nalazi, te je zatražio da ga sud obavijesti o vremenu provođenja te ovršne radnje, kako bi osigurao potrebnu radnu snagu za provođenje ovrhe.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1584/06-2, od 26. IX. 2006

OVRŠNI POSTUPAK - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU BJANKO ZADUŽNICE

Ovlaštenja vjerovnika na temelju bjanko zadužnice

(Čl. 183.a Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 88/05).

Ako je dužnik vjerovniku izdao bjanko zadužnicu, vjerovnik može u nju naknadno upisati iznos tražbine. Ukoliko on to učini i ispuni preostali dio bjanko zadužnice (osim potpisa dužnika koji mora biti javno ovjeren), ta zadužnica ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje sud može odrediti ovrhu.

“U konkretnom predmetu uz prijedlog za ovrhu ovrhovoditelj je dostavio bjanko zadužnicu koju je izdao ovršenik i na kojoj je njegov potpis ovjeren po javnom bilježniku N. Š. iz Opatije, pod poslovnim brojem OV-2854/05, čime je dao suglasnost da se radi naplate tražbine zaplijene svi njegovi računi kod svih pravnih osoba koje obavljaju poslove platnoga prometa, te da se novčana sredstva s tih računa isplate vjerovniku, ovdje ovrhovoditelju. Iz priložene zadužnice razvidno je da je tražbina čija se naplata traži upisana u iznosu od 23.572,07 kn s pripadajućim zakonskim zateznom kamatom od dospjeća tražbine.

Ovršenik zapravo ne osporava činjenicu da je izdao zadužnicu te da nije podmirio svoje obveze prema ovrhovoditelju, ali tvrdi da se mogao upisati bilo koji iznos do 50.000,00 kn, s obzirom je zadužnica izdana bez točnog iznosa.

Odredbom čl. 183. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) reguliran je način zapljene računa na temelju zadužnice, te je određeno da se zadužnica izdaje u jednom primjerku i da ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate. Točkom 6. istog članka određeno je da vjerovnik može od banke zahtijevati da mu vrati ispravu iz st. 1. ovog članka, ako njegova tražbina nije u cijelosti namirena. U tom će slučaju pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa naznačiti na toj ispravi s kojeg računa je naplaćen koji iznos troškova, kamata i glavnice. Ako je vjerovnik u cijelosti namirio svoju tražbinu prema ispravi iz st. 1. i 2. ovog članka, pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa obavijestit će o tome dužnika ili jamca platca i na njegov mu je zahtjev predati. Prema st. 7. istog članka, isprave iz st. 1. ovog članka imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamca platca na drugim predmetima ovrhe.

Odredbom čl. 183.a OZ regulirana je zapljena računa na temelju bjanko zadužnice pa je st. 1. ovog članka propisano da dužnik može ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis dati suglasnost da se radi naplate tražbine čiji će iznos biti naknadno upisan u ispravi zaplijene svi njegovi računi kod banaka.

Prema odredbi čl. 183.a st. 3. OZ-a, odredbe čl. 183. st. 2., te st. 4. do 8. ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na bjanko zadužnicu.

Uvidom u bjanko zadužnicu utvrđeno je da na istoj nema naznake pravne osobe koja za dužnika obavlja poslove platnog prometa da je bilo naplate po zadužnici. Zbog navedenog ovrhovoditelj ima pravo zahtijevati ovrhu protiv ovršenika na drugim predmetima ovrhe. Zbog navedenog zakonito je postupio prvostupanjski sud kada je donio rješenje o ovrsi na temelju zadužnice, a žalbeni navodi ovršenika ukazuju se neosnovanima.”

NAPOMENA: Pravilnikom o obliku i sadržaju bjanko zadužnice (“Narodne novine”, br. 136/05) propisano je da vjerovnik, osim iznosa tražbine, naknadno određuje i dan od kojeg teče zatezna kamata (čl. 4. st. 1. toč. 3. Pravilnika).

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-2974/06, od 9. VI. 2006. (TS Karlovac, Ovr-36/06, od 24. III. 2006.)

OVRŠNI POSTUPAK - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE

Suglasnost o zapljeni računa kao ovršna isprava

(Čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 88/05).

Ako je ovršenik kao dužnik ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis dao suglasnost da se zaplijene svi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa isplaćuje ovrhovoditelju, ta isprava ima snagu ovršne isprave te na temelju nje ovrhovoditelj može tražiti ovrhu na drugim predmetima ovrhe. Za određivanje ovrhe na drugim predmetima ovrhe nije uvjet da se naplata po računu ovršenika prethodno nije mogla provesti.

“Prema ocjeni suda prvog stupnja ovrhu na temelju suglasnosti o zapljeni računa kao ovršne isprave, u skladu s čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona, vjerovnik (ovrhovoditelj) može tražiti na drugim predmetima ovrhe tek nakon što se naplata na računu nije mogla provesti. Stoga sud ovršni prijedlog nalazi nedopuštenim. (...)

Prema odredbi čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona zadužnica, na kojoj je dužnik kod javnog bilježnika dao suglasnost vjerovniku da mu se mogu zaplijeniti svi računi kod banaka radi naplate vjerovnikove tražbine, ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika na drugim predmetima ovrhe. Dakle, prema citiranom zakonskom propisu vjerovnik - ovrhovoditelj ima u konkretnom slučaju zadužnicu koja ima svojstvo pravomoćnog rješenja o ovrsi kojim se zapljuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate. Osim toga, ovrhovoditelj ima mogućnost tražiti naplatu protiv dužnika, tražiti ovrhu, na drugim predmetima ovrhe, konkretno na pokretninama

ovršenika.

Prvostupanjski sud neosnovano tvrdi da je ovrhovoditelj mogao tražiti ovrhu na pokretninama tek nakon što se naplata na žiro-računu nije mogla provesti, jer to u zakonu nije propisano, a sud je dužan suditi po zakonu.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3407/06, od 13. VI. 2006. (TS Bjelovar, Ovr-543/06, od 11. V. 2006.)

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Rodiljna naknada

(Čl. 148. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Ako je ovršenica u radnom odnosu, roditeljska naknada koju prima na tekući račun ima značaj naknade umjesto plaće i ta naknada podliježe ograničenju ovrhe prema odredbama o ograničenju ovrhe iz čl. 149. Ovršnog zakona, a ako ovršenica nije u radnom odnosu, onda roditeljska naknada ima značaj naknade po osnovi socijalne skrbi koja je izuzeta iz ovrhe u smislu odredaba čl. 148. Ovršnog zakona.

“U prilogu vam vraćamo ovršni predmet toga suda broj Ovr-551/06 u kojem se vodi ovršni postupak po prijedlogu ovrhovoditelja P. banke Z., d.d. Z., Podružnica K., protiv ovršenice Ž. A. iz G. P., toč. B. B. 29, radi naplate novčane tražbine na novčanim tražbinama ovršenice po deviznom štednom ulogu i tekućem računu, i to iz sljedećih razloga:

Ovršenica u žalbi navodi da na tekući račun prima isključivo roditeljsku naknadu, koja se ima smatrati naknadom plaće u smislu čl. 149. Ovršnog zakona ako je ovršenica bila u radnom odnosu, pa takva naknada podliježe ograničenju prema odredbama istog zakonskog članka.

Ako ovršenica nije bila u radnom odnosu, a prima roditeljsku naknadu, takva naknada ima se smatrati primanjem po osnovi socijalne skrbi u smislu članka 148. Ovršnog zakona.

Radi provjere osnovanosti navoda iz žalbe vraća vam se cijeli predmet, kako biste poduzeli radnje u smislu odredaba čl. 47. st. 4. Ovršnog zakona.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2028/06-2, od 31. X. 2006.

OVRHA NA NEKRETNINI - ZABILJEŽBA OVRHE

Raspolaganje nekretninom

(Čl. 79. toč. 3. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Zabilježba ovrhe na nekretnini radi naplate novčane tražbine ne sprječava vlasnika da i nakon zabilježbe raspolaže nekretninom iz razloga što prema odredbi čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona ova zabilježba dok postoji zabranjuje tek upis promjene prava vlasništva utemeljene na raspoložbi ovršenika.

“Nakon što je u obrazloženju pobijane presude iznio bitan sadržaj odredbe čl. 297. st. 5. Ovršnog zakona o učinku zabilježbe privremene mjere zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine, prvostupanjski je sud pravilno zaključio da svrha ove privremene mjere nije u sprječavanju vlasnika da raspolaže nekretninom, već da vjerovniku, predlagatelju osiguranja, omogući naplatu njegove tražbine unatoč tome što je nekretnina nakon zabilježbe zabrane opterećena ili otuđena. Iz toga bi slijedio, i prema ocjeni ovog Suda, pravilan zaključak da okolnost što je u vrijeme sklapanja kupoprodajnog ugovora od 10. travnja 1991. godine u zemljišnoj knjizi bila upisana zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine koja je predmet tog ugovora, odnosno suvlasničkog dijela od 4/30 te nekretnine, taj ugovor nije činila ni djelomično ništavim.

Prvostupanjski sud, međutim, pogrešno smatra da je razlog ništavosti kupoprodajnog ugovora od 10. travnja 1991. godine u postojanju upisa “zabilježbe prodaje navedene nekretnine na javnoj dražbi, a koja prodaja je u tijeku”, tj. da je “zabilježba prodaje javnom dražbom neotklonjiva zapreka u odnosu na tužitelja u ovoj parnici”.

Zabilježba provedena na temelju rješenja donesenog i provedenog nakon sklapanja ugovora od 10. travnja 1991. godine, očito je zabilježba rješenja o izvršenju (ovrsi) na nekretnini koje je određeno radi naplate vjerovnikove novčane tražbine (u ovom slučaju umješačeve) u smislu odredbe čl. 144. Zakona o izvršnom postupku koji je u to vrijeme bio na snazi.

Međutim, tom zabilježbom vjerovnik je stekao tzv. pravo namirenja, tj. pravo da svoju tražbinu namiri iz nekretnine i u slučaju da treća osoba kasnije stekne na istoj nekretnini pravo vlasništva. Tako je i prema odredbama čl. 79. sad važećeg Ovršnog zakona.

Prema tome, zabilježba ovrhe (izvršenja) na nekretnini radi naplate novčane tražbine kojom vjerovnik stječe posebno pravo, pravo namirenja, ne sprječava vlasnika da i nakon zabilježbe raspolaže nekretninom. Prema odredbi čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona ova zabilježba, dok postoji, zabranjuje tek upis promjene prava vlasništva utemeljene na raspoložbi ovršenika. Dakle, ovakva zabilježba, da je i bila upisana u vrijeme sklapanja kupoprodajnog Ugovora od 10. travnja 1991. godine, taj Ugovor, prema shvaćanju ovog Suda, ne bi činila ništavim ni u dijelu što se odnosi na suvlasnički dio od 4/30 u pogledu kojeg je, čini se, određena.”

Županijski sud u Dubrovniku GŽ-530/06, od 2. X. 2006.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - PRESTANAK RADA

Dužnost suda da pribavi podatke o novom poslodavcu ovršenika

(Čl. 176. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Sud nije dužan na zahtjev ovrhovoditelja tražiti novog poslodavca ovršenika, odnosno novog dužnika ovršenika, jer to ne proizlazi iz odredaba čl. 176. Ovršnog zakona, niti iz nekog drugog propisa.

“Neosnovano se žaliteljica poziva na odredbu čl. 232. st. 3. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP) i obvezu suda da pozivom na tu odredbu pribavi podatak o novom poslodavcu ovršenika. Navedena odredba na koju se ovrhovoditeljica poziva regulira pitanje pribavljanja isprava na koje se stranke pozivaju u postupku. U stavku 1. navedenog članka i Zakona propisano je da je stranka dužna sama podnijeti ispravu na koju se poziva za dokaz svojih navoda, u st. 2. je propisano da se uz ispravu sastavljenu na stranom jeziku podnosi i ovjereni prijevod, a st. 3. propisuje da ako se isprava nalazi kod državnog tijela ili koje pravne ili fizičke osobe koja ima javna ovlaštenja, a sama stranka ne može postići da se isprava preda ili pokaže, sud će na prijedlog stranke pribaviti tu ispravu.

Naprijed citirana odredba čl. 232. ZPP ne može se primijeniti na konkretni slučaj stoga što se ovdje ne radi o pribavljanju neke isprave na koju se je neka od stranaka pozvala u ovršnom postupku, već se radi o dostavi podataka o novom poslodavcu ovršenika, kako bi se ovršni postupak mogao nastaviti, odnosno kako bi se rješenjem određena ovrha mogla provesti. Navedeno pitanje pribavljanja i dostave podataka o novom poslodavcu ovršenika regulira odredba čl. 176. Ovršnog zakona, koji se primjenjuje u ovom slučaju. U st. 3. citiranog članka propisano je da će prijašnji poslodavac obavijestiti sud o prestanku ugovora o radu bez odgode ako mu nije poznat novi poslodavac, o čemu će sud obavijestiti ovrhovoditelja, određujući mu rok radi pribave podatka o novom poslodavcu. U st. 4. istog člana je propisano da ako ovrhovoditelj ne obavijesti sud u roku koji mu je određen o novom poslodavcu, sud će obustaviti ovrhu.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-903/06-2, od 25. IV. 2006.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - ODGOVORNOST POSLODAVCA

Pokretanje ovrhe zbog propusta poslodavca da isplati dospjele obroke plaće

(Čl. 177. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Kad je poslodavac propustio obustaviti i isplatiti plaću, ovrhovoditelj je bio ovlašten protiv njega podnijeti ovršni prijedlog, bez prethodnog donošenja posebnog rješenja (ovršne isprave).

“Ovršni prijedlog ovrhovoditelj zasniva na tvrdnji da je ovršenik, kao ovršeničin dužnik uredno zaprimio rješenje o ovrsi posl. br. Ovrv---od 11. ožujka 2004. godine, ali je propustio obustaviti i isplatiti ovrhovoditeljevu tražbinu. Stoga predmetnim ovršnim prijedlogom, podnesenim dana 9. svibnja 2005., predlaže da se: (I) naloži ovršeniku (poslodavcu) da ovrhovoditelju namiri tražbinu iz rješenja o ovrsi posl. br. Ovrv---od 11. ožujka 2004. godine, u roku od 8 dana, te da (II) radi ostvarenja navedene tražbine odredbi ovrhu na novčanoj tražbini koja se vodi na računu ovršenika.

Prema odredbi čl. 177. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04 - dalje: OZ) koji se primjenjuje u konkretnom slučaju, ako poslodavac ne postupi po rješenju o ovrsi, ovrhovoditelj može protiv njega pokrenuti ovrhu radi naplaćivanja svih obroka koje je propustio obustaviti i isplatiti (st. 1.). Prijedlog iz st. 1. ovog članka ovrhovoditelj može podnijeti do završetka ovršnog postupka (st. 2.).

Sud prvog stupnja odbacio je predmetni ovršni prijedlog, uz obrazloženje:

- da u spisu nema rješenja koje bi bilo doneseno u smislu čl. 177. OZ-a, koje bi u ovom ovršnom postupku (protiv poslodavca) predstavljalo ovršnu ispravu,
 - da ovrhovoditelj na temelju priloženog rješenja o ovrsci (Ovrv--- od 11. ožujka 2004. godine) nije ovlašten tražiti ovrhu protiv ovršenika (poslodavca) jer isti nije bio stranka u prethodnom ovršnom postupku...
 Osnovano ovrhovoditelj žalbom osporava pobijano rješenje navodeći da čl. 177. OZ-a (noveliran čl. 64. Zakona o izmjenama i dopunama OZ-a iz 2003. godine - "Narodne novine", br. 173/03) ne predviđa donošenje posebnog rješenja (ovršne isprave) protiv poslodavca prije pokretanja ovrhe radi naplate obroka koje je propustio obustaviti i isplatiti, te da je ovrhovoditelj podnoseći predmetni ovršni prijedlog postupio u skladu s tada važećom odredbom čl. 177. st. 1. i 2. OZ-a."

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-239/06, od 14. II. 2006.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NEKRETNINI - ZABILJEŽBA OVRHE

Rješenje o ovrsci doneseno na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Odredba čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona prema kojoj će sud čim donese rješenje o ovrsci po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe ne odnosi se na rješenje o ovrsci koje je doneseno na temelju vjerodostojne isprave.

Republika Hrvatska
 Županijski sud u Dubrovniku
 Gž. 1626/06

R J E Š E N J E

Županijski sud u Dubrovniku, kao drugostupanjski sud, po sucu toga suda Mariji Vetmi kao sucu pojedincu, u zemljišnoj knjizi predmetu provedbe rješenja o ovrsci Općinskog suda u Dubrovniku posl. broj Ovrv. 1523/04 od 13. svibnja 2004. godine zabilježbom ovrhe, odlučujući o žalbi D.Ć. iz M., izjavljenoj protiv rješenja Općinskog suda u Dubrovniku posl. broj Z 3156/04 od 7. travnja 2005. godine, dana 27. srpnja 2006. godine

r i j e š i o j e

Žalba se uvažuje te se rješenje Općinskog suda u Dubrovniku posl. broj Z 3156/04 od 7. travnja 2005. godine preinačuje i odbija se provedba upisa zabilježbom ovrhe, određena rješenjem o ovrsci Općinskog suda u Dubrovniku posl. broj Ovrv. 1523/04 od 13. svibnja 2004. godine, te se nalaže uspostava ranijeg zemljišnog stanja, te brisanje zabilježbe žalbe.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem odlučeno je:

„Na osnovi rješenja o ovrsci br. Ovr. 1523/74 Općinskog suda u Dubrovniku (ovrhovoditelj: PBZ d.o.o. Z., ovršenik D.Ć.), d o z v o l j a v a s e na nekretnini u vlasništvu Č.D. u cjelini, zabilježba ovrhe i to ne:

-cjelini prava vlasništva čest. zem. 34/1, u. ul. 258, k.o. K.,
 -cjelini prava vlasništva čest. zgr. 130, čest. zem. 41/3, z. ul. 32, k.o. P.“

To rješenje pravodobnom žalbom pobija D.Ć., zbog pogrešne primjene zakona i netočno utvrđenog činjeničnog stanja.

Žalba je osnovana mada ne iz razloga koji su navedeni u žalbi.

Odredbom članka 79. stavak 1. Ovršnog zakona («Narodne novine», broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ) temeljem koje sud po službenoj dužnosti, čim donese rješenje o ovrsci, zahtjeva da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe, ne odnosi se na rješenje o ovrsci temeljem vjerodostojnosti isprave prije njegove pravomoćnosti.

Sud je proveo zabilježbu ovrhe temeljem rješenja o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave na kojem nema klauzule pravomoćnosti, pa nisu bile ispunjene materijalno pravne pretpostavke da bi se proveo upis zabilježbom ovrhe.

Naime, temeljem odredbe članka 40. stavka 3. OZ-a ovrha određena na temelju vjerodostojne isprave provodi se tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi.

Ovrha na nekretnini prema odredbi članka 75. OZ-a provodi se zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom.

Kako, dakle, za upis zabilježbom ovrhe nisu ispunjene materijalne pretpostavke jer rješenje o ovrsi nije bilo snabdjeveno klauzulom pravomoćnosti, to je provedbu rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave zabilježbom ovrhe valjalo odbiti.

Zbog navedenih razloga odlučeno je kao u izreci ovog drugostupanjskog rješenja temeljem odredbe članka 127. stavak 2. Zakona o zemljišnim knjigama («Narodne novine», broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01 i 100/04 - dalje: ZZK).

U Dubrovniku, 27. srpnja 2006. godina

Sudac:

Marija Vetma, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA PLAĆI - ZAPLJENA PO PRISTANKU OVRŠENIKA

Primjena pravila o ograničenju ovrhe

(Čl. 178. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Na suglasnost o zapljeni dijela plaće koju je ovršenik dao dobrovoljno prema odredbi čl. 178. Ovršnog zakona ne primjenjuju se pravila o ograničenju ovrhe na plaći iz čl. 149. Ovršnog zakona.

“Prvostupanjski sud je odbio prijedlog za ovrhu jer je utvrdio da je djelatnik ovršenika Z. Z. javnobilježnički ovjerovljenom ispravom dao suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni 1/3 dijela njegove plaće. Međutim, budući da Z. Z. ima već opterećenu plaću do 1/3 dijela, ovršenik pravilno nije mogao postupiti po zaprimljenoj administrativnoj zabrani i opravdano nije od plaće Z. Z. zaplijenio dio njegove plaće i isplatio ga izravno vjerovniku. Ovakav postupak prvostupanjskog suda međutim, prema ocjeni ovog Suda nije pravilan.

Naime, uvidom u suglasnost o zapljenu koju je dužnik ovrhovoditelja Z.Z. dao na način da je tu izjavu dao u obliku javnobilježničke ovjerovljene isprave proizlazi da je dužnik vjerovnika tom suglasnošću suglasan da se radi namirenja tražbine vjerovnika iz ugovora o kreditu broj 5684400146, sklopljenog dana 8. rujna 2003., u iznosu od 8.012,51 EUR u protuvrijednosti kuna zaplijeni 1/3 njegove plaće i da se tako zaplijenjen iznos izravno isplati na račun vjerovnika. Dakle, prema ocjeni ovoga Suda radi se o zapljenu po pristanku ovršenika iz čl. 178. Ovršnog zakona (dalje: OZ), dakle radi se o dobrovoljnoj zapljenu, a ne o prisilnoj zapljenu. Prema ocjeni ovoga Suda, odredbe čl. 149. OZ o ograničenju ovrhe na plaću primjenjuju se samo u slučaju ovrhe, dakle provođenja prisilne zapljene dijela plaće ovršenika. Ta zakonska odredba, međutim, prema ocjeni ovoga Suda ne primjenjuje se u slučajevima zapljene po pristanku ovršenika iz čl. 178. OZ jer se ovdje ne radi ovrsi na njegovoj plaći, nego o dobrovoljnoj raspoložbi ovršenika da dozvoli zapljenu dijela svoje plaće radi naplate potraživanja vjerovnika. Dakle, prema ocjeni ovoga Suda dužnik vjerovnika koji je djelatnik ovršenika dao je suglasnost da se za namirenje tražbine ovrhovoditelja iz ugovora o kreditu zaplijeni do 1/3 dijela njegove plaće i da se taj iznos direktno isplati na račun ovrhovoditelja. Pritom nije od nikakve važnosti je li 1/3 plaće ovršenika već opterećena ovrhama jer, kako je naprijed navedeno, u ovom slučaju ne primjenjuje se zakonska odredba o ograničenju ovrhe na plaći. Ovršenik se u konkretnom slučaju mogao osloboditi svoje obveze da zaplijeni 1/3 plaće svog djelatnika samo u slučaju da je plaća njegovog djelatnika toliko opterećena da se niti taj dio ne može zaplijeniti i izravno isplatiti ovrhovoditelju odnosno da njegov zaposlenik uopće nema dio svoje plaće koja ne bi bila opterećena. Zbog toga je prema ocjeni ovoga Suda ovršenik bio dužan postupiti po odredbi čl. 178. OZ i na temelju suglasnosti o zapljenu, ako postoji slobodan dio plaće njegovog zaposlenika, taj dio plaće zaplijeniti i direktno isplatiti ovrhovoditelju. S obzirom na to da isprava o suglasnosti o zapljenu plaće ima pravni učinak rješenja o ovrsi, poslodavac koji po toj suglasnosti o zapljenu ne postupi, odgovara u skladu s odredbom čl. 177. OZ i pravilno je ovrhovoditelj podnio prijedlog za ovrhu protiv ovršenika prema naprijed navedenom zakonskom propisu.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-176/05-2, od 21. II. 2005.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - PLJENIDBA TRAŽBINE

Privremena pljenidba štednog uloga na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 154. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Privremena pljenidba štednog uloga može se tražiti i na temelju vjerodostojne isprave.

“Sud prvog stupnja odbacio je prijedlog ovrhovoditelja za privremenu pljenidbu novčanih tražbina ovršenice jer je zaključio da se ovrha radi naplate novčane tražbine ovrhovoditelja privremenom pljenidbom sredstava na računima kod banke može odrediti samo na temelju ovršne isprave, a ne i na temelju vjerodostojne isprave, a što je u ovom predmetu slučaj, zbog toga što se takva ovrha može provesti tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi.

Ovakav zaključak prvostupajnskog suda nije pravilan, i to upravo zbog toga što odredbe Ovršnog zakona ne razlikuju određivanje privremene pljenidbe u prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave od onoga na temelju ovršne isprave, već je odredbom čl. 154. st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) propisano da ako ovrhovoditelj ne raspolaže potrebnim podacima o štednom ulogu ovršenika, može sudu predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve štedne uloge ovršenika kod određene pravne osobe (prijedlog za privremenu pljenidbu), dok je u čl. 154. st. 3. OZ propisano da će rješenjem o privremenoj pljenidbi sud od pravne osobe zatražiti i podatke o štednim ulozima ovršenika, a u st. 4. navedenog članka propisano je da je pravna osoba dužna bez odgode dati sudu tražene podatke i o tome ne smije obavijestiti ovršenika. Pravilnim tumačenjem ovih zakonskih odredaba valja zaključiti da povodom prijedloga o privremenoj pljenidbi sud prvog stupnja treba primijeniti navedene zakonske odredbe, pri čemu nije od značaja je li prijedlog podnesen na temelju vjerodostojne isprave ili pak na temelju ovršne isprave.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-739/05-2, od 11. V. 2005.

OVRHA NA NEKRETNINAMA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade

(Čl. 86. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03).

Radi li se o poljoprivredniku, čije poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade ne mogu biti predmet ovrhe, mjero-davne su odredbe čl. 2. Ovršnog zakona koje određuju značenje pojedinih izraza Ovršnog zakona.

“U smislu čl. 86. Ovršnog zakona (dalje: OZ), ne mogu biti predmet ovrhe poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove uže obitelji, te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

Poljodjelac je osoba kojoj je poljoprivredna proizvodnja pretežni izvor prihoda (čl. 2. st. 1. toč. 11. OZ-a). Ovršenica, međutim, nije poljodjelac, već kako je to i sama izjavila, medicinska sestra, zaposlena u Domu zdravlja B., gdje prima plaću, a suprug je umirovljenik, pa dakle predmetne nekretnine na kojima je određena ovrha nisu izuzete od ovrhe, pa stoga nije ostvaren ni žalbeni razlog iz čl. 46. st. 1. toč. 5. OZ-a, na koji ovršenica u žalbi ukazuje.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1720/04-3, od 28. II. 2005.

OVRHA NA DIONICI ZA KOJU NIJE IZDANA IZJAVA O DIONICI - MJESNA NADLEŽNOST

Sjedište dioničkog društva

(Čl. 194. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Kad se ovrha zahtijeva na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici, za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provedbu ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište dioničkog društva.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1 353/05-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Damiru Mratoviću, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja H. S. b. d.d. S., protiv ovršenika M. d.o.o. S., radi naplate 145.741,56 kn, rješavajući sukob nadležnosti između Trgovačkog suda u Splitu koji se oglašio nenadležnim rješenjem od 29. listopada 2003. godine, br. Ovr-469/04 i Općinskog suda u Splitu koji je izazvao sukob dopisom od 12. svibnja 2005. godine, br. Ovr-3441/04, dana 30. svibnja 2005. godine,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Šibeniku.

Obrazloženje

Trgovački sud u Splitu rješenjem od 29. listopada 2004. godine, br. Ovr-469/04 oglašio se stvarno nenadležnim za postupanje u ovom ovršnom predmetu i po pravomoćnosti rješenja predmet ustupio kao stvarno i mjesno nadležnom Općinskom sudu u Splitu.

Razlog zbog kojeg smatra da nije nadležan je taj da se radi o ovrši na temelju javnobilježničkog akta za određivanje i provođenje koje ovrhe je nadležan općinski sud (čl. 16. st. 1. toč. 3.a) Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj 3/94, 100/96, 131/97, 129/00, 17/04 – dalje: ZS).

Općinski sud u Splitu dopisom od 12. svibnja 2005. godine, br. Ovr-3441/04 izaziva sukob jer smatra da bi za postupanje u ovom ovršnom predmetu bio nadležan Općinski sud u Šibeniku.

Općinski sud u Šibeniku da bi bio nadležan jer se radi o ovrši na temelju javnobilježničke isprave koja se ima provesti na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjelu, te da bi stoga za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provedbu ovrhe mjesno bio nadležan sud gdje se nalazi sjedište dioničkog društva, a to je Općinski sud u Šibeniku (čl. 194. Ovršnog zakona „Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 151/04).

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Šibeniku.

Ovdje se traži ovrha na temelju javnobilježničke isprave, pa je za određivanje i provedbu ovrhe stvarno nadležan općinski sud (čl. 16. st. 1. toč. 3.a) ZS).

Budući da se ovrha traži na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjelu za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provedbu ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište dioničkog društva (čl. 194. Ovršnog zakona). Sjedište dioničkog društva na čijim dionicama se traži ovrha je u Primoštenu jer je to dioničko društvo „Primošten“ d.d. Primošten koje je na području Općinskog suda u Šibeniku (čl. 2. Zakona o područjima i sjedištima sudova „Narodne novine“, broj 3/94, 104/97 i 59/01).

Radi naprijed navedenog temeljem čl. 22. st. 2. i 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03) riješeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 19. svibnja 2005. godine

Sudac:

Damir Mratović, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA POKRETNINAMA - PRODAJA MOTORNIH VOZILA

Provođenje ovrhe na motornom vozilu na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 143.j Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Ovrha radi naplate tražbine na motornom vozilu može se odrediti samo na temelju ovršne isprave, a ne i na temelju vjerodostojne isprave.

“Prethodni žalbeni navodi ovrhovoditelja prema ocjeni ovoga Suda nisu osnovani. Budući da je odredbama čl. 143.j

do 143.n izričito propisan način provođenja ovrhe na motornim vozilima i da je prema odredbi čl. 143.j st. 1. propisano da se ovrha na motornom vozilu određuje na temelju ovršne isprave i izvotka iz evidencije policijske uprave o vlasništvu ovršenika na motornom vozilu, ovaj Sud zaključuje da ova izričita zakonska odredba u pogledu ovrhe na motornim vozilima isključuje od primjene odredbe Ovršnog zakona o određivanju ovrhe na temelju vjerodostojne isprave. Zbog toga ovaj Sud ocjenjuje da je prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je odbio prijedlog za ovrhu na motornom vozilu na temelju vjerodostojne isprave.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-2053/05-2, od 20. XII. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - ZABRANA TRAŽBINE PO ŠTEDNOM ULOGU

Privremena pljenidba po štednom ulogu određena na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 40. st. 3., čl. 150., čl. 151. i čl. 154. st. 2. do 6. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Privremena pljenidba tražbine po štednom ulogu kao ovršna radnja ne može se odrediti i provesti u ovršnom postupku po ovrhovoditeljevom prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, jer se prema čl. 40. st. 3. Ovršnog zakona ovrha određena na temelju vjerodostojne isprave, za razliku od ovrhe određene na temelju ovršne isprave, provodi tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi.

GŽ. 150/06

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Županijski sud u Dubrovniku, kao drugostupanjski sud, po sucu toga suda Mariji Vetmi, kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja V. d.o.o. D., kojega zastupa punomoćnica T. Đ., odvjetnica u D., protiv ovršenika C. L. iz M., radi naplate novčane tražbine, odlučujući o ovrhovoditeljevoj žalbi izjavljenoj protiv rješenja Općinskog suda u Dubrovniku posl. br. Ovrv.2008/05 od 5. prosinca 2005. godine, dana 2. veljače 2006. godine,

r i j e š i o j e

Odbija se žalba kao neosnovana i potvrđuje se rješenje Općinskog suda u Dubrovniku posl. br. Ovrv.2008/05 od 5. prosinca 2005. godine.

Obrazloženje

U izreci označenim prvostupanjskim rješenjem odbijen je ovrhovoditeljev prijedlog za privremenu pljenidbu ovršenikovih štednih uloga kod tamo navedenih banaka, a koji prijedlog je podnesen u smislu odredbi članka 154. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ).

Protiv tog rješenja ovrhovoditelj je izjavio žalbu zbog „bitne povrede odredaba ovršnog postupka“ i „pogrešne primjene materijalnog ovršnog prava“.

Žalba nije osnovana.

U ovom konkretnom slučaju ovrhovoditelj je prijedlog za privremenu pljenidbu ovršenikovih štednih uloga podnio na temelju vjerodostojne isprave.

Po članku 40. stavak 3. OZ-a ovrha određena na temelju vjerodostojne isprave, za razliku od ovrhe određene na temelju ovršne isprave, provodi se tek nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsi. To znači da se do pravomoćnosti rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ne smiju provoditi nikakve ovršne radnje.

A sama pljenidba tražbine, dakle i bez njenog prijenosa ovrhovoditelju predstavlja ovršnu radnju (članka 150. OZ-a). Dosljed-

no tome, ovršna radnja je i privremena pljenidba, tj. provedba rješenja kojim sudu na prijedlog ovrhovoditelja određuje privremenu zapljenu ovršenikovih štednih uloga kod određenih pravnih osoba do visine iznosa potrebnog za namirenje ovrhovoditeljeve tražbine (članak 154. stavak 2. do 6. i članak 151. OZ-a), s ciljem da ovrhovoditelj sazna podatke o ovršenikovim štednim ulozima, kako bi mogao nakon tog saznanja u roku od 8 dana predložiti ovrhu na određeno štednom ulogu ili na određenim štednim ulozima.

Prema tome, a s obzirom na odredbu članka 40. stavak 3. OZ-a, privremena se pljenidba, kao ovršna radnja, ne može odrediti i provesti u ovršnom postupku po ovrhovoditeljevom prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave.

Zbog toga je riješeno kao u izreci ovog drugostupanjskog rješenja temeljem odredbe članka 380. točka 2. Zakona o parničnom postupku u vezi s odredbom članka 19. stavak 1. OZ-a.

U Dubrovniku, 2. veljače 2006. godine

S u d a c:
Marija Vetma, v.r.

OVHRHA NA NOVČANOJ TRAZBINI OVRŠENIKA - MJESNA NADLEŽNOST

Isključiva nadležnost

(Čl. 147. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03).

Odredbom čl. 147. Ovršnog zakona određena je isključiva mjesna nadležnost suda za provođenje ovrha na novčanoj tražbini ovršenika, što znači da mjesna nadležnost za provođenje postupka ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika zavisi isključivo od činjenice ima li ovršenik u Republici Hrvatskoj prebivalište odnosno boravište.

“Točno je, kako to ovrhovoditelj navodi u žalbi, da se u smislu odredbe čl. 20. st. 2. Zakona o parničnom postupku sud može oglasiti mjesno nenadležnim, po službenoj dužnosti, samo kad postoji isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda. Međutim, pogrešna je žalbena tvrdnja ovrhovoditelja da za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provođenje postupka ovrhe na novčanoj tražbini Ovršnim zakonom (dalje: OZ) nije propisana isključiva mjesna nadležnost, budući da iz sadržaja odredbe čl. 147. OZ-a proizlazi da se radi o isključivoj mjesnoj nadležnosti suda, a prema redoslijedu navedenom u citiranoj odredbi. Naime, prema sadržaju odredbe čl. 147. OZ-a za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provođenje postupka ovrhe na novčanoj tražbini, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika, a ako ovršenik nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, nadležan je sud na čijem se području nalazi ovršenikovo boravište. Dakle, ukoliko ovršenik ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provođenje postupka ovrhe na novčanoj tražbini isključivo je mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika, odnosno sud koji je općemjesno nadležan za ovršenika, pa se u konkretnom slučaju nedvojbeno ne radi o izberivoj nadležnosti, niti je odredbom čl. 147. OZ-a dana mogućnost izbora ovrhovoditelju u pogledu mjesne nadležnosti suda za provođenje ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika, budući da mjesna nadležnost za provođenje postupka ovrhe zavisi isključivo od činjenice ima li ovršenik u Republici Hrvatskoj prebivalište odnosno boravište.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ- 885/05-2, od 7. VI. 2005.

OVRSNI POSTUPAK - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU BJANKO ZADUŽNICE

Mogućnost ovrhe i na drugim predmetima ovrhe

(Čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Bjanko zadužnica ima učinak pravomoćnog sudskog rješenja o ovrsi i na temelju takve zadužnice može se tražiti ovrha i na drugim predmetima ovrhe, a ne samo na računu ovršenika.

“U prijedlogu za ovrhu na temelju ovršne isprave na mirovini ovršenika N.S. kao ovršna isprava je označena bjanko zadužnica koju je izdao i potpisao dužnik “E.-F.” d.o.o. V., Paromlinska 5, dana 17. srpnja 2002. godine, a u toj zadužnici suglasnost da se naplati vjerovnikova tražbina dao je i N. S. također dana 17. srpnja 2002. godine i prema

toj suglasnosti radi naplate tražbine vjerovnika iz ove bjanko zadužnice mogu se plijeniti svi računi potpisnika koji se vode kod svih pravnih osoba a koje obavljaju poslove platnog prometa. U čl. 183.a. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 - dalje: OZ) predviđena je zapljena računa na temelju bjanko zadužnice i kada se takva pravilno sastavljena bjanko zadužnica dostavi pravnoj osobi koja obavlja poslove platnog naloga ona ima učinak pravomoćnog sudskog rješenja o ovrši. Međutim, u tom zakonskom članku je predviđeno da se odredbe čl. 183. st. 2. te st. 4.-8. toga Zakona primjenjuju na odgovarajući način i na bjanko zadužnicu, a to znači da vjerovnik koji raspolaže s valjano sastavljenom bjanko zadužnicom može tražiti ovrhu protiv dužnika ili jamaca plataca i na drugim predmetima ovrhe jer ta zadužnica ima svojstvo ovršne isprave (čl. 183. st. 7. OZ-a). Prema tome, u pravu je ovrhovoditelj kada pobija rješenje, tvrdeći da je ono nezakonito, pozivajući se na odredbe čl. 183.a. st. 3. u vezi s čl. 183. st. 7. OZ-a jer razlozi žalbe a vezano uz spise ovršnog predmeta, ukazuju da ovdje ovrhovoditelj raspolaže s valjanom ovršnom ispravom na temelju koje se može provesti ovrha protiv ovršenika na predloženom predmetu ovrhe. Ovo što je navedeno ukazivalo bi da nije bilo mjesta za odbačaj prijedloga za ovrhu, a uz sve to u pravu je ovrhovoditelj kada tvrdi da pobijano rješenje ne sadrži jasne razloge i da se zbog toga ne može valjano ispitati. Obrazloženje pobijanoga rješenja sadrži citate zakonskih odredbi, ali je nejasan zaključak da bjanko zadužnica nije ispunjena, a ovo zbog toga jer se u predmetu nalazi potpuno ispunjena bjanko zadužnica, pa to znači da su razlozi rješenja suprotni ispravama koje su u predmet priložene, čime je počinjena bitna povreda iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku."

Županijski sud u Koprivnici, Gž-59/04-2, od 3. II. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - ZAPLJENA PO PRISTANKU OVRŠENIKA

Odgovornost poslodavca za propust zapljene plaće

(Čl. 177. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Javnobilježnički ovjerena suglasnost za zapljenu plaće ovršenika ima pravni učinak rješenja o ovrši te ukoliko poslodavac ne postupi po takvoj suglasnosti o zapljenu plaće, ovrhovoditelj može pokrenuti ovrhu protiv poslodavca radi naplate svih obroka koje je poslodavac propustio isplatiti.

"Ovrhovoditelj je protiv ovršenika pokrenuo ovrhu na temelju suglasnosti o zapljenu plaće koju je dao ovršenikov radnik. Ovrhovoditelj je tu suglasnost o zapljenu dostavio ovršeniku radi pljenidbe plaće ovršenikovog radnika, no ovršenik nije postupio po suglasnosti o zapljenu, pa je stoga ovrhovoditelj na temelju čl. 178. st. 1. Ovršnog zakona pokrenuo ovaj ovršni postupak.

Prema odredbi čl. 178. st. 1. Ovršnog zakona, dužnik može javnobilježnički ovjerenom ispravom dati suglasnost da se radi naplate tražbine vjerovnika zaplijeni dio njegove plaće i da se isplati izravno vjerovniku na način određen u toj ispravi a takva isprava ima pravni učinak rješenja o ovrši.

Kada je ovrhovoditelj ovršeniku dostavio suglasnost o zapljenu, ovršenik je po njoj morao postupiti budući da ona na temelju gore citirane zakonske odredbe ima pravni učinak rješenja o ovrši.

Prema odredbi čl. 177. st. 1. Ovršnog zakona, ako poslodavac ne postupi po rješenju o ovrši, ovrhovoditelj može protiv njega pokrenuti ovrhu radi naplaćivanja svih obroka koje je propustio obustaviti i isplatiti.

Budući da u čl. 177. Ovršnog zakona nije isključena primjena te zakonske odredbe u slučaju iz čl. 178. Ovršnog zakona, proizlazi da ovrhovoditelj, koji je ovršeniku dostavio suglasnost o zapljenu, a ovršenik po njoj nije postupio, ima pravo pokrenuti ovrhu protiv ovršenika radi naplate obroka koje je ovršenik propustio obustaviti i isplatiti i to upravo na temelju suglasnosti o zapljenu."

Županijski sud u Koprivnici, Gž-578/04-2, od 30. IV. 2004.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - ODGOVORNOST POSLODAVCA

Propuštena obustava i isplata dospjelih obroka - rad u inozemstvu

(Čl. 177. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99 i 42/00).

Obveza isplate zaplijenjenog dijela plaće tereti poslodavca koji ovršeniku isplaćuje plaću. Poslodavac koji svom zaposleniku ne isplaćuje plaću, budući da se isti nalazi na radu u inozemstvu, gdje i prima plaću u stranoj valuti i prema propisima države u kojoj radi, nije u mogućnosti postupiti u smislu odredbe čl. 173. st. 1. Ovršnog zakona (obustavljati i isplaćivati zaplijenjeni dio plaće ovrhovoditelju).

“Prvostupanjski sud je pravilno odbio prijedlog ovrhovoditelja podnesen u smislu odredbe čl. 177. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), koja odredba utvrđuje odgovornost poslodavca za propuštenu obustavu i isplatu dospjelih obroka, budući da ovršenik kao poslodavac ovršenika D. Č. iz ovršnog postupka, koji se vodio kod Općinskog suda u P., nije bio u mogućnosti, kako to proizlazi iz sadržaja navedenog postupka, postupiti u smislu odredbe čl. 173. st. 1. OZ-a, budući da svom zaposleniku niti ne isplaćuje plaću, jer se zaposlenik nalazi na radu u inozemstvu, gdje i prima plaću u stranoj valuti i prema propisima države u kojoj radi. Budući da obveza isplate zaplijenjenog dijela plaće tereti poslodavca koji ovršeniku isplaćuje plaću, nedvojbeno je da ovršenik kao poslodavac ovršenika D. Č. nije bio u mogućnosti postupiti u skladu s rješenjem o ovrši donesenim u postupku koji se vodio kod Općinskog suda u P., budući da ne isplaćuje zaposleniku plaću, pa ne može biti odgovoran za propuštenu obustavu i isplatu dospjelih obroka u smislu odredbe čl. 177. OZ-a. Ovrhovoditelja ujedno valja upozoriti da je prijedlog u smislu odredbe čl. 177. st. 1. OZ-a bio ovlašten podnijeti u ovršnom postupku koji se vodio kod Općinskog suda u P., do završetka tog ovršnog postupka, u skladu s odredbom čl. 177. st. 2. OZ-a, jer iz sadržaja citiranih odredaba izričito proizlazi da ovrhovoditelj nije ovlašten pokrenuti posebni ovršni postupak protiv poslodavca. Prvostupanjski sud je također pravilno odbacio prijedlog ovrhovoditelja za ovrhu radi ostvarenja potraživanja prema poslodavcu ovršenika D. Č., budući da iz sadržaja odredbe čl. 177. st. 3. OZ-a izričito proizlazi da se prijedlog za ovrhu protiv poslodavca može podnijeti samo na temelju pravomoćnog rješenja iz čl. 177. st. 1. OZ-a, zbog čega je očigledno prijedlog ovrhovoditelja preuranjen.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-558/03-2, od 28. IV. 2003.

OVRHA NA SREDSTVIMA NA RAČUNU PRAVNE OSOBE - REDOSLIJED NAPLATE, NAZNAKA RAČUNA I ZASTAJANJE S OVRHOM

Obavijest banke da na žiro-računu ovršenika nema sredstava

(Čl. 67. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Obavijest banke da na žiro-računu ovršenika nema sredstava, te da je rješenje o ovrši zavedeno u očevidnik o redosljedju plaćanja, ne znači da je ovrhu nemoguće provesti.

Sud nije ovlašten u tom slučaju pozivati ovrhovoditelja da predloži novo sredstvo ili predmet ovrhe.

“Nije pravilan stav prvostupanjskog suda koji je zaključio da se ovrha ne da provesti samo zato što je ovršenik zaveden u redosljed plaćanja. Činjenica da je naplata ovrhovoditeljeve tražbine na čekanju, ne znači da ista neće biti naplaćena. Prema odredbi čl. 211. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 - dalje: OZ) - ako u vrijeme kad je pravnoj osobi koja obavlja poslove platnoga prometa dostavljeno rješenje o ovrši nema sredstava na ovršenikovom računu, ta će osoba to rješenje držati u očevidniku i po njemu obaviti prijenos kad sredstva pristignu na račun. ZAP nije obavijestio prvostupanjski sud da je žiro-račun ugašen ili da postoje neki drugi razlozi zbog kojih ovrhu nije moguće provesti. Stoga su točni navodi ovrhovoditelja da je sud trebao o eventualnoj drugoj nemogućnosti provedbe ovrhe o tome ovrhovoditelja obavijestiti i dati mu rok u kojem može postupiti po odredbi čl. 5. st. 4. OZ-a i predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe. Budući da se podnesak suda od 7. studenoga 2002. godine ne može smatrati obaviješću o nemogućnosti provedbe ovrhe, to nisu bili ispunjeni uvjeti za donošenje rješenja o obustavi ovrhe po rješenju Ovr-10175/97 od 2. ožujka 2003. godine - ispravno 1998. godine. Stoga, ako ovrhovoditelj želi ovrhu provesti na sredstvima žiro-računa ovršenika i spreman je čekati dok na žiro-računu ovršenika ne bude sredstava, na to ima pravo, a ako želi promjenu predmeta sredstva ili predmeta ovrhe, može to pravo koristiti u skladu s odredbom čl. 5. st. 4. OZ-a.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, PŽ-6067/04, od 6. X. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU BJANKO ZADUŽNICE

Naplata kada izdavatelj nije dokazao da je prestala tražbina

(Čl. 183.a Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Bjanko zadužnicu s naknadno upisanim iznosom tražbine i podacima o vjerovniku banci dostavlja vjerovnik s učincima pravomoćnoga sudskog rješenja o ovrši.

Izdavatelj bjanko zadužnice koji nije dokazao da njegov ugovorni odnos s protivnikom osiguranja nije nastao, odnosno da je tražbina osigurana bjanko zadužnicom prestala nije vjerovnik, već dužnik. Stoga ne može osno-

vano zahtijevati izdavanje privremene mjere zabrane naplate bjanko zadužnice.

“Prema odredbi čl. 296. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03), da bi sud odredio privremenu mjeru, predlagatelj osiguranja mora učiniti vjerojatnim postojanje svoje tražbine, te mora učiniti vjerojatnom opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, time što će svoju imovinu otuđiti, prikriti ili na drugi način njome raspolagati.

Iz spisa proizlazi da je predlagatelj osiguranja podnio prijedlog za osiguranje tražbine privremenom mjerom kojom se zabranjuje dužniku protivnika osiguranja (H. p. b. d.d.) da protivniku osiguranja preda stvari (u ovom slučaju novac) predlagatelja osiguranja, a prema bjanko zadužnici koju je predlagatelj osiguranja na ime osiguranja tražbine predao protivniku osiguranja. Pravilno je mišljenje suda prvog stupnja da predlagatelj osiguranja nije učinio vjerojatnim postojanje svoje tražbine na ime naknade štete protiv protivnika osiguranja. Naime, predlagatelj osiguranja ničim nije dokazao da mu je protivnik osiguranja pričinio štetu čije osiguranje predloženom privremenom mjerom traži. Naprotiv, protivnik osiguranja, prema mišljenju ovoga Suda, ima tražbinu prema predlagatelju osiguranja, i to upravo u visini iznosa koji je u bjanko zadužnici naveden. Odredbom čl. 183. a st. 2. Ovršnog zakona propisano je da bjanko zadužnicu s naknadno upisanim iznosom tražbine i podacima o vjerovniku banci dostavlja vjerovnik s učincima pravomoćnoga sudskog rješenja o ovrsi. Budući da je bjanko zadužnicu izdao predlagatelj osiguranja kao sredstvo osiguranja plaćanja, te da on ničim nije dokazao da poslovni odnos s protivnikom osiguranja nije ni nastao odnosno da je tražbina koja je osigurana bjanko zadužnicom prestala, predlagatelj osiguranja nema tražbine prema protivniku osiguranja.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-988/04, od 19. II. 2004.

OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA - PRESTANAK RADA

Nije poznat novi poslodavac ovršenika - rok

(Čl. 176. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Kad ovršeniku prestane rad, a prijašnji poslodavac ovršenika obavijesti sud da mu nije poznat novi poslodavac, sud ne može obustaviti ovrhu s obrazloženjem da se ne može provesti, već će obavijestiti o tome ovrhovoditelja i odrediti mu rok, radi pribave podataka o novom poslodavcu i tek nakon bezuspješnog proteka tog roka, sud može obustaviti ovrhu.

“K. d.o.o. B. dopisom od 31. svibnja 2004. (list 5 spisa) izvijestio je prvostupanjski sud da ovršenik više nije kod njih zaposlen pa da zbog toga ne mogu postupiti po rješenju o ovrsi.

Na temelju takve obavijesti prvostupanjski sud nije mogao primjenom čl. 67 st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) obustaviti ovrhu navodeći da se ovrha ne može provesti, budući da Ovršni zakon ima posebne odredbe o ovrsi na plaći i drugim stalnim primanjima, pa se prije svega primjenjuju te posebne odredbe, dok odredba čl. 67. spada u osnovne odredbe. Stoga je prvostupanjski sud bio dužan u smislu čl. 176. st. 3. OZ, a nakon primitka obavijesti da ovršenik više ne radi u K. d.o.o. B., obavijestiti o tome ovrhovoditelja, određujući mu rok radi pribave podataka o novom poslodavcu, pa tek ako ovrhovoditelj u određenom roku ne obavijesti sud o novom poslodavcu, sud je ovlašten obustaviti ovrhu u skladu s čl. 176. st. 4. OZ.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1289/04-2, od 28. X. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA

Traženje podatka o poslodavcu

(Čl. 181. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Sud nije dužan na prijedlog ovrhovoditelja pribavljati podatke o poslodavcu ovršenika, odnosno o fondu kod kojeg ovršenik eventualno prima mirovinu.

“Ovrhovoditelj je podnio prijedlog radi namirenja novčane tražbine te navodi da je prije podnošenja prijedloga od HZMO pokušao pribaviti podatak o radnom odnosu ovršenika, mirovini istoga, odnosno broju računa preko kojeg ovršenik prima plaću, no ovakav podatak HZMO nije dostavio budući da se takvi podaci dostavljaju isključivo na zahtjev suda. Ovrhovoditelj je predložio ovrhu pljenidbom 1/3 plaće, ali nije naznačio poslodavca ovršenika, već je predložio da će podatke po službenoj dužnosti pribaviti sud od HZMO odnosno ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa a na temelju čl. 181. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Isto tako ovrhovoditelj je podredno predložio ovrhu pljenidbom 1/3 mirovine a na isti način kako

je ovrha predložena na plaći.

Sud prvog stupnja je pravilno utvrdio da ovakav prijedlog za ovrhu ne sadrži sve ono što treba sadržavati prijedlog za ovrhu u smislu čl. 35. OZ-a, konkretno da ne sadrži predmet ovrhe u odnosu na koji se ovrha treba provesti te druge podatke koji su potrebni za provedbu ovrhe.

Prvostupanjski sud je zaključkom od 5. studenoga 2003. pravilno pozvao ovrhovoditelja na ispravak prijedloga za ovrhu budući da ne sadrži sve što treba sadržavati u smislu podataka o poslodavcu ovršenika i drugim podacima. Ovrhovoditelj nije udovoljio zaključku te tvrdi da tome ne može udovoljiti, te ostaje kod izjavljenog prijedloga.

U samom prijedlogu za ovrhu ovrhovoditelj se pogrešno poziva na čl. 181. OZ-a jer se čl. 181. OZ-a odnosi na pribavljanje podataka o računima ovršenika a ne na pribavljanje podataka o poslodavcu ovršenika odnosno fondu kod kojeg ovršenik prima eventualnu mirovinu. Dužnost suda za pribavljanje podataka u smislu zaposlenja ovršenika, računa ovršenika te podataka o imovini ovršenika je iznimka jer je pribavljanje takvih podataka prije svega dužnost ovrhovoditelja koji podatke (sredstva i predmet ovrhe) mora naznačiti već u samom prijedlogu za ovrhu a shodno čl. 35. OZ-a.

Konačno, prvostupanjski sud je pravilno, pozivajući se na odredbe čl. 109. st. 1. Zakona o parničnom postupku, odbacio prijedlog za ovrhu na temelju čl. 109. st. 1. i 4. Zakona o parničnom postupku.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-108/04-2, od 3. II. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Primanje opskrbnine vojnih i civilnih invalida rata

(Čl. 148. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Primanja prema čl. 34. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata je zbog njegova sadržaja primanje po osnovi socijalne skrbi i takva primanja su izuzeta od ovrhe.

“Sud prvog stupnja odredio je ovrhu na opskrbnini koju ovršeniku isplaćuje Služba za društvene djelatnosti Ureda državne uprave Koprivničko-križevačke županije u K. Iz rješenja koje se nalazi na listu 5 spisa proizlazi da ovršenik prima opskrbninu prema Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (“Narodne novine”, br. 33/92, 77/92, 86/92-pročišćeni tekst, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 94/01 i 103/03). Odredbom čl. 34. st. 1. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata pravo na opskrbninu imaju korisnici osobne invalidnine, korisnici obiteljske invalidnine - osobe iz čl. 25. st. 1. i 2. istog Zakona i sudionici rata, koji imaju prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske, ako su nesposobni za privređivanje i ispunjavaju sljedeće uvjete: da nisu zaposleni, da samostalno ne obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost, da nisu korisnici mirovine, da nisu korisnici novčanog primanja u svezi s prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom, odnosno zbog nezaposlenosti ili stalne mjesečne novčane pomoći po propisima o socijalnoj zaštiti, da oni i članovi njihove obitelji u kućanstvu nemaju ukupno druge redovne novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% proračunske osnovice u Republici Hrvatskoj iz prethodne godine. Prema ocjeni ovoga Suda s obzirom na uvjete pod kojima korisnici imaju prema čl. 34. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata pravo na opskrbninu, radi se o primanju po osnovi socijalne skrbi, jer je iz sadržaja ovog članka vidljivo da opskrbninu mogu dobiti osobe koje su nesposobne za privređivanje, te imaju skromne prihode, ako ih uopće ostvaruju, pa bi se radilo o prihodu koji je po čl. 148. st. 1. t. 3. Ovršnog zakona izuzet od ovrhe.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-734/04-2, od 31. V. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Naknada plaće zbog korištenja roditeljnog dopusta

(Čl. 148. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Primanja po osnovi naknade plaće zbog korištenja roditeljnog dopusta nisu primanja koja bi bila izuzeta od ovrhe.

“Nije u pravu ovršenica kada tvrdi da se naknada plaće zbog korištenja roditeljnog dopusta može svesti pod primanja koja su izuzeta iz ovrhe na temelju čl. 148. Ovršnog zakona (dalje: OZ).

Člankom 148. OZ-a izričito su određena primanja koja su izuzeta od ovrhe, a naknada plaće zbog korištenja roditeljnog dopusta nije navedena među izuzetim primanjima.

Naknada plaće zbog korištenja roditeljnog dopusta je naknada umjesto plaće i na njoj se može provesti ovrha do 1/3, na temelju odredbe čl. 149. st. 1. OZ-a.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-696/04-2, od 17. V. 2004.

OVRHA NA DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA OVRŠENIKA

Primanja po osnovi njege djeteta

(Čl. 148. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03).

Ne može se izuzeti od ovrhe naknada koju ovršenica koja se nalazi na dopustu do sedme godine djetetova života zbog njege djeteta s težim smetnjama u razvoju prima kod Centra za socijalnu skrb, iz razloga što je to pravo ovršenice kao roditelja propisano odredbom čl. 66. st. 1. Zakona o radu, a naknada plaće koju po navedenoj osnovi prima ovršenica ne predstavlja u smislu čl. 148. toč. 3. Ovršnog zakona primanje po osnovi socijalne skrbi, a isto tako ne predstavlja ni primanje po osnovi naknade zbog tjelesnog oštećenja, prema propisima o invalidskom osiguranju.

“Protiv navedenog rješenja, pravodobnu žalbu uložila je ovršenica bez navođenja zakonskih žalbenih razloga, jer je ovrha određena na naknadi koju ista prima kod Centra za socijalnu skrb zbog tjelesnog oštećenja djeteta i koja naknada je sukladno odredbi čl. 148. Ovršnog zakona (dalje: OZ) izuzeta od ovrhe. Žalba ovršenice nije osnovana. Odredbom čl. 148. OZ-a propisano je da su, među ostalim, izuzeti od ovrhe primanja po osnovi naknade zbog tjelesnog oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju (toč. 2.) i primanja po osnovi socijalne skrbi (toč. 3.). Iz priloženih rješenja od 21. ožujka 2003. i 1. rujna 2003. Centra za socijalnu skrb proizlazi da je ovršenici priznato pravo na dopust do sedme godine mljt. djeteta, te da ista ima pravo na naknadu plaće čija visina je određena u iznosu od 2.000,00 kn mjesečno, te da tereti sredstva Ministarstva rada i socijalne skrbi. Pravo ovršenice na dopust do sedme godine djetetova života, priznato navedenim rješenjima, utemeljeno je na Pravilniku o stjecanju prava na dopust do sedme godine djetetova života i na rad s polovicom punog radnog vremena zbog njege djeteta s težim smetnjama u razvoju (“Narodne novine”, br. 47/96 i 19/02, rješenje od 21. ožujka 2003.) te na Pravilniku o pravima roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad s polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta (“Narodne novine”, br. 92/03, rješenje od 1. rujna 2003.). Naime, čl. 10. Pravilnika (“Narodne novine”, br. 47/96 i 19/02) odnosno čl. 8. Pravilnika (“Narodne novine”, br. 92/03) o pravu roditelja s težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad s polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta propisano je pravo roditelja koji koristi dopust do sedme godine djetetova života na naknadu plaće u visini 5 osnovica za ostvarenje prava po osnovi socijalne sigurnosti, te da naknadu roditelju isplaćuje Republički fond socijalne zaštite, odnosno sada Centar za socijalnu skrb. To pravo ovršenice kao roditelja izvorno je propisano odredbom čl. 66. st. 1. Zakona o radu. Istodobno su odjeljkom II. Zakona o socijalnoj skrbi (“Narodne novine”, br. 73/97, 27/01, 59/01, 82/01 i 103/03) propisana prava u sustavu socijalne skrbi, i to čl. 12. Iz citiranih propisa proizlazi da je pravo na naknadu plaće koju prima ovršenica zbog težih smetnji u razvoju djeteta propisano citiranim odredbama čl. 66. Zakona o radu, a koja plaća joj je obračunata u skladu sa spomenutim Pravilnicima kao posebnim propisima i isplaćuje joj se od strane nadležnog centra za socijalnu skrb. Osim toga, iz citiranih odredaba Zakona o socijalnoj skrbi ne proizlazi da bi naknada plaće koju po navedenoj osnovi prima ovršenica predstavljala u smislu čl. 148. toč. 3. OZ-a primanje po osnovi socijalne skrbi, a isto tako da bi ista predstavljala primanje po osnovi naknade zbog tjelesnog oštećenja, a prema propisima o invalidskom osiguranju, jer ta naknada nije određena prema tim propisima.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1712/04-2, od 28. IX. 2004.

OVRHA - OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - OGRANIČENJE OVRHE

Ograničenje ovrhe na štednoj knjižici na koju se prima mirovina

(Čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Ovrha na štednoj knjižici je ovrha na novčanoj tražbini, a ne na mirovini, pa se na tu ovrhu ne primjenjuje ograničenje ovrhe iz čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona bez obzira što ovršenik na tu štednu knjižicu prima svoju mirovinu.

“Ovršenica u žalbi tvrdi da na deviznu štednu knjižicu na kojoj je određena ovrha prima mirovinu, zbog čega smatra da joj se može oduzimati samo 1/3 mirovine, te da sud nije mogao odrediti ovrhu na svim sredstvima koja se nalaze na štednim knjižicama ovršenice. Žalbeni razlozi ovršenice nisu osnovani jer je ovrha određena na novčanoj tražbini, a ne na mirovini

ovršenice, zbog čega se ne primjenjuje odredba čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona kojom je propisano da se naplata tražbine može odrediti do iznosa od 1/3 mirovine, kako to pogrešno smatra ovršenica u svojoj žalbi.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-934/03-2, od 28. VIII. 2003.

OVPHA - OVPHA NA NOVČANOJ TRAZBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Sredstva koja HZZO isplaćuje privatnom zdravstvenom djelatniku za plaćanje troškova zdravstvene zaštite

(Čl. 148. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Sredstva koja Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje isplaćuje privatnom zdravstvenom djelatniku (liječniku) za plaćanje troškova zdravstvene zaštite (glavarina) nisu sredstva koja su izuzeta iz ovrhe.

“Pravilno je sud prvog stupnja, a temeljem prijedloga ovrhovoditelja donio rješenje o ovrsi, a temeljem čl. 37. st. 3. OZ-a.

Osnovna teza ovršenice u žalbi je da se ovrha ne može provoditi na novčanoj tražbini koju ovršenica ima prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje. Prema stanju spisa ovršenica doista vrši liječničke usluge u svojoj ordinaciji opće medicine, te kao takva ima ugovor s HZZO Z., M. 3, no njezina tražbina prema svom dužniku HZZO nije izuzeta od ovrhe. Čl. 148. OZ-a taksativno navodi koje su novčane tražbine izuzete od ovrhe, dakle, zakon točno i određeno navodi te tražbine, što novčana tražbina ovršenice prema svom dužniku HZZO nije. Ostali žalbeni navodi tiču se činjenica koje nisu relevantne za ovaj ovršni postupak, a takve prigovore ovršenica je eventualno mogla isticati u postupku iz kojega potječe ovršna isprava - presuda Općinskog suda u K., broj: P-504/02-14 od 25. veljače 2003. godine.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-1511/03-2, od 16. XII. 2003.

OVPHA - MJESNA NADLEŽNOST - AKO NIJE POZNATO GDJE SE POKRETNINE NALAZE

Ovlaštenje podnositelja prijedloga

(Čl. 127. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Ovrhovoditelj, a isto tako i predlagatelj osiguranja, može predložiti da sud donese rješenje o ovrsi ili mjeri osiguranja na pokretninama, ne naznačujući mjesto gdje se one nalaze.

Sud nije ovlašten pozivati ovrhovoditelja, a niti predlagatelja osiguranja, da naznači mjesto gdje se pokretne ovršenika nalaze.

“Prijedlog radi osiguranja sadržava i ono što određuje odredba st. 2. čl. 4. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99), tj. predmet. U pravu je žalitelj kada ukazuje na odredbu čl. 127. st. 1. OZ-a, jer predlagatelj osiguranja može predložiti da sud donese rješenje o ovrsi na pokretninama ne znajući mjesto gdje se one nalaze, sve u vezi s čl. 253. OZ-a. Iz toga proizlazi da predlagatelj osiguranja nije dužan decidirano naznačiti pokretne na kojima traži da se provede ovrha, niti gdje se one nalaze, jer mu zakon daje tu mogućnost. To potvrđuje riječ “može” u čl. 127. st. 1. OZ-a. Upravo tako predlagatelj je i postupio. Kada se pokrenu ovršne radnje iz čl. 129. OZ-a, čl. 131. st. 2. istog Zakona, određuje koje pokretne se mogu popisati. Dakle, predlagatelj nije u obvezi točno naznačiti koje pokretne su predmet osiguranja te gdje se one nalaze, on to može, ali ne mora napraviti.

Nije dakle, bilo uporišta u Ovršnom zakonu, niti u odredbama Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92 i 112/99), pozivati predlagatelja da naznači pokretne, kako je to prvostupanjski sud zatražio svojim rješenjem od 4. prosinca 2002. godine.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-106/03, od 10. VI. 2003.

OVPHA NA IMOVINI PRAVNIH OSOBA - OVPHA NA NOVČANOJ TRAZBINI PRAVNE OSOBE PO RAČUNU KOD BANKE

Sadržaj prijedloga za ovrhu

(Čl. 207. st. 1. u vezi s čl. 35. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Prijedlog za ovrhu na novčanoj tražbini pravne osobe po računu kod banke uz opće podatke koje mora sadržavati svaki prijedlog za ovrhu, mora sadržavati i broj računa i naziv banke kod koje je otvoren račun ovršenika za redovno poslovanje koji je on odredio kao račun za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata plaćanja te naloga s naslova ovrhe sudskih odluka i drugih ovršnih isprava (glavni račun), pa ako to ne sadrži, sud će ga odbaciti.

“Odredbom čl. 35. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) propisano je što mora sadržavati prijedlog za ovrhu. Isto tako, odredbom čl. 37. st. 1. OZ-a propisano je što mora sadržavati rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave. Odredbom čl. 37. st. 3. OZ-a propisano je da rješenje o ovrsi ne mora biti obrazloženo i da se može izdati otiskivanjem štambilja na prijedlogu za ovrhu. U ovom ovršnom predmetu rješenje o ovrsi nije izdano otiskivanjem štambilja na prijedlogu za ovrhu, već na posebnom obrascu, što samo po sebi ne čini povredu naprijed navedene odredbe čl. 37. st. 3. OZ-a. Međutim izdavanje rješenja o ovrsi, bilo otiskivanjem štambilja na prijedlogu za ovrhu, bilo na posebnom obrascu, kao što je to učinio sud u ovom predmetu, pretpostavlja da je prijedlog za ovrhu pravilno sačinjen, odnosno da sadrži sve ono što propisuje odredba čl. 35. st. 1. OZ-a, ali i sve ono što je propisano posebnim odredbama OZ-a glede konkretnog sredstva ovrhe kojim se traži prisilno ostvarenje tražbine.

Kada se govori o naznaci sredstva ovrhe, što je u smislu naprijed citiranih odredaba OZ-a sastavni dio ovršnog prijedloga i sastavni dio rješenja o ovrsi, onda se pod tim, sukladno odredbi čl. 4. st. 1. OZ-a, misli na ovršnu radnju odnosno na sustav ovršnih radnji kojima se tražbina prisilno ostvaruje. U ovom ovršnom predmetu protiv ovršenika, koji je pravna osoba, zatražena je ovrha na njegovoj novčanoj tražbini po računu kod banke, pa stoga prijedlog za ovrhu, kada je riječ o sredstvu ovrhe, mora biti sačinjen u skladu s odredbom čl. 207. st. 1. OZ-a. Naprijed navedena odredba propisuje da je ovrhovoditelj dužan u prijedlogu za ovrhu zatražiti da se ovrha provede na novčanim tražbinama po svim ovršenikovim kunkskim i deviznim računima kod svih banaka kod kojih ovršenik ima račune, uz naznaku broja i banke kod koje je otvoren račun ovršenika za redovno poslovanje koji je on odredio kao račun za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata plaćanja te naloga s naslova ovrhe sudskih odluka i drugih ovršnih isprava (glavni račun). Ovrhovoditelj prijedlog za ovrhu u ovom ovršnom predmetu ne sadrži naprijed navedeno, što znači da nije sačinjen u skladu s odredbom čl. 35. st. 1. OZ-a, a to je onda imalo za posljedicu i to da ni izdano rješenje o ovrsi ne sadrži sve ono što je propisano odredbom čl. 208. st. 1. OZ-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-769/08-2, od 7. V. 2008.

OVRHA NA TRAZBINI PO RAČUNU KOD PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOG PROMETA - ODREĐIVANJE OVRHE I DOSTAVA RJEŠENJA O OVRSI

Nenavođenje naziva banaka i brojeva računa

(Čl. 180. st. 1. i 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Sud ne može na prijedlog ovrhovoditelja protiv fizičke osobe kao ovršenika odrediti ovrhu na novčanim tražbinama po svim ovršenikovim kunkskim i deviznim računima kod svih banaka, ne navodeći brojeve računa, niti nazive banaka.

“Sud određuje ovrhu onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u ovršnom prijedlogu (čl. 5. st. 1. Ovršnog zakona, dalje: OZ) pa budući da je ovrhovoditelj predložio da se parnični trošak i troškovi ovršnog postupka namire i iz ovršenikovih nekretnina i na njegovoj novčanoj tražbini koju ima prema točno određenom računu kod E. & S. bank d.d. R., to je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je ovrhu odredio u skladu s ovršnim prijedlogom, a na temelju ovršne isprave. Slijedom navedenog, valjalo je u tom dijelu odbiti žalbu ovršenika i potvrditi prvostupanjsko pobijano rješenje u dijelu u kojem je određena ovrha na nekretninama ovršenika (toč. I. izreke) i u dijelu u kojem je određena ovrha na računu ovršenika br. ___ kod E. & S. bank d.d. R., a u skladu s čl. 380. toč. 2. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07) u svezi s čl. 19. st. 1. OZ-a.

Ovrha na novčanoj tražbini koja po žiro računu, deviznom računu i drugim računima kod banaka pripada ovršeniku kao fizičkoj osobi određuje se tako da se u rješenju o ovrsi točno odredi broj računa ovršenika s kojeg treba obaviti isplatu i naznaka banke, a sukladno čl. 180. st. 1. i 2. Ovršnog zakona. Prvostupanjski sud je u skladu s tom odredbom pravilno postupio u pogledu točno određenog računa ovršenika kod E. & S. bank d.d. R. No ovrhovoditelj je predložio da se ovrha provede i na novčanim tražbinama po svim ovršenikovim kunkskim i deviznim računima kod svih banaka kod kojih ovršenik ima račune ne

navodeći ni brojeve tih računa, a ni naznaku banaka, što nije dopušteno kad se radi o ovrsi na novčanoj tražbini fizičkih osoba, već samo kad se radi o ovrsi na novčanoj tražbini pravne osobe kako je to propisano čl. 207. OZ-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-316/08-2, od 25. II. 2008.

OVPHA NA TRAZBINI PO RACUNU KOD BANKE I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOG PROMETA

Postupak kad je netočan broj žiro-računa

(Čl. 5. st. 4. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Kada se pravomoćno rješenje o ovrsi na žiro-računu ovršenika ne može provesti zbog netočnog broja žiro-računa ovršenika, sud je dužan obavijestiti ovrhovoditelja o razlozima nemogućnosti provedbe ovrhe i dati mu rok u kojem može dostaviti ispravan broj žiro-računa ili predložiti novi predmet ili novo sredstvo ovrhe. Ako ovrhovoditelj postupajući po pozivu suda dostavi točan broj žiro-računa ovršenika, sud će donijeti rješenje o ispravku rješenja o ovrsi i isto dostaviti na provedbu.

“Kod ovakvog činjeničnog stanja, ovaj sud nalazi da u konkretnom predmetu nisu bili ispunjeni uvjeti za donošenje rješenja o obustavi ovrhe. Naime, prvostupanjski sud je dana 6. srpnja 1999. godine raspolagao sa svim potrebnim podacima u pogledu pravilnog broja žiro-računa kako ovršenika tako i ovrhovoditelja, čiji je broj žiro-računa zaista omaškom suda pogrešno napisan u rješenju od 20. travnja 1999. godine. Međutim, unatoč toga je prvostupanjski sud dana 19. listopada 1999. godine donio rješenje kojim se ovrha obustavlja iz razloga što se ne slaže broj žiro-računa ovršenika sa njegovim nazivom. Pošto prvostupanjski sud nije ovrhovoditelja obavijestio o razlozima nemogućnosti ovrhe, niti mu je dostavio rok u kojemu može dostaviti ispravan broj žiro-računa ili predložiti novi predmet ili sredstvo ovrhe, to ovaj sud nalazi da ovrhovoditelj rok za dostavu podataka nije niti dobio, pa se ne može zauzeti stav da zahtjevu suda nije udovoljio u zadanom roku, slijedom čega se ne može niti zanemariti podnesak ovrhovoditelja od 6. srpnja 1999. godine, što je prvostupanjski sud učinio.

Iz navedenih razloga će prvostupanjski sud u nastavku postupka donijeti rješenje o ispravku rješenja od 20. travnja 1999. godine, kojim će ujedno ispraviti i broj žiro-računa ovršenika sukladno podnesku ovrhovoditelja od 6. srpnja 1999. godine, te će isto dostaviti na provedbu.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, PŽ-5838/00, od 16. IV. 2002.

OVPHA - OVPHA NA NOVČANOJ TRAZBINI OVRŠENIKA - OGRANIČENJE OVRHE

Na mirovini

(Čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 173/03 i 194/03).

Ograničenje ovrhe na mirovini do 1/2, odnosno do 1/3 u smislu odredaba čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona razlog je zbog kojeg se može izjaviti žalba protiv rješenja o ovrsi, a ne i razlog zbog kojeg se može naknadno tražiti ograničenje ovrhe.

“Sud prvog stupnja kada donosi pobijano rješenje kojim djelomično prihvaća prijedlog ovršenika za ograničenje ovrhe se poziva na odredbu čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona.

U smislu naprijed citirane zakonske odredbe ograničena je mogućnost provedbe ovrhe na mirovini ovršenika do iznosa od 1/3, odnosno do iznosa od 1/2 kada se radi o namirenju tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja, naknade štete zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja.

Nije sporno da se protiv ovršenika radi namirenja iste tražbine, već vodi ovrha u spisu br. I-25/97 i to pljenidbom 1/3 mirovine ovršenika, a u ovom ovršnom predmetu je određena ovrha pljenidbom novčanih sredstava na računu ovršenika kod Hrvatske poštanske banke, a ta novčana sredstva predstavljaju preostali iznos mirovine koji HZMO doznačuje nakon obustave 1/3 mirovine prema rješenju o ovrsi iz spisa broj: I-25/97. Dakle, iz navedenog doista proizlazi da se u ovom ovršnom predmetu provodi ovrha protivno odredbi čl. 149. st. 1. Ovršnog zakona.

Međutim, određivanje ovrhe na predmetu na kojem je ovrha nedopuštena ili ograničena predstavlja razlog za žalbu

protiv rješenja o ovrsi iz odredbe čl. 46. st. 2. toč. 6. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99). Navedeni žalbeni razlog može se isticati samo u žalbi koja se izjavljuje u zakonom propisanom roku, odnosno ne predstavlja razlog za žalbu po proteku zakonskog roka, tj. za žalbu iz odredbe čl. 49. Ovršnog zakona."

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-213/04-2, od 19. II. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - OPSEG OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA NA RAČUNU

Prigovor pravne osobe

(Čl. 204. st. 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Ovršni sud ne pazi po službenoj dužnosti na to je li ovrha na računu pravne osobe određena na sredstvima nužnim za obavljanje osnovnih zadaća pravne osobe, već o tome odlučuje posebnim rješenjem tek po prigovoru pravne osobe.

"Prigovorom ovršenika glede opsega ovrhe na njegovim novčanim sredstvima, iz čl. 204. st. 4. Ovršnog zakona (u daljnjem tekstu: OZ), koji je zapravo jedini relevantni žalbeni navod ovršenika, u ovom se trenutku ne može uspješno osporiti rješenje o ovrsi, koje je u svemu pravilno i zakonito. Naime, takav se prigovor, kao posebno pravno sredstvo, koristi u pravilu tek nakon što je sud već odredio ovrhu i donio rješenje o ovrsi, nakon čega slijedi postupak ispitivanja stranaka i provođenja drugih dokaza iz čl. 204. st. 4. OZ-a, da bi tek potom, jasno ako za to postoje zakonske pretpostavke, uslijedilo donošenje posebnog rješenja sukladnog čl. 204. st. 5. OZ-a. Navedenim se rješenjem rješenje o ovrsi zapravo dopunjuje određivanjem iznosa do kojih se u određenim razmacima može provoditi ovrha radi naplate ovrhovoditeljeve tražbine, slijedom čega se ovršenikovi žalbeni navodi, kako se to osnovano tvrdi u ovrhovoditeljevom odgovoru na žalbu, ukazuju neosnovanim i u ovom trenutku zapravo preuranjenim jer je ovršni prvostupanjski sud takve navode dužan ispitati tek ukoliko se istakne prigovor iz čl. 204. st. 4. OZ-a. Dakle, ne radi se o žalbenom razlogu na koji bi sud pazio po službenoj dužnosti iz čl. 46. st. 3. toč. 2. OZ-a."

Županijski sud u Rijeci, GŽ-462/02, od 3. VII. 2002.

OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE - OVRHA NA TRAŽBINI PO RAČUNU KOD BANKE I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOG PROMETA

Nadležnost za provedbu ovrhe

(Čl. 205. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Kad sud koji je donio rješenje o ovrsi odredi ovrhovoditelju novo sredstvo ovrhe (ovrha na žiroračunu ovršenika), a za provedbu takve ovrhe on nije nadležan, on će se rješenjem oglasiti mjesno nenadležnim i nakon pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupiti nadležnom sudu.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr-796/00-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca dr. Ive Grbina kao predsjednika vijeća, te Miroslave Vekić i Miljenke Vraničar kao članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja Z. d.o.o. Z., protiv ovršenika P. iz V. G., radi ovrhe, odlučujući o sukobu mjesne nadležnosti između Općinskog suda u Velikoj Gorici koji je rješenjem od 27. lipnja 2000. godine broj Ovr-1783/00 oglasio mjesno nenadležnim i Općinskog suda u Čakovcu koji je dopisom od 23. listopada 2000. godine broj Ovr-2113/00-2 sukob izazvao, u sjednici održanoj dana 18. siječnja 2001. godine,

riješio je:

Za postupanje u ovoj pravnoj stvari nadležan je Općinski sud u Čakovcu.

Obrazloženje

U pravnoj stvari ovrhovoditelja Z. d.o.o. Z. protiv ovršenika P. iz V.G., radi ovrhe, Općinski sud u Velikoj Gorici donio je rješenje o ovrsi broj Ovr-1783/00 od 15. veljače 2000. godine kojim je određana predložena ovrha na nekretninama izvršenika.

Nakon toga ovrhovoditelj je svojim podneskom od 1.6.2000. godine predložio novo sredstvo ovrhe na žiro-računu ovršenika nakon čega se Općinski sud u Velikoj Gorici rješenjem od 27. lipnja 2000. godine broj Ovr-1783/00 proglasio mjesno nenadležnim i nakon pravomoćnosti tog rješenja cjelokupni predmet ustupio Općinskom sudu u Čakovcu kao stvarno i mjesno nadležnom sudu, jer se na području toga suda nalazi jedinica pravne osobe koja vodi poslove platnog prometa kod kojih se nalazi žiro-račun ovršenika.

Općinski sud u Čakovcu, međutim, nije prihvatio nadležnost i izrazio je stav da je Općinski sud u Velikoj Gorici donio na prijedlog ovrhovoditelja ovrhu na ovršenikovim pokretninama pravomoćnim rješenjem o ovrsi koja nije okončana a da ne proizlazi da se ovrha na pokretninama ne bi mogla provesti zbog čega Općinski sud u Velikoj Gorici nije mogao donijeti rješenje kojim se oglašava stvarno nenadležnim ili je morao donijeti rješenje o obustavi ovršnog postupka određenog prijašnjim rješenjem o ovrsi.

Odlučujući o nastalom sukobu mjesne nadležnosti ovaj sud je ocijenio da je u ovome slučaju nadležan Općinski sud u Čakovcu.

Temeljem odredbe čl. 5. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96 - dalje OZ), sud određuje ovrhu, odnosno osiguranje onim sredstvima i na onim predmetima koji su navedeni u ovršnom prijedlogu, odnosno prijedlogu za osiguranje, dok je u st. 2. iste zakonske odredbe određeno da ako je predloženo više sredstava ili više predmeta ovrhe odnosno osiguranja, sud će na prijedlog ovršenika, odnosno protivnika osiguranja, ograničiti ovrhu odnosno osiguranje samo na neke od tih sredstava, odnosno predmeta, ako su dovoljni za ostvarenje ili osiguranje tražbine.

St. 3., pak, iste zakonske odredbe sud može na prijedlog ovršenika odnosno protivnika osiguranja odrediti drugo sredstvo ovrhe odnosno osiguranje umjesto onoga koje je predložio.

Budući da je u ovom slučaju ovrhovoditelj novim podneskom predložio kao sredstvo ovrhe na žiro-računu ovršenika a na području Općinskog suda u Čakovcu se nalazi jedinica pravne osobe koja vodi poslove pravnog prometa kod kojeg se nalazi žiro-račun ovršenika to je temeljem odredbe čl. 205. st. 1. Ovršnog zakona za provedbu ovrhe u ovom slučaju mjesno nadležan Općinski sud u Čakovcu, pa je Općinski sud u Velikoj Gorici pravilno postupio kada je otklonio svoju nadležnost.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 18. siječnja 2001. godine

Predsjednik vijeća:
dr. Ivo Grbin, v.r.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAZBINI OVRŠENIKA

Izuzimanje od ovrhe

(Čl. 148. toč. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Zaštitni dodatak koji umirovljenik prima temeljem Zakona o mirovinskom osiguranju sastavni je dio mirovine, a ne primanje po osnovi socijalne skrbi i kao takav nije izuzet od ovrhe.

"Što se tiče ostalih navoda žalbe koji se odnose na tvrdnju da mirovina ovršenika, jer prima i zaštitni dodatak, ne može biti predmetom ovrhe, niti ovi navodi žalbe nisu osnovani, jer to ne proizlazi iz čl. 148. Ovršnog zakona, koji regulira izuzimanje od ovrhe. Zaštitni dodatak čini sastavni dio mirovine i ne može se podvesti pod primanja po osnovi socijalne skrbi, a koja primanja su izuzeta od ovrhe temeljem odredbe čl. 148. toč. 3. Ovršnog zakona."

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-162/01-2, od 5. II. 2001.

OVRHA NA NEKRETNINI - OPĆENITO - ZABILJEŽBA OVRHE

Pretpostavke

(Čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Pravomoćnost rješenja o ovrsi nije pretpostavka za zabilježbu ovrhe na nekretninama u zemljišnoj knjizi.

"Prema odredbama st. 1. čl. 79. Ovršnog zakona, sud po službenoj dužnosti zahtijeva da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe, čim donese rješenje o ovrsi.

Prema tome, ovršenica neosnovano u žalbi ističe činjenicu, da rješenje o ovrsi nije postalo pravomoćno, jer pravomoćnost rješenja o ovrsi nije pretpostavka za zabilježbu ovrhe u zemljišnim knjigama."

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-177/01-2, od 18. I. 2001.

OVRŠNI POSTUPAK - ZABILJEŽBA OVRHE

Promjena vlasnika tijekom ovrhe

(Čl. 79. st. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Nakon zabilježbe ovrhe ovrhovoditelj stječe pravo na namirenje i u slučaju kada treća osoba kasnije stekne vlasništvo na temelju sudske odluke, zbog čega je dopušten upis promjene prava koji nije utemeljen na raspoložbi ovršenika nakon zabilježbe ovrhe.

"Sud je usvojio prigovor treće osobe K. V. i proglasio nedopuštenom ovrhu na suvlasničkom dijelu od 1/4 nekretnine koja je pobliže označena u izreci rješenja i koja je predmet ovrhe u ovom ovršnom postupku. Polazeći od razloga koji su dati u pobijanom rješenju K. V. stekla je suvlasnički dio na nekretnini na temelju presude, pobliže označene u obrazloženju rješenja, tako da je svoj prigovor potkrijepila javnom ispravom, odnosno izvatom iz zemljišne knjige. Donoseći ovakvu odluku sud se je pozvao na čl. 56. st. 1. Ovršnog zakona (NN 57/96 i 29/99, dalje: OZ). Prema podacima koje sadrži spis predmeta ova promjena u zemljišnoj knjizi uslijedila je nakon što je u zemljišnoj knjizi zabilježena ovrha na predmetnoj nekretnini, pa iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi pravni stav suda iako nije posebno obrazložen da činjenično stanje ukazuje na odredbe čl. 79. st. 3. OZ-a, a koje predviđaju da nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva na predmetu ovrhe koji je utemeljen na raspoložbi ovršenika. Drugim riječima, do promjene u zemljišnoj knjizi je došlo na temelju sudske odluke, a ne na dobrovoljnoj raspoložbi ovršenika, pa bi to značilo da treća osoba K. V. raspolaže sa takvim pravom koje sprječava ovrhu na njenom suvlasničkom dijelu. Međutim, sud je propustio uočiti i odredbe čl. 79. st. 1. i 2. OZ-a, a koje predviđaju da ovrhovoditelj zabilježbom ovrhe stječe pravo da svoju tražbinu namiri iz nekretnine i u slučaju da treća osoba kasnije stekne vlasništvo te nekretnine. Ove odredbe potrebno je povezati s odredbama st. 4. ovog zakonskog članka, a smisao je tih odredbi da promjena vlasnika nekretnine ne sprječava da se ovršni postupak nastavi protiv novog vlasnika kao ovršenika i da ovrhovoditelj ostvari svoje pravo na namirenje iz vrijednosti nekretnine koja je predmet ovrhe. Ako se na ovaj način sagleda spor, odnosno ocijeni prigovor treće osobe K. V., tada se zaključuje da ona nema takvo pravo koje sprječava ovrhu, već naprotiv, ona je stekla pravo suvlasništva, kako to proizlazi iz spisa predmeta, ali se u tom dijelu našla u procesnoj poziciji ovršenika."

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-1363/01-2, od 11. XII. 2001.

OVRHA NA NEKRETNINI - ZABILJEŽBA OVRHE

Pravni učinci zabilježbe ovrhe

(Čl. 79. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Zabilježbom ovrhe ovrhovoditelj stječe pravo svoju tražbinu namiriti iz nekretnine i u slučaju da treća osoba kasnije stekne vlasništvo te nekretnine, a nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva utemeljen na raspoložbi ovršenika bez obzira kad je ta raspoložba poduzeta.

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Ivana Kaladića kao predsjednika vijeća, mr. sc. Andrije Erakovića, mr. sc. Lucije Čimić, Đure Sessa i Ljubice Munić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H. G. K. iz Nj., B., zastupanog po punomoćnici Z. V., odvjetnici iz L., protiv tuženika 1. R. d.d. iz R., zastupanog po punomoćniku D. D., dipl. iur., i 2. A. i. d.o.o. L., radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, odlučujući o reviziji tužitelja protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Puli poslovni broj Gž-41/06 od 10. travnja 2006. kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Puli posl. broj P-183/02 od 17. studenog 2003., u sjednici održanoj 7. listopada 2008.,

p r e s u d i o j e:

Odbija se revizija tužitelja kao neosnovana.

Obrazloženje

Pravomoćnom presudom suda drugog stupnja potvrđena je presuda suda prvog stupnja kojom je odbijen tužitelj s tužbenim zahtjevom kojim traži da se utvrdi nedopuštenom ovrha na suvlasničkom dijelu nekretnine od 65/537 dijela označene kao k.č.broj 164/25 upisane u z.k.ul. broj 429 k.o. R. a koja ovrha se vodi pred sudom prvog stupnja pod poslovnim brojem Ovr-182/00. Također tužitelj je odbijen i sa zahtjevom kojim traži izdavanje tabularne isprave podobne za brisanje ovrhe u zemljišnim knjigama.

Protiv presude suda drugog stupnja reviziju podnosi tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava iz članka 385. st. 1. točka 3 i stavak 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05 i 2/07 - dalje ZPP).

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je neosnovana.

Suprotno navodima iznesenim u reviziji sudovi prvog i drugog stupnja nisu počinili bitnu povredu postupka iz članka 385. st. 2. točka 11. ZPP-a jer se odluke sudova temelje na valjanim i potpunim razlozima koji se mogu ispitati i koji u cijelosti korespondiraju s dokazima i ispravama koje se nalaze u spisu. Stoga ovaj prigovor tužitelja nije osnovan.

Tijekom postupka sudovi su utvrdili slijedeće činjenično stanje:

- da je predmet ugovora o prodaji sklopljenog između tužitelja i tvrtke “Alkom inženjering” d.o.o nekretnina k.č.br. 164/25 kuća i dvorište od 537 m2 upisana u z.k.ul. 429. k.o. R. u 65/537 dijela,
- da je ugovor o prodaji datiran s 19. lipnja 1998. a potpis prodavatelja ovjeren je 30.11.1999 (list 6. i 7. spisa),
- da je tužitelju kao strancu Ministarstvo vanjskih poslova izdalo suglasnost za stjecanje prava vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj 5. studenog 2002.,
- da je u zemljišnim knjigama u ulošku 429.k.o. R., za nekretninu koja je predmet ugovora, u teretnom listu “C” pod rednim brojem 6. upisana zabilježba ovrhe u korist tuženika, koja je upisana temeljem rješenja Trgovačkog suda u Rijeci pod brojem Ovr-436/98 od 30. studenog 1999. rješenjem Z-1709/99. što je zaprimljeno z zemljišnim knjigama 14. prosinca 1999. (list 95 spisa),
- da je tužitelj upisan kao vlasnik nekretnine koja je predmet ugovora rješenjem suda prvog stupnja Z-365/03 što je zaprimljeno u zemljišnim knjigama 18. veljače 2003. a temeljem citiranog kupoprodajnog ugovora i suglasnosti Ministarstva vanjskih poslova.

Neosnovano tužitelj u reviziji ističe da su u zemljišnim knjigama u vrijeme sklapanja ugovora o prodaji nekretnine bile upisane zabilježbe postojanja ugovora o prodaji između prodavatelja i prethodnih kupaca sporne nekretnine, te da su te zabilježbe trebale čuvati prednost upisa u zemljišnim knjigama i to stoga što članci 70. do 79. Zakona o zemljišnim

knjigama ne poznaju takvu vrstu zabilježbe pa time niti ne može takva zabilježba makar bila i upisana u zemljišne knjige polučiti učinke zabilježbe jer je citiranim odredbama ZZK. jasno propisano koje vrste zabilježbe postoje i koje učinke svaka od tih zabilježbi ima. Kada sud u zemljišnim knjigama upiše zabilježbu u sadržaju koju ZZK ili bilo koji drugi propis ne poznaje takva zabilježba ne može proizvesti niti jedan učinak koji zabilježba ima sukladno odredbama ZZK.

Prema ocjeni ovog suda tužitelj se ne može pozivati na dobru vjeru prilikom sklapanja ugovora stoga što je u vrijeme sklapanja ugovora znao ili morao znati da se vlasništvo temeljem članka 121. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima stječe upisom u zemljišnu knjigu, a da mu je za stjecanje prava vlasništva na nekretnini koja je predmet ugovora o prodaji pored općih pretpostavki potrebna i suglasnost Ministra vanjskih poslova Republike Hrvatske sukladno članku 356. i 357. ZV-a, a koja mu je izdana 5. studenog 2002. (list 28 spisa).

Također tužitelj bez osnove ističe da je od suda tražio zabilježbu postojanja ugovora o prodaji nekretnine jer takvu zabilježbu nije niti mogao tražiti iz već ranije iznesenih razloga kao u točki 7. obrazloženja ove presude.

Neutemeljen je i navod tužitelja da je vlasništvo stekao time što ima valjanu ispravu i što je stupio u posjed sporne nekretnine i to stoga što se vlasništvo stječe temeljem članka 121. ZV-a upisom u zemljišne knjige, pa slijedom toga kao je zabilježba ovrhe pljenidbom, procjenom, prodajom i namirenjem ovrhovoditelja i drugih založnih vjerovnika upisana u zemljišne knjige prije nego što je tužitelj stekao vlasništvo na spornoj nekretnini to su sudovi nižeg stupnja pravilno odbili tužitelja s tužbenim zahtjevom da se navedena ovrha proglaši nedopuštenom zbog toga što tužitelj na predmetu ovrhe (nekretnini) ima određena prava koja sprječavaju provođenje ovrhe u smislu članka 55. i 56. Ovršnog zakona ("Narodne novine" 57/96, 29799, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05-dalje OZ) i stoga što je odredbom članka 79. st. 2. OZ-a određeno da zabilježbom ovrhe ovrhovoditelj stječe pravo svoju tražbinu namiriti iz nekretnine i u slučaju da treća osoba kasnije stekne vlasništvo te nekretnine, a nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva utemeljen na raspoložbi ovršenika bez obzira kada je ta raspoložba poduzeta.

Kako je ugovor o prodaji nekretnine dobrovoljna raspoložba prodavatelja "Alkom inženjering" d.o.o. (ovršenika u ovršnom postupku), a koji ugovor je sklopljen temeljem odredbe članka 72. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" -53/91, 73/91, 7/96 i 112/99 - dalje ZOO) dana 30. studenog 1999. kada je zastupnik prodavatelja potpisao i ovjerio potpis na ugovoru, predan radi provedbe i stjecanja prava vlasništva u zemljišne knjige 18. veljače 2003. kada je već bila upisana zabilježba ovrhe u zemljišnim knjigama to nije bilo niti mjesta upisu tužitelja kao vlasnika sukladno odredbi članka 79. st. 3. OZ-a pa time nije niti iz tog razloga osnovan tužbeni zahtjev tužitelja radi utvrđenja da je ovrha na nekretnini nedopuštena.

Slijedom navedenog valjalo je reviziju tužitelja odbiti kao neosnovanu temeljem odredba članka 393. ZPP-a.

U Zagrebu, 7. listopada 2008.

Predsjednik vijeća:
dr. sc. Ivan Kaladić, v. r.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Naknada udomitelja

(Čl. 148. toč. 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Naknada, na koju ima pravo udomitelj prema odredbama Obiteljskog zakona, iako udomitelj nema status korisnika prava i socijalne skrbi, ima značaj primanja po osnovi socijalne skrbi i izuzeta je od ovrhe.

"Nije sporno da je u ovom ovršnom predmetu ovrha određena na udomiteljskoj naknadi, tj. naknadi koju ovršenici primaju kao udomitelji na temelju posebno zaključenog ugovora s nadležnim centrom za socijalnu skrb.

Odredbom čl. 148. toč. 3. Ovršnog zakona propisano je da su od ovrhe izuzeta primanja po osnovi socijalne skrbi.

Zakon o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", br. 73/97, 27/01, 59/01, 82/01 i 103/03), u čl. 119. st. 1. propisuje da udomitelj ima pravo na mjesečnu naknadu, čiju visinu utvrđuje upravno vijeće Zavoda uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi (st. 2.), te da se navedena naknada ne smatra plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza (st. 3.).

U konkretnom slučaju se dakle ne radi o primanju po osnovi socijalne skrbi u užem smislu, jer ovršenici ovdje nemaju status

korisnika prava iz socijalne skrbi, već oni kroz ustanovu udomiteljstva predstavljaju oblik ostvarivanja prava iz socijalne skrbi određenih osoba kao korisnika prava na skrb izvan vlastite obitelji. Prema tome, radi se o naknadi koja u širem smislu predstavlja primanje po osnovi socijalne skrbi, jer se radi o naknadi za pruženu uslugu socijalne skrbi (uslugu smještaja, prehrane, odijevanja i zadovoljavanja drugih potreba) određenim korisnicima prava na takvu skrb, i u skladu sa odredbama Zakona o socijalnoj skrbi.

Dakle, u pravu su ovršenici kada u svojoj žalbi tvrde da je predmetna ovrha određena na primanju na kojem nije dopuštena temeljem čl. 148. toč. 3. Ovršnog zakona.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-976/03-2, od 11. IX. 2003.

IZUZIMANJE OD OVRHE I OGRANIČENJE OVRHE - POKRETNINE I PRAVA

Izuzimanje računala

(Čl. 202. st. 1. toč. 4. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Računala (kompjutori) ovršenika pravne osobe koje koristi za vođenje svog knjigovodstva nisu nužna za obavljanje djelatnosti ovršenika inače Poljoprivredne zadruge i na njima se može odrediti ovrha.

“Računala u pogledu kojih ovršenik traži izuzimanje od ovrhe mogla bi se podvesti pod odredbu čl. 202. st. 1. toč. 4. Ovršnog zakona. Naime, cit. odredbom je propisano da je ovrha izuzeta na drugim pokretninama koje su nužne za obavljanje ovršenikove djelatnosti.

U konkretnom slučaju, prvostupanjski sud pravilno utvrđuje da sporna računala ne predstavljaju pokretnine kojima ovršenik obavlja svoju djelatnost, jer se radi o računalima kojima se koristi za vođenje svog knjigovodstva, a ne radi obavljanja djelatnosti radi koje je osnovan i registriran. Osim toga, u smislu odredbe čl. 202. st. 3. Ovršnog zakona neće se smatrati da je pokretnina nužna za obavljanje djelatnosti ovršenika, ako služi obavljanju djelatnosti koje druge osobe pružaju odgovarajućim pokretninama na tržištu, ili ako se može iznajmiti na tržištu. Uopće nije sporno da ovršenik može, za potrebe obavljanja svog knjigovodstva, angažirati druge osobe, a na što upućuje cit. zakonska odredba.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-678/01-2, od 12. III. 2001.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NEKRETNINI - IZUZIMANJE OD OVRHE

Poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade

(Čl. 86. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Da bi određeno poljoprivredno zemljište i gospodarska zgrada bilo izuzeto od ovrhe ovršenik mora biti poljodjelac kojeg opisuje odredba čl. 2. toč. 11. Ovršnog zakona, a nije dovoljno da dio prihoda ostvaruje i obradom poljoprivrednog zemljišta.

“Ovršenik je zatražio da se utvrdi da ta nekretnina ne može biti predmet ovrhe, budući je on poljodjelac i ta nekretnina mu je potrebna za njegovo uzdržavanje.

Prema odredbi čl. 86. st. 1. Ovršnog zakona ne mogu biti predmet ovrhe poljoprivredno zemljište i gospodarske zgrade poljodjelca u opsegu potrebnom za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove uže obitelji, te drugih osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati.

Sud prvog stupnja je utvrdio da ovršenik prima poljoprivrednu mirovinu u iznosu od 713,66 kn.

Prema odredbi čl. 2. st. 1. toč. 11. Ovršnog zakona izraz “poljodjelac” označava osobu kojoj je poljoprivredna proizvodnja pretežni izvor prihoda.

Budući da je ovršenik tijekom postupka sam izjavio da prihode za svoje uzdržavanje, osim mirovine, ostvaruje jedino obradom dijela predmetne parcele koja je u naravi oranica površine 887 čhv, te da je utvrđeno da se na toj oranici sije žito, ovršeniku prihod sa te oranice, koja je relativno male površine, očigledno nije pretežni izvor prihoda, već mu je pretežni izvor prihoda mirovina koju prima, pa stoga nisu ispunjeni uvjeti iz gore citiranih zakonskih odredbi da se predmetna parcela izuzme od ovrhe.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-190/01-2, od 12. VI. 2001.

OVRHA UPISIVANJEM PRAVA U JAVNU KNJIGU - NAČIN PROVEDBE OVRHE

Sadržaj ovršne isprave

(Čl. 242. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99)

Upis prava vlasništva nekretnina u ovršnom postupku na temelju presude provodi se samo ako je obveza upisa utvrđena u presudi kao ovršnoj ispravi, dakle ako se radi o kondemnatornoj presudi.

“Ovrhovoditelj je u prijedlogu za ovrhu predložio da sud odredi ovrhu upisom prava vlasništva u 1/2 dijela nekretnina u korist ovrhovoditelja kao nasljednika pok. K.P. a temeljem pravomoćne presude Općinskog suda u B. broj P-200/98-27 čija izreka glasi: “Utvrđuje se da u ostavinsku imovinu iza pok. K.P. iz B. ne ulazi 1/2 obiteljske kuće sagrađena na čkbr. 52/8 upisane u zk.ul. broj 1548 k.o. T.M. kao i 1/2 zemljišta na kojoj je kuća sagrađena. Prema odredbama čl. 242. Ovršnog zakona sud određuje ovrhu upisivanjem prava u javnu knjigu ako je obveza upisa utvrđena ovršnom ispravom, a to je u konkretnom slučaju presuda Općinskog suda u B. broj P-200/98-27 od 27. 1. 2000. godine, kojom nije utvrđena nikakva obveza tuženika. Kako tom presudom nije utvrđena obveza upisa u zemljišnu knjigu, odnosno kako se ne radi o kondemnatornoj presudi ne postoje niti zakonske pretpostavke iz čl. 242. Ovršnog zakona za ovršni upis prava vlasništva u zemljišne knjige.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2312/00-2, od 30. XI. 2000.

OVRHA NA IMOVINI PRAVNIH OSOBA - OPSEG OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA NA RAČUNU

Sredstva na kojima se može provesti

(Čl. 195. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja prema pravnoj osobi - korisniku proračunskih sredstava, može se provesti na svim njezinim računima kod organizacije koja obavlja poslove platnog prometa.

“U žalbi se ističe, da su sredstva na računu tužitelja strogo namjenska, pa da je stoga izvršenje na tim sredstvima nedopušteno. Međutim, odredbe Zakona o izvršnom postupku (Nar. nov., br. 53/91, 91/92) ne poznaju takav izuzetak, već je naprotiv u čl. 195. tog Zakona propisano, da se izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja prema pravnoj osobi može provesti na svim sredstvima na njezinim računima kod organizacije koja obavlja poslove platnog prometa. Stoga je sud prvog stupnja pravilno odbio zahtjev tužitelja za poništenje rješenja o izvršenju radi nedopustivosti izvršenja. Tužitelj kao korisnik proračunskih sredstava mogao je svoje obveze uzeti u obzir financijskim planom za izvršavanje Proračuna u smislu odredbi Zakona o izvršavanju državnog proračuna (Nar. nov., br. 98/94 i 9/96).”

Županijski sud u Zagrebu, Gž-6313/96-2, od 27. I. 1998.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA IMOVINI PRAVNIH OSOBA - IZUZIMANJE OD OVRHE I OGRANIČENJE OVRHE - POKRETNINE I PRAVA

Ograničenje ovrhe na novčanim sredstvima

(Čl. 204. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 112/99).

Škole nisu tijela države niti jedinica lokalne samouprave i uprave i na njih se ne odnosi ograničenje ovrhe na novčanim sredstvima iz čl. 204. st. 2. OZ-a.

«Ovršenik se u žalbi poziva na odredbe čl. 204. st. 2. i 3. Ovršnog zakona i tvrdi da su mu sredstva na kojima je određena ovrha nužno potrebna za obavljanje njegovih osnovnih zadaća, te da bi provođenjem ovrhe bilo onemogućeno funkcioniranje i odvijanje nastave a što i jest njegova osnovna zadaća. Prema odredbi čl. 204. st. 2. Ovršnog zakona ovrha na novčanim sredstvima na računu Države, jedinica lokalne samouprave i uprave kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa te na kunskoj protuvrijednosti deviznih sredstava koje te osobe imaju na deviznom računu ne može se odrediti ako su ta sredstva nužna za obavljanje osnovnih zadaća tih pravnih osoba, a prema st. 3. istog članka odredba iz st. 2. tog članka primjenjuje se i na tijela pravnih osoba iste odredbe. Gornja odredba se dakle odnosi na Državu, jedinice lokalne samouprave i uprave i na tijela tih pravnih osoba. Prema ocjeni ovog suda, ta zakonska odredba se ne može primijeniti u predmetom slučaju jer ovršenik

kao srednja škola nije tijelo niti Države, niti jedinica lokalne samouprave i uprave. Ovršenik je ustanova osnovana za potrebe obrazovanja i zbog toga se ne može smatrati tijelom bilo Države bilo jedinica lokalne samouprave i uprave niti u onom slučaju kada je ovršenika osnovana neka od tih pravnih osoba.»

Županijski sud u Koprivnici, Gž-1184/00-2, od 21. XII. 2000.

OVRHA NA DIONICI ZA KOJU NIJE IZDANA ISPRAVA O DIONICAMA TE NA UDJELU ODNOSNO POSLOVNOM UDJELU U TRGOVAČKOM DRUŠTVU - OVRŠNE RADNJE NA UDJELU ODNOSNO POSLOVNOM UDJELU

Dopuštenost ovrhe

(Čl. 27. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Dopušteno je sredstvo izvršenja na poslovnom udjelu u trgovačkom društvu jer se radi o unovčenju imovinskog prava dužnika.

“Odbivši prijedlog vjerovnika za izvršenje, sud prvog stupnja je interpretirajući odredbu čl. 27. Zakona o izvršnom postupku (“Narodne novine” br. 53/91 i 91/92 - dalje: ZIP), prema kojoj su taksativno nabrojena sredstava izvršenja, zaključio da pljenidba poslovnog udjela dužnika, nije određena kao jedno od navedenih sredstava izvršenja, stoga je prijedlog vjerovnika neosnovan. Odredbom čl. 27. ZIP-a, kao jedno od sredstava izvršenja određeno je unovčenje drugih imovinskih, odnosno materijalnih prava dužnika. Poslovni udjel u trgovačkom društvu dužnika predstavlja imovinsko pravo dužnika, pa je vjerovnik, predlažući sredstvo pljenidbom poslovnog udjela dužnika i njegovim unovčenjem, suprotno zaključku suda prvog stupnja, predložio ovrhu dopuštenim sredstvom izvršenja.” NAPOMENA: v. sada čl. 4. i 198. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 i 29/99).

Županijski sud u Zagrebu, Gž-363/99, od 6. VII. 1999.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Primanja po osnovi invalidske mirovine

(Čl. 148. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Primanja po osnovi invalidske mirovine nisu izuzeta od ovrhe.

“Rješenjem o ovrši suda prvog stupnja određena je ovrha pljenidbom i prijeno-som novčane tražbine radi naplate te troškovi ovrhovoditeljice. Protiv tog rješenja žali se ovršenica smatrajući da invalidska mirovina ne može biti predmetom ovrhe. Navedeni prigovor nije osnovan jer primanja po osnovi invalidske mirovine nisu odredbom članka 148. Ovršnog zakona (NN-57/96 dalje: OZ) izuzeta od ovrhe, a neosnovano je pozivanje žaliteljice i na odredbu članka 128. OZ jer ovrha i nije određena na pokretninama. Zbog navedenog, i jer nisu uočeni razlozi i okolnosti na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu odredbe članka 46. stavak 3. OZ, a ni bitne povrede odredaba postupka iz članka 354. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (“NN” 53/91 i 91/92 - dalje: ZPP) valjalo je odbiti žalbu ovršenice kao neosnovanu i potvrditi rješenje prvog stupnja pozivom na odredbu članka 380. točka 2. ZPP, u svezi s odredbom članka 19. stavak 1. OZ.”

Županijski sud u Zagrebu, Gž-5693/98, od 30. III. 1999.

OVRHA NA DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA OVRŠENIKA - IZUZIMANJE OD OVRHE

Naknada za rad osuđenika

(Čl. 148. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Naknada za rad osuđenika izuzeta je od ovrhe koja se provodi radi namirenja troškova kaznenog postupka koji

je proveden protiv ovršenika.

“U prijedlogu za ovrhu zaokružena je točka 2 kojom se predlaže pljenidba i prijenos 1/3 naknade za rad koju prima osuđenik - ovršenik u Kaznenom zavodu Lepoglava, iz čega se može zaključiti da je predložena ovrha na novčanoj tražbini ovršenika, odnosno da se ovrha provodi na temelju čl. 147. i dr. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96). Prema čl. 148. toč. 8. Ovršnog zakona naknada za rad osuđenika izuzeta je od ovrhe osim za tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja te za tražbine naknade štete prouzročene kaznenim djelom osuđenika. Kako se ova ovrha provodi radi namirenja troškova kaznenog postupka koji je proveden protiv ovršenika nije dopuštena ovrha na predloženom predmetu ovrhe - naknadi za rad osuđenika, jer je ta naknada izuzeta od ovrhe temeljem citiranog zakonskog propisa, pa je zbog izloženih razloga uvažio žalbu ovršenika, pobijano rješenje o ovrsi ukinuo, a predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovni postupak.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-46/98-2, od 29. I. 1998.

OVRHA NA NOVČANOJ TRAŽBINI OVRŠENIKA - MJESNA NADLEŽNOST*Mjerodavnost prebivališta ovršenika*

(Čl. 147. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96).

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr 340/1996-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Jesenkovića kao predsjednika vijeća, te Borisa Guttmanna i Vlatke Potočnjak-Radej, kao članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja Z. b. d.d. Z., protiv ovršenika B. M.-D. iz B., radi ovrhe na pokretninama i novčanoj tražbini, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Karlovcu koji se oglasio mjesno nenadležnim rješenjem od 21. lipnja 1996. godine br. Iv-342/96 i Općinskog suda u Zagrebu, koji je taj sukob izazvao dopisom od 10. listopada 1996. godine Iv-10536/96, u sjednici održanoj dana 21. studenoga 1996. godine,

r i j e š i o j e:

Za suđenje u ovom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Jastrebarskom, te mu se predmet dostavlja na daljnji postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Karlovcu svojim rješenjem od 21. lipnja 1996. godine br. Iv-342/96 oglasio se mjesno nenadležnim za ovrhu na pokretninama kao i novčanoj tražbini ovršenika temeljem odredbe čl. 70. kao i čl. 91. tada važećeg Zakona o izvršnom postupku (“NN” br. 53/91), smatrajući da je u ovom ovršnom predmetu nadležan sud na čijem području se nalazi prebivalište ovršenika, te predmet ustupio Općinskom sudu u Zagrebu.

Općinski sud u Zagrebu svojim dopisom od 10. listopada 1996. godine br. Iv-10536/96 pokrenuo je spor o sukobu mjesne nadležnosti o kojem odlučuje ovaj Vrhovni sud Republike Hrvatske u smislu odredbe čl. 22. st. 1. čl. 23. st. 1. Zakona o parničnom postupku (“NN” br. 53/91 i 91/92).

Općinski sud u Zagrebu smatra da u konkretnom slučaju nije mjesno nadležan jer prema odredbi čl. 69. ZIP (“NN” br. 53/91) mjesno je nadležan sud na čijem se području nalaze stvari ovršenika, a nije mjesno nadležan ni u smislu odredbe čl. 91. st. 1. ZIP.

Za odlučivanje u ovom ovršnom predmetu mjesno je nadležan Općinski sud u Jastrebarskom.

I prema ovršnom zakonu ("NN" br. 57/96) koji je stupio na snagu 11. 8. 1996. godine ako u prijedlogu za ovrhu nije naznačeno gdje se pokretne nalaze u smislu čl. 127. st. 2. tog zakona za odlučivanje o prijedlogu je mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika, a za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe mjesno je također nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika (čl. 147. Ovršnog zakona).

Kako u ovršnom prijedlogu nije naznačeno gdje se pokretne nalaze, a prema označenoj adresi u prijedlogu koja glasi B. br. ... bio bi mjesno nadležan Općinski sud u Jastrebarskom valjalo je odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 21. studenoga 1996. godine,

Predsjednik vijeća:
Stanko Jesenković, v.r.

OVRHA NA POKRETNINAMA - IZUZIMANJE IZ OVRHE

Motorno vozilo kupljeno uz korištenje povlastice

(Čl. 128. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Osobno vozilo, koje zbog korištenja carinske povlastice vlasnika ima "zabranu otuđenja" do određenog roka, nije predmet izuzet od ovrhe.

"Navod žalitelja da se ovrha nije mogla odrediti popisom, procjenom i prodajom njegovog osobnog automobila, jer da ima zabranu otuđenja do 2003. godine nije osnovan. To zato što zabrana otuđenja automobila kupljenog uz carinsku povlasticu po posebnim propisima znači zabranu otuđenja za tog određenog korisnika tijekom određenog vremena, a ukoliko bi prije isteka tog vremena automobil otuđio, tada je obavezan na platež carine i poreza na promet kojih je bio oslobođen pri uvozu. Prema tome, ne radi se o predmetu izuzetom od ovrhe u smislu odredbe čl. 128. Ovršnog zakona - OZ (Nar. nov., br. 57/96) kako to pogrešno žalitelj smatra. Kako je neosnovan žalbeni razlog iz odredbe čl. 46. st. 2. toč. 6. OZ, a ne postoje ni razlozi iz čl. 46. st. 3. OZ, valjalo je žalbu ovršenika odbiti kao neosnovanu i pobijano rješenje potvrditi kao zakonito temeljem odredbe čl. 380. toč. 2. Zakona o parničnom postupku (Nar. nov., br. 53/91 i 91/92) u svezi sa člankom 19. OZ."

Županijski sud u Zagrebu, Gž-6946/98, od 20. IV. 1999.

OVRHA NA POKRETNINAMA - MJESNA NADLEŽNOST - AKO NIJE POZNATO GDJE SE POKRETNINE NALAZE

Kad ovrhovoditelj nije naznačio mjesto gdje se pokretne nalaze

(Čl. 127. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Za odlučivanje o prijedlogu da se donose rješenja o ovrsi na pokretinama, kad ovrhovoditelj nije naznačio mjesto gdje se one nalaze, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika fizičke osobe.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr 284/1998-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Jesenkovića kao predsjednika vijeća, te Borisa Guttmanna i Vlatke Potočnjak-Radej, kao članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja I. b. d.d.,

P., protiv ovršenika B. E. iz G., radi ovrhe na plaći, novčanoj tražbini i pokretninama, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Gospiću koji se oglasio mjesno nenadležnim rješenjem od 30. rujna 1998. godine br. Ovr-60/98 i Općinskog suda u Sisku koji je taj sukob izazvao dopisom od 3. studenoga 1998. godine br. Ovr-2507/98, u sjednici održanoj dana 2. veljače 1999. godine,

r i j e š i o j e:

Za suđenje u ovom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Gospiću.

Obrazloženje

Općinski sud u Gospiću svojim rješenjem od 30. rujna 1998. godine br. Ovr-60/98 oglasio se mjesno nenadležnim za ovrhu na plaći ovršenika s razloga što da ovršenik prima plaću u MUP-u PO s. PP V. pa da bi s tog razloga postojala nadležnost Općinskog suda u Sisku kao ovršnog suda.

Općinski sud u Sisku svojim dopisom od 3. studenoga 1998. godine br. Ovr-2507/98 pokrenuo je spor o sukobu mjesne nenadležnosti o kojem odlučuje ovaj Vrhovni sud Republike Hrvatske u smislu odredbe čl. 22. st. 1. i čl. 23. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92 - ZPP).

Općinski sud u Sisku smatra da u konkretnom slučaju, budući je prebivalište ovršenika u G., za odlučivanje u prijedlogu za ovrhu na plaći mjesno je nadležan sud na čijem je području ovršenikovo prebivalište prema odredbi čl. 147. st. 1. u vezi s čl. 172. Ovršnog zakona ("NN" br. 57/96 - OZ), pa da je stoga nadležan Općinski sud u Gospiću.

Također smatra, da je isti sud nadležan i za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na pokretninama ovršenika koji prijedlog je kumulativno istaknut i to temeljem odredbe čl. 127. st. 1. OZ.

Za odlučivanje u ovom ovršnom predmetu mjesno je nadležan Općinski sud u Gospiću.

Kako prema Ovršnom zakonu ("NN" br. 57/96 - OZ) i to prema odredbi čl. 172. u ovrsi na plaći i drugim stalnim novčanim primanjima primjenjuje se odredba čl. 147. st. 1. koja sadrži opću odredbu o mjesnoj nadležnosti u ovrsi temeljem koje za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedu te ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika, to je stoga mjesno nadležan Općinski sud u Gospiću.

Kako u ovršnom predmetu nije naznačeno, gdje se pokretnine nalaze, to je i za odlučivanje o prijedlogu o ovrsi na pokretninama temeljem odredbe čl. 127. st. 1. i 2. OZ također mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika fizičke osobe, pa je valjalo odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 2. veljače 1999. godine,

Predsjednik vijeća:

Stanko Jesenković, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE - OVRHA NA POKRETNINAMA - MJESNA NADLEŽNOST

Kad u prijedlogu za ovrhu nije naznačeno gdje se pokretnine nalaze

Ako u prijedlogu za ovrhu nije naznačeno gdje se pokretnine nalaze, za odlučivanje o prijedlogu mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr 340/1996-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Jesenkovića kao predsjednika vijeća, te Borisa Guttmanna i Vlatke Potočnjak-Radej, kao članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja Z. b. d.d. Z., protiv ovršenika B. M.-D. iz B., radi ovrhe na pokretninama i novčanoj tražbini, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Karlovcu koji se oglasio mjesno nenadležnim rješenjem od 21. lipnja 1996. godine br. Iv-342/96 i Općinskog suda u Zagrebu, koji je taj sukob izazvao dopisom od 10. listopada 1996. godine Iv-10536/96, u sjednici održanoj dana 21. studenoga 1996. godine,

r i j e š i o j e:

Za suđenje u ovom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Jastrebarskom, te mu se predmet dostavlja na daljnji postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Karlovcu svojim rješenjem od 21. lipnja 1996. godine br. Iv-342/96 oglasio se mjesno nenadležnim za ovrhu na pokretninama kao i novčanoj tražbini ovršenika temeljem odredbe čl. 70. kao i čl. 91. tada važećeg Zakona o izvršnom postupku ("NN" br. 53/91), smatrajući da je u ovom ovršnom predmetu nadležan sud na čijem području se nalazi prebivalište ovršenika, te predmet ustupio Općinskom sudu u Zagrebu.

Općinski sud u Zagrebu svojim dopisom od 10. listopada 1996. godine br. Iv-10536/96 pokrenuo je spor o sukobu mjesne nadležnosti o kojem odlučuje ovaj Vrhovni sud Republike Hrvatske u smislu odredbe čl. 22. st. 1. čl. 23. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("NN" br. 53/91 i 91/92).

Općinski sud u Zagrebu smatra da u konkretnom slučaju nije mjesno nadležan jer prema odredbi čl. 69. ZIP ("NN" br. 53/91) mjesno je nadležan sud na čijem se području nalaze stvari ovršenika, a nije mjesno nadležan ni u smislu odredbe čl. 91. st. 1. ZIP.

Za odlučivanje u ovom ovršnom predmetu mjesno je nadležan Općinski sud u Jastrebarskom.

I prema ovršnom zakonu ("NN" br. 57/96) koji je stupio na snagu 11. 8. 1996. godine ako u prijedlogu za ovrhu nije naznačeno gdje se pokretnine nalaze u smislu čl. 127. st. 2. tog zakona za odlučivanje o prijedlogu je mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ili podredno boravište ovršenika, a za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na novčanoj tražbini i za provedbu te ovrhe mjesno je također nadležan sud na čijem se području nalazi prebivalište ovršenika (čl. 147. Ovršnog zakona).

Kako u ovršnom prijedlogu nije naznačeno gdje se pokretnine nalaze, a prema označenoj adresi u prijedlogu koja glasi B. br. ... bio bi mjesno nadležan Općinski sud u Jastrebarskom valjalo je odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 21. studenoga 1996. godine,

Predsjednik vijeća:
Stanko Jesenković, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - IZUZIMANJE OD OVRHE

Poslovni prostor

(Čl. 70. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Poslovni prostor ne smatra se stvarima koje su nužne za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika ili za obavljanje samostalne djelatnosti bez obzira kakvom se djelatnošću ovršenik bavi u tom poslovnom prostoru.

"Kao glavni razlog za žalbu ističe se tvrdnja da je ovrha određena na predmetu koji je izuzet od ovrhe (žalbeni razlog iz čl. 46. st. 2. t. 7. OZ-a). Prema spisima predmeta ovrha je određena na nekretnini koja je u naravi lokal u suterenu i podrumu kuće, a prema tvrdnji iznesenoj u žalbi upravo te prostorije služe ovršeniku za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i kada bi se provela ovrha kako je to predloženo tada bi došlo u pitanje uzdržavanje ovršenika, članova njegove obitelji i petero radnika koji su u tom ugostiteljskom objektu zaposleni. Da se radi o ovrsi upravo na tom dijelu nekretnine potvrđuje se i u odgovoru na žalbu od 1. travnja 1999. godine ali ovršenik smatra i obrazlaže da te nekretnine nisu

izuzete od ovrhe. Po ocjeni ovog suda u čl. 86. OZ-a predviđeno je koje nekretnine ne mogu biti predmet ovrhe. Međutim, te odredbe se odnose na ovrhu poljoprivrednog zemljišta i gospodarskih zgrada poljodjelca dok se na poslovni prostor odnose odredbe čl. 70. OZ-a (Opće odredbe koje se tiču ovrhe radi naplate novčane tražbine). Te odredbe sadrže pravilno da se ovrha radi ostvarenja novčane tražbine ne može provesti na stvarima i pravima koja su nužna za zadovoljenje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba koje je on po zakonu dužan uzdržavati ili za obavljanje samostalne djelatnosti koja je ovršenikov glavni izvor sredstava za život, ali te odredbe sadrže i izuzetak u tom smislu da se nekretnine za stanovanje ili za obavljanje poslovne djelatnosti ne smatraju stvarima koje su nužne za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika i osoba koje je on dužan po zakonu uzdržavati ili za obavljanje samostalne djelatnosti koja je njegov glavni izvor sredstava za život, osim ako zakonom nije drugačije određeno. Po ocjeni ovog suda zakonom nije drugačije određeno pa to znači da se ovrha može provesti na način kako je to predloženo i kako je to ovršni sud rješenjem o ovrshi prihvatio, pa žalba ovršenika koja tvrdi drugačije nije osnovana.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-400/99-2, od 29. IV. 1999.

OVRHA NA NEKRETNINI - ZABILJEŽBA OVRHE

Otuđenje nekretnine nakon zabilježbe ovrhe

(Čl. 144. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Okolnost da je nakon zabilježbe u zemljišnim knjigama prava na namirenje treća osoba stekla vlasništvo nekretnine, nije zapreka da se vjerovnik namiri iz te nekretnine.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 2797/1993-2

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE!

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca dr. Ive Grbina, kao predsjednika vijeća, te Miroslave Vekić, Miljenke Vraničar, Tome Gložinića i Ivana Mikšića, kao članova vijeća u pravnoj stvari tužitelja A.P. iz K., koga zastupa V.T., odvjetnik u Č., protiv tuženika S.P. iz D., koga zastupa M.G., odvjetnik u V., radi oglašenja da je nedopušteno izvršenje na nekretninama rješavajući reviziju tuženika protiv presude Okružnog suda u Bjelovaru br. Gž 805/93-2, kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Čazmi od 10. ožujka 1993. br. P 105/92-11, u sjednici održanoj dana 18. listopada 1995.

p r e s u d i o j e:

Prihvća se revizija tuženika, preinačuje se presuda Okružnog suda u Bjelovaru br. Gž 805/93-2 i presuda Općinskog suda u Čazmi od 10. ožujka 1993. br. P 105/92-11 i sudi; tužbeni zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom suda prvoga stupnja oglašeno je nedopuštenim izvršenje u korist tuženika na nekretninama poblize označenim u izreci presude toga suda, a koje su u zemljišnim knjigama upisane kao suvlasništvo tuženikova dužnika D.T.. Tuženik je obvezan tužitelju naknaditi parnični trošak.

Sud drugog stupnja je potvrdio presudu suda prvoga stupnja.

Protiv presude suda drugoga stupnja tužitelj je izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud pobijanu presudu preinači u smislu navoda revizije, ili da ukine presude obaju sudova nižega stupnja i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Tužitelj nije odgovorio na reviziju, a ni Državni odvjetnik Republike Hrvatske se o njoj nije izjasnio.

Revizija je osnovana.

Kao što je već spomenuto, sudovi nižega stupnja su ocijenili osnovanim zahtjev tužitelja za utvrđenje da je nedopustivo izvršenje na nekretninama tuženikova dužnika D.T. zabilježbom rješenja o izvršenju.

Ti sudovi su tako odlučili iz razloga, što je donijeta pravomoćna presuda suda prvoga stupnja pod oznakom P 242/91, kojom je raskinut ugovor o prodaji nekretnina na kojima je dopušteno izvršenje zato što tuženikov dužnik već spomenuti D.T. kao kupac nekretnina nije tužitelju kao prodavatelju isplatio kupovninu za te nekretnine, te je naložena uspostava ranijeg zemljišno knjižnog stanja.

Pravno stajalište tih sudova nije pravilno. Po odredbi čl. 144. st. 1. Zakona o izvršnom postupku u zemljišnoj će se knjizi izvršiti zabilježba rješenja o izvršenju na nekretnini.

St. 2. toga članka predviđa da tom zabilježbom vjerovnik stječe pravo da svoje potraživanje namiri iz nekretnine (pravo na namirenje) i u slučaju da treća osoba kasnije stekne na istoj nekretnini pravo vlasništva ili pravo raspolaganja).

Po odredbi čl. 33. Zakona o osnovnim vlasničko pravnim odnosima na temelju pravnog posla pravo vlasništva na nekretninama stječe se upisom u javne knjige.

U konkretnom slučaju tuženikov dužnik je bio upisan u zemljišnim knjigama kao vlasnik dana 12. kolovoza 1991. godine kada je prema podacima u spisu donijeto rješenje o izvršenju kojim je dopuštena spomenuta zabilježba, dok je presuda kojom je raskinut kupoprodajni ugovor temeljem kojega je tuženikov dužnik ishodio upis prava vlasništva nekretnina na svoje ime, postala pravomoćna dana 7. siječnja 1993. godine.

Prema tome, tužitelj je nakon izvršene zabilježbe stekao na istim nekretninama pravo vlasništva. Stoga je prije navedenom zabilježbom tuženik stekao pravo da potraživanje prema svom dužniku D.T. namiri iz njegovog suvlasničkog djela nekretnina unatoč tome što je na tom djelu tužitelj kasnije stekao pravo vlasništva.

Stoga su sudovi nižega stupnja pogrešno primijenili materijalno pravo kad su navedeno izvršenje utvrdili nedopuštenim.

Iz tih razloga je revizija tuženika osnovana, pa ju je kao takvu trebalo prihvatiti i preinačiti pobijanu presudu (čl. 395. st. 1. Zakona o parničnom postupku - ZPP).

Odluka o parničnom trošku nije donijeta, jer tuženik nije određeno naveo troškove za koje traži naknadu.

U Zagrebu, 18. listopada 1995.

Predsjednik vijeća:
dr. Ivo Grbin, v.r.

OVHRHA NA NEKRETNINI - OPĆENITO - PROMJENA PREDMETA OVRHE

Prijedlog o novom sredstvu ili predmetu ovrhe

(Čl. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Ovrhovoditelj može radi namirenja istovjetne tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe, samo ako se pravomoćno rješenje o ovrsi na određenom predmetu ili sredstvu ne može provesti i u tom slučaju sud će nastaviti s ovrhom (st. 4. čl. 5. Ovršnog zakona).

“Prema čl. 5. st. 4. Zakona o ovrsi ako se pravomoćno rješenje o ovrsi na određenom predmetu ili sredstvu ne može provesti, ovrhovoditelj može radi namirenja istovjetne tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe. U tom slučaju sud će nastaviti s ovrhom. S obzirom da se već vodi postupak izvršenja u predmetu br. I - 203/96 radi namirenja istovjetne tražbine kao i u ovom predmetu br. I-798/96, te se iz onog predmeta ne može zaključiti da se na određenom predmetu ili sredstvu izvršenja ne može provesti, pravilno je postupio sud prvog stupnja kad je prijedlog za ovo odbacio.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-219/97-2, od 13. II. 1997.

OVRŠNI POSTUPAK - NEKRETNINA KAO PREDMET OVRHE

Oznaka nekretnine

(Čl. 76. st. 1. Ovršnog Zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 112/99).

Kada ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu predloži da se ovrha provede na nekretnini iz određenog zk. uloška u kojem je upisana samo jedna zemljišna čestica, tada je ta nekretnina dovoljno označena označivanjem broja zk. uloška u koji je upisana.

“Što se tiče nekretnina iz zk. uloška 1775 k.o. Imbriovec, Ovršni zakon u čl. 76. st. 1. propisuje da nije li što drugo određeno, predmet ovrhe može biti samo nekretnina kao cjelina određena pravilima koja uređuju vlasništvo i druga stvarna prava i zemljišne knjige. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima određuje da pojedinačnu nekretninu čini zemljišna čestica uključujući i sve što je s njom razmjerno trajno povezano na njezinoj površini ili ispod nje, ali kada je više zemljišnih čestica upisano u zemljišnoj knjizi u isti zemljišni uložak, one su pravno sjedinjene u jedno tijelo (zemljišno-knjižno tijelo) koje je kao takvo jedna nekretnina. Ukoliko ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu naznači da predlaže da se ovrha provede na nekretninama iz određenog zk. uloška u kojem je upisano više zemljišnih čestica bez nabiranja pojedinačnih zemljišnih čestica koje su upisane u tom ulošku, temeljem gore citirane zakonske odredbe ima se smatrati da predlaže ovrhu na cijelom tom zemljišno-knjižnom tijelu koje se smatra jednom nekretninom. Korisno je, no nije nužno, da se u prijedlogu za ovrhu naznači i pojedinačne zemljišne čestice. Ukoliko pak ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu naznači da predlaže da se ovrha provede na nekretninama iz određenog zk. uloška, a u tom zk ulošku je upisana samo jedna zemljišna čestica, kao što je u ovom predmetu i slučaj, tada je nekretnina na kojoj se predlaže provesti ovrhu dovoljno naznačena i naznačivanjem broja zk. uloška u koji je ta nekretnina upisana.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-861/00-2, od 26. X. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA NA NEKRETNINAMA

Prijelaz prava vlasništva tijekom ovršnog postupka

(Čl. 79. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Ukoliko je tijekom ovršnog postupka nekretnina prešla u vlasništvo treće osobe ona stječe status ovršenika i postupak se nastavlja kako prema prijašnjem tako i prema novom vlasniku nekretnine, a novi vlasnik nekretnine tijekom postupka ne može poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti niti prijašnji vlasnik.

“U ovom ovršnom postupku provodi se ovrha na nekretninama koje su poblize označene u prijedlogu za ovrhu od 4. lipnja 1998. godine, a radi namirenja novčane tražbine ovrhovoditelja. Na predmetnim nekretninama, a na temelju ugovora o kreditu od 23. svibnja 1997. godine, koji je sklopljen između ovrhovoditelja i ovršenika Trgovačko-dioničko društvo "I" k. i javnobilježničkog akta koji sadrži sporazum o osnivanju založnog prava od 5. lipnja 1997. godine osnovano je založno pravo (hipoteka) radi osiguranja novčane tražbine ovrhovoditelja prema citiranom ovršeniku koji je korisnik kredita. U tijeku ovršnog postupka ovršenik Hotel "P" d.o.o. iz K. upisan je u zemljišnoj knjizi kao vlasnik dijela predmetnih nekretnina, pa je po ocjeni ovog suda sud prvog stupnja pravilno postupio kada je na prijedlog ovrhovoditelja rješenjem od 12 siječnja 1999. godine (list 71-72) odlučio da se nastavlja ovršni postupak protiv dosadašnjeg ovršenika Trgovačko-dioničko društvo "I" K. i protiv novog ovršenika Hotel "P" d.o.o. K. Pri tom se je sud pravilno pozvao na odredbe čl. 79. st. 5. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 - dalje OZ) i ukazao strankama da protiv tog rješenja novi vlasnik predmetnih nekretnina nema pravo na žalbu. U daljnjem tekstu ovršnog postupka Hotel "P" d.o.o. K. je ovršenik jer takav statut ova pravna osoba stječe po odredbama čl. 79. st. 4. OZ-a i radi toga je neosnovana žalba ovog ovršenika kada se tvrdi da on nije u ovom ovršnom postupku ovršenik nego treća osoba koja ima pravo na prigovor nedopuštenosti ovrhe. U trenutku kada je ovaj ovršenik uknjižen u zemljišnoj knjizi kao vlasnik dijela predmetnih nekretnina, prestao je biti treća osoba u ovom ovršnom postupku i temeljem naprijed citiranog zakonskog članka stupio je u položaj ovršenika i u odnosu na njega sve radnje poduzete prije toga ostaju na snazi i ovršenik kao novi vlasnik dijela predmetnih nekretnina ne može u daljnjem tijeku postupka poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti prijašnji vlasnik da do promjene prava vlasništva na nekretninama nije došlo. Prema tome, kako je promjena prava vlasništva na predmetnim nekretninama izvršena protivno odredbama čl. 79. st. 3. OZ-a, što je sud pravilno utvrdio u pobijanom rješenju i nakon što je donio naprijed citirano rješenje o nastavljanju ovršnog postupka, ovršenik Hotel "P" d.o.o. ne može biti treća osoba u ovom ovršnom postupku i ne može se pozivati na odredbe čl. 55. i 56. OZ-a.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-177/99-2, od 4. III. 1999.

4. OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE

OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE - SUDSKI PENALI

Rješenje o prijedlogu za izricanje sudskih penala

(Čl. 37. st. 3. i čl. 217. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Rješenje o prijedlogu za izricanje sudskih penala nije rješenje o ovrsi, te se takvo rješenje ne može donijeti na način određen u čl. 37. st. 3. Ovršnog zakona, odnosno ne može se prihvatiti prijedlog bez obrazloženja.

“U ovom je predmetu ovrhovoditeljica podnijela prijedlog za izricanje sudskih penala u smislu čl. 217. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Nije, dakle, podnesen prijedlog za ovrhu u smislu čl. 35. OZ-a.

Rješenje o takvom prijedlogu kojim sud, ako prijedlog prihvati, određuje dužniku kao ovršeniku naknadni primjereni rok za ispunjenje nenovčane obveze na činjenje, trpljenje ili nečinjenje utvrđene pravomoćnom sudskom odlukom, sudskom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom, nije rješenje o ovrsi. Takvo je rješenje, kad postane pravomoćno, prema čl. 218. OZ-a ovršna isprava na temelju koje vjerovnik kao ovrhovoditelj traži prisilnu naplatu dosuđenih penala. Sud, dakle, u ovom slučaju nije bio ovlašten postupati po čl. 37. st. 3. OZ-a, tj. nije mogao rješenjem od 8. prosinca 2008. bez obrazloženja (štambiljem) prihvatiti prijedlog.

Potrebno je stoga u nastavku postupka utvrditi činjenice koje su u smislu čl. 217. OZ-a relevantne, te zatim rješenjem, koje mora biti obrazloženo, odlučiti o prijedlogu.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-705/10, od 15. VII. 2010.

SUDSKI PENALI - IZRICANJE

Nenovčana obveza - neispunjenje u roku

(Čl. 217. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Izricanje sudskih penala nije vezano za nezamjenjivu novčanu obvezu koju dužnik ne ispuni u roku, već je dovoljno da dužnik nije ispunio bilo koju nenovčanu obvezu utvrđenu pravomoćnom sudskom odlukom, sudskom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom.

“Prema odredbama čl. 217. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), kad dužnik ne ispuni u roku neku svoju nenovčanu obvezu na činjenje, trpljenje ili nečinjenje, utvrđenu pravomoćnom sudskom odlukom, sudskom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom, sud će u ovršnom postupku, na prijedlog vjerovnika kao ovrhovoditelja, odrediti dužniku kao ovršeniku naknadni primjereni rok i izreći će da će ovršenik, ako ne ispuni svoju obvezu u tom roku, biti dužan isplatiti ovrhovoditelju određeni iznos novca za svaki dan zakašnjenja ili koju drugu jedinicu vremena.

Ovršenik u žalbi neosnovano ukazuje da nije u pitanju nenovčana obveza koju može izvršiti samo ovršenik, pa da zbog toga ne postoje zakonske pretpostavke za izricanje sudskih penala, a ovo zbog toga što se prema odredbama čl. 217. st. 1. OZ-a ne mora raditi o nezamjenjivoj novčanoj obvezi, već je dovoljno da se radi o nenovčanoj obvezi.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1458/08-2, od 17. VI. 2008.

OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE - SUDSKI PENALI

Uvjeti za izricanje sudskih penala prema čl. 217. Ovršnog zakona

(Čl. 217. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

O zahtjevu za izricanje sudskih penala ne odlučuje se rješenjem o ovrsi, već rješenjem kojim se zahtjev prihvaća

ili odbija, ovisno o tome jesu li ispunjeni uvjeti propisani čl. 217. Ovršnog zakona

“Prvostupanjski sud je nekritički prihvatio ovrhovoditeljev prijedlog i donio rješenje o ovrsi kojim je odredio predloženu ovrhu.

Naime, iako je ovrhovoditelj svoj prijedlog označio kao ovršni prijedlog i tražio donošenje rješenja o ovrsi, iz sadržaja tog prijedloga proizlazi da se radi o prijedlogu za izricanje sudskih penala u smislu čl. 217. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ). Prema odredbi čl. 217. st. 1. OZ-a kada dužnik ne ispuni u roku svoju nenovčanu obvezu na činjenje, trpljenje ili nečinjenje utvrđenu sudskom odlukom, sudskom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom, sud će u ovršnom postupku, na prijedlog vjerovnika kao ovrhovoditelja, odrediti dužniku kao ovršeniku naknadni primjereni rok i izreći da će ovršenik, ako ne ispuni svoju obvezu u tom roku, biti dužan isplatiti ovrhovoditelju određeni iznos novca za svaki dan zakašnjenja ili koju drugu jedinicu vremena (sudski penali), počevši od isteka toga roka. Plaćanje sudskih penala može se tražiti sve dok se, na temelju ovršne isprave, ne predloži ovrha radi ostvarenja nenovčane tražbine (čl. 217. st. 4. OZ-a).

O zahtjevu za izricanje sudskih penala sud ne odlučuje tako da donosi rješenje o ovrsi, već o tom zahtjevu odlučuje donošenjem rješenja kojim se zahtjev prihvaća ili odbija, ovisno o tome jesu li ispunjeni uvjeti propisani čl. 217. OZ-a, i to se u pravilu odlučuje obrazloženim rješenjem, protiv kojega je dopuštena žalba.

Dakle, u konkretnom slučaju nije bilo uvjeta za donošenje rješenja o ovrsi, jer ovrhovoditelj to nije ni tražio, a niti je prijedlog sadržavao sve što je propisano čl. 35. OZ-a. Nadalje, valja navesti da u trenutku kada se predloži ovrha radi ostvarenja tražbine, više nema mjesta izricanju sudskih penala, pa je samo pobijano rješenje kontradiktorno jer se donosi rješenje o ovrsi i istim rješenjem se izriču sudski penali. Postupajući na ovakav način, prvostupanjski sud je počinio bitnu povredu postupovnih odredaba zbog čega je prvostupanjsko rješenje valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1515/08, od 16. X. 2008.

5. OVRHA - RAZNO**OVRŠNI POSTUPAK - RJEŠENJE O OVRSI - SADRŽAJ***Kamate*

(Čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima - “Narodne novine”, br. 35/05 i 41/08).

Premda se ovršni postupak vodi među pravnim osobama na temelju ovršne isprave nastale u postupku među pravnim osobama, zatezne kamate na troškove ovršnog postupka treba odrediti uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke za svako polugodište za 5%.

“Prvostupanjski sud je pravilno i zakonito postupio kada je na temelju zadužnice odredio ovrhu na nekretninama ovršenice. To zato što je čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona (dalje: OZ) propisano da zadužnice iz st. 1. i 2. toga članka imaju svojstvo ovršnih isprava na temelju kojih se može tražiti ovrha na drugim predmetima ovrhe.

S obzirom na ono što je navedeno u zadužnici, pravilno i zakonito je zatražena i određena zatezna kamata na iznos od 4.000.000,00 kn, ali što se tiče zatezne kamate na troškove ovršnog postupka (5.826,00 kn) koji se ne dovode u pitanje žalbom, na taj iznos uvećanje eskontne stope Hrvatske narodne banke za svako polugodište ne može se povećavati za 8%, već se u odnosu na taj iznos, jer se radi o ostalim odnosima koje propisuje čl. 29. st. 2. OZ-a, povećanje može iznositi 5% pa je u tom dijelu i trebalo preinačiti zatezne kamate.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1062/12, od 11. IX. 2013.

OVRŠNI POSTUPAK - POVLAČENJE PRIJEDLOGA ZA OVRHU

Posljedice povlačenja prijedloga za ovrhu

(Čl. 36. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Posljedice povlačenja prijedloga za ovrhu nastupaju kada sud primi izjavu o povlačenju. Nakon toga, poništavaju se sve posljedice prouzročene podnošenjem ovršnog prijedloga i gube na snazi obavljene radnje ovrhovoditelja, suda i ovršenika, a donošenje rješenja o obustavi ovrhe ima samo deklaratorni učinak (čl. 193. st. 2. Zakona o parničnom postupku u svezi s čl. 19. Ovršnog zakona).

GŽ-1231/2012-2.

Županijski sud u Osijeku, po sucu Dragi Grubeši, kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja M. L. iz Š., M. K., zastupana po odvjetniku K. P. iz O., protiv I-ovršenice I. K. iz B. M., J.R. 11, II-ovršenika Ž. K. iz B. M., J. R. 11, oboje zastupani po ZOU B. S.&V. K., odvjetnicima iz O., radi ovrhe na novčanoj tražbini, odlučujući o žalbi ovršenika protiv rješenja Općinskog suda u Belom Manastiru br. Ovr-... od 2. ožujka 2012.g., dana 11. listopada 2012.g.,

r i j e š i o j e

Žalba ovršenika odbija se kao neosnovana i potvrđuje rješenje suda prvog stupnja.

Ovršenicima se ne dosuđuje trošak žalbe.

Obrazloženje

Rješenjem prvog stupnja odlučeno je:

„Obustavlja se ovrha u ovoj ovršnoj pravnoj stvari i ukidaju se sve provedene radnje.“

Ovo rješenje pravovremeno podnesenom žalbom pobijaju ovršenici zbog svih žalbenih razloga, s prijedlogom da se isto ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu radi ponovnog odlučivanja i dosudi trošak žalbe.

Ovrhovoditelj je u odgovoru na žalbu osporio osnovanost žalbenih navoda ovršenika i predložio da se žalba odbije i potvrdi rješenje suda prvog stupnja.

Žalba nije osnovana.

Nije sporno da je prvostupanjski sud rješenjem o ovrsi od 8. veljače 2012.g. prihvatio prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja i radi namirenja tražbine u iznosu od 4.880,00 kn, zateznih kamata i troškova ovrhe odredio ovrhu pljenidbom i prijansom na novčanim sredstvima ovršenika, zatim da su ovršenici protiv rješenja o ovrsi izjavili pravovremenu redovitu žalbu, podnijeli prijedlog za odgodu ovrhe i podnijeli žalbu nakon proteka roka.

Također nije sporno da o ovim ovršnim radnjama nije odlučeno prije povlačenja prijedloga za ovrhu 1. ožujka 2012. godine.

Ovršenici prigovaraju u žalbi da je nezakonito postupio prvostupanjski sud kada je obustavio ovrhu i ukinuo sve provedene radnje temeljem čl. 36. Ovršnog zakona (NN 57/96, 29/99, 173/03, 88/05, 67/08.) – dalje OZ, budući prije donošenja pobijanog rješenja nije odlučeno o žalbama i prijedlogu za odgodu ovrhe.

Na ove žalbene navode valja odgovoriti da u smislu čl. 36. OZ ovrhovoditelj može povući ovršni prijedlog tijekom ovršnog postupka bez pristanka ovršenika.

Posljedice povlačenja prijedloga nastupaju primitkom sudu izjave o povlačenju. Nakon toga, poništavaju se sve posljedice prouzročene podnošenjem ovršnog prijedloga i gube na snažnosti obavljene radnje ovrhovoditelja, suda i ovršenika, a donošenje rješenja o obustavi ovrhe ima samo deklaratorni učinak (čl. 193. st. 2. ZPP u svezi s čl. 19. OZ).

Slijedom iznijetog, suprotno prigovoru ovršenika u žalbi, prvostupanjski sud je pravilno primijenio OZ kada je ovrhu obustavio.

U pogledu prigovora ovršenika u žalbi, da je ovrhovoditelj dvostruko namiren u tijeku ovrhe, valja reći, da to nije od utjecaja na zakonitost odluke prvostupanjskog suda, jer ako je to istinito, ovršenici svoja prava mogu ostvarivati putem prijedloga za protuovrhu (čl. 58. OZ) ili putem tužbe za stjecanje bez osnova.

U pogledu troškova ovrhe, suprotno žalbenim navodima ovršenika, prilikom donošenja rješenja o obustavi ovrhe ovršni sud ne mora odlučiti, budući stranke po odredbi čl. 14. st. 6. OZ mogu podnijeti zahtjev za naknadu troškova u roku od 30 dana od dana završetka postupka.

Temeljem čl. 380. toč. 2. ZPP u svezi s čl. 19. OZ, valjalo je odlučiti kao u izreci odluke.

U Osijeku, 11. listopada 2012. godine.

S U D A C

Drago Grubeša, v.r.

Za točnost otpravka – ovlaštenu službenik

Mirjana Delalić

OVRŠNI POSTUPAK - PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE IS- PRAVE - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Obrazloženje prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 54. st. 6. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave o kojem se samo navodi: "ulažem prigovor na rješenje o ovrsi, a svoje tvrdnje ću dokazati na sudu" nije obrazložen.

"Prvostupanjskim rješenjem odbačen je prigovor ovršenika protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika T. Ž. posl. br. 203/12 od 25. svibnja 2012. godine kao nedopušten.

Protiv navedenog rješenja pravodobnu žalbu izjavio je ovršenik ne navodeći zakonski razlog pobijanja, a navodi da je za većinu računa nastupila zastara, a da računi glase na ime njegove pokojne majke.

Žalba nije osnovana.

Ovršenik je u prigovoru naveo "ulažem prigovor na rješenje o ovrsi 203/12, a svoje tvrdnje ću dokazati na sudu", te je prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo utvrdivši da prigovor nije obrazložen u skladu s čl. 54. st. 6. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08), a čija primjena proizlazi iz odredbe čl. 338. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 139/10) i odbacio prigovor ovršenika kao nedopušten."

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1092/12, od 17. X. 2012.

OVRŠNI POSTUPAK - PROVEDBA OVRHE - NADLEŽNOST

Ovrha na zrakoplovu - predlaganje novog sredstva i predmeta ovrhe

(Čl. 172. Zakona o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu - "Narodne novine", br. 132/98, 63/08 i 134/09).

Za provedbu ovrhe na zrakoplovu isključivo je nadležan trgovački sud na čijem se području vodi Hrvatski registar civilnih zrakoplova u koji je zrakoplov upisan.

"Provedba ovrhe bila je povjerena Općinskom sudu Čakovcu, kao sudu na čijem se području zrakoplovi nalaze u vrijeme provedbe ovrhe. Na temelju ovršne isprave pravomoćne i ovršne presude zbog ogluhe Općinskog suda u Čakovcu, ovrhovoditelj potražuje od ovršenika naplatu glavnice u iznosu od 8.000,00 EUR. Na temelju ovrhovoditeljeva prijedloga za ovrhu, Općinski sud u Čakovcu dana 5. srpnja 2011. donosi rješenje o ovrsi poslovni broj Ovr-1126/11 kojim je određena ovrha na novčanoj tražbini ovršenika. Međutim, navedena se ovrha ne može provesti, pa ovrhovoditelj predlaže Trgovačkom sudu u

Zagrebu da radi namirenja iste tražbine odredi ovrhu novim sredstvom i na novom predmetu, odnosno ovrhu na zrakoplovu ovršenika.

Svom prijedlogu ovrhovoditelj prilaže ovjerenu presliku ovršne isprave pravomoćne i ovršne presude zbog ogluhe Općinskog suda u Čakovcu, rješenje o ovrši Općinskog suda u Čakovcu, na novčanoj tražbini ovršenika, obavijest Financijske agencije - Podružnica Čakovec o nedostatku sredstava na računu, izvornik potvrde Agencije za civilno zrakoplovstvo Republike Hrvatske.

Trgovački sud u Zagrebu prihvatio je nadležnost u ovom predmetu na temelju odredbe čl. 172. Zakona o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu.”

Trgovački sud u Zagrebu, Ovr-5370/11, od 11. XI. 2011. (potvrđeno odlukom VTS RH, Pž-5181/12, od 20. VIII. 2012.)

OVRŠNA ISPRAVA

Zadužnica

(Čl. 183. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Samo originalan primjerak zadužnice ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrši na temelju kojeg se može pokrenuti ovršni postupak.

“Naime, odredbom čl. 183. st. 1. OZ-a propisano je da se zadužnica izdaje u jednom primjerku, slijedom čega zadužnica nužno mora biti priložena (i to u izdanom, originalnom primjerku) uz ovršni prijedlog. Pritom treba ukazati na izričitost zakonodavca u određenju načina izdanja zadužnice, a razlog, prije svega, prije svih, u pravnim karakteristikama zadužnice propisanim navedenom zakonskom odredbom (njome dužnik daje suglasnost da se radi naplate tražbine određenoga vjerovnika zaplijene svi njegovi računi koje ima kod banaka, te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku). Nadalje, ukazuje na opći karakter zadužnice (zbog čega se ona izdaje u jednom primjerku, u smislu čl. 183. st. 1. OZ-a), odnosno njezinu svrhu i način postupanja po zadužnici kako ona proizlazi iz čl. 183. st. 6. OZ-a. Naime, ako se zadužnica preda banci radi naplate, pa banka dijelom naplati tražbinu, onda ona, na zahtjev vjerovnika, vraća vjerovniku zadužnicu, s time da banka (pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa) naznačuje na ispravi s kojeg je računa naplaćen koji iznos troškova i glavnice. U konkretnom slučaju, javni bilježnik I. L. iz Z. potvrdio je da se radi o preslikama izvornih isprava (zadužnica) ovjerenih po javnom bilježniku J. C. iz Č., na dan 10. svibnja 2011. godine, jer je tog dana izvršena ovjera preslika izvornih isprava. Dakle, upravo je tog dana (10. svibnja 2011.) javni bilježnik primjenom odredbe čl. 74. st. 3. Zakona o javnom bilježništvu (“Narodne novine”, br. 78/93, 29/94, 16/07 i 76/09) usporedio preslike isprava, te je utvrdio da se preslika slaže s izvornikom isprave, što je potvrdio na preslici, naveo je gdje se nalazi izvornik, te s obzirom na to da ga je donijela stranka (predstavnik), naveo je ime, datum rođenja i adresu te stranke (predstavnik). Međutim, prijedlog za ovrhu uz koji su priložene ovjerene preslike zadužnica, podnesen je sudu dana 12. listopada 2011. (preporučeno poštom), pa je prvostupanjski sud tek tog trenutka mogao ocijeniti podobnost i osnovanost prijedloga za ovrhu (kao i isprava na kojima se prijedlog temelji). Na taj način (u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu) ovjerene preslike isprava (zadužnica) koje su priložene uz prijedlog više nisu nužno morale odražavati stvarno (relevantno) stanje sadržaja izvornika isprave, s obzirom na to da je na temelju odredbe čl. 183. st. 6. OZ-a u sadržaju (izvornika) isprava moglo doći do pravno relevantnih promjena. Stoga je jasno da bi se probijanjem zakonskog ograničenja broja zadužnica koje kolaju u pravnom prometu narušilo načelo pravne sigurnosti i značaj zadužnice, koji proizlazi iz njezinih materijalno-pravnih karakteristika. Stajalište prvostupanjskog suda, koje u cijelosti prihvaća i ovaj Sud, nalazi svoju potvrdu i u zaključku sjednice Građanskog odjela ovoga Suda od 6. listopada 2011., prema kojem je zadužnica isprava dužnika kojom daje suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zaplijene svi računi koje ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa, te da se novac s tih računa u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku, na kojoj je javno ovjeren njegov potpis, izdaje samo u jednom primjerku, s time da upravo taj jedan (originalan) primjerak ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrši na temelju kojeg se može pokrenuti ovršni postupak, ali ne i ovjerena preslika.”

Županijski sud u Varaždinu, 11 Gž-3211/12-2, od 10. IX. 2012.

POTVRDA OVRŠNOSTI - UKIDANJE

Mjesna nadležnost suda za ukidanje potvrde o ovršnosti

(Čl. 33. st. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Potvrdu o ovršnosti koju je na rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave stavio javni bilježnik ispituje sud koji vodi ovršni postupak.

“U ovom ovršnom predmetu javni bilježnik iz Buja donio je rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave općenito na imovini ovršenika, koje je postalo pravomoćno i ovršno 4. lipnja 2010. Nakon što je ovršenik podnio prijedlog za ukidanje klauzule pravomoćnosti i ovršnosti, javni bilježnik je spis dostavio sudu prvog stupnja radi donošenja odluke povodom prijedloga. Pošavši od utvrđenja da nije mjesno nadležan za odlučivanje o prijedlogu ovršenika, sud prvog stupnja se na temelju odredbe čl. 33. st. 6. Ovršnog zakona (dalje: OZ), a u svezi s čl. 20. st. 2. i čl. 21. st. 1. Zakona o parničnom postupku oglasio mjesno nenadležnim i odredio da će se nakon pravomoćnosti rješenja predmet ustupiti Općinskom sudu u Bujama.

Žalitelji osporavaju pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja u bitnom ističući da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je o prijedlogu za ukidanje potvrde pravomoćnosti i ovršnosti nadležan odlučivati Općinski sud u Bujama.

Osnovane su tvrdnje žalitelja da nema mjesta primjeni odredbe čl. 33. st. 6. OZ-a, koja propisuje da o zahtjevu za ukidanje potvrde ovršnosti koju je dao javni bilježnik na svojoj ispravi podneskom izvan ovršnog postupka odlučuje u izvanparničnom postupku općinski sud na čijem području je sjedište javnog bilježnika.

Ovo zato, što se navedena zakonska odredba primjenjuje kada je potvrdu o ovršnosti izdao javni bilježnik na svojoj ispravi podnesenoj izvan ovršnog postupka, dok je u konkretnom slučaju rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave doneseno u ovršnom postupku po javnom bilježniku kao povjereniku suda u smislu odredaba čl. 252.a, 252.b i 252.c st. 2. OZ-a.

Odredbom čl. 33. st. 5. OZ-a propisano je da će sud koji vodi ovršni postupak u povodu pravnog lijeka ovršenika ispitati jesu li ispunjeni uvjeti za davanje takve potvrde te ako utvrdi da uvjeti za davanje javnobilježničke potvrde o ovršnosti nisu bili ispunjeni, tu potvrdu ukinuti rješenjem u ovršnom postupku.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-3097/10-2, od 24. III. 2011.

OVRHA - OVRŠNA SUDSKA ODLUKA I OVRŠNA SUDSKA NAGODBA - ODREĐIVANJE I NAPLATA ZATEZNIH KAMATA

Naplata zatezних kamata koje nisu izričito navedene u ovršnoj ispravi

(Čl. 20. i 27. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Kad u ovršnoj ispravi nije izričito navedena obveza plaćanja zakonske zatezne kamate na iznos glavnice, ovršni sud ne smije odrediti ovrhu i radi naplate zatezne kamate koja nije utvrđena u ovršnoj ispravi.

Broj: Revt 137/10-2

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca mr. sc. Jasne Brežanski, predsjednice vijeća, Davorke Lukanović Ivanišević, mr. sc. Jadranka Juga, Đure Sesse i Mirjane Magud, članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja B. & Ž. d.o.o. iz Z., kojeg zastupa punomoćnik M. I., odvjetnik iz Z., protiv ovršenika H. N. d.o.o. iz N. V., radi prisilnog ostvarenja novčane tražbine u iznosu od 134.938,72 kn, odlučujući o reviziji ovrhovoditelja protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-6685/09-3 od 23. ožujka 2010., kojim je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj Ovr-1330/09-2 od 25. rujna 2009., u sjednici održanoj 9. ožujka 2011.

r i j e š i o j e:

Revizija ovrhovoditelja B. & Ž. d.o.o. iz Z. odbija se.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvog stupnja odlučeno je:

„I. Na temelju pravomoćne i ovršne sudske nagodbe sklopljene pred ovim sudom dana 29. lipnja 2009.g. poslovni broj P-580/2009-7 od 29. lipnja 2009.g. radi naplate novčane tražbine ovrhovoditelja i to:

1. glavnice u iznosu od 134.938,72 kn;

2. troška ovrhe u iznosu od 4.775,00 kn sa zateznom kamatom koja teče od 25. rujna 2009.g. do isplate po stopi na novčane tražbine iz trgovačkih ugovora propisanoj odredbom čl. 29. st. 2. ZOO/05;

određuje se

ovrha

te se nalaže H. A.-A.-B. d.d. da s glavnog ovršenikovog računa broj ... isplati novčani iznos za koji je ovrha određena na ovrhovoditeljev račun broj ... kod H. A.-A.-B. d.d., te po potrebi sa svih ovršenikovih kunskih i deviznih računa koji se vodi u toj banci, odnosno ako na tim računima ne bude dovoljno sredstava za namirenje ovrhovoditeljeve tražbine, sa svih njegovih računa kod drugih banaka, u skladu sa odredbama Ovršnog zakona (čl. 208. st. 1. OZ-a).

Ako je račun ovršenika iz prijedloga za ovrhu zatvoren, banka koja je zaprimila rješenje utvrdit će broj novoga glavnog ovršenikovog računa i dostaviti rješenje o ovrsi banci koja vodi taj račun, koja je dužna po njemu postupiti kao da ga je dobila izravno od suda (čl. 207. st. 2. OZ-a).

Druge banke kod kojih se vode ovršenikovi računi dužne su na zahtjev banke kod koje se vodi ovršenikov glavni račun (čl. 207. st. 1. OZ-a), obavijestiti tu banku o sredstvima na računima koje one vode.

Druge banke dužne su na temelju naloga banke iz čl. 207. st. 1. OZ-a prenositi sredstva sa računa koje vode na glavni račun te banke u skladu s tim nalogom.

Banci se zabranjuje da provede nalog ovršenika prije isplate tražbine utvrđene ovim rješenjem o ovrsi.

Ako u vrijeme kada Banka primi rješenje o ovrsi, na ovršenikovom računu nema sredstava, dužna je rješenje držati u očevidniku i po njemu obaviti prijenos kada sredstva pristignu na račun.

Banka će u roku osam dana obavijestiti sud u slučaju da na ovršenikovom računu nema sredstava ili da nema dovoljno sredstava na računu da bi mogla rješenje o ovrsi provesti u cijelosti, u protivnom odgovara za štetu koju je pretrpio ovrhovoditelj (čl. 211. OZ-a u svezi čl. 180.a st. 2. OZ-a).

Dostavom rješenje o ovrsi banci ovrha se smatra provedenom. U tom se slučaju ne primjenjuje odredba čl. 68. st. 2. OZ-a (čl. 180.a st. 1. OZ-a).

Ako ovrhovoditelj ne bude namiren u skladu s rješenjem o ovrsi u roku od godine dana od dostave tog rješenja banci i ako u tom roku ne predloži izmjenu sredstava i predmeta ovrhe, sud će ovrhu obustaviti (čl. 180.a st. 4. OZ-a).

II. Odbija se prijedlog za ovrhu radi naplate zateznih kamata na iznos od 134.938,72 kn koja teče od 16. rujna 2009.g. do isplate.“

Protiv odbijajućeg dijela rješenja (pod II. izreke rješenja suda prvog stupnja) žalbu je izjavio ovrhovoditelj koja je odbijena i potvrđeno je rješenje suda prvog stupnja u tom odbijajućem dijelu.

Protiv rješenja suda drugog stupnja reviziju izjavljuje ovrhovoditelj temeljem čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, broj 53/01, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/02, 2/07, 84/08 i 96/08 – dalje: ZPP) tvrdeći da odluka u ovoj stvari ovisi o rješenju procesnopravnog pitanja koje glasi:

„Može li u ovršnom postupku ovrhovoditelj ostvariti i pravo na naplatu zakonskih zateznih kamata na iznos glavnice iz ovršne isprave iako zakonske zatezne kamate nisu izričito navedene kao obveza ovršenika u ovršnoj ispravi“ smatrajući da se radi o važnom pitanju za jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana.

Ovaj sud smatra da se radi o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana.

Na reviziju nije odgovoreno.
Revizija nije osnovana.

Ovaj sud smatra da se radi o pitanju važnom za jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana.

Kada se izjavljuje revizija u smislu čl. 382. st. 2. ZPP-a (tzv. izvanredna revizija) ovaj sud ograničava se samo na ispitivanje pobijane odluke u onom dijelu u kojem se pobijana odluka pobija revizijom i samo zbog pitanja zbog kojeg je izjavljena sukladno odredbi čl. 392.a. st. 2. ZPP-a.

Iz stanja spisa slijedi da je u ovom postupku sud prvog stupnja dopustio ovrhu na temelju ovršne isprave-sudske nagodbe od 29. lipnja 2009. zaključene pred sudom prvog stupnja kojom je ovršenik dužan isplatiti ovrhovoditelju 134.938,72 kune.

Iz sadržaja sudske nagodbe razvidno je da istom stranke nisu predvidjele niti izričito odredile i plaćanje zakonskih zateznih kamata na navedeni iznos glavnice.

I prema mišljenju ovog suda, kada u ovršnoj ispravi nije izričito impostirana obveza plaćanja zakonske zatezne kamate ovršni sud ne može dozvoliti ovrhu i radi naplate zakonske zatezne kamate koja nije utvrđena u ovršnoj ispravi.

Pri tome nije od utjecaja što su odredbe o zakonskoj zateznoj kamati iz čl. 29. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05 – dalje: ZOO) prisilne prirode. Naime, prisilna priroda odredbi o zakonskoj zateznoj kamati prisilne su samo glede visine kamate a ne i glede postojanja obveze da je dužnik dužan beziznimno pored novčane obveze vjerovniku isplatiti i zakonsku zateznu kamatu jer stranke u svako doba mogu i odreći naplate zakonske zatezne kamate što znači da mogu i prilikom utvrđivanja obveze u ovršnoj ispravi glede obveze samog plaćanja zakonske zatezne kamate ugovoriti i drugačije.

Također iz čl. 27. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 – dalje: OZ) slijedi da ako dođe do izmjene kamatne stope nakon nastanka ovršne isprave sud će odrediti naplatu zatezne kamate po izmijenjenoj stopi.

Iz toga ne slijedi samo da su odredbe materijalnog prava o visini zakonske zatezne kamate prisilne prirode nego i da u ovršnoj ispravi obveza plaćanja zakonske zatezne kamate mora biti prije svega utvrđena i ovršeniku naloženo plaćanje da bi se eventualno odredilo plaćanje zakonske zatezne kamate po izmijenjenoj stopi.

Konačno čl. 20. Ovršnog zakona određeno je da sud određuje ovrhu samo na temelju ovršne i vjerodostojne isprave. Dakle u granicama ovršne isprave, u ovom slučaju sudske nagodbe, pa stoga ako i kada sukladno ovršnoj ispravi dužnik nije dužan pored glavnice isplatiti i zakonsku zateznu kamatu sud koji određuje ovrhu ne može rješenjem o ovrshi dopustiti ovrhu na predmetu i sredstvu ovrhe i radi naplate zakonske zatezne kamate.

Slijedom navedenog revizija ovrhovoditelja nije osnovana i valjalo ju je temeljem čl. 399. u svezi s čl. 393. ZPP odbiti i odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 9. ožujka 2011.

Predsjednica vijeća:
mr. sc. Jasna Brežanski, v.r.

OVRŠNA ISPRAVA

Privatna isprava (sporazum stranaka) koja nije solemnizirana

(Čl. 46. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 54. st. 6. i čl. 59. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93, 29/94, 162/98, 16/07 i 75/09).

Sporazum stranaka sklopljen nakon stupanja na snagu Zakona o javnom bilježništvu, iako su na sporazumu ovjereni potpisi stranaka, nije ovršna isprava kad ga javni bilježnik nije solemnizirao.

“U pravu je ovršenik da ovršna isprava - privatna isprava, tj. Sporazum od 22. prosinca 2008. godine nije ovršna isprava jer odredba čl. 54. st. 6. Zakona o javnom bilježništvu (dalje: ZJB) propisuje da isti učinak (kao i javnobilježnički akt - st. 1. tog članka) ima i privatna isprava koju je javni bilježnik potvrdio (solemizirao), a sam postupak potvrde (solemizacije) privatnih isprava propisan je čl. 59. ZJB-a.

Prema tome, a što ovršenik u žalbi s pravom navodi, nije dovoljno da bi ova privatna isprava bila ovršna samim time što su ovjereni potpisi stranaka (to je bilo dopušteno prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZJB-a - “Narodne novine”, br. 16/07 - opaska drugostupanjskog suda), tako da je već iz tog razloga trebalo preinačiti pobijano rješenje i odbiti prijedlog za ovrhu kao neosnovan jer isprava na temelju koje je doneseno rješenje nije ovršna isprava, pa je i ostvaren žalbeni razlog iz čl. 46. st. 1. Ovršnog zakona.

S obzirom na prije navedeno, nema ni potrebe osvrutati se na ostale žalbene navode ovršenika jer već iz prije navedenog razloga na koji ukazuje žalba, a i na koji razlog ovaj Sud kao drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, prijedlog za ovrhu trebalo je odbiti kao neosnovan.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1556/11, od 21. XII. 2011.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA - PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ PRIJEDLOGA

Prijedlog za ovrhu, označavanje ovršenika

(Čl. 35. u vezi s čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Kad je u prijedlogu za ovrhu ovršenik označen tako da je prvo označen naziv obrta, a uz njega i ime i prezime te adresa fizičke osobe vlasnika obrta, time je ovršenik pravilno označen pa nema mjesta obustavi ovršnog postupka.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revt 209/09-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca mr. sc. Jasne Brežanski, predsjednice vijeća, Davorke Lukanović-Ivanišević, mr. sc. Jadranka Juga, Đure Sesse i Mirjane Magud, članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja D. P. M. d.o.o., u stečaju, Z., kojeg zastupa punomoćnik P. P., odvjetnik iz Z., protiv ovršenika O. Z. M. S. M. vl. S. Š. iz B., radi prisilnog ostvarenja novčane tražbine u iznosu od 1,222.694,93 kn, odlučujući o reviziji ovrhovoditelja D. P. M. d.o.o., u stečaju, Z., protiv rješenja Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Pž-1082/09-3 od 2. ožujka 2009., kojim je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-4525/08 od 22. siječnja 2009., u sjednici održanoj 23. ožujka 2011.

r i j e š i o j e:

Prihvata se revizija ovrhovoditelja D. P. M. d.o.o., u stečaju, Z. i ukida se rješenje Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Pž-1082/09-3 od 2. ožujka 2009. i rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-4525/08 od 22. siječnja 2009. u kojem je obustavljen ovršni postupak i predmet se vraća sudu prvog stupnja na daljnji postupak.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvog stupnja obustavljen je ovršni postupak i ukinute su sve ovršne radnje (pod. II. izreke).

Rješenjem suda drugog stupnja odbijena je žalba ovrhovoditelja i potvrđeno je rješenje suda prvog stupnja.

Protiv rješenja suda drugog stupnja reviziju u smislu odredbe čl. 12. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 –dalje: OZ) u svezi s čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom

postupku („Narodne novine“, broj 53/01, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/02, 2/07, 84/08 i 96/08 – dalje: ZPP) podnosi ovrhovoditelj zbog procesnopravnog pitanja važnog za jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana koje se odnosi na primjenu čl. 67. st. 2. OZ-a tj. ima li mjesta obustavi postupka jer ovrhu nije moguće provesti jer ovršenik koji je obrtnik u prijedlogu za ovrhu je označen tako da je prvo navedeno ime obrta a potom ime, prezime i adresa vlasnika obrta -fizičke osobe.

Na reviziju nije odgovoreno.

Revizija je osnovana.

Ovaj sud smatra da se radi o važnom pitanju za jedinstvenu primjenu zakona i ravnopravnost građana.

Kada se podnosi revizija u smislu čl. 382. st. 2. ZPP-a ovaj sud pobijanu odluku ispituje samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo zbog pitanja zbog kojeg je izjavljena.

Iz podataka u spisu slijedi da je ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu postupio u cijelosti s odredbom čl. 35. Ovršnog zakona koji se primjenjuje i glede ovrhe koju provode javni bilježnici na temelju vjerodostojne isprave (čl. 252.a do čl. 252.l. OZ-a). Dakle, prijedlog za ovrhu sadrži sve podatke potrebne za provedbu ovrhe i to u ovoj fazi postupka nije sporno.

Ono što jest sporno je li ovršenik pravilno naznačen, kada je u prijedlogu za ovrhu označen kao: „O. Z. M. S. M.“ vl. S. Š., B.,

Člankom 1. Zakona o obrtu („Narodne novine“, broj 49/03 - pročišćeni tekst, 68/07 i 79/07) propisano je:

Članak 1.

„(1) Obrt u smislu ovoga Zakona je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 2. ovoga Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.“

Člankom 16. istog Zakona propisano je:

„(1) Tvrtka je ime pod kojim obrt posluje.

(2) Tvrtka sadrži naziv obrta, oznaku obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište, a može sadržavati i posebne oznake.

(3) Tvrtka se mora istaknuti na ulazu u sjedište obrta i izdvojene pogone u kojima se obavlja obrt ili na mjestu gdje se obrt obavlja ako se radi o obrtima za koje nije potreban prostor.

(4) Odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na tvrtku odgovarajuće se primjenjuju na tvrtku obrta ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.“

Konačno čl. 17. Zakona o obrtu propisano je:

„(1) Sjedište obrta je mjesto u kojem se obavlja obrt. Ako se obrt obavlja u više mjesta, sjedište je u jednome od mjesta koje obrtnik odredi.

(2) Ako za obavljanje obrta nije potreban prostor, sjedište obrta je mjesto u kojemu obrtnik ima prebivalište odnosno boravište.“

Iz gore navedenih i citiranih odredi Zakona o obrtu slijedi da obrt obavlja fizička osoba i da kada se potraživanje odnosi na poslovanje ovrhovoditelja s obrtom u takvom postupku, pa i ovršnom ovršenik može biti samo fizička osoba vlasnik obrta.

No, kada je kao u ovom predmetu ovršenik označen tako da je prvo naznačena tvrtka obrta ali uz nju i ime i prezime te adresa fizičke osobe vlasnika obrta time je ovršenik pravilno označen sukladno odredbi čl. 35. OZ-a i to nije prepreka da se ovršni postupak ne može provesti.

To i stoga što je čl. 8. st. 3. OZ-a dostava pismena u ovršnom postupku obrtniku - fizičkoj osobi koja obavlja upisanu djelatnost dostavlja na adresu navedenu u prijedlogu, a kako takva dostava ne uspije na adresu sjedišta upisanog u registar sukladno čl. 8. st. 1. OZ-a.

Slijedom gore navedenog kako su sudovi pogrešno primijenili odredbu čl. 67. st. 2. OZ-a valjalo je reviziju ovrhovoditelja prihvatiti i odlučiti kao u izreci u smislu čl. 400. u svezi s čl. 399. ZPP-a i čl. 19. OZ-a.

U Zagrebu, 23. ožujka 2011.

Predsjednica vijeća:
mr. sc. Jasna Brežanski, v. r.

OVRŠNI POSTUPAK - OBUSTAVA OVRHE

Pogrešna oznaka tvrtke ovršenika - stranačka sposobnost

Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - «Narodne novine», br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 u vezi s čl. 77. Zakona o parničnom postupku - «Narodne novine», br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08).

Kad pogrešna oznaka tvrtke trgovačkog društva kao ovršenika ne dovodi u pitanje identitet ovršenika, kao što je u okolnostima konkretnog slučaja, ne postoji nedostatak stranačke sposobnosti na strani ovršenika zbog koje bi trebalo obustaviti ovrhu.

“Sudovi u postupku koji je prethodio reviziji utvrdili su da ovršenik kako je označen u ovršnom prijedlogu i ovršnoj ispravi nije upisan u sudski registar jer je u registru tvrtka ovršenika upisana bez crtice između dviju riječi “A. T.”, zbog čega su zaključili da postoje procesne pretpostavke za obustavu predmetne ovrhe u smislu čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ).

Međutim, prema pravnom shvaćanju revizijskog suda time što je u ovršnom prijedlogu, kao i u ovršnoj ispravi - presudi poslovni broj P-1050/99-9 od 23. rujna 1999. Trgovačkog suda u R. umjesto naziva tvrtke ovršenika A. T. trgovina d.o.o. R. upisano A. - T. trgovina d.o.o. R. nije dovedeno u pitanje postojanje, odnosno identitet ovršenika kao pravne osobe odnosno stranke u konkretnom postupku.

Naime, u slučaju kad pogrešna oznaka tvrtke trgovačkog društva kao ovršenika ne dovodi u pitanje identitet ovršenika, kao što je to u predmetnom slučaju, takva okolnost ne može opravdati shvaćanje sudova u postupku koji je prethodio reviziji da postoji nedostatak stranačke sposobnosti na strani ovršenika zbog kojeg bi trebalo obustaviti ovrhu.

S obzirom na navedeno, pobijano rješenje doneseno je uz pogrešnu primjenu odredbe čl. 67. st. 2. OZ-a, čime je počinjena bitna povreda odredaba ovršnog postupka u smislu čl. 354. st. 1. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP) pa je na temelju čl. 394. st. 1. ZPP-a u svezi s čl. 19. st. 1. OZ-a nižestupanjska rješenja valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Revt 139/10-2, od 22. IX. 2011.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - RJEŠENJE O OVRSI

Ovrha u inozemstvu - Republika Slovenija

(Čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 u vezi s čl. 16. Zakona o parničnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08).

Hrvatski sud nije nadležan odrediti provođenje ovrhe na mirovini koju ovršenik ostvaruje kod strane pravne osobe u inozemstvu.

“Sud prvog stupnja u obrazloženju pobijane odluke navodi da je ovrhovoditelj prijedlogom koji spominje u izreci predložio donošenje rješenja o ovrsi na mirovini ovršenika, koju ovršenik prima od Zavoda od mirovinsko i invalidsko osiguranje u drugoj Republici - Sloveniji.

Sud zaključuje da je ovrhovoditelj predložio donošenje rješenja kojim bi sud trebao naložiti stranoj pravnoj osobi da provede prisilno izvršenje na mirovini ovršenika koju isti prima u stranoj državi. Pozivajući se na odredbu čl. 2. Ustava Republike Hrvatske (“Narodne novine”, br. 41/01), sud prvog stupnja navodi da se vlast sudbenih tijela u Republici Hrvatskoj ne može protegnuti nad stvarima i pravima koja su izvan teritorija naše države, niti na stvarima i pravima u vlasništvu pravne osobe koja je registrirana u stranoj državi, pa primjenom odredbe čl. 35. st. 3. Ovršnog zakona (dalje:

OZ) donosi pobijanu odluku.

Odredbom čl. 1. OZ-a propisano je da se tim Zakonom uređuje postupak po kojem sudovi i javni bilježnici provode prisilno ostvarenje tražbine na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava, odnosno postupak osiguranja ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, a uređuju se i materijalno pravni odnosi koji se zasnivaju na temelju takvih postupaka.

Ovršni postupak koji provode sudovi i javni bilježnici odnosi se samo na postupak koji se provodi u Republici Hrvatskoj i u odnosu na prava i obveze osoba s prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj, a iznimno i nad imovinom strane pravne osobe ili strane države koja postoji na teritoriju Republike Hrvatske (uz određene pretpostavke - suglasnosti).

Pravilan je zaključak suda prvog stupnja da hrvatski sudovi nemaju jurisdikciju da određuju provođenje ovrhe nalaganjem stranoj pravnoj osobi u stranoj državi da prisilno provede izvršenje na mirovini.

Žalitelj i sam navodi da čak i da je doneseno navedeno rješenje o ovrši, ono se samo po sebi ne bi moglo provesti u Republici Sloveniji. Ovo zbog toga što ovrhovoditelj treba upravo u postupku priznanja i izvršenja strane sudske odluke u Republici Sloveniji ishoditi kako postupak priznanja presude Općinskog suda u S. koja predstavlja ovršnu ispravu, a tako i postupak izvršenja te presude upravo predloženim načinom u Republici Sloveniji.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-3291/10-2, od 31. XI. 2010.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRŠNA ISPRAVA

Zadužnica kao ovršna isprava

(Čl. 183. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Ovjerena preslika zadužnice ne smatra se valjanom ovršnom ispravom na temelju koje bi se mogla tražiti ovrha protiv dužnika na drugim predmetima ovrhe u smislu odredbe čl. 183. st. 7. Ovršnog zakona zato što svojstvo ovršne isprave ima samo izvornik (original) zadužnice.

“Pregledom spisa utvrđeno je da je rješenje o ovrši doneseno na temelju ovjerene preslike (koja je potvrđena po javnom bilježniku Z. Č. iz Z. pod brojem Ov. __/2010. od 18. svibnja 2010.) izjave o zapljeni računa (obična zadužnica). Suprotno stajalištu prvostupanjskog suda da se uz prijedlog za ovrhu zadužnica (kao ovršna isprava) može priložiti u ovjerenom presliku, stajalište je ovoga Suda da u pravnom prometu zadužnica može cirkulirati i pravno djelovati samo kao izvornik i da ona zbog svoje apstraktnosti ne bi mogla biti izdavana u više primjeraka (odredbom čl. 183. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) izričito je propisano da se takva isprava izdaje samo u jednom primjerku) niti bi se njezine preslike (pa makar bile potvrđene po javnom bilježniku) mogle smatrati valjanim ovršnim ispravama na temelju kojih bi se mogla tražiti ovrha protiv dužnika ili jamaca plataca na drugim predmetima ovrhe u smislu odredbe čl. 183. st. 7. OZ-a. Takvo stajalište svoju potvrdu pronalazi i u odredbi čl. 183. st. 6. OZ-a prema kojoj vjerovnik može od banke zahtijevati da mu vrati ispravu iz st. 1. tog članka (običnu zadužnicu) ako njegova tražbina nije u cijelosti namirena, a da će u tom slučaju pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa naznačiti na toj ispravi s kojeg je računa naplaćen koji iznos troškova, kamata i glavnice, a ako je vjerovnik u cijelosti namirio svoju tražbinu prema ispravi iz st. 1. i 2. toga članka, da će pravna osoba koja obavlja poslove platnog prometa o tome obavijestiti dužnika ili jamca platca ili mu je predati na njegov zahtjev. Naime, prijedlog za ovrhu uz koji je priložena ovjerena preslika izjave o zapljeni računa (obične zadužnice) podnesen je sudu dana 17. lipnja 2010. (preporučeno poštom), pa je prvostupanjski sud tek od tog trenutka mogao ocijeniti podobnost i osnovanost prijedloga za ovrhu (kao i isprave na kojoj se prijedlog temelji). Na taj način (u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu) ovjerena preslika isprave (obične zadužnice) koja je priložena uz prijedlog više nije nužno morala sadržavati stvarno stanje sadržaja izvornika isprave, s obzirom da je primjenom odredbe čl. 183. st. 6. OZ-a, u sadržaju (izvornika) isprave moglo doći do pravno relevantnih promjena. Budući da zadužnica nije podnesena u izvorniku, nego u ovjerenoj preslici, iako se takva isprava na temelju izričite odredbe čl. 183. st. 1. OZ-a izdaje u jednom primjerku, prvostupanjski sud je samo na temelju izvornika u mogućnosti ocijeniti podobnost i osnovanost prijedloga za ovrhu.”

Županijski sud u Varaždinu, 11 Gž-1105/10-2, od 19. V. 2011.

OBUSTAVA OVRHE

Pogrešna oznaka tvrtke ovršenika

(Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

U slučaju kada pogrešna oznaka tvrtke trgovačkog društva kao ovršenika ne dovodi u pitanje identitet ovršenika, ta okolnost ne može predstavljati razlog za obustavu ovršnog postupka.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revt 148/10-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vlatke Potočnjak-Radej, predsjednice vijeća, Ivana Mikšića, Jasne Guštek, mr. sc. Jadranka Juga i Gordane Jalšovečki, članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja V. I. C.-T. and L.-T. G.m.b.H., S., A., kojeg zastupa V. R., odvjetnik u Z., protiv ovršenika A. B. & T. d.o.o. R., radi namirenja novčane tražbine, odlučujući o reviziji ovrhovoditelja protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj LX Pž-7946/09-3 od 11. siječnja 2010., kojom je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Rijeci broj Ovr-1377/09-9 od 10. studenog 2009., u sjednici održanoj 15. rujna 2010.,

r i j e š i o j e:

Ukidaju se nižestupanjska rješenja – rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj LX Pž-7946/09-3 od 11. siječnja 2010. i rješenje Trgovačkog suda u Rijeci broj Ovr-1377/09-9 od 10. studenog 2009. i predmet se vraća prvostupanjskom sudu na daljnji postupak.

Obrazloženje

Rješenjem suda drugog stupnja odbijena je kao neosnovana žalba ovrhovoditelja kojim je potvrđeno prvostupanjsko rješenje kojim je obustavljena ovrha određena rješenjem prvostupanjskog suda broj Ovr-1377/09-2 od 6. listopada 2009. i ukinute su sve provedene ovršne radnje.

Protiv tog drugostupanjskog rješenja ovrhovoditelj je podnio reviziju iz čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 96/08 i 123/08 – dalje: ZPP) ističući da odluka u ovom postupku ovisi o sljedećem pravnom pitanju: „– je li inzistiranje na formalizmu, koji je u konkretnom slučaju izražen u kvalifikaciji propusta „–” u nazivu stranke, u skladu s propisom i njegovom svrhom, ili je pak toliko inzistiranje na formalnosti besmisleno, postaje samo sebi svrhom, onemogućava ostvarenje prava, uskraćuje subjektu pravnu zaštitu (jer je zbog trajanja prethodnoga, parničnog postupka, u kojem je sud takav propust u nazivu tolerirao, onemogućeno ponovno utuženje), konačno, protivno svrsi propisa na koju se poziva.“, a to pitanje da je važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana u smislu odredbe čl. 382. st. 2. ZPP.

U reviziji se predlaže da revizija bude prihvaćena i nižestupanjska rješenja da budu preinačena ili ukinuta uz vraćanje predmetna na ponovni postupak.

Odgovor na reviziju nije podnijet.

Revizija je osnovana.

Prema odredbi čl. 382. st. 2. ZPP, koja se odgovarajuće primjenjuje u ovršnom postupku na temelju odredaba čl. 12. i 19. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 – dalje: OZ), u slučajevima u kojima stranke ne mogu podnijeti reviziju iz st. 2. toga članka, reviziju protiv drugostupanjske presude mogu podnijeti ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana.

Ispitujući dopuštenost revizije u smislu odredbe čl. 392. st. 2. ZPP, ovaj sud je ocijenio da je pravno pitanje zbog kojeg je revizija izjavljena važno za osiguranje jedinstvene primjene zakona i ravnopravnosti građana i da su stoga ispunjene pretpostavke za odlučivanje o njezinoj osnovanosti.

Rješenje o obustavi ovršnog postupka donijeto je na temelju čl. 67. st. 2. OZ, a s obzirom na činjenicu da je u prijedlogu za ovrhu i rješenje o ovrši, kojim je taj prijedlog prihvaćen, navedena tvrtka ovršnika kao „A. B. & T. d.o.o. R.“, dok je u sudskom registru upisana tvrtka „A. – B. & T. d.o.o. R.“.

Prema navedenoj odredbi OZ-a, ovrha će se obustaviti ako je postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti.

Obrazlažući postojanje razloga za obustavu predmetne ovrhe na temelju te odredbe drugostupanjski sud ističe da je ovršni postupak strogo formalni postupak u kojem stranke moraju biti točno označene kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi tko je osoba (pravna ili fizička) koju je sud svojom odlukom obvezao na određenu činidbu, da ovršenik označen u rješenju u ovrsi, kao i u ovršnoj ispravi na temelju koje je to rješenje doneseno, nije upisan u sudski registar trgovačkih sudova u Republici Hrvatskoj, pa da kao takav ne postoji, te da zbog toga nepostojeća pravna osoba ne može biti stranka u postupku niti se protiv nje može provesti postupak neovisno o tome što se razlika između ovršenika iz rješenja o ovrsi i pravne osobe upisane u trgovački registar sastoji samo u jednom znaku (–).

Pravno shvaćanje nižestupanjskih sudova da svaka netočna oznaka tvrtke trgovačkog društva kao ovršenika predstavlja razlog za obustavu ovršnog postupka na temelju odredbe čl. 67. st. 2. OZ je neprihvatljivo.

U konkretnom slučaju u oznaci tvrtke ovršenika izostavljena je samo crtica između dvije riječi. Taj znak ne predstavlja bitni sastojak tvrtke trgovačkog društva niti bitnu naznaku kojom se pobliže označava ime društva, pa nije jasno zašto bi se u takvom slučaju ovršenika trebalo smatrati nepostojećom pravnom osobom, a to posebno kada se ima na umu okolnost da je u ovršnoj ispravi (presudi na temelju koje je određena ovrha) naznačena tvrtka ovršenika jednako, kao u rješenju o ovrsi, te da u parnici u kojoj je donijeta ovršna isprava, a niti u ovršnom postupku ovršenik nije osporavao da se ovršna isprava i rješenje o ovrsi odnose upravo na nje. Dakle, identitet ovršenika nije bio niti sporan.

U slučaju kada pogrešna oznaka tvrtke trgovačkog društva kao ovršenika ne dovodi u pitanje identitet ovršenika, kao što je to u predmetnom slučaju, ta okolnost ne može predstavljati razlog za obustavu ovršnog postupka na temelju odredbe čl. 67. st. 2. OZ.

S obzirom na navedeno proizlazi da je pobijano rješenje donijeto uz pogrešnu primjenu spomenute odredbe OZ čime je počinjena bitna povreda odredaba ovršnog postupka, u smislu odredbe čl. 354. st. 1. ZPP, pa je na temelju odredbe čl. 394. st. 1. ZPP, u svezi s odredbom čl. 19. OZ, nižestupanjska rješenja valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na daljnji postupak.

U Zagrebu, 15. rujna 2010.

Predsjednica vijeća:
Vlatka Potočnjak-Radej, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA ODLUKA DONESENA U UPRAVNOM POSTUPKU I OVRŠNA NAGODBA SKLOPLJENA U UPRAVNOM POSTUPKU

Obračun poreza na dodanu vrijednost

(Čl. 21. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08, čl. 128. st. 2. Općeg poreznog zakona - "Narodne novine", br. 147/08 te čl. 236. Zakona o doprinosima - "Narodne novine", br. 84/08, 152/08 i 94/09).

Ovršne isprave u smislu čl. 21. toč. 3. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08) su i obračunske prijave poreza na dodanu vrijednost, obračunske prijave poreza na dobit te izvješće o primicima od nesamostalnog rada, porezu i prirezu na dohodak i doprinosima za obvezno osiguranje.

"U konkretnom slučaju predlagateljica osiguranja tražila je zasnivanje založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja, i to na temelju obračunskih prijava poreza na dodanu vrijednost, obračunskih prijava poreza na dobit, ovršnih rješenja Porezne uprave, Područnog ureda Dubrovnik, Ispostave Dubrovnik, izvješća o primicima od nesamostalnog rada, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja.

Odredbom čl. 258. Ovršnog zakona (dalje: OZ) koji se ima primijeniti s obzirom na čl. 338. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 139/10) propisano je da predlagatelj osiguranja ima pravo tražiti osiguranje svoje tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina predlagatelja osiguranja.

Prema odredbi čl. 21. OZ-a ovršnom ispravom smatra se sudska odluka i ovršna sudska nagodba, ovršna odluka arbitražnog suda, ovršna odluka donesena u upravnom postupku i ovršna nagodba sklopljena u upravnom postupku ako glase na ispunjenje novčane obveze, ako zakonom nije drugačije određeno, ovršna javnobilježnička isprava, nagodba sklopljena u postupku pred

sudom časti pri komorama u Republici Hrvatskoj i druge isprave koje su zakonom određene kao ovršne isprave. Općim poreznim zakonom ("Narodne novine", br. 147/08 - dalje: OPZ), i to odredbom čl. 128. st. 2., propisano je da su ovršne isprave i rješenje o utvrđivanju poreza (toč. 1.), obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja uplate poreza a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza (toč. 2.) i nagodba sklopljena pred poreznim tijelom (toč. 3.).

Nadalje prema odredbi čl. 236. Zakona o doprinosima ("Narodne novine", br. 84/08, 152/08 i 94/09) također je propisano da se izvješće koje je poreznoj upravi dužan podnositi obveznik obračunavanja doprinosa smatra obračunskom prijavom i ovršnom ispravom u smislu odredaba OPZ-a.

Nadležna porezna uprava je u konkretnom slučaju prihvatila sve obračune koje je sačinio protivnik osiguranja, pa se ti obračuni imaju smatrati ovršnom ispravom u smislu čl. 21. st. 6. OZ-a, u vezi s prije navedenim zakonima, posebno odredbe čl. 128. st. 2. OPZ-a."

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-667/10, od 31. III. 2011.

OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA ODLUKA ARBITRAŽNOG SUDA

Pravorijek i zaključak Stalnog izbranog sudišta

(Čl. 21. i 22. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Pravorijek i zaključak Stalnog izbranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori smatra se ovršnom sudskom odlukom.

"Kao što je već uvodno navedeno, rješenje o ovrsi prvostupanjskog suda utemeljeno je na pravorijeku i zaključku Stalnog izbranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori Zagreb broj IS-P-_/98 od 10. studenoga 1998., a koja se u smislu čl. 21. toč. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) smatra ovršnom sudskom odlukom, jer je čl. 22. st. 1. istog Zakona propisano da se sudskom odlukom prema tom Zakonu smatra presuda, rješenje, platni nalog te druga odluka donesena u postupku pred sudom i izbranim sudom. Isto tako, čl. 23. st. 1. toga Zakona propisano je da sudska odluka kojom je naloženo ispunjenje tražbine na neko davanje ili činjenje je ovršna ako je postala pravomoćna i ako je protekao rok za dobrovoljno ispunjenje, a koji teče od dana dostave odluke ovršeniku, ako Zakonom nije drugačije određeno, te je propisano čl. 26. st. 1. OZ-a da je ovršna isprava podobna za ovrhu, ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze. Iz navedenog proizlazi da nema dvojbe da pravorijek navedenog Stalnog izbranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori od 10. studenoga 1998. predstavlja ovršnu ispravu sukladno čl. 21. toč. 1. kao i čl. 22. st. 1. OZ-a, jer ju je Ovršni zakon tada smatrao sudskom odlukom, a koji Zakon je s obzirom na vrijeme donošenja pobijanog rješenja (OZ objavljen u "Narodnim novinama", br. 57/96 i 29/99), bio na snazi u vrijeme donošenja pobijanog rješenja. Zakonom o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 88/05) lista ovršnih isprava iz čl. 21. OZ-a upotpunjena je izričitim uključivanjem ovršne arbitražne odluke u tu listu (čl. 21. toč. 2. OZ-a - "Narodne novine", br. 88/05) pa je time naglašena različitost takvih ovršnih odluka državnih sudova, te je jedina razlika u odnosu na prijašnje razdoblje, dakle, da se takva odluka donesena pred arbitražnim, odnosno izbranim sudom, više ne smatra sudskom odlukom, jer je posebno spomenutim čl. 21. toč. 2. OZ-a propisano da je ista posebna ovršna isprava. To sve s obzirom da je u međuvremenu donesen i Zakon o arbitraži ("Narodne novine", br. 88/01) prema kojem arbitražni sud predstavlja (izbrani) sud koji svoje ovlaštenje za suđenje crpi iz sporazuma stranaka time da pravorijek takvog suda predstavlja odluku o biti spora. Dakle, suprotno isticanju žalbe ovršenika, pravorijek i zaključak Stalnog izbranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori od 10. studenoga 1998. za sud predstavlja valjanu ovršnu ispravu podobnu za ovrhu."

Županijski sud u Varaždinu, 14 Gžx. 56/10-2, od 6. X. 2010.

RJEŠENJE - KOJIM SE PRIJEDLOG ZA OVRHU ODBACUJE

Ovrha na novčanim sredstvima ovršenika na računu banke - potpunost prijedloga

(Čl. 35. st. 3. u svezi čl. 180. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Odredba čl. 180. st. 1. Ovršnog zakona ne propisuje sadržaj prijedloga za ovrhu, nego sadržaj rješenja o ovrsi,

pa stoga ovršni sud nije ovlašten odbaciti kao nepotpun prijedlog u kojem ovrhovoditelj nije naveo da se ovrha neće provoditi na onim novčanim primanjima na računu koji su izuzeti (čl. 148. Ovršnog zakona) od ovrhe i na kojima je ovrha ograničena (čl. 149. Ovršnog zakona).

“Pobijanim rješenjem prvostupanjski sud je odbacio prijedlog za ovrhu na novčanim tražbinama ovršenika po računima kod banaka, uz obrazloženje da ovršni prijedlog u formalnom smislu nije sačinjen sukladno čl. 17. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 67/08 - dalje: ZID OZ/08).

Odredbom čl. 17. st. 1. ZID OZ/08 izmijenjena je odredba čl. 180. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05 - dalje: OZ) i propisano da se prilikom određivanja ovrhe na novčanim tražbinama koje ovršeniku pripadaju po računima kod banaka isključuju primanja i naknade koji su izuzeti od ovrhe (čl. 148. OZ-a) te iznosi koji su ograničeni od ovrhe iz čl. 149. OZ-a. Stoga je jasno da je prvostupanjski sud ovrhovoditelj prijedlog za ovrhu odbacio zato što ne sadrži napomenu o tome da se ovrha neće provoditi na primanjima i naknadama koji su izuzeti od ovrhe odnosno iznosima koji su ograničeni od ovrhe.

Međutim, odredbom čl. 17. st. 1. ZID OZ/08 nije propisan sadržaj prijedloga za ovrhu, nego sadržaj rješenja o ovrsi. Ovrhovoditelju se ne može zabraniti da predlaže ovrhu i na onom dijelu imovine ovršenika koji je izuzet od ovrhe, pa se navedena zakonska odredba ni ne može tumačiti na način da bi njome bio propisan ne samo sadržaj rješenja o ovrsi nego i sadržaj ovršnog prijedloga. Dakle, iako je uputno da ovrhovoditelj već u ovršnom prijedlogu navede da se ovrha neće provoditi na primanjima i naknadama iz čl. 148. OZ-a i iznosima koji su ograničeni od ovrhe iz čl. 149. OZ-a, ne radi se o obveznom sadržaju ovršnog prijedloga, slijedom čega nema ni mjesta odbacivanju ovršnog prijedloga koji ne sadrži ovakav navod, nego to ima biti navedeno u rješenju o ovrsi, makar otiskivanjem štambilja iz čl. 37. st. 3. OZ-a s takvim sadržajem.

Prema tome, osnovano žalitelj ističe da nije bilo mjesta odbacivanju ovršnog prijedloga, ukazujući pritom na bitnu povredu odredaba postupka iz čl. 354. st. 1. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08 - dalje: ZPP) u vezi s odredbom čl. 35. st. 3. i čl. 19. st. 1. OZ-a. Zbog toga je na temelju odredbe čl. 380. točke 3. ZPP-a u vezi s čl. 19. st. 1. OZ-a ovrhovoditeljevu žalbu valjalo uvažiti, pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-328/11-2, od 3. II. 2011.

PROVEDBA OVRHE - STVARNA NADLEŽNOST

Ovlaštenja suda provedbe

(Čl. 39. st. 5. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Nakon što je Trgovački sud donio rješenje o ovrsi te spis radi provedbe ovrhe prosljedio Općinskom sudu, isti je kao sud provedbe ovrhe ovlašten odlučiti o svim pitanjima koja se tiču provedbe ovršnog postupka, kao i o svim pitanjima o kojima bi inače odlučivao sud nadležan za donošenje rješenja o ovrsi.

Gž-1138/10-2.

R J E Š E N J E

Županijski sud u Osijeku, po sucu Hedvigi Reisz, kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja D. d.o.o. S. M., zastupan po J. Č., odv. iz V., protiv ovršenika M.-M. d.o.o. iz Đ., radi ovrhe, rješavajući žalbu ovrhovoditelja protiv rješenja Općinskog suda u Đakovu od 22. veljače 2010. g. broj Ovr-1108/05-16., dana 1. travnja 2010. g.

r i j e š i o j e

Odbija se žalba ovrhovoditelja kao neosnovana, te se potvrđuje pobijano prvostupanjsko rješenje.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem obustavljena je provedba ovrhe na pokretninama ovršenika, te su ukinute sve provedene ovršne radnje.

Protiv tog rješenja žali se ovrhovoditelj zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Žalba nije osnovana.

Žalitelj ne osporava utvrđenje suda pobijanim rješenjem, da ni prilikom promjenjene ovrhe, pljenidbom pokretnina ovršenika, kod istog nisu nađene stvari koje mogu biti predmet ovrhe, zbog čega je prvostupanjski sud pravilno postupio u smislu čl. 136. st. 3. Ovršnog zakona, te obustavio ovrhu. Žalbeni pak navod da obustavu ovrhe nije mogao učiniti sud kojem je spis proslijeđen radi provedbe ovrhe, već samo sud koji je odlučio o ovrsi, nije osnovan.

Nakon što je Trgovački sud donio rješenje o ovrsi, te spis radi provedbe ovrhe proslijedio Općinskom sudu, isti je kao sud provedbe ovrhe ovlašten odlučiti o svim pitanjima koja se tiču provedbe ovršnog postupka, kao i o svim pitanjima o kojima bi inače odlučivao sud nadležan za donošenje rješenja o ovrsi, a to u smislu čl. 39. st. 5. Ovršnog zakona (Narodne novine 57/96, 88/05, 67/08).

U smislu gore izloženog riješeno je temeljem odredbe čl. 380. t. 2. ZPP, u vezi sa čl. 19. Ovršnog zakona.

U Osijeku, 1. travnja 2010. g.

SUDAC
Hedviga Reisz, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - RJEŠENJE KOJIM SE PRIJEDLOG ZA OVRHU ODBACUJE

Kada nije naznačena adresa ovršenika, ali je naznačena adresa poslodavca

(Čl. 35. st. 1. i 3. i čl. 217. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 349. Obiteljskog zakona - "Narodne novine", br. 116/03, 17/04, 136/04 i 107/07).

Kad u prijedlogu za ovrhu radi ostvarenja uzdržavanja iz plaće nije navedena adresa ovršenika, ali je naznačena adresa poslodavca, po prijedlogu se moglo postupiti, pa nema mjesta odbacivanju prijedloga.

“Naime, prvostupanjski sud nalazi da prijedlog za ovrhu ne sadrži podatke o prebivalištu odnosno boravištu ovršenika, tj. adresi, zbog čega i nije podoban za postupanje, pa je pozvavši se na odredbe čl. 35. st. 1. i 3. Ovršnog zakona, i donio pobijano rješenje.

Tome se protivi žalba te tvrdi da je u ovršnom postupku dovoljno označiti adresu poslodavca na kojoj je ovršenik zaposlen da bi se valjano postupalo po prijedlogu za ovrhu, tim više što je u postupku iz kojeg je proistekla ovršna isprava bilo razvidno da ovršenik nema stalnu adresu.

U pravu je žalba kada tvrdi da je bilo dovoljno u ovršnom prijedlogu naznačiti poslodavca ovršenika.

Ovo iz razloga što je čl. 349. Obiteljskog zakona kojim je propisana opća mjesna nadležnost određeno da može biti nadležan, među inim, i sud koji je opće mjesno nadležan za poslodavca koji isplaćuje plaću, dok je čl. 141. st. 3. supsidijarnog Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08 - dalje: ZPP) propisano da se dostava pismena može obaviti i na radnom mjestu, dok je čl. 148. supsidijarnog ZPP-a propisano da ukoliko stranka ne može saznati adresu, sud će nastojati od nadležnog tijela ili na drugi način dobiti potrebne podatke, što sve ukazuje na to da prvostupanjski sud nije mogao odbaciti ovršni prijedlog, jer se po istom može postupiti.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1590/10, od 21. X. 2010.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIJEDLOG ZA OVRHU - POVLAČENJE PRIJEDLOGA

Disponiranje ovršnim prijedlogom nakon povlačenja - troškovi postupka

(Čl. 36. i 54. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Nakon donošenja rješenja kojim se stavlja izvan snage rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, postupak se nastavlja kao u povodu prigovora protiv platnog naloga pa u tom slučaju ovrhovoditelj više ne može raspolagati ovršnim prijedlogom u skladu s čl. 36. Ovršnog zakona.

“Podneskom od 14. travnja 2008. ovrhovoditelj povlači ovršni prijedlog, a prvostupanjski sud na ročištu održanom

9. lipnja 2009. godine, sukladno odredbi čl. 193. st. 2. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08), utvrđuje suglasnost tužene na povlačenje i donosi odluku kojom se utvrđuje da je tužba povučena te nalaže tužitelju da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka.

Odgovarajući na žalbene navode tužitelja, prije svega valja podsjetiti na odredbu čl. 54. Ovršnog zakona (dalje: OZ), prema kojoj, s obzirom na složeni sadržaj izreke rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, svaki ovršenik može prigovorom pobijati dio kojim mu je naloženo namirenje tražbine ili dio kojim je određena ovrha radi namirenja tražbine koje je namirenje naloženo, ili pak rješenje u cijelosti, pobijajući oba dijela izreke. Kada se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti, bilo izričito, bilo na temelju presumpcije ili samo u dijelu u kojem je ovršeniku naloženo namirenje tražbine, svaki nadležni sud dužan je staviti izvan snage rješenje o ovrsi u onom dijelu u kojem je određena ovrha i ukinuti sve provedene radnje, pa nakon toga postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

Pravni lijek protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave jest prigovor protiv tog rješenja, kako je to već prethodno navedeno, no pođe li se od pretpostavke da je u ovrsi na temelju vjerodostojne isprave sadržan postupak za izdavanje platnog naloga kao i postupak za ovrhu tražbine zbog kojih se taj platni nalog ističe, nedvojbeno se prema stajalištu ovog Suda u postupku povodom prigovora protiv platnog naloga treba smatrati da su nakon rješenja prvostupajnskog suda od 17. siječnja 2008. godine kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi, ukinute provedene ovršne radnje te određen nastavak postupka kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, bez obzira na to je li nastupila pravomoćnost tog rješenja, ne može prihvatiti disponiranje ovršnim prijedlogom od strane ovrhovoditelja. To tim više jer je do njega od strane ovrhovoditelja, tj. tužitelja došlo nakon što je primio to rješenje i nakon što je pročitao sadržaj prigovora ovršenice.

Analizirajući tijek prvostupajnskog postupka, prema stajalištu ovog Suda nema dvojbe da se nakon donošenja rješenja kojim se stavlja izvan snage rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave ne može prihvatiti ovrhovoditeljevo raspolaganje ovršnim prijedlogom sukladno čl. 36. OZ-a kako to tužitelj sugerira, niti tužitelj može izbjeći svoju obvezu da protivnoj strani nadoknadi troškove koji su bili potrebni radi vođenja parnice.”

Županijski sud u Rijeci, Gž-4729/09-2, od 18. X. 2010.

PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE - ŽALBA - OVRŠENIKOVA

Zastara ovršne tražbine - razlog za žalbu

(Čl. 46. st. 1. toč. 11. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Ovršni sud nije ovlašten po službenoj dužnosti ni odbaciti ni odbiti prijedlog za ovrhu zbog nastupa zastare tražbine o kojoj je odlučeno ovršnom ispravom, budući da se radi o materijalno pravnom prigovoru, koji je moguće uvažiti samo ako bude iznesen kao žalbeni razlog u žalbi ovršenika protiv rješenja o ovrsi.

“Prvostupajnski sud odbacuje prijedlog za privremenu pljenidbu iz razloga što je sudska odluka na temelju koje je prijedlog i podnesen donesena 3. studenoga 1997. godine, a postala je pravomoćna i ovršna 29. prosinca 1997. godine, pa budući da je od pravomoćnosti sudske odluke proteklo više od 10 godina, utvrđuje da je nastupila zastara potraživanja na temelju čl. 379. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (“Narodne novine”, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01) a koji rok je prekluzivan i na koji sud pazi po službenoj dužnosti. Ovakvo stajalište prvostupajnskog suda je pogrešno. Prije svega ne radi se o prekluzivnom roku, a na zastaru sud ne pazi po službenoj dužnosti, nego po prigovoru stranaka. Osim toga, u ovršnom predmetu zbog zastare se može podnijeti žalba protiv rješenja o ovrsi u skladu s čl. 46. st. 1. toč. 11. Ovršnog zakona (dalje: OZ), a na koji žalbeni razlog se također ne pazi po službenoj dužnosti.

S obzirom na to, valjalo je uvažiti žalbu ovrhovoditelja, ukinuti prvostupajnsko pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupajnskom sudu na ponovni postupak sukladno čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08) u vezi s čl. 19. st. 1. OZ-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1032/10-2, od 9. VIII. 2010.

OVRŠNA ISPRAVA - DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA

Platni listić radi naplate naknade za prijevoz

(Čl. 21. toč. 6. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 te čl. 91. st. 1. i 3. Zakona o radu - “Narodne novine”, br. 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04,

137/04-pročišćeni tekst i 68/05).

Platni listić radi naplate naknade za prijevoz nije ovršna isprava za razliku od obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine.

“Prvostupanjskim rješenjem određena je ovrha na temelju platnih listića za rujan i listopad 2009., radi naplate naknade za prijevoz, kao na temelju ovršne isprave, na temelju čl. 91. st. 3. Zakona o radu (“Narodne novine”, br. 137/04-pročišćeni tekst, dalje: ZR). Pravodobnom žalbom ovo rješenje pobija ovršenik.

Žalba je osnovana.

Pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava, na temelju odredbe čl. 46. st. 5. Ovršnog zakona (dalje: OZ), ovaj Sud nalazi da je prijedlog za ovrhu valjalo odbaciti.

Naime, prema odredbi čl. 91. st. 3. u vezi sa st. 2. istog članka ZR-a, samo obračuni plaće, naknade plaće i otpremnine su ovršne isprave, pa dakle platni listić za putni trošak to nije, te se na temelju njega nije moglo donijeti rješenje o ovrshi na temelju ovršne isprave.

Budući da prijedlog za ovrhu ne sadrži sve ono što treba sadržavati prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave u smislu odredbe čl. 35. st. 2. OZ-a, jer ne sadrži zahtjev sudu da ovršeniku naloži da namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima, to je prijedlog valjalo odbaciti na temelju odredbe čl. 35. st. 3. OZ-a.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1227/10, od 22. VII. 2010.

OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA JAVNOBILJEŽNIČKA ODLUKA I OVRŠNA JAVNOBILJEŽNIČKA ISPRAVA

Sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretnini solemniziran kod javnog bilježnika

(Čl. 21. toč. 4. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 te čl. 54. Zakona o javnom bilježništvu - “Narodne novine”, br. 78/93, 29/94, 162/98, 16/07 i 75/09).

Sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretnini radi osiguranja novčane tražbine potvrđen (solemniziran) po javnom bilježniku, unatoč tome što takav način osiguranja nije propisan Ovršnim zakonom, predstavlja ovršnu ispravu na temelju koje je moguće tražiti ovrhu ako udovoljava svim uvjetima propisanim čl. 54. Zakona o javnom bilježništvu, odnosno ako je njime utvrđena određena novčana tražbina radi čijeg osiguranja je sklopljen, i ako sadrži izričitu izjavu založnog dužnika kojom dopušta da se na temelju njega, a radi prisilnog ostvarenja osigurane tražbine, zatraži ovrha na založenoj nekretnini.

“Imajući u vidu odredbe zaključenog Sporazuma o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založenog prava na nekretninama založnog dužnika (dalje: Sporazum) te uzimajući u obzir i činjenicu da iz potvrde javnog bilježnika od 25. listopada 2002. godine proizlazi da su stranke Sporazuma podnijele isti javnom bilježniku na potvrdu, ovaj Sud ocjenjuje da Sporazum predstavlja javnobilježnički akt, budući da se radi o ispravi koju su stranke potvrdile (solemnizirale) kod javnog bilježnika i ta potvrđena isprava ima u smislu čl. 59. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu (dalje: ZJB) snagu javnobilježničkog akta. Taj Sporazum udovoljava svim zahtjevima iz odredbe čl. 54. ZJB-a i stoga predstavlja ovršnu ispravu u smislu čl. 21. st. 1. toč. 4. Ovršnog zakona (dalje: OZ) budući da sadrži određenu obvezu na činidbu i izričitu izjavu založnog dužnika da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe nakon dospelje obveze neposredno provesti prisilno izvršenje, a osim toga, na temelju tog javnobilježničkog akta upisano je i založno pravo u zemljišnim knjigama u smislu čl. 54. st. 2. ZJB-a.

S obzirom na navedeno, a budući da je na Sporazumu stavljena i potvrda o njegovoj ovršnosti u smislu čl. 54. st. 7. ZJB-a, prema odredbama čl. 54. i 59. istog Zakona Sporazum predstavlja ovršnu ispravu na temelju koje se može neposredno provesti ovrha. Iz navedenih je razloga prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo odbijajući prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja i obrazlažući pobijano rješenje time da je odredbom čl. 269. st. 1. OZ-a vidljivo da je zakonodavac izostavio mogućnost da stranke sporazumom zasnuju založno pravo na nekretnini protivnika osiguranja, jer bez obzira na tu zakonsku odredbu, odredbama čl. 54. i 59. ZJB-a određeno je što mora sadržavati javnobilježnički akt da bi bio ovršna isprava.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-782/10-2, od 28. VI. 2010.

PRIJEDLOG ZA OVRHU*Nastavak ovršnog postupka nakon smrti ovrhovoditelja**(Čl. 5. Zakona o nasljeđivanju - "Narodne novine", br. 48/03, 163/03 i 35/05).*

Ako je pok. ovrhovoditelj kao odvjetnik umro tijekom trajanja ovršnog postupka, onda ovršni postupak protiv ovršenice može nastaviti nasljednik ovrhovoditelja, a ne preuzimatelj odvjetničkog ureda za slučaj smrti odvjetnika.

“Ovršenica navodi da potraživanje pok. ovrhovoditelja koje je predmet ovrhe proizlazi iz ranijeg odnosa ovršnih stranaka - pok. ovrhovoditelja kao odvjetnika i ovršenice kao stranke, pa s obzirom na institut preuzimatelja odvjetničkog ureda za slučaj smrti odvjetnika, ovršenica smatra da ovršni postupak protiv nje može nastaviti samo preuzimatelj odvjetničkog ureda pok. B. B., a ne njegov nasljednik.

Procesno-pravna uloga ovršnih stranaka u ovršnim postupcima nije determinirana vrstom obvezno-pravnog odnosa iz kojeg potječe neka tražbina čije se prisilno ostvarenje pokretanjem ovršnog postupka predlaže ostvariti, nego upravo ulogama vjerovnika-dužnika određene tražbine i posljedično tome inicijativom u pokretanju ovršnog postupka.

Prema odredbi čl. 5. Zakona o nasljeđivanju (dalje: ZN) nasljednik je sveopći pravni sljednik ostavitelja, čijom smrću njegova ostavina prelazi na nasljednika, čime postaje njegovo nasljedstvo. Preuzimatelj odvjetničkog ureda, u skladu s odredbom čl. 52. st. 1. i 2. Statuta Hrvatske odvjetničke komore ("Narodne novine", br. 74/09), jest odvjetnik postavljen po Izvršnom odboru Hrvatske odvjetničke komore koji u skladu s odredbom čl. 53. navedenog Statuta radi u svoje ime i za svoj račun, a sve radnje koje obavi u zastupanju preuzete stranke obračunava neposredno sa strankom u svoju korist. Prethodno navedeno u potpunosti anulira značaj žalbenih navoda ovršenice u odnosu na pravilnost i zakonitost pobijanog dijela prvostupanjskog rješenja s obzirom da postupak u slučaju smrti stranke koja je fizička osoba, mogu jedino preuzeti njezini nasljednici u smislu odredbe čl. 215. st. 1. Zakona o parničnom postupku.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1083/09-3, od 3. XI. 2009.

PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA*Oglašavanje suda mjesno nenadležnim**(Čl. 54. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).*

Kad nakon ukidanja rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave postupak treba nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, a sud koji je do tada postupao nije za to mjesno nadležan, on će se oglasiti mjesno nenadležnim neovisno o tome što po odredbama Zakona o parničnom postupku u takvom slučaju to ne bi smio učiniti. Odredbe Ovršnog zakona imaju kao poseban zakon prednost u odnosu na Zakon o parničnom postupku kao opći zakon.

Broj: Gr1 337/07-2

REPUBLIKA HRVATSKA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Z A G R E B

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu dr. sc. Ivanu Kaladiću, u pravnoj stvari ovrhovoditelja K. W. S. osiguranje d.d. R., koga zastupa punomoćnik Z. V., odvjetnik u R., protiv ovršenika H. Š. iz D., radi isplate, odlučujući o sukobu mjesne nadležnosti između Općinskog suda u Rijeci koji se oglasio nenadležnim rješenjem posl. br. Ovrv 770/06 od 18. prosinca 2006. i Općinskog suda u Zaprešiću koji je taj sukob izazvao dopisom posl. br. P 455/07-2 od 13. kolovoza 2007., 27. rujna 2007.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Zaprešiću.

Obrazloženje

Rješenjem o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave javnog bilježnika D. P. u R. posl. br. Ovrv 252/2006 od 3. kolovoza 2006. naloženo je ovršeniku (sada tuženiku) da plati ovrhovoditelju (sada tužitelju) 1.100,00 kn sa zateznim kamatama, te je određena ovrha 173 plaće ovršenika.

Povodom prigovora ovršenika protiv rješenja o ovrsci javni bilježnik je spis proslijedio Općinskom sudu u Rijeci

Općinski sud u Rijeci je rješenjem posl. br. Ovrv 770/06-7 od 18. prosinca 2006. stavio izvan snage rješenje o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave u dijelu u kojem je određena ovrha i ukinuo provedene radnje, te je riješio da će se postupak nastaviti kao u prigovoru protiv platnog naloga i da će se predmet ustupiti Općinskom sudu u Zaprešiću kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Općinski sud u Zaprešiću je spis dostavio ovom sudu da riješi sukob nadležnosti jer smatra da je na temelju odredbe čl. 20. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03 – dalje u tekstu ZPP) sud po službenoj dužnosti može proglasiti mjesno nenadležnim samo kad postoji isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda, - da se prema čl. 453. st. 1. ZPP sud može po službenoj dužnosti oglasiti mjesno nenadležnim najkasnije do izdavanja platnog naloga, - da je st. 2. istog članka određeno da tuženik može istaći prigovor stvarne i mjesne nenadležnosti samo u prigovoru protiv platnog naloga, - da u ovom slučaju za spor između stranaka nije propisana isključiva mjesna nadležnost suda, a da tuženik u prigovoru protiv rješenja o ovrsci nije istaknuo prigovor mjesne nenadležnosti Općinskog suda u Rijeci.

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Zaprešiću.

Nakon što je rješenje o ovrsci stavljeno izvan snage u dijelu u kojem je određena ovrha, postupak se dalje nastavlja kao parnični postupak.

U smislu odredbe čl. 54. st. 2. OZ sud u povodu prigovora stavlja izvan snage rješenje o ovrsci u dijelu kojim je određena ovrha i ukida provedene radnje, a postupak se nastavlja kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, a ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu.

Dio ove zakonske odredbe „dostavit će predmet nadležnom sudu“ podrazumijeva da će se sud oglasiti nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja dostaviti predmet nadležnom sudu. Ovršni zakon kao posebni zakon (*lex specialis*) ima prednost u primjeni u odnosu na ZPP a se u ovom slučaju sud iznimno može oglasiti mjesno nenadležnim unatoč odredbi iz čl. 20. st. 1. ZPP. Nakon prigovora i stavljanja izvan snage rješenja o ovrsci u dijelu u kojem je određena ovrha okončava se jedan sudski postupak (ovršni), a počinje drugi sudski postupak (parnični), pa je logično da se predmet dostavi onom sudu koji je nadležan za postupanje u tom parničnom postupku.

Za suđenje je općemjesno nadležan sud na čijem području tuženik ima prebivalište (čl. 47. st. 1. ZPP). Ocjenjivanje nadležnosti obavlja se na temelju navoda u tužbi i na temelju činjenica koje su sudu poznate (čl. 15. st. 2. ZPP). U konkretnom slučaju u tužbi (prijedlogu za ovrhu) označeno je kao prebivalište tuženika (ovršenika) mjesto D. koje se nalazi na području nadležnosti Općinskog suda u Zaprešiću, pa je taj sud stvarno i mjesno nadležan za postupanje u ovom predmetu.

Zbog tih razloga odlučeno je kao u izreci temeljem čl. 23. st. 2. i 3. ZPP u vezi s čl. 19. st. 1. OZ.

U Zagrebu, 27. rujna 2007.

Sudac:

dr. sc. Ivan Kaladić, v.r.

Broj: Gr1 308/07-2

REPUBLIKA HRVATSKA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Z A G R E B

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Ivanu Mikšiću, u pravnoj stvari tužitelja Hrvatska radiotelevizija, Javna ustanova, Zagreb, zastupanog po odvjetnicima Odvjetničkog društva H., R. & P., protiv tuženika Đ. M. iz K., zastupanog po V. J., odvjetnici iz B., radi isplate, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Zagrebu, koji se proglasio mjesno nenadležnim rješenjem br. L-P 11895/06-6 od 8. svibnja 2007. i Općinskog suda u Bjelovaru koji je taj sukob izazvao dopisom br. P 1474/07-9 od 26. srpnja 2007., 27. rujna 2007.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu mjesno je nadležan Općinski sud u Bjelovaru.

Obrazloženje

Rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave javne bilježnice I. H.-Ž. iz Z., br. Ovrv 6653/06 od 6. veljače 2006., naloženo je ovršeniku (sada tuženiku) namiriti tražbinu ovrhovoditelja (sada tužitelja) u iznosu od 126,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama te je određena ovrha na cjelokupnoj imovini ovršenika.

Protiv tog rješenja ovršenik je podnio pravodoban prigovor kojim se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti i predlaže da rješenje o ovrsi sud stavi izvan snage u cijelosti i postupak nastavi kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, s tim da se spis prosljedi Općinskom sudu u Bjelovaru kao stvarno i mjesno nadležnom sudu, sukladno odredbi čl. 54. st. 8. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 – dalje: OZ).

Povodom tog prigovora javni bilježnik je prosljedio spis Općinskom sudu u Zagrebu koji je rješenjem br. XXI Ovrv 2842/06-2 od 11. svibnja 2006. rješenje o ovrsi stavio izvan snage u dijelu u kojem je određena ovrha i ukinuo provedene radnje te odredio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, a nakon pravomoćnosti tog rješenja, na ročištu od 8. svibnja 2007., proglasio se mjesno nenadležnim te nakon pravomoćnosti rješenja predmet ustupio Općinskom sudu u Bjelovaru kao nadležnom sudu.

Osporavajući postojanje svoje nadležnosti Općinski sud u Bjelovaru dostavio je predmet ovome sudu radi rješavanja nastalog sukoba nadležnosti na temelju odredbe čl. 23. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 – dalje: ZPP) u svezi odredbe čl. 19. st. 1. OZ.

Općinski sud u Bjelovaru pogrešno smatra da ovršenik nije pravodobno istakao prigovor mjesne nenadležnosti, jer da se je u prigovoru protiv rješenja o ovrsi „prvenstveno upustio u raspravljanje o osnovanosti rješenja o ovrsi navodeći razloge zbog kojih smatra da ovrhovoditeljeva tražbina prema njemu ne postoji, a tek na kraju svog prigovora protiv rješenja o ovrsi, u posljednjem odlomku prigovora, ističe prigovor mjesne nenadležnosti Općinskog suda u Zagrebu“, a da se prema odredbi čl. 20. st. 1. ZPP sud može u povodu prigovora tuženika proglasiti mjesno nenadležnim ako je prigovor podnesen najkasnije na pripremnom ročištu ili, ako ono nije održano, do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari na prvom ročištu za glavnu raspravu.

Podnošenje prigovora protiv rješenja o ovrsi, odnosno protiv platnog naloga, nema značenje upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari, jer se o glavnoj stvari raspravlja na pripremnom ročištu ili na glavnoj raspravi određenoj u povodu prigovora protiv platnog naloga, a ne u prigovoru (čl. 451. ZPP).

Proizlazi dakle da je u konkretnom slučaju tuženik pravodobno istakao prigovor mjesne nenadležnosti u prigovoru protiv rješenja o ovrsi, pa budući da je za postupanje u ovom postupku mjesno nadležan Općinski sud u Bjelovaru kao sud opće mjesne nadležnosti, Općinski sud u Zagrebu je mogao ustupiti predmet Općinskom sudu u Bjelovaru.

To je mogao učiniti i u slučaju da ovršenik nije istakao prigovor mjesne nenadležnosti, dakle po službenoj dužnosti.

Naime, Općinski sud u Zagrebu je na temelju odredbe čl. 252. st. 1. u svezi s odredbom čl. 252. st. 3. OZ, bio nadležan u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi donijeti odluku iz čl. 54. st. 2. OZ. U smislu te odredbe sud u povodu prigovora stavlja izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukida provedene radnje te postupak nastavlja kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, a ako za to nije mjesno nadležan predmet će dostaviti nadležnom sudu.

Nakon prigovora i stavljanja izvan snage rješenja o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha završava se ovršni postupak, a nakon toga počinje parnični postupak, pa je logično da se predmet dostavlja sudu koji je nadležan za postupanje u tom parničnom postupku (čl. 47. st. 1. ZPP).

Ovršni zakon kao posebni zakon ima prednost u primjeni u odnosu na ZPP, pa u ovom slučaju niti ne dolazi do primjene odredbe čl. 20. st. 2. ZPP na temelju koje se sud može proglasiti po službenoj dužnosti mjesno nenadležnim samo ako postoji isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda.

Slijedom izloženog na temelju odredbe čl. 23. st. 2. i 3. ZPP u svezi s odredbom čl. 19. st. 1. OZ, riješeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 27. rujna 2007.

Sudac:

Ivan Mikšić, v.r.

PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ PRIJEDLOGA

Prijedlog za ovrhu na plaći ovršenika

(Čl. 35. st. 1. i 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Ne može se smatrati da prijedlog za ovrhu ne sadrži sve što je potrebno da bi se ovrha mogla provesti, i to samo zbog toga što se ovrhovoditelj, pri predlaganju ovrhe na plaći ovršenika, u prijedlogu za ovrhu nije koristio zakonskom formulacijom o ograničenju ovrhe iz čl. 149. Ovršnog zakona navođenjem onog dijela plaće koji je od ovrhe izuzet, nego je prijedlog sačinio navođenjem onog dijela plaće koji nije izuzet i na kojem je ovrhu moguće provesti.

“Pogrešno je utvrđenje prvostupanijskog suda da prijedlog za ovrhu nema sadržaj propisan čl. 35. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), jer nije sastavljen u skladu s čl. 15. st. 1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama OZ-a (“Narodne novine”, br. 67/08), a kojim je izmijenjen i dopunjen čl. 149. OZ-a. To iz razloga što čl. 15. Zakona o izmjenama i dopunama OZ-a, a kojim je izmijenjen čl. 149. OZ-a, nije zakonska odredba koja propisuje podatke potrebne za provedbu ovrhe koje prijedlog za ovrhu mora sadržavati, nego ograničenje ovrhe ako se ovrha provodi na plaći ovršenika, dakle iznos koji je izuzet od ovrhe.

Stoga, ako je ovrha predložena na plaći ovršenika, u prijedlogu za ovrhu ne mora biti naveden iznos plaće koji je izuzet od ovrhe, nego je ovrhovoditelj ovlašten zahtijevati ovrhu na dijelu plaće koji nije izuzet od ovrhe, a u skladu s zakonskom odredbom koja propisuje ograničenje ovrhe.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2126/08-2, od 20. I. 2009.

OVRŠNA ISPRAVA - DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA

Porezi - doprinosi za obvezna osiguranja - primici od nesamostalnog rada

(Čl. 21. st. 6. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Obračunska prijava poreza na dodanu vrijednost i obračunska prijava - Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaće i mirovine), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezno osiguranje su ovršne isprave na osnovi odredbe iz čl. 21. st. 6. Ovršnog zakona u vezi s odredbom čl. 128. st. 2. Općeg poreznog zakona i odredbom čl. 236. Zakona o doprinosima.

“Prema odredbi čl. 258. Ovršnog zakona (dalje: OZ) na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina predlagatelj osiguranja je ovlašten tražiti osiguranje te tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja.

S ispravnog materijalnopravnog stajališta sud je pristupio razrješenju ovog spora.

Rješenja Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda D. su ovršne isprave u smislu odredbe čl. 21. st. 3. OZ-a, dok su obračunske prijave poreza na dodanu vrijednost i obračunska prijava - Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini) porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja ovršne isprave na osnovi odredbe čl. 21. st. 6. OZ-a u vezi s odredbom čl. 128. st. 2. Općeg poreznog zakona (“Narodne novine”, br. 147/08)

i odredbom čl. 236. Zakona o doprinosima ("Narodne novine", br. 84/08 i 152/08).

Prvostupanjski sud je pravilno odredio zasnivanje založnog prava na nekretninama protivnika osiguranja, jer su tražbine utvrđene ovršnim ispravama, a iz podnesenih isprava proizlazi da su nekretnine na kojima se traži zasnivanje založnog prava vlasništvo protivnika osiguranja."

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1745/09, od 4. II. 2010.

DOVRŠETAK OVRHE

Dostava rješenja o ovrsi dužnikovu poslodavcu

(Čl. 68. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Dostavom pravomoćnog rješenja o ovrsi ovršenikovu poslodavcu ovrha nije dovršena.

"Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog ovrhovoditelja radi pozivanja nasljednice ovršenice za preuzimanje postupka jer da je ovrha završena dostavom pravomoćnog rješenja o ovrsi ovršenikovu poslodavcu.

Pravodobnom žalbom ovo rješenje pobija ovrhovoditelj s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na daljnji postupak.

Žalba je osnovana.

Nepravilan je zaključak prvostupanjskog suda da je ovrha završena dostavom pravomoćnog rješenja o ovrsi ovršenikovu poslodavcu jer takvo što nije propisano Ovršnim zakonom, a argumentum ad contrario upravo suprotno proizlazi iz odredbe čl. 177. Ovršnog zakona kojom je propisano da ovrhovoditelj može tražiti od poslodavca isplatu svih obroka što ih je propustio obustaviti i isplatiti sve do završetka ovršnog postupka. Kada bi ovršni postupak završavao već dostavom pravomoćnog rješenja o ovrsi poslodavcu, tada ne bi bilo niti prilike da poslodavac propusti obustaviti i isplatiti obroke, a niti vremena da ovrhovoditelj zatraži isplatu tih obroka od samog poslodavca."

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-1778/09, od 4. I. 2010.

PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ PRIJEDLOGA

Odluka stranog suda - kamate

(Čl. 35. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Kad se predlaže ovrha radi naplate novčane tražbine na temelju odluke stranog suda iako je u odluci navedeno sa "zakonskim zateznim kamatama", ovrhovoditelj u prijedlogu mora navesti visinu zakonske zatezne kamate za koju je mjerodavno pravo države čiji je sud donio odluku.

"Prvostupanjskim rješenjem prihvaćen je prijedlog za ovrhu radi prisilnog ostvarenja ovrhovoditeljeve novčane tražbine prema ovršeniku na računu kod FINA-e, Poslovne jedinice K., u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 1.698.866,60 SIT sa zakonskim zateznim kamatama tekućim na pojedine obroke (navedene u prijedlogu za ovrhu) od dospijeća svakog pojedinog obroka (kako je navedeno u prijedlogu za ovrhu) do isplate, troškova parničnog postupka u protuvrijednosti od 114.775,39 SIT sa zakonskim zateznim kamatama od 3. listopada 1998. do isplate, te troškova ovršnog postupka koje je prvostupanjski sud odredio u iznosu od 15.455,40 kuna.

Prvostupanjsko rješenje sud je izdao otiskivanjem štambiljem na prijedlogu za ovrhu (čl. 37. st. 3. Ovršnog zakona - dalje: OZ).

Protiv navedenog rješenja pravodobnu žalbu izjavio je ovršenik.

Žalba je djelomično osnovana.

Ostvaren je žalbeni razlog bitne povrede procesnog prava na koju ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti u dijelu pobijanog rješenja kojim je ovrha određena i radi naplate sporedne tražbine-zakonskih zateznih kamata. U prijedlogu za ovrhu ovrhovoditelj nije naveo visinu zatezne kamate, što je bio dužan prema odredbi čl. 35. OZ-a.

S obzirom da je za visinu zakonske zatezne kamate mjerodavno pravo Republike Slovenije, da bi se ovrha mogla provesti, takvo rješenje o ovrsi treba sadržavati i visinu zatezne kamate."

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-951/09, od 7. I. 2009.

OVRŠNA ISPRAVA - PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE ZA OVRHU

Podobnost sudske odluke za ovrhu

(Čl. 26. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave je sudska odluka, ali nije ovršna isprava podobna za određivanje ovrhe, jer ne sadrži kondemnaciju, odnosno nalog ovršeniku na neko davanje ili činjenje, odnosno trpljenje ili propuštanje.

"Ispitujući rješenje o ovrsi suda prvog stupnja u granicama razloga navedenih u žalbi, a pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava u smislu odredbe čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08 -dalje: ZPP) u vezi s čl. 19. Ovršnog zakona (dalje: OZ), ovaj Sud drugog stupnja nalazi da je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo, i to odredbu čl. 26. st. 1. OZ-a, kada je prihvatio prijedlog ovrhovoditelja da odredi ovrhu na temelju rješenja o ovrsi Općinskog suda u I. G., broj Ovr-675/03 od 20. lipnja 2003. godine, jer to rješenje nije podobno za ovrhu.

Prema odredbama čl. 21. toč. 1. OZ-a, ovršna isprava je i sudska odluka, a sudska odluka je i rješenje o ovrsi, ali samo rješenje o ovrsi koje sadrži kondemnaciju, odnosno ako je tim rješenjem ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, kao što je to rješenje o ovrsi doneseno na temelju vjerodostojne isprave (čl. 54. st. 4. OZ-a).

Budući da rješenje o ovrsi na temelju kojega je određena ovrha nije ovršna isprava za određenu ovrhu, valjalo je na temelju odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP-a u vezi s čl. 46. st. 1. toč. 1. OZ-a, žalbu ovršenice uvažiti, preinačiti pobijano rješenje o ovrsi i odbiti prijedlog za ovrhu."

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2239/08-2, od 30. I. 2009.

OVRŠNA ISPRAVA - DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA

Isplatne liste poslodavca

(Čl. 21. i 28. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05, te čl. 83.a Zakona o radu - "Narodne novine", br. 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 137/04-pročišćeni tekst i 68/05).

Isplatne liste poslodavca glede isplate plaće, naknade plaće i otpremnine radniku su ovršne isprave.

"Odredbom čl. 21. toč. 4. Ovršnog zakona propisana je mogućnost da se drugim zakonima odredi da je neka isprava ovršna isprava. Tako je zakonodavac čl. 83.a st. 3. Zakona o radu odredio da su isplatne liste poslodavca glede isplate plaće, naknade plaće i otpremnine radniku, ovršne isprave.

U konkretnom slučaju, podnositeljica je kao nasljednica svoga oca, pokrenula ovršni postupak na temelju ovršne isprave, isplatnih lista za naknadu plaće za razdoblje od prosinca 2000. do siječnja 2002. godine, te je stoga prvostupanjski sud pravilno odredio ovrhu na žiro-računu ovršenika, poslodavca pok. oca podnositeljice.

Drugostupanjski je sud, zanemarujući odredbu čl. 83.a st. 3. Zakona o radu, preinačio prvostupanjsko rješenje o ovrsi, te se stoga osporeno drugostupanjsko rješenje može smatrati arbitrarnim i svojevolumnim te donesenim bez odgovarajućeg uporišta u zakonima Republike Hrvatske.

Stoga je u konkretnom slučaju povrijeđeno ustavno pravo jednakosti svih pred zakonom, koje jamči odredba čl. 14. st. 2. Ustava jer drugostupanjsko rješenje nije utemeljeno na mjerodavnom materijalnom pravu.

Ujedno je došlo i do povrede prava na pravično suđenje, koje je zajamčeno čl. 29. st. 1. Ustava jer je postupak za podnositeljicu, sagledan kao cjelina, bio nepravičan.

Naime, podnositeljica je pokrenula ovršni postupak pouzdajući se u navedene zakonske odredbe, na koje se i pozvala u svom prijedlogu, te je imala opravdano očekivanje da će doći do ovrhe i da će ona naplatiti tražbinu koju je naslijedila od svog pok. oca. Budući da je drugostupanjski sud, bez valjanog obrazloženja i bez primjene mjerodavnog prava, odbacio njezin zahtjev, njezina opravdana očekivanja su bez valjanih razloga ostala neispunjena."

Ustavni sud Republike Hrvatske, U-III-1254/07, od 20. V. 2009.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Kad rješenje o ovrsci nema nalog za isplatu

(Čl. 37. st. 2. i čl. 54. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Kad je povodom prigovora ovršenika ovršni sud stavio izvan snage rješenje o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave u dijelu u kojem je određena ovrha, a rješenje o ovrsci nije imalo nalog za isplatu, parnični sud treba pozvati tužitelja na temelju čl. 109. Zakona o parničnom postupku da nadopuni tužbu u smislu čl. 186. toga Zakona.

"Prvostupanjski sud kao ovršni sud nekritički je na pečat prihvatio prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave te je donio rješenje o ovrsci koje nije bilo u skladu s čl. 37. Ovršnog zakona (dalje: OZ) jer je nedostajao nalog ovršeniku da namiri tražbinu (čl. 37. st. 2. toč. 1. OZ-a).

Rješenjem je samo dopuštena ovrha tražbine navedene u vjerodostojnoj ispravi.

Kad je ovršni sud povodom prigovora ovršenika donio rješenje od 16. siječnja 2006. godine, kojim je stavio izvan snage rješenje o ovrsci u dijelu kojem je određena ovrha, stavio je cijelo rješenje izvan snage, a postupak se nastavio kao po tužbi koja nije sadržavala određen zahtjev.

U takvoj pravnoj situaciji prije bilo kakvog raspravljanja trebalo je na temelju čl. 109. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 i 123/08) pozvati tužitelja pod prijetnjom odbacivanja tužbe da nadopuni tužbu u smislu odredbe čl. 186. st. 1. Zakona o parničnom postupku."

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1861/06, od 12. III. 2009.

OVRŠNI POSTUPAK - PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - NADLEŽNOST - STVARNA

Utjecaj otvaranja stečajnog postupka

(Čl. 33.a Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/98, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Otvaranje stečajnog postupka nad ovršenikom nema utjecaja na stvarnu nadležnost suda u ovršnom postupku.

"Općinski sud u ovom predmetu se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem poslovni od 27. kolovoza 2007. Nakon pravomoćnosti tog rješenja, predmet je ustupio Trgovačkom sudu kao stvarno nadležnom sudu.

Trgovački sud smatra da je stvarno nadležan Općinski sud, pa dopisom od 28. rujna 2007. dostavlja predmet Vrhovnom sudu Republike Hrvatske kao sudu nadležnom za rješenje tog sukoba nadležnosti.

Općinski sud oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje u ovom predmetu, jer da je nad ovršenikom otvoren stečajni postupak pa da u takvom slučaju trgovački sudovi sude sporove u kojima je stranka osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak, bez obzira na svojstvo druge stranke i vrijeme pokretanja spora. Taj sud se pritom poziva na čl. 34.b toč. 5. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP).

Trgovački sud ne prihvaća to pravno stajalište jer smatra da otvaranje stečaja ne dovodi do atrakcije nadležnosti u ovršnom, već samo u parničnom postupku. Taj sud se također poziva na čl. 34.b toč. 5. ZPP-a u vezi s čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Smatra da je za postupanje u ovom predmetu stvarno nadležan Općinski sud i predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske donese odluku o tom sukobu nadležnosti.

Za postupanje u ovom predmetu stvarno je nadležan Općinski sud.

Postupak u ovom ovršnom prijedlogu pokrenut je pred Općinskim sudom prijedlogom od 6. veljače 2007.

Ovdje je riječ, dakle, o ovršnom postupku.

Kad je riječ o ovršnom postupku, tada se stvarna nadležnost sudova prosuđuje prema čl. 33.a OZ-a kao posebnom propisu (lex specialis). Prema st. 1. tog članka OZ-a općinski sudovi su stvarno nadležni određivati ovrhu, osim ako rješavanje tih predmeta nije izriječno povjereno drugom sudu, tijelu ili osobi. Prema st. 2. istog članka OZ-a trgovački sudovi su stvarno nadležni:

1. određivati ovrhu na temelju odluka donesenih i nagodba sklopljenih u postupku u kojem su oni sudili u prvom stupnju,
2. određivati ovrhu na temelju domaćih i stranih arbitražnih pravorijeka donesenih u sporovima iz njihove stvarne nadležnosti u parničnom postupku,
3. određivati ovrhu iz čl. 252.h st. 2. OZ-a u sporovima iz njihove stvarne nadležnosti u parničnom postupku,
4. određivati ovrhu na temelju zadužnica i bjanko zadužnica radi naplate tražbina u odnosima između trgovaca.

Citirani stavci 1. i 2. čl. 33.a OZ-a ne upućuju, dakle, da bi u slučaju stečaja za određivanje i provođenje ovršnog postupka bio stvarno nadležan trgovački sud kao stečajni sud.

U situaciji kada je riječ o ovršnom postupku, općinski sud kao ovršni sud ne može se osnovano pozivati na primjenu čl. 34.b toč. 5. ZPP-a (primjenom čl. 19. st. 1. OZ-a), jer se primjenjuje čl. 33.a OZ-a kao posebni propis. Zato je u pravu Trgovački sud kada tvrdi da otvaranje stečaja ne dovodi do atrakcije nadležnosti u ovršnom, već samo u parničnom postupku.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gr1 402/07-2, od 6. XII. 2007.

PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA - PRIGOVOR OVRŠENIKA - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Rok za utvrđenje ništavosti pravnog posla

(Čl. 48.a Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Prekluzivni rok u kojem ovršenik može tužbom zahtijevati da se ovrha proglasi nedopuštenom ne odnosi se na deklaratornu tužbu radi utvrđenja ništavosti određenog pravnog posla. Ni okolnost da je privatna isprava o pravnom poslu potvrđena (solemnizirana) od strane javnog bilježnika te da ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta, ne isključuje vođenje parničnog postupka radi utvrđenja ništavosti tog pravnog posla.

Broj: Rev 530/07-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Ivica Crnića, kao predsjednika vijeća, Damira Mratovića, Ljubice Munić, mr. sc. Lucije Čimić i Željka Glušića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N. S. iz G., kojeg zastupa punomoćnik Z. D., odvjetnik u Zajedničkom odvjetničkom uredu D. & D. & K.-K. i K. u O., protiv tuženika O. c. d.o.o. Č., kojeg zastupa punomoćnik V. P., odvjetnik u R., radi utvrđenja ništavosti ugovora, odlučujući o reviziji tuženika protiv presude Županijskog suda u Vukovaru poslovni broj GŽ-1141/06-3 od 18. kolovoza 2006., kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Županji poslovni broj P-829/03-30 od 22. prosinca 2005., u sjednici vijeća održanoj 26. rujna 2007.,

p r e s u d i o j e:

Revizija tuženika odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom kojom je prihvaćen tužbeni zahtjev utvrđena je ništavost Ugovora o najmu broj ... sklopljenog 27. ožujka 1998. između tužitelja kao najmoprimca i tuženika kao najmodavca.

Ujedno je naloženo tuženiku naknaditi tužitelju parnične troškove u iznosu 47.165,75 kn.

Presudom suda drugog stupnja žalba tuženika je odbijena i potvrđena je prvostupanjska presuda.

Protiv drugostupanjske presude, uključujući odluku o troškovima, reviziju je podnio tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se tu presudu, kao i presudu suda prvog stupnja ukine i odbaci tužbu, odnosno podredno preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev.

U odgovoru na reviziju tužitelj predlaže da se reviziju odbije.

Revizija nije osnovana.

U revizijskom stadiju postupka sporno je postojanje procesnih pretpostavki za dopuštenost suđenja, a podredno i materijalno-pravnih pretpostavki za prihvaćanje predmetnog deklaratornog tužbenog zahtjeva na utvrđenje ništavosti ugovora o

najmu građevinskog stroja zbog prividnosti, a imajući na umu da je ugovor sklopljen u obliku ovršne javnobilježničke isprave. Revizijski sud ispitao je pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziju (čl. 392. a. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03. i 88/05. – dalje: ZPP).

Tuženik je u reviziji iznio prigovore koji se odnose na bitnu povredu odredaba parničnog postupka. Tako navodi da su povrijeđena pravila o granicama pravomoćnosti jer da je tužitelj već prije izgubio drugu parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom. U toj parnici da je bila riječ o opugnacijskoj tužbi radi poboynosti predmetnog ugovora o najmu, zbog mane u volji na strani tužitelja kao ovršenika, pa da su prihvaćanjem tužbenog zahtjeva bitno povrijeđene ne samo odredbe parničnog postupka već i odredbe ovršnog postupka o prekluziji nove parnice.

Tuženik, također, smatra da su zahtjevi u svakom slučaju (inkompatibilni). To zato, jer da sudovi nisu imali na umu pravila o teretu dokazivanja, što je imalo za posljedicu postojanje relativno bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 221. st. 3., čl. 221. a. i čl. 230. ZPP u vezi sa čl. 354. st. 1. ZPP, jer su prilikom ocjene dokaza prednost dali iskazima svjedoka u odnosu na činjenice čije postojanje proizlaze iz javnobilježničke isprave.

Izloženi prigovori nisu osnovani.

Predmetna parnica ne vodi se po opugnacijskoj ili opozicijskoj tužbi radi proglašenja ovrhe nedopuštenom povodom upućivanja ovršenika na parnicu, već je riječ o općoj deklaratornoj tužbi radi utvrđenja ništavosti određenog pravnog posla (ugovora o najmu).

Zato nije osnovan prigovor o prekluziji, odnosno nedopuštenosti ove parnice u okviru odredaba Ovršnog zakona (odredbe čl. 48. a. st. 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj 57/96., 29/99. i 173/03. – dalje: OZ).

Time što je u ovom slučaju privatna isprava potvrđena (solemnizirana) od strane javnog bilježnika te ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta nije isključeno vođenje parničnog postupka radi utvrđenja ništavosti tog pravnog posla.

Ne postoje ni procesne smetnje za vođenje ove parnice ni u smislu odredbe čl. 333. ZPP. Činjenica da je u prijašnjoj parnici pravomoćno odbijen tužiteljev zahtjev radi proglašenja ovrhe nedopuštenom te radi poništenja ugovora o najmu zbog mane u volji, nije zapreka da tužitelj pokrene predmetnu parnicu protiv istog tuženika radi utvrđenja ništavosti tog pravnog posla. Između tih parnica nema objektivnog identiteta predmeta spora, niti su tužbeni zahtjevi (inkompatibilni).

Također nije povrijeđeno ni pravilo o teretu dokazivanja, jer je u smislu odredbe čl. 230. st. 3. ZPP dopušteno je u parnici dokazivati da su u javnoj ispravi neistinito utvrđene činjenice.

Konačno, ocjena dokaza izvedena od strane prvostupanjskog suda koju je drugostupanjski sud prihvatio, suglasna je odredbi čl. 8. ZPP. Zato nisu učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje se kako izričito a tako i sadržajno poziva tuženik.

Na utvrđeno činjenično stanje sudovi su pravilno primijenili materijalno pravo (odredbu čl. 66. Zakona o obveznim odnosima - «Narodne novine», broj 53/91., 73/91., 3/94., 7/96., 112/99. i 88/01.) kada su prihvatili tužbeni zahtjev na utvrđenje ništavosti ugovora o najmu zbog prividnosti, jer su utvrdili postojanje takvog nesklada između volje i očitovanja ugovornih strana zbog kojeg one nisu željele sklopanje ugovora o najmu.

Ako su stranke tim poslom željele prikriti neki drugi posao (npr. predugovor o prodaji), to nije od odlučnog značaja, jer je tužbeni zahtjev ograničen na utvrđenje ništavosti ugovora o najmu, zaključenog u obliku javnobilježničke ovršne isprave.

Na osnovu svega izloženog nisu ostvareni revizijski razlozi. Valjano je odlučeno i o naknadi troškova postupka. Zato je na temelju odredbe čl. 393. ZPP valjalo reviziju tuženika odbiti kao neosnovanu i odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 26. rujna 2007.

Predsjednik vijeća:
Ivica Crnić, v. r.

OVRŠNA ISPRAVA

Prešutno obnavljanje ugovora o zakupu

(Čl. 21. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08 te čl. 546. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 35/05).

Iako se prema čl. 546. Zakona o obveznim odnosima ugovor o zakupu sklopljen na određeno vrijeme smatra prešutno obnovljenim na neodređeno vrijeme ako zakupac nastavi koristiti stvar, a zakupodavac se tome ne protivi, takav prešutno obnovljeni ugovor nema svojstvo ovršne isprave.

“Ovrhovoditelj u ovom postupku ostvaruje novčanu tražbinu koja se odnosi na zakup za poslovni prostor, i to za mjesec veljaču, ožujak i travanj 2008. godine. U prijedlogu za ovrhu ovrhovoditelj tvrdi da tražbina potječe iz zakupnog odnosa, odnosno iz stjecanja bez osnove.

Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 31. kolovoza 2004. godine, koji predstavlja ovršnu ispravu u ovom predmetu, sklopljen je na određeno vrijeme, i to za razdoblje od 1. rujna 2004. godine do 1. rujna 2007. godine (čl. 3. Ugovora), a zakupnina po tom Ugovoru iznosi 942,00 EUR plativo u kunama po srednjem tečaju NBH na dan isplate, s time da svakom zakupodavcu pripada polovina tog iznosa. Ugovorne strane suglasile su se da se na temelju ugovora može neposredno provesti ovrha radi ostvarenja dužnih činidbi (čl. 8. Ugovora). Iz navedenog slijedi zaključak da je ovrhovoditelj ovlašten ostvariti novčanu tražbinu koja se odnosi na plaćanje zakupnine u ovršnom postupku. Budući da je Ugovor o zakupu od 31. kolovoza 2004. godine prestao postojati 1. rujna 2007. godine, a ovrhovoditeljeva tražbina se odnosi na razdoblje nakon zaključenja ugovora (zakupnina za veljaču, ožujak i travanj 2008. godine), to se ne može osnovano tražiti ovrha navedenih tražbina na temelju Ugovora o zakupu od 31. kolovoza 2004. godine, jer obveza ovršenika u rješenju u ovrshi mora biti identična s obvezom ovršenika iz ovršne isprave, a u konkretnom slučaju nije predviđena obveza plaćanja zakupnine za mjesec veljaču, ožujak i travanj 2008. godine, niti je predviđena obveza plaćanja navedenih iznosa na ime stjecanja bez osnove.

Istina, ugovor o zakupu sklopljen na određeno vrijeme smatra se prešutno obnovljenim na neodređeno vrijeme, ako zakupac nastavi koristiti stvar, a zakupodavac se tome ne protivi (čl. 596. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01, čl. 546. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 35/05). Međutim, sve i da je došlo do prešutnog obnavljanja Ugovora među strankama, a predlagatelj to i ne tvrdi, takav prešutno obnovljeni ugovor, dakle usmeni ugovor, ne može predstavljati ovršnu ispravu za realizaciju tražbina utanačenih tim ugovorom. Prihvativši prijedlog za ovrhu, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo, pa je stoga rješenje o ovrshi u smislu odredbe čl. 380. toč. 3. supsidijarnog Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 88/05) valjalo preinačiti i odbiti ovrhovoditeljev prijedlog za ovrhu kao neosnovan.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1567/08, od 25. IX. 2008.

PROVEDBA OVRHE - MJESNA NADLEŽNOST

Ovršno javnobilježničko rješenje kojim je ovrha određena na drugom predmetu

(Čl. 33.b Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 te čl. 20. st. 2. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03).

Za provedbu ovrhe na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrshi na temelju vjerodostojne isprave izdanog od strane javnog bilježnika kojim je ovrha određena na drugom predmetu, a ne na tražbini po računu kod banke ili na stalnom novčanom primanju, mjesno je nadležan sud koji bi bio mjesno nadležan za provedbu ovrhe da je ovrha na tom predmetu određena od strane suda na temelju ovršne isprave.

“Odredbom članka 33.b Ovršnog zakona propisana je isključivost mjesne nadležnosti određene Ovršnim zakonom. Sud od kojeg je zatražena provedba sudske ovrhe s osnove čl. 252.h st. 1. tog Zakona na svoju mjesnu nadležnost pazi po službenoj dužnosti (čl. 20. st. 2. Zakona o parničnom postupku u svezi s čl. 19. st. 1. i čl. 33.b Ovršnog zakona), a u slučaju u kojem nije mjesno nadležan provesti ovrhu, proglasit će se mjesno nenadležnim i nakon pravomoćnosti tog rješenja ustupiti predmet mjesno nadležnom sudu za provedbu ovrhe.”

Pravno shvaćanje sa sjednice sudaca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj: 7 Su-35/08, od 19. VI. 2008.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ PRIJEDLOGA

Metoda obračuna zatezne kamate

(Čl. 35. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Prijedlog za ovrhu na temelju ovršne isprave radi naplate novčane tražbine sa zakonskom zateznom kamatom ne mora sadržavati i podatak o metodi po kojoj će se izvršiti obračun zatezne kamate, jer je metoda obračuna zatezne kamate regulirana zakonom i nije zakonom propisan sadržaj prijedloga za ovrhu.

"Neosnovana je i žalbena tvrdnja da je prijedlog za ovrhu manjkav, tj. neodređen glede sporedne tražbine, jer u njemu nije određeno po kojoj metodi će se izvršiti obračun zatezne kamate. Prijedlog za ovrhu, kako glede glavne tražbine, tako i glede sporedne tražbine sačinjen je potpuno u skladu sa ovršnom ispravom, i sadrži sve potrebno za prisilno ostvarenje tih tražbina. Točna je konstatacija ovršenice da sa aspekta dužnika novčane obveze nije jednako obračunava li se zatezna kamata komforom ili jednostavnom metodom, no navođenje metode po kojoj će se izvršiti obračun ovršnom ispravom dosuđene kamate nije nužni sadržaj prijedloga za ovrhu u skladu s odredbom čl. 35. Ovršnog zakona. Pitanje metode i načina obračuna zatezne kamate na glavnu tražbinu regulirano je Zakonom o kamatama ("Narodne novine", br. 94/04), ranije Zakonom o zateznim kamatama ("Narodne novine", br. 28/96) i Uredbama o visini stope zatezne kamate koje su donesene na temelju navedenog Zakona, i na temelju tih propisa, primjena jedne odnosno druge metode obračuna, uvjetovana je duljinom razdoblja za koje se kamata obračunava."

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-600/07-2, od 10. V. 2007.

OVRHA - OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA - UVJETNA I UZAJAMNA OBVEZA

Prigovor ovršenika, uvjetna obveza

(Čl. 30. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Bez prigovora ovršenika ovršni sud nije ovlašten ocjenjivati izjavu ovrhovoditelja o nastupanju uvjeta koji je određen ovršnom ispravom, niti ovršni prijedlog odbaciti kao nedopušten.

"Uz obrazloženje

- da ovršnu ispravu u ovom predmetu predstavlja nagodba sklopljena između stranaka kod Općinskog suda u V. dana 8. studenoga 2001.;
- da je u nagodbi dospelost obveze ovršenice na isplatu iznosa od 6.054 DEM vezana na prodaju stana u V. (oznaka poblize navedenih u razlozima rješenja);
- da je ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu naveo da je uvjet nastupio, jer da je ovršenica dana 3. travnja 2003. prodala stan;
- da iz zemljišnoknjižnog izvotka, koji je ovrhovoditelj priložio uz prijedlog, proizlazi da je ovršenica prenijela pravo vlasništva na opisanom stanu u korist S. banke d.d. O., koji prijenos je izvršen radi osiguranja, zaključuje da uvjet iz nagodbe nije nastupio jer ovršenica stan nije prodala, te ovršni prijedlog kao nedopušten odbacuje.

Prema odredbi čl. 30. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) ako je obveza ovršenika utvrđena u ovršnoj ispravi uvjetovana prethodnim ili istovremenim ispunjenjem neke obveze ovrhovoditelja ili nastupanjem nekog uvjeta, sud će, na prijedlog ovrhovoditelja, odrediti ovrhu ako on izjavi da je svoju obvezu ispunio, odnosno da je osigurao njezino ispunjenje ili da je uvjet nastupio. Dakle, za dopuštenost prijedloga za ovrhu u takvoj situaciji dovoljna je izjava ovrhovoditelja o nastupanju uvjeta, te sud po službenoj dužnosti nije ovlašten ispitivati istinitost takve tvrdnje. Činjenicu nastupanja uvjeta iz ovršne isprave sud ispituje tek povodom prigovora ovršenika iz čl. 30. st. 2. OZ-a.

Stoga je sud prvog stupnja pogrešno primijenio odredbu čl. 30. st. 1. OZ-a, kada je bez prigovora ovršenice, uz postojanje izjave ovrhovoditelja o nastupanju uvjeta, ovršni prijedlog kao nedopušten odbacio."

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-1898/07, od 25. IX. 2007.

OVRŠNA ISPRAVA - DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA

Bjanko zadužnica

(Čl. 183. i 183.a Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Zadužnica je ovršna, a ne vjerodostojna isprava.

“Ovrhovoditelj je uz ovršni prijedlog, kojeg je predao sudu preko pošte preporučeno dana 12. veljače 2008. godine, a kojim je zatražio da sud odredi predloženu ovrhu na temelju ovršne isprave - zadužnice do 50.000,00 kuna od 3. studenoga 2004. godine - priložio izvornik zadužnice koju je izdao ovršenik kao bjanko zadužnicu 3. studenoga 2004. godine i na kojoj je potpis ovršenika ovjeren pred javnim bilježnikom.

Prema odredbi čl. 183. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje: OZ), dužnik može ispravom na kojoj je javno ovjeren njegov potpis dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenog vjerovnika zapljene svi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, izravno isplaćuje vjerovniku. Takva isprava izdaje se u jednom primjerku i ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrshi kojim se zapljenuju tražbine po računu i prenosi na ovrhovoditelja radi naplate.

Tako isto propisano je i odredbom članka 183.a OZ-a, koja ima na umu bjanko zadužnicu.

Upisom određenih iznosa u bjanko zadužnice iste gube svojstvo bjanko zadužnica, trenutkom njihove predaje na banku zadužnice po samom zakonu dobivaju učinak pravomoćnog rješenja o ovrshi, kojom se plijeni tražbina na računima i prenosi na ovrhovoditelja.

Bjanko zadužnica i zadužnica, kako to proizlazi iz odredaba čl. 183. i 183.a OZ-a izdaje se u jednom primjerku i ima učinak pravomoćnog rješenja o ovrshi dostavom banci, a ima i svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamaca plateca na drugim predmetima ovrhe.

Budući da je prvostupanjski sud smatrajući zadužnicu vjerodostojnom, a ne ovršnom ispravom, pogrešno ocijenio da bi za postupanje po prijedlogu za ovrhu bio nadležan javni bilježnik, a ne sud, to je žalbu valjalo uvažiti, pa je odlučeno kao u izreci ovog drugostupanjskog rješenja na temelju odredbe čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03 i 88/05), a u vezi s odredbom čl. 19. st. 1. OZ-a.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-984/08, od 31. VII. 2008.

PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSHI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Stavljanje rješenja izvan snage

(Čl. 54. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Kad sud kojem je podnesen prigovor protiv rješenja o ovrshi stavi izvan snage to rješenje u dijelu kojim je određena ovrha i ukine provedene radnje, postupak će nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga. Ako on za to nije nadležan, oglasit će se nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja dostavit će predmet nadležnom sudu.

Broj: Gr1 212/07-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Petru Milasu, u pravnoj stvari ovrhovoditelja: Đački dom P. iz P., zastupan po punomoćniku D. Š. iz P., protiv tuženika I. R. iz B., radi naplate novčane tražbine, odlučujući o sukobu nadležnosti između Općinskog suda u Požegi i Općinskog suda u Slavonskom Brodu, 1. lipnja 2007.,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Slavonskom Brodu.

Obrazloženje

Odlučujući o prigovoru ovršenika izjavljenog protiv rješenja o ovrshi javnog bilježnika A. B. iz P. br. Ovr 1156/06 od 19. prosinca 2006., Općinski sud u Požegi rješenjem br. Ovr 61/07 od 19. ožujka 2007. stavio je izvan snage navedeno rješenje o ovrshi i ukinuo sve provedene radnje, s tim da će se postupak nastaviti, kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, kod Općinskog suda u Slavonskom Brodu, te je spis, nakon pravomoćnosti tog rješenja dostavljen Općinskom sudu u Slavonskom Brodu, kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Općinski sud u Slavonskom Brodu nije prihvatio nadležnost, a spis je dostavio Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da

odluči o sukobu nadležnosti.

Prema stajalištu Općinskog suda u Požegi, s obzirom da iz podataka u spisu proizlazi da ovršenik (tuženik) ima prebivalište u Slavonskom Brodu, za postupanje u ovom predmetu u smislu odredbe čl. 54. u svezi sa čl. 52. e. Ovršnog zakona te čl. 20. st. 1. ZPP u svezi sa čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona, stvarno i mjesno je nadležan Općinski sud u Slavonskom Brodu.

Prema stajalištu Općinskog suda u Slavonskom Brodu, Općinski sud u Požegi nije se u konkretnom predmetu mogao oglasiti mjesno nenadležnim jer je sukladno odredbi čl. 252. j. st. 1. i čl. 252. d. st. 2., čl. 252. e. st. 2. i 3., te odredba čl. 252. g. st. 5., čl. 252. h. st. 1., čl. 252. i. st. 5. Ovršnog zakona mjesno je nadležan sud na području na kojem ima sjedište javni bilježnik koji je donio rješenje o ovrshi, a to je u ovom slučaju, Općinski sud u Požegi.

Za postupanje u ovom predmetu mjesno je nadležan Općinski sud u Slavonskom Brodu.

Javni bilježnik A. B. iz P. na prijedlog ovrhovoditelja Đački dom P., temeljem vjerodostojne isprave, donio je rješenje o ovrshi kojim je naloženo ovršeniku I. R. da ovrhovoditelju u roku od 8 dana isplati svotu od 9.000,00 kn sa zakonskim zatezanim kamatama, više iznos od 1.303,20 kn na ime troška postupka, a radi namirenja tražbine određena je ovrha zapljenom, procjenom, oduzimanjem i prodajom pokretnina koji se zateknu u posjedu ovršenika I. R. iz B..

Općinski sud u Požegi, kako je već navedeno, odlučujući o prigovoru ovršenika, stavio je izvan snage rješenje o ovrshi javnog bilježnika, ukinuo provedene radnje, te spis dostavio Općinskom sudu u Slavonskom Brodu, da nastavi s postupkom kao o prigovoru protiv platnog naloga.

Prema ocjeni Vrhovnog suda pravilnim se pokazuje pravno stajalište Općinskog suda u Požegi da je prema mjerodavnoj odredbi čl. 54. st. 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96, 29/99, 173/03, 151/84 i 88/05 – dalje: OZ) za postupanje u konkretnom predmetu mjesno nadležan Općinski sud u Slavonskom Brodu.

U ovom slučaju javni bilježnik sa sjedištem u P., donio je rješenje o ovrshi, koji je, nakon što je ovršenik izjavio prigovor protiv rješenja o ovrshi, spis ustupio Općinskom sudu u Požegi, sukladno odredbi st. 3. čl. 252. e. OZ-a.

Kada je rješenje o ovrshi donio javni bilježnik, protiv kojeg je ovršenik izjavio prigovor, nadležnost sudova propisana je odredbama čl. 252. a. – 252. j. OZ-a.

Prema odredbi čl. 252. e. st. 3. OZ-a, javni bilježnik kojem je podnesen pravodoban i dopušten prigovor protiv rješenja kojeg je izdao proslijedit će spis radi provedbe postupka u povodu prigovora nadležnom sudu (čl. 252. j.) koji će u povodu takvog prigovora donijeti odluke iz čl. 53. i 54. ovog Zakona.

Prema odredbi st. 2. čl. 54. OZ-a, ako se rješenje o ovrshi pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, sud kojemu je prigovor podnesen, stavit će izvan snage rješenje o ovrshi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinut će provedene radnje, a postupak će nastaviti u povodu prigovora protiv platnog naloga, a ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu.

Citirani dio zakonske odredbe „ako za to nije mjesno nadležan, dostavit će predmet nadležnom sudu“, prema shvaćanju Vrhovnog suda podrazumijeva da će se sud oglasiti nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja predmet dostaviti nadležnom sudu. S obzirom da citirana odredbama OZ-a u navedenom dijelu ima značaj *lex specialis* u odnosu na odredbe ZPP to se u ovom slučaju sud mogao oglasiti mjesno nenadležnim unatoč odredbi čl. 20. st. 1. ZPP.

Kada je sud prihvatio kao osnovan prigovor ovršenika i stavio izvan snage rješenje o ovrshi u dijelu u kojem je određena ovrha time je okončan ovršni postupak, a započeo teći parnični postupak, pa je razumljivo da se predmet dostavi onom sudu koji je nadležan za postupak u tom (parničnom) postupku.

Prema odredbi čl. 47. st. 1. ZPP za suđenje je općemjesno nadležan sud na čijem području tuženik ima prebivalište.

S obzirom da ovršenik (tuženik) ima prebivalište na području Općinskog suda u Slavonskom Brodu, to je iz izloženih razloga riješeno kao u izreci (čl. 23. st. 1. i 3. ZPP).

U Zagrebu, 1. lipnja 2007.

Sudac:
Petar Milas, v. r.

OVRŠNI POSTUPAK - VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Potvrda o primitku novčanih iznosa izdana od odvjetnika - bitni sastojci

(Toč. 148. Kodeksa odvjetničke etike - "Narodne novine", br. 64/07, čl. 42. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost - "Narodne novine", br. 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04 i 135/05 te čl. 28. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Datirana potvrda izdana po odvjetniku, kojom se samo potvrđuje primitak novčanih iznosa naznačenih u potvrdi, ne predstavlja vjerodostojnu ispravu, budući da ne sadrži bitne sastojke koje mora sadržavati račun.

“Očito je između stranaka sporno odnosi li se potvrda o primitku novčanih iznosa, koju je izdao tuženik 9. svibnja 2003., na trošak sastava te žalbe, ili na neki drugi trošak koji je tužitelj tuženiku bio dužan namiriti (s naslova zastupanja u predmetu prvostupanskog suda br. K. ___/04 (ranije K. ___/00). Evidentno je, što u obrazloženju prvostupanske presude konstatira i prvostupanski sud, da navedena potvrda ne predstavlja vjerodostojan dokaz, odnosno da ne predstavlja vjerodostojnu ispravu u odnosu na naplatu bilo kojeg konkretnog troška (nagrade) za zastupanje tužitelja po tuženiku. Treba istaknuti da se u predmetnoj potvrdi navodi da se njome potvrđuje primitak od strane potpisnika (nesporno je da se radi o potpisu tuženika) iznosa od 1.000,00 EUR, 100,00 EUR, 300,00 kn i 1.000,00 kn, što je sve datirano s 9. svibnja 2003. (i ništa više). Prema navedenom sadržaju, navedena potvrda ni u kojem slučaju ne predstavlja valjani račun, koji je tuženik trebao izdati tužitelju u smislu odredbi toč. 148. Kodeksa odvjetničke etike, te čl. 42. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, s time da treba konstatirati da tom potvrdom nije određeno na izvršenje koje usluge se potvrda odnosi, ni kolika je vrijednost izvršene usluge, ni o kojem odnosu (između kojih stranaka obveznog odnosa) se radi, ni kada je ta usluga izvršena, a što sve mora sadržavati račun, kao vjerodostojna ispravu u smislu odredbe čl. 28. st. 2. Ovršnog zakona. Dakle, radi se o pisanoj ispravi kojoj nedostaju bitni elementi određenja njenog sadržaja, odnosno da bi ta ispravu predstavljala dokaz o ispunjenju određenog obveznopravnog odnosa. Nadalje, izjave stranaka dane tijekom postupka ne predstavljaju nikakve dokaze. Prema tome, navedena potvrda tuženika, na koju se, kao ispravu, u dokaz svojih navoda poziva tužitelj u tužbi, ne predstavlja dostatan dokaz niti za prihvaćanje tužbenih navoda, a još manje za osnovano protivljenje tužbi, odnosno tužbenom zahtjevu. U prvostupanskoj odluci nedostaju razlozi vezani uz interpretaciju sadržaja provedenih dokaza (njihova ocjena) zbog kojih je prvostupanski sud odbio tužbeni zahtjev. Pritom treba navesti da u odnosu na svrhu primitka naprijed navedenih iznosa potvrda tuženika ne predstavlja vjerodostojan dokaz (s time da takva naplata očito nije usklađena s Odvjetničkom tarifom, koja određuje naplatu u kunama, niti takva potvrda predstavlja valjani račun za izvršenu uslugu ili usluge, uz njene brojne manjkavosti za prihvaćanje njene vjerodostojnosti, koje su najprije navedene), a niti jedan drugi dokaz nije tijekom prvostupanskog postupka proveden, niti je prvostupanski sud na valjan procesni način odlučio o daljnjem provođenju dokaza (nije donio rješenje o odbijanju provođenja predloženih dokaza, niti je takav način postupanja obrazložio).”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-513/07-2, od 4. IX. 2007.

OVRŠNA ISPRAVA - JAVNOBILJEŽNIČKE ISPRAVE

Solemnizirana privatna isprava - nema izričitog pristanka dužnika za pokretanje ovrhe

(Čl. 21. toč. 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 te čl. 54. st. 3. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93, 29/94 i 162/98).

Na temelju solemnizirane (potvrđene) privatne isprave koja ima snagu javnobilježničkog akta i na temelju koje je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na određenoj nekretnini može se neposredno tražiti ovrha na toj nekretnini radi naplate osigurane tražbine samo ako je dužnik na to u toj ispravi ili aktu solemnizacije izričito pristao.

“Određivanjem ovrhe na temelju navedene isprave ostvaren je žalbeni razlog iz odredbe čl. 46. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), jer navedena ispravu nije ovršna isprava, a na postojanje tog žalbenog razloga pazi se i po službenoj dužnosti na temelju odredbe čl. 46. st. 5. OZ-a.

Naime, odredbom čl. 21. toč. 4. OZ-a propisano je da se ovrha može odrediti na temelju ovršne javnobilježničke odluke i na temelju ovršne javnobilježničke isprave, a odredbom čl. 25. st. 1. istog Zakona propisano je da je javnobilježnička isprava ovršna kada je to postala po posebnim pravilima koja uređuju ovršnost takve isprave. Ta posebna pravila u konkretnom slučaju su odredbe Zakona o javnom bilježništvu (“Narodne novine”, br. 78/93, 29/94 i 162/98 - dalje:

ZJB), i predmetna isprava ne sadrži sve ono što, prema odredbama navedenog Zakona, mora sadržavati da bi imala kvalitetu ovršne javnobilježničke isprave.

Odredbom čl. 59. st. 1. ZJB propisano je da potvrđena (solemnizirana) privatna isprava ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta ako su je stranke sastavile u skladu s odredbom čl. 54. tog Zakona. Odredbom čl. 54. st. 3. istog Zakona propisano je da se na temelju javnobilježničkog akta, na temelju kojeg je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na određenoj nekretnini, može neposredno tražiti izvršenje na toj nekretnini radi naplate osiguranog potraživanja, ako je dužnik na to u tom aktu izričito pristao. Ugovor o zajmu, na temelju kojeg je izvršen upis hipoteke, i na temelju kojeg je određena ovrha, sadrži samo izjavu kojom se dopušta upis hipoteke, no ne sadrži izjavu dužnika u smislu naprijed navedene odredbe čl. 54. st. 3. ZJB, kojom on vjerovnika ovlašćuje da može protiv njega neposredno pokrenuti ovrhu na temelju navedene isprave, a takva izjava ne postoji ni u aktu solemnizacije, što je bilo moguće učiniti u skladu s odredbom čl. 54. st. 6. ZJB.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ- 594/07-2, od 17. V. 2007.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIGOVOR TREĆE OSOBE - POSTUPANJE PO PRIGOVORU

Javno ovjerovljena privatna isprava

(Čl. 56. st. 2. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

O prigovoru treće osobe da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo koje sprječava ovrhu sud može odlučiti u ovršnom postupku (dakle, bez upućivanja treće osobe u parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom) ako treća osoba opravdanost svog prigovora dokazuje javno ovjerovljenom privatnom ispravom. Pritom nije odlučno što se ovrhovoditelj prethodno nije očitovao na taj prigovor ili se usprotivio prigovoru.

“Prvostupanjski sud je pobijanim rješenjem naložio sudioniku u ovom ovršnom postupku da u roku od 15 dana od dana primitka toga rješenja pokrene parnicu radi proglašenja da je ovrha određena rješenjem istoga suda Ovr-6574/2001 od 19. prosinca 2001. godine na pokretninama nedopuštena. Prema obrazloženju, sud je pozivom na čl. 56. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99, dalje: OZ) ovako riješio, jer je našao da sudionika valja uputiti na parnicu u smislu čl. 55. st. 1. OZ, budući da se ovrhovoditelj u propisanom roku nije očitovao o prigovoru ovršenika.

Prema stajalištu žalitelja odredba čl. 56. st. 1. i 2. OZ koncipirana je na način da dokaz opravdanosti prigovora treće osobe isključuje očitovanje ovrhovoditelja kao relevantnu činjenicu prilikom odlučivanja o prigovoru te da je sud bio obavezan postupati po prigovoru u ovršnom postupku. Tako bi sud trebao postupiti i u nastavku postupka unatoč tomu što se ovrhovoditelj nakon donošenja rješenja očitovao o prigovoru. Predlaže da se pobijano rješenje hitno ukine.

Prema odredbi čl. 55. st. 1. OZ-a osoba koja tvrdi da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo da sprječava ovrhu može podnijeti prigovor protiv ovrhe tražeći da se ovrha na tom predmetu proglasi nedopuštenom. Prema st. 3. istog članka, sud će prigovor dostaviti ovrhovoditelju i ovršeniku i pozvati ih da se u roku od 8 dana očituju o prigovoru.

Prema odredbi čl. 56. st. 1. OZ-a ako se ovrhovoditelj u propisanom roku ne očituje o prigovoru ili ako se jedna strana usprotivi prigovoru, sud će podnositelja prigovora rješenjem uputiti da protiv stranaka u roku 15 dana pokrene parnicu radi proglašenja da ovrha na predmetu ovrhe nije dopuštena, osim ako ovrhovoditelj ne dokaže opravdanost svog prigovora pravomoćnom presudom ili drugom javnom ispravom, ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom, odnosno ako činjenice na kojima se temelji prigovor treće osobe nisu općepoznate ili se mogu utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnevama. Prema odredbi čl. 55. st. 2. OZ-a prigovor se može podnijeti do završetka ovršnog postupka, a podnošenje prigovora ne sprječava provedbu ovrhe i ostvarenje ovrhovoditeljeve tražbine.

U ovom slučaju sudionik je u izlučnom prigovoru zatražio da se ovrha određena na pokretninama proglasi nedopuštenom, budući da su stvari koje su predmet ovrhe u njegovom vlasništvu i posjedu. Opravdanost svoga prigovora žalitelj dokazuje Ugovorom o kupoprodaji upravo pokretnina koje su predmet ovrhe te tvrdi da je ova javno ovjerovljena privatna isprava, budući da je dana 13. prosinca 2002. godine Ugovor legaliziran od javnog bilježnika, dakle potpisan od ugovornih strana u nazočnosti javnog bilježnika.

Prvostupanjski sud prigovor dostavlja samo ovrhovoditelju, premda je na očitovanje o prigovoru trebao pozvati i ovršenika te nakon proteka propisanog roka nalaže žalitelju da pokrene parnicu radi proglašenja da ovrha na konkretnom predmetu ovrhe nije dopuštena.

Pritom se sud uopće ne bavi prigovorom treće osobe, kao ni ispravom kojom treći dokazuje opravdanost svoga prigovora već svoju odluku obrazlaže činjenicom da se ovrhovoditelj nije očitovao na prigovor ovršenika, pri čemu se poziva na čl. 56. st. 1. OZ.

Ovakva odluka prvostupanjskog suda je posve nerazumljiva sve da je sud donoseći takvu odluku i mislio na izlučni prigovor a ne na prigovor ovršenika.

Naime, uz prigovor je dostavljena isprava za koju podnositelj prigovora tvrdi da je kvalificirana te da je tom ispravom dokazao opravdanost prigovora pa je sud, uz činjenicu da se ovrhovoditelj u propisanom roku nije očitovao, bio dužan ispitati i činjenice navedene u prigovoru te ocijeniti priloženu ispravu, što je odlučno za njegovu odluku hoće li o prigovoru odlučivati u ovršnom postupku ili će podnositelja prigovora uputiti da protiv stranaka u roku od petnaest dana pokrene parnicu radi proglašenja da ovrha na predmetu ovrhe nije dopuštena.

Odatle je nejasno zbog čega sud opravdanost prigovora uopće ne ispituje, kao ni dokaze uz prigovor već trećega upućuje na parnicu zbog same činjenice što se ovrhovoditelj o prigovoru ovršenika u propisanom roku nije očitovao. Time je sud počinio apsolutno bitnu povredu postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku na koju se u žalbi opravdano ukazuje, te na čije ostvarenje ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti.

Nadalje, iz naprijed navedenog je očito kako je sud ne uzevši u obzir činjenicu da je podnositelj prigovora dostavio sudu ispravu za koju tvrdi da je javna isprava, nepotpuno utvrdio činjenično stanje, a kada se pozvao na odredbu čl. 56. st. 1. OZ pogrešno je primijenio materijalno pravo.

Osim toga, ovrhovoditelj se u smislu čl. 55. st. 3. OZ očituje o izlučnom prigovoru osobe koja tvrdi da u pogledu predmeta ovrhe ima takvo pravo koje sprječava ovrhu, a ne očituje se o prigovoru ovršenika kako to u obrazloženju pobijanog rješenja navodi prvostupajski sud.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6591/06, od 18. XII. 2006. (TS Rijeka, Ovr-6574/01, od 20. IX. 2006.)

OVRHA - PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - ROK ZA PODNOŠENJE

Nečitljiva uputa o roku za prigovor

(Čl. 53. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Okolnost da je u otpravku rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave dana nečitljiva uputa o roku za ulaganje prigovora ne opravdava produženje zakonom propisanog roka od 3 dana u mjeničnom sporu.

“U pravu je žalitelj kada tvrdi da je prvostupajski sud pogrešno utvrdio da je prigovor protiv rješenja o ovrsi podnio 16. svibnja 2006., a ne 17. svibnja 2006., a kako to proizlazi iz štambilja na omotnici preporučene pošiljke na listu 36 spisa.

Međutim, navedena činjenica nema za posljedicu drukčiju odluku u ovom postupku, kojim je odbačen njegov prigovor. To stoga što se radi o prigovoru o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, koji se može podnijeti u roku od tri (3) dana u mjeničnom i čekovnom sporu (čl. 53. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05), osim ako se ne pobija samo odluka o troškovima postupka, a što ovdje nije slučaj. Suprotno prigovoru žalitelja okolnost da je u otpravku rješenja koji mu je dostavljena uputa o pravnom lijeku, koja je otisnuta štambiljom, bila nečitljiva u dijelu u kojemu je naveden rok za prigovor, ne opravdava propuštanje roka za navedeni pravni lijek. Ovo stoga što se ne može produžiti zakonom predviđeni rok od 3 dana u mjeničnom sporu, te činjenica da je izostala uputa o roku za prigovor ne mijenja navedeni rok unutar kojeg je nezadovoljni ovršenik imao pravo izjaviti pravni lijek. Ovo tim više što je u prigovoru na listu 35 spisa naveo kako prigovor podnosi u “zakonskom roku od 8 dana, s obzirom da u rješenju o ovrsi nije vidljivo u kojem se roku prigovor podnosi.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-1459/07, od 26. VI. 2007.

OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA ODLUKA DONESENA U UPRAVNOM POSTUPKU

Rješenje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

(Čl. 21. toč. 3. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Rješenje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kojim je utvrđeno da je ovršenici nepripadno isplaćena plaća u točno navedenom iznosu i da će nadležna služba područnog ureda pokrenuti postupak radi povrata nepripadno isplaćenih sredstava ne predstavlja ovršnu ispravu u smislu odredbe čl. 21. toč. 3. Ovršnog zakona.

“Ovrha je u ovom predmetu određena na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Z., Područni

ured S., od 3. listopada 2001. kojim je obnovljen postupak okončan donošenjem rješenja od 18. ožujka 1998., kojim rješenjem je ovršenici priznato pravo na novčanu nadoknadu tijekom korištenja roditeljnog dopusta kao nezaposlenoj majci u vremenu od 10. listopada 1997. do 8. listopada 2000. Točkom II. izreke rješenja od 3. listopada 2001. utvrđeno je da je ovršenici neprikladno isplaćena naknada plaća u ukupnom iznosu od 27.311,56 kn, te je određeno da će nadležna služba područnog ureda pokrenuti postupak radi povrata neprikladno isplaćenih sredstava (toč. III. izreke rješenja, od 3. listopada 2001.). Iz iznesenog proizlazi da rješenje HZZO-a, koje predstavlja ovršnu ispravu u ovom predmetu, ne sadrži nalog ovršenici za plaćanje dužnog iznosa, dakle, ne glasi na ispunjenje novčane tražbine, pa takva isprava, donesena u upravnom postupku, ne predstavlja ovršnu ispravu u smislu odredbe čl. 21. Ovršnog zakona.

Stoga se na temelju takve isprave nije mogla odrediti ovrha.

U povodu žalbe ovršenice pobijano rješenje je valjalo preinačiti i odbiti prijedlog za ovrhu budući da isprava na temelju koje je određena ovrha ne predstavlja ovršnu ispravu, a drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti predstavlja li isprava na temelju koje se traži provođenje ovrhe ovršnu ispravu (čl. 46. st. 5. Ovršnog zakona).”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-873/07, od 24. V. 2007.

PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Koje se činjenice iznesene u prigovoru mogu raspraviti

(Čl. 48.a Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

U parnici koja se vodi radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, sud može raspravljati samo o činjenicama iznesenim u prigovoru protiv rješenja o ovrsi, uključujući i prigovor zastare, budući da tužitelj samo na tim činjenicama može temeljiti zahtjev da se ovrha proglašeni nedopuštenom.

“U ovoj parnici vodio se postupak radi proglašenja nedopuštenom ovrhe u predmetu Općinskog suda u B. br. Ovr-192/04. Osnovano tuženice u žalbi ukazuju na pogrešan pravni pristup prvostupanjskog suda, kada je usvojio tužbeni zahtjev uvažavajući prigovor zastare.

Naime, tužitelj je kao ovršenik podnio prigovor u ovršnom postupku, a nakon očitovanja tuženica kao ovrhovoditeljica, obaviješten je da u roku od 15 dana može podnijeti tužbu, iz razloga koji su navedeni u prigovoru, te zatražiti da se ovrha proglašeni nedopuštenom, pa je tužitelj u skladu s tom obavijesti podnio tužbu, upravo iz razloga koje je naveo u prigovoru, a to je da je prestala tražbina na temelju činjenice zajedničkog života i uzdržavanja ovrhovoditeljica u zajedničkom domaćinstvu.

S obzirom da se tužba radi proglašenja ovrhe nedopuštenom može podnijeti samo iz razloga koji su navedeni u prigovoru, sud se trebao ograničiti na činjenične navode tužbe, jer je tužba podnesena iz razloga koji su navedeni u prigovoru, te osnovanost tužbenog zahtjeva ocjenjivati na osnovi tih činjenica, a ne i naknado iznesenih prigovora, a to je prigovor zastare, koji je tužitelj iznio tek na ročištu za glavnu raspravu, održanom 28. listopada 2005. godine.

Osim iznesenog, prigovor da je protekao rok u kojem se po zakonu može tražiti ovrha je žalbeni razlog u ovršnom postupku, a ne razlog iz kojeg se može izjaviti prigovor u smislu čl. 48. Ovršnog zakona, a slijedom toga iz tog razloga ovršenik ne može niti biti obaviješten da može podnijeti tužbu u smislu čl. 48.a Ovršnog zakona.

Budući da je prvostupanjski sud ostvario pogrešan pravni pristup kada je prihvaćanjem prigovora zastare utvrdio da je potraživanje zastarjelo i zbog tog razloga proglašio ovrhu nedopuštenom, pa nije niti utvrđivao činjenice navedene u tužbi, valjalo je uvažiti žalbu tuženika, ukinuti prvostupanjsku presudu i predmet vratiti na ponovno suđenje.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-180/06-2, od 16. III. 2006.

JAVNOBILJEŽNIČKE ISPRAVE - POTVRDA O OVRŠNOSTI

Prigovor da ovršna isprava nije stekla svojstvo ovršnosti

(Čl. 33. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Prigovor istaknut u žalbi protiv rješenja o ovrsi da potvrda o ovršnosti na ovršnoj ispravi javnog bilježnika nije valjana, prigovor je da ovršna isprava nije stekla svojstvo ovršnosti (čl. 46. st. 1 toč. 2. Ovršnog zakona) koji će ispitati prvostupanjski sud u skladu s odredbama čl. 33. st. 5. Ovršnog zakona, pa ako ocijeni da prigovor nije osnovan, predmet će uputiti sudu drugog stupnja.

“Protiv rješenja o ovrsi naslovnog suda broj Ovr-91/06-3, od 13. ožujka 2006. godine žalbu je podnio ovršenik, koji u žalbi pobija pravilnost potvrde o ovršnosti, koju je dao javni bilježnik.

Člankom 33. st. 5. Ovršnog zakona propisano je da u povodu pravnog lijeka ovršenika, sud koji vodi ovršni postupak ispitat će jesu li bili ispunjeni uvjeti za davanje takve potvrde uzimajući u obzir i izjave osoba koje su prema toj ispravi ovlaštene potvrditi nastupanje okolnosti o kojima ovisi stjecanje tog svojstva. Ako sud utvrdi da uvjeti za davanje javnobilježničke potvrde o ovršnosti nisu bili ispunjeni, tu će potvrdu ukinuti rješenjem u ovršnom postupku.

Budući da se žalbom pobija pravilnost davanja javnobilježničke potvrde o ovršnosti, o tom žalbenom razlogu, u skladu s citiranom zakonskom odredbom, odlučuje prvostupanjski sud koji će prethodno provesti postupak, te eventualno rješenjem ukinuti potvrdu o ovršnosti u ovršnom postupku.

Zbog navedenog, spis je vraćen nadležnom sudu radi donošenja odluke u povodu žalbe ovršenika kojom pobija pravilnost javnobilježničke potvrde o ovršnosti, s time da nakon što sud provede postupak i ocijeni osnovanost ovog žalbenog navoda, ocijeni žalbu ovršenika primjenom čl. 47. st. 3. Ovršnog zakona, te po potrebi dostavi spis s novim izvješćem ovom Sudu na daljnje postupanje.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1821/06-2, od 28. XI. 2006.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIGOVOR TREĆE OSOBE - POSTUPANJE PO PRIGOVORU

Odlučivanje o prigovoru u ovršnom postupku

(Čl. 56. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Javno ovjerovljeni ugovor o prodaji predmeta ovrhe sklopljen između treće osobe kao prodavatelja i ovršenika kao kupca na pridržaj prava treće osobe do potpune isplate cijene nije isplata koja omogućuje sudu da o prigovoru treće osobe protiv ovrhe odluči u ovršnom postupku. Iz sadržaja takvog ugovora nije, naime, nedvojbeno vidljivo postojanje prava treće osobe na stvari koja je predmet ovrhe.

“Drugostupanjskim rješenjem je potvrđeno prvostupanjsko rješenje kojim je usvojen prigovor treće osobe te je obustavljena ovrha na pokretnini - liniji za izradu parketa parkomat PA 1, broj 2881.

Protiv tog rješenja Državni odvjetnik Republike Hrvatske podigao je zahtjev za zaštitu zakonitosti zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se oba nižestupanjska rješenja ukinu. Zahtjev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Nižestupanjski sudovi temelje svoju odluku na odredbi čl. 56. st. 2. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99 - dalje: OZ) smatrajući da je treća osoba kao podnositelj prigovora dokazala opravdanost prigovora javno ovjerovljenom privatnom ispravom.

Isprava na koju se poziva treća osoba u svom prigovoru je ugovor o prodaji predmetne pokretne stvari (linije za izradu parketa parkomat PA 1 2881) od 11. lipnja 1997. godine između treće osobe i ovršenika uz pridržaj prava vlasništva treće osobe do potpune isplate cijene.

Prema odredbi čl. 56. st. 1. OZ u slučaju prigovora treće osobe, ako se ovrhovoditelj u propisanom roku ne očituje o prigovoru ili ako se usprotivi prigovoru, sud će podnositelja prigovora uputiti da protiv stranaka u roku od 15 dana pokrene parnicu radi proglašenja da ovrha na predmetu ovrhe nije dopuštena, osim ako podnositelj ne dokaže opravdanost svoga prigovora pravomoćnom presudom ili drugom javnom ispravom, ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom, odnosno ako činjenice na kojima se temelji prigovor treće osobe nisu općepoznate ili se mogu utvrditi primjenom pravila o zakonskim predmnjevama. Prema odredbi čl. 56. st. 2. OZ ako podnositelj prigovora dokaže njegovu opravdanost pravomoćnom presudom, javnom ili javno ovjerovljenom privatnom ispravom, odnosno ako su činjenice na kojima se temelji prigovor općepoznate ili se mogu utvrditi na temelju pravila o zakonskim predmnjevama, sud će o prigovoru odlučiti u ovršnom postupku.

U ovom predmetu doneseno je rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave dana 29. kolovoza 2000. godine, a dana 20. rujna 2000. godine sastavljen je zapisnik o popisu i procjeni pokretnina (u kojem se pod rednim brojem 10 nalazi i naprijed navedena pokretnina) na temelju kojeg je zaključkom od 8. svibnja 2001. godine određena i prodaja navedene pokretnine.

Dana 1. listopada 2001. godine treća osoba je podnijela prigovor sa zahtjevom da se ovrha proglasi nedopuštenom u odnosu na spomenutu pokretninu pozivom na navedeni ugovor iz 1997. godine, a rješenjem od 2. studenoga 2001. godine treća osoba je prigovorom bila upućena na parnicu - jer ugovor kojim treća osoba dokazuje opravdanost prigovora nije imao svojstvo takve isprave koja bi uvjetovala odlučivanje o tome u ovršnom postupku. Konačno, dana 16. studenoga 2001. godine ovršenik prilaže spisu isti ugovor - ali sada s potvrdom javnog bilježnika (kojem je sam ovršenik

podnio ugovor na potvrdu) na kojem je ovjeren potpis ovršenika dana 15. studenoga 2001. godine. Osnovano se prigovara u zahtjevu za zaštitu zakonitosti da u konkretnom slučaju nema uvjeta u smislu odredbe čl. 56. st. 2. OZ da sud o prigovoru treće osobe odlučuje u ovršnom postupku. Naime, kada je riječ o ispravama u smislu odredaba čl. 56. OZ koje omogućavaju odlučivanje o prigovoru treće osobe u ovršnom postupku, tada se podrazumijeva da iz sadržaja te isprave nedvojbeno proizlazi opravdanost prigovora treće osobe. Predmetna isprava je ugovor između treće osobe i ovršenika iz čijeg sadržaja nije nedvojbeno vidljivo postojanje prava treće osobe na stvari koja je predmet ovrhe, pa se osnovano prigovara u zahtjevu za zaštitu zakonitosti da se na temelju priložene isprave o osnovanosti prigovora treće osobe ne može odlučivati u ovršnom postupku.

Iz tih razloga u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 56. OZ za odlučivanje suda o prigovoru treće osobe u ovršnom postupku, pa su nižestupanjski sudovi pogrešno primijenili odredbu čl. 56. st. 2. OZ odlučujući o prigovoru treće osobe u ovršnom postupku.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gzz 148/04-2, od 24. X. 2006.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA JAVNOBILJEŽNIČKA ODLUKA

Kamate ugovorene preko zakonom dopuštenih

(Čl. 54. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93, 29/94 i 162/98 te čl. 399. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01).

U dijelu u kojem je kamata ugovorena preko zakonom dopuštenih, javnobilježnički akt nije ovršna isprava, jer je u tom dijelu utvrđena obveza na činidbu u kojem se stranke ne mogu nagoditi.

“U odnosu na visinu kamate osnovano se žalbom ukazuje na “najveće dopuštene stope kamate među pojedincima”. U prvom redu valja ukazati na odredbu čl. 54. Zakona o javnom bilježništvu (“Narodne novine”, br. 78/93) kojom je propisano da je javnobilježnički akt izvršna isprava ako je u njemu utvrđena određena obveza na činidbu u kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, neposredno provesti prisilno izvršenje. Stranke se nisu mogle nagoditi o visini ugovorene kamate iznad onog što je prinudnim propisom određeno, točnije odredbom čl. 399. st. 1. ZOO-a, kojom je propisano da stopa ugovorene kamate između pojedinaca ne može biti veća od kamatne stope koja se u mjestu ispunjenja plaća na štedne uloge po viđenju. Stoga u dijelu u kojem je kamata ugovorena preko zakonom dopuštene javnobilježnički akt nije ovršna (izvršna) isprava, zbog čega je pobijano rješenje u tom dijelu (visini kamate) valjalo preinačiti na temelju odredbe čl. 380. toč. 3., čl. 381. te 373. toč. 3. supsidijarnog Zakona o parničnom postupku u vezi s čl. 20. Ovršnog zakona.”

Županijski sud u Dubrovniku Gž-212/07, od 22. II. 2007.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - PRIJEDLOG ZA OVRHU - NADLEŽNOST

Vodna naknada

Za određivanje ovrhe na temelju ovršne odluke - rješenja o obračunu slivne vodne naknade, sada naknade za uređenje voda - nadležno je upravno tijelo (Hrvatske vode) kojem je povjerena ovrha na novčanim sredstvima na računima dužnika i tražbinama dužnika prema njihovim dužnicima (plaća, mirovina), dok je sud nadležan (samo) za ovrhu na drugim predmetima ovrhe (pokretninama).

“Ovršnim prijedlogom podnesenim 26. siječnja 2006. ovrhovoditelj predlaže određivanje ovrhe na temelju pravomoćnih i ovršnih rješenja ovrhovoditelja donesenih u upravnom postupku, koja glase na ispunjenje novčane obveze plaćanja slivne vodne naknade, određivanjem ovrhe na mirovini i pokretninama ovršenika.

Dana 29. prosinca 2005. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (“Narodne novine”, br. 150/05), kojim je u čl. 55. određeno da će se svi upravni i ovršni postupci radi naplate naknade za korištenje voda, naknade za zaštitu voda, naknade za šljunak i pijesak i slivne vodne naknade, pokrenuti po odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (“Narodne novine”, br. 107/95, 19/96 i 88/98), dovršiti po odredbama toga Zakona. Budući da je u ovom predmetu prijedlog za ovrhu podnesen nakon stupanja na snagu citiranog Zakona o izmjenama i dopunama, isti predstavlja važeći zakonski okvir unutar kojega se nalaze postupovne odredbe relevantne za rješenje konkretnog pitanja nadležnosti. Međutim, budući da u novom Zakonu o financiranju vodnoga gospodarstva (“Narodne novine”, br. 107/95,

19/96, 88/98 i 150/05, dalje: ZFVG) više ne postoji institut slivne vodne naknade iz čl. 18. prijašnjeg ZFVG, pitanje nadležnosti za ovrhu na temelju pravomoćnih rješenja kojima su utvrđene obveze plaćanja slivne vodne naknade valja cijeliti prema odredbama kojima je riješeno pitanje nadležnosti za ovrhu kod novog instituta naknade za uređenje voda (čl. 17. ZFVG). Naime, institut slivne vodne naknade zamijenjen je novim institutom naknade za uređenje voda, što je vidljivo iz činjenice da je za oba instituta u bitnom istovjetno određen krug obveznika kao i namjena prikupljenih sredstava.

Člankom 40. ZFVG određeno je da postupke ovrhe na novčanim sredstvima na računima dužnika i tražbinama dužnika prema njihovim dužnicima, radi naplate vodnih naknada, za koje rješenja o obračunu donose Hrvatske vode, pro-vode Hrvatske vode sukladno Općem poreznom zakonu (st. 1.) u kojem slučaju imaju pravni položaj ovrhovoditelja i poreznog tijela (st. 3.), dok se, iznimno od navedenog, ovrha na drugim predmetima ovrhe provodi sukladno Ovršnom zakonu (st. 2.). U oba slučaja ovršne isprave na temelju kojih se provodi ovrha predstavljaju rješenja o obračunu naknada navedena u čl. 39. st. 1. ZFVG (st. 4.). Dakle, ZFVG pravi distinkciju u pogledu nadležnosti za određivanje ovrhe s obzirom na različita sredstva ovrhe.

Primjenom odredbe čl. 33.a st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05 - dalje: OZ), kojim je općinskim sudovima stavljeno u nadležnost određivanje ovrhe uvijek, osim ako rješavanje tih predmeta nije izrijekom stavljeno u nadležnost drugom sudu, tijelu ili osobi, iz svega navedenog proizlazi da za određivanje ovrhe na računima dužnika i tražbinama dužnika prema njihovima dužnicima, dakle i plaćama i mirovinama, postoji posebno ustanovljena isključiva nadležnost Hrvatskih voda, što istodobno znači da ne postoji sudska nadležnost, već nadležnost drugog domaćeg tijela (Hrvatske vode) u smislu čl. 16. ZPP.

Stoga je na temelju čl. 380. toč. 2. ZPP u vezi s čl. 19. st. 1. OZ valjalo žalbu ovrhovoditelja djelomično odbiti i pobijano rješenje potvrditi u dijelu kojim se prvostupanjski sud oglasio nenadležnim za određivanje ovrhe na mirovini ovršenika.

Na temelju iste opće odredbe čl. 33.a. st. 1. OZ, a budući da za ovrhu na drugim predmetima, dakle i pokretninama, nije propisana posebna nadležnost drugog tijela, već da je i čl. 40. st. 2. ZFVG upućeno na primjenu Ovršnog zakona, pobijana odluka suda prvog stupnja u dijelu kojim se oglasio nenadležnim za određivanje ovrhe na pokretninama ovršenice nije na zakonu utemeljena, zbog čega je istu valjalo na temelju odredbe čl. 380. toč. 3. ZPP u vezi s čl. 19. st. 1. OZ u tom dijelu ukinuti i predmet vratiti na ponovni postupak, kao u toč. II. izreke ovog rješenja."

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-983/06, od 16. V. 2006.

OBUSTAVA OVRHE

Obavijest poslodavca sudu da je ovršenik otišao u mirovinu

(Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03).

Kad poslodavac vrati rješenje o ovrsi sudu, s napomenom da je ovršenik otišao u mirovinu, nije bilo mjesta pozivanju ovrhovoditelja da dostavi podatke o novom poslodavcu, pa kad je ovrhovoditelj propustio za to određeni rok, sud nije mogao obustaviti ovrhu, jer ovrha nije postala nemoguća i mogla se provesti da su pravilno primijenjene odredbe čl. 176. Ovršnog zakona.

"Rješenje o ovrsi dostavljeno je poslodavcu ovršenika koji je uz dopis od 12. studenoga 2004. godine vratio rješenje o ovrsi jer da je ovršenik otišao u mirovinu pa se zbog prestanka službe po istom ne može postupiti.

Već samo postupanje poslodavca ovršenika nije bilo pravilno jer je poslodavac bio dužan u smislu čl. 176. st. 2.

Ovršnog zakona rješenje o ovrsi dostaviti Fondu mirovinskog osiguranja kod kojeg ovršenik prima mirovinu s obzirom da mu je poznato gdje će ovršenik ostvarivati mirovinu, a ne vratiti rješenje o ovrsi sudu.

Budući da je poznata pravna osoba koja vrši isplatu mirovine, nije bilo mjesta primjeni čl. 176. st. 3. Ovršnog zakona, te zahtijevati od ovrhovoditelja da pribavi podatke o novom poslodavcu, već je sud trebao rješenje o ovrsi vratiti bivšem poslodavcu s upozorenjem da ga dostavi pravnoj osobi koja vrši isplatu mirovine. Zbog navedenog prvostupanjski sud nije pravilno primijenio odredbe Ovršnog zakona kada je obustavio ovrhu iz razloga što ovrhovoditelj u ostavljenom roku podatke nije dostavio, pogotovo ne primjenom čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona, jer u slučaju kada je novi poslodavac nepoznat, a ovrhovoditelje ne dostavi podatke o zaposlenju ovršenika, sud obustavlja ovrhu primjenom čl. 176. st. 4. Ovršnog zakona."

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-410/05-2, od 16. V. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Ugovor o cesiji

(Čl. 28. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Ugovor o cesiji nije vjerodostojna isprava, osim ako je ustupitelj potpis ovjeren od strane javnog bilježnika.

“Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je odredbom čl. 28. Ovršnog zakona (dalje: OZ-a) propisano koje se isprave smatraju vjerodostojnim ispravama, pa je pravilno utvrdio da ugovor, dakle privatna isprava, ovom odredbom nije predviđen kao vjerodostojna isprava. Navedenom odredbom predviđeno je da privatna isprava, da bi imala svojstvo vjerodostojne isprave, mora biti ovjerenjena po zakonu, to znači da ugovor mora biti ovjeren od strane javnoga bilježnika, kao što to i sam ovrhovoditelj pretpostavlja.

Naime, odredbom čl. 28. OZ-a određeno je da je vjerodostojna isprava, među ostalim, po zakonu ovjerenjena privatna isprava. Odredbom čl. 2. toč. 13. OZ-a određeno je da izrazi “javno ovjerenjena isprava ili ovjerenjena isprava” označavaju ispravu na kojoj je potpis neke osobe ovjerovio javni bilježnik ili koja druga osoba ili tijelo s javnim ovlastima. Prema tome, da bi ugovor kao privatna isprava imao svojstvo vjerodostojne isprave, na njemu mora biti ovjeren ustupitelj potpis od strane javnoga bilježnika.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-714/06, od 8. III. 2006.

OVRHA - OVRŠNA ISPRAVA

Ovršnost sudske odluke

(Čl. 23. toč. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Svojstvo ovršne isprave imaju samo one sudske odluke koje glase na neko davanje, činjenje, nečinjenje ili trpljenje. Odluka o dosudi nekretnine nema takvo svojstvo.

“Ovršna isprava u ovom predmetu je točka I. izreke rješenja Općinskog suda u D., posl. broj Ovr.1767/04 od 9. rujna 2005., koja doslovno glasi:

“I. Ponuditeljima I.F. iz D. dosuđuje se prizemlje i podrum obiteljske kuće svakome po 1/2 na adresi A. M. katastarske oznake čest. zgr. 3026, z.ul. 1821 K.O. G., što u naravi predstavlja stan u prizemlju navedene čest. zgr. površine 93,10 m², i podrum površine 42,12 m².”

Sve sudske odluke ne predstavljaju istodobno i ovršne isprave. Svojstvo ovršne isprave imaju one sudske odluke koje glase na neko davanje, činjenje, nečinjenje (propuštanje) ili trpljenje (arg. iz čl. 23. st. 1. Ovršnog zakona).

Točkom I. izreke rješenja Općinskog suda u D., posl. broj Ovr.1767/04 od 9. rujna 2005., ponuditeljima I. i F.F. dosuđuje se predmetna nekretnina nakon što su oni dali najpovoljniju ponudu za njenu kupnju. Navedena isprava ne sadrži nalog za ispunjenje tražbine na činjenje, ni davanje a ni trpljenje, pa kao takva nema svojstvo ovršne isprave. Tom ispravom ne nalaže se ovršeniku da preda u posjed ovrhovoditeljima predmetni stan. Stoga se na temelju takve isprave nije mogla odrediti ovrha predajom u posjed ovrhovoditeljima stana u prizemlju zgrade i podruma. Zbog iznesenog, na temelju čl. 380. toč. 3. supsidijarnog Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 58//93, 112/99, 88/01 i 117/03), preinačeno je pobijano rješenje i odbijen prijedlog ovrhovoditelja.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1130/06, od 3. VIII. 2006.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Obveza stavljanja pečata na prigovor

(Čl. 54. Ovršnoga zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Prilikom podnošenja prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave trgovac pojedinac ili obrtnik nije dužan staviti pečat na prigovor, već je dovoljan potpis podnosioca prigovora.

Sud nije ovlašten pozivati podnosioca prigovora na stavljanje pečata, jer je i bez stavljenog pečata prigovor potpun i uredan.

“Sud je prigovor ovršenika protiv rješenja o ovrsi pogrešno okarakterizirao kao nepotpun podnesak. Prigovor ima sve elemente da bi se po njemu moglo postupiti jer sadrži oznaku suda, podatke o strankama koje podnesak treba sadržavati te o njihovim zakonskim zastupnicima, predmet spora, sadržaj izjave (prigovora) te potpis podnositelja. Također sadrži i obrazloženje prigovora koje prema čl. 54. st. 6. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03) mora sadržavati prigovor protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave. Nije nužno da prigovor osobe koja obavlja trgovačku djelatnost sadrži i pečat trgovca pojedinca ili obrtnika. Okolnost da se trgovci u poslovanju inače moraju koristiti pečatom za postupke pred sudom može biti značajna samo utoliko što ukazuje da se radi o poslu fizičke osobe koju ta osoba obavlja u okviru registrirane djelatnosti, i u tom smislu može poslužiti za ocjenu stvarne nadležnosti trgovačkih sudova za postupanje u eventualnim sporovima. Za valjanost prigovora kao podneska sudu to nije značajno, dovoljan je potpis podnositelja, jer je potpis nužan sadržaj podneska, a ne pečat. Zato nije bilo potrebe pozivati ovršenika da na prigovor stavi pečat, jer je prigovor i bez njega bio potpun.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6675/04, od 23. XI. 2004.

POTVRDA O OVRŠNOSTI

Trošak ovrhe, izvid ili pribava pravomoćnosti

(Čl. 33. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Trošak izvida ili pribave pravomoćnosti nije ocijenjen potrebnim kad je prijedlog za ovrhu podnesen istom sudu koji je u prvom stupnju odlučivao o tražbini.

“Osporavajući pravilnost odluke o troškovima postupka (u presumiranom odbijajućem dijelu), žalitelj prigovora visini dosuđenog troška iz razloga što mu sud nije priznao trošak pribave pravomoćnosti u iznosu od 250,00 kn (Tbr. 32. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika- “Narodne novine”, br. 91/04 i 37/05).

Pravilno je prvostupanjski sud postupio kada ovrhovoditelju nije dosudio zatraženi trošak izvida pravomoćnosti.

Naime, zatraženi trošak izvida pravomoćnosti odnosi se na ovršnu ispravu, a to je u ovom predmetu presuda zbog izostanka Općinskog suda u Z. Dakle, radi se o presudi istog suda koji je odlučivao i o izdavanju rješenja o ovrsi, te je takav trošak prvostupanjski sud pravilno ocijenio nepotrebnim u smislu odredbe čl. 14. st. 4. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 - dalje: OZ). Ovo stoga što je odredbom čl. 33. st. 1. OZ određeno da se ovršna isprava uz prijedlog za ovrhu podnosi u izvorniku ili ovjerovljenom prijepisu, na kojoj je stavljena potvrda o ovršnosti, samo u slučaju ako se prijedlog za ovrhu podnosi sudu koji o tražbini nije odlučivao u prvom stupnju, što ovdje nije slučaj.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-1594/05, od 6. IX. 2005.; Gžovr-1722/05, od 17. I. 2006.

PRIJENOS TRAŽBINE ILI OBVEZE

Prijenos tražbine, osnivač društva

(Čl. 29. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Okolnost da je ovršenik osnivač trgovačkog društva koje je prestalo brisanjem iz sudskog registra i da je donio odluku o prestanku postojanja tog društva nije dokaz pravnog sljedništva kad u ovršnoj ispravi nije označen kao dužnik.

“Prijedlogom za ovrhu ovrhovoditelj je zatražio ovrhu protiv ovršenika “I.” d.d. iz Zagreba, a na temelju ovršne isprave, pravomoćne presude Županijskog suda u B., od 13. lipnja 2002., u kojoj je (ovršnoj ispravi) kao tuženik naveden “L.” d.o.o., sada “L.-I.” d.o.o. u likvidaciji.

Dakle, pravna osoba označena u ovršnoj ispravi nije istovjetna osobi označenoj u ovršnom prijedlogu. Budući da sukladno odredbi čl. 29. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 - dalje: OZ) nije dokazano javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom da je tražbina s osobe označena u ovršnoj ispravi prenesena na ovršenika, a niti je dokazano da je na drugi način na njega prešla, utemeljeno je prvostupanjski sud prijedlog za ovrhu odbacio.

Žalbeni prigovori ne dovode u osnovanu sumnju pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.

Nad "I.-L." d.o.o. u likvidaciji proveden je i zaključen stečajni postupak (Trgovački sud u B.) i navedeno je društvo brisano iz sudskog registra. To što je ovršenik bio osnivač tog društva i što je uprava osnivača donijela odluku 10. prosinca 1997. o prestanku postojanja društva, ne opravdava i tvrdnju da je ovršenik samim time i pravni sljednik "I.-L." d.o.o. u likvidaciji, a niti iz izvoda i sudskog registra za Trgovačko društvo "I." d.d. iz Zagreba proizlazi da je ovršenik preuzeo njegove obveze. Prigovor da je ovršenik "itekako" prije donošenja odluke o prestanku postojanja društva "pokupio imovinu "I.-L." d.o.o." ne dokazuje pravno sljedništvo između navedenih pravnih osoba."

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-47/06, od 31. I. 2006.

VJERODOSTOJNA ISPRAVA - PODOBNOST ZA OVRHU

Izvod iz poslovnih knjiga sačinjen na elektroničkom računalu

(Čl. 28. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03).

Izvod iz poslovnih knjiga koji je sačinjen na elektroničkom računalu na memorandumu s oznakom tvrtke, ako su ispunjene sve pretpostavke iz čl. 28. Ovršnog zakona, predstavlja vjerodostojnu ispravu.

"Pobijanim rješenjem sud prvog stupnja odbacuje ovršni prijedlog pozivom na odredbu čl. 109. st. 4. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP-a), i to zbog toga što ovrhovoditelj, po pozivu prvostupanjskog suda, nije sudu dostavio ispravljeni ovršni prijedlog, odnosno nije uz ovrši prijedlog dostavio izvod iz poslovnih knjiga s potpisom ovlaštene osobe ovrhovoditelja. Nije sporno da je ovrhovoditelj uz prijedlog za ovrhu, kao vjerodostojnu ispravu priložio izvadak iz ovjerovljenih poslovnih knjiga, koji je sačinjen na elektroničkom računalu. Takav izvod iz poslovne knjige ovrhovoditelja otisnut je na memorandumu koji na sebi sadrži oznaku tvrtke ovrhovoditelja, tj. sadrži prepoznatljivu oznaku osobe ovrhovoditelja na koju se taj izvod, kao vjerodostojna ispava, odnosi.

Dakle, priloženi izvod iz poslovne knjige, sačinjen je potpuno u skladu s odredbom čl. 4. Zakona o računovodstvu ("Narodne novine", br. 90/92), a isto tako sadrži i sve ostalo potrebno u smislu odredbe čl. 28. Ovršnog zakona, a što mora sadržavati vjerodostojna isprava da bi se na temelju nje mogla odrediti ovrha. Stoga nije bilo niti potrebe za postupanje po odredbi čl. 109. ZPP-a, odnosno nije bilo potrebe pozivati ovrhovoditelja da ispravlja ovršni prijedlog, te da uz ovršni prijedlog dostavi drugi, tj. valjani izvod iz ovjerovljenih poslovnih knjiga."

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-396/05-2 od 31. III. 2005.

OVRŠNA ISPRAVA

Ukidanje potvrde ovršnosti na bjanko zadužnicama

(Čl. 33. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03).

Ne postoji procesna mogućnost ukidanja potvrde ovršnosti na bjanko zadužnicama iz razloga što iste ne mogu imati potvrdu ovršnosti niti je takva potvrda pretpostavka za mogućnost naplate potraživanja po bjanko zadužnicama.

"Prema ocjeni ovog Suda ne postoji procesna mogućnost ukidanja potvrde ovršnosti na bjanko zadužnicama, s obzirom da takve potvrde ovršnosti one niti nemaju, niti su takve "potvrde" pretpostavke za mogućnost naplate potraživanja po takvim bjanko zadužnicama. Naime, pravilno predlagatelj u žalbi navodi da sam Ovršni zakon (dalje: OZ), čl. 183 st. 2., zadužnicama daje značaj pravomoćnog rješenja o ovrsi, zbog čega takve zadužnice ne mogu biti opskrbljene klauzulom ovršnosti koju daje sud ili neko drugo tijelo u smislu odredbe čl. 33. st. 2. OZ-a, zbog čega se u ovršnom postupku (koji se prema pravilnoj konstataciji prvostupanjskog suda niti ne vodi) ne može tražiti ukidanje takve nepostojeće klauzule, a pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da jedinu moguću sudsku zaštitu zbog eventualne neosnovane naplate predlagatelj već ostvaruje u prvostupanjskom parničnom postupku br. P. __/05, u kojem se raspravlja o meritornom pitanju (pravnom karakteru predmetnih bjanko zadužnica, odnosno njihovoj dospjelosti)."

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1749/05-2, od 4. I. 2006.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - STVARNA NADLEŽNOST

Ovrha na temelju javnobilježničke isprave

(Čl. 16. st. 1. toč. 3a) Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94, 75/95, 100/96, 115/97, 131/97, 129/00, 67/01, 5/02, 101/03-Vjerodostojno tumačenje, 117/03 i 17/04).

Za određivanje i provedbu ovrhe na temelju javnobilježničke isprave stvarno je nadležan općinski sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1 353/05-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu Damiru Mratoviću, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja H. S. b. d.d. S., protiv ovršenika M. d.o.o. S., radi naplate 145.741,56 kn, rješavajući sukob nadležnosti između Trgovačkog suda u Splitu koji se oglašio nenadležnim rješenjem od 29. listopada 2003. godine, br. Ovr-469/04 i Općinskog suda u Splitu koji je izazvao sukob dopisom od 12. svibnja 2005. godine, br. Ovr-3441/04, dana 30. svibnja 2005. godine,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Šibeniku.

Obrazloženje

Trgovački sud u Splitu rješenjem od 29. listopada 2004. godine, br. Ovr-469/04 oglašio se stvarno nenadležnim za postupanje u ovom ovršnom predmetu i po pravomoćnosti rješenja predmet ustupio kao stvarno i mjesno nadležnom Općinskom sudu u Splitu.

Razlog zbog kojeg smatra da nije nadležan je taj da se radi o ovrsi na temelju javnobilježničkog akta za određivanje i provođenje koje ovrhe je nadležan općinski sud (čl. 16. st. 1. toč. 3.a) Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj 3/94, 100/96, 131/97, 129/00, 17/04 – dalje: ZS).

Općinski sud u Splitu dopisom od 12. svibnja 2005. godine, br. Ovr-3441/04 izaziva sukob jer smatra da bi za postupanje u ovom ovršnom predmetu bio nadležan Općinski sud u Šibeniku.

Općinski sud u Šibeniku da bi bio nadležan jer se radi o ovrsi na temelju javnobilježničke isprave koja se ima provesti na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjelu, te da bi stoga za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provedbu ovrhe mjesno bio nadležan sud gdje se nalazi sjedište dioničkog društva, a to je Općinski sud u Šibeniku (čl. 194. Ovršnog zakona „Narodne novine“, broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 151/04).

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Šibeniku.

Ovdje se traži ovrha na temelju javnobilježničke isprave, pa je za određivanje i provedbu ovrhe stvarno nadležan općinski sud (čl. 16. st. 1. toč. 3.a) ZS).

Budući da se ovrha traži na dionicama za koje nije izdana isprava o dionici te udjelu za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i provedbu ovrhe mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište dioničkog društva (čl. 194. Ovršnog zakona). Sjedište dioničkog društva na čijim dionicama se traži ovrha je u Primoštenu jer je to dioničko društvo „Primošten“ d.d. Primošten koje je na području Općinskog suda u Šibeniku (čl. 2. Zakona o područjima i sjedištima sudova „Narodne novine“, broj 3/94, 104/97 i 59/01).

Radi naprijed navedenog temeljem čl. 22. st. 2. i 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03) riješeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 19. svibnja 2005. godine
Sudac: Damir Mratović, v.r.

OVRŠNA ISPRAVA - PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE ZA OVRHU

Obračun visine i dospijeca duga

(Čl. 26. st. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Kad je ovrha predložena na temelju javnobilježničkog akta kao ovršne isprave (ugovora o namjenskom kreditu), naknadni obračun visine i dospijeca duga prema izvodu iz poslovnih knjiga ne predstavlja novu vjerodostojnu ispravu, već postupanje ovrhovoditelja u smislu odredbe čl. 26. st. 5. Ovršnog zakona.

Posl. br.: VIII. Gžovr-595/06-2.

R J E Š E N J E

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, po sucu toga suda Željku Glušiću kao sucu pojedincu, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja P.b.Z., d.d. iz Z., protiv ovršenika T.L. iz Z., radi ovrhe, odlučujući o žalbi ovrhovoditelja protiv rješenja Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovrpl-5875/05-4 od 19. prosinca 2005. godine, dana 21. ožujka 2006. godine, r i j e š i o j e

Ukida se rješenje Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj Ovrpl-5875/05-4 od 19. prosinca 2005. godine i predmet se vraća sudu prvog stupnja na ponovni postupak time da će postupak provesti drugi sudac pojedinac.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvog stupnja odlučeno je:

„Prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja poslovni broj Ovrpl-5875/05 od 21. rujna 2005. godine se odbacuje.“

Protiv ove odluke žalbu je podnio ovrhovoditelj zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava uz prijedlog da se to rješenje ukine.

Žalba je osnovana.

Pogrešno je sud prvog stupnja pozivom na odredbu čl. 109. st. 4. Zakona o parničnom postupku («Narodne novine» broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje u tekstu: ZPP) prijedlog za ovrhu u ovom postupku odbacio.

To zato jer ovdje nije ovrha tražena na osnovu vjerodostojne isprave, već javnobilježničkog akta kao ovršne isprave (Ugovora o namjenskom kreditu), a visinu dospjele tražbine ovrhovoditelj je utvrdio u smislu odredbe čl. 26. st. 5. Ovršnog zakona («Narodne novine» broj 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 - dalje u tekstu: OZ), prema kojoj je prošireno pitanje podobnosti ovršne isprave za ovrhu i na one situacije u kojima je vjerovnik ovlašten odrediti opseg i dospjelost tražbine, što je tada ovlašten učiniti upravo u prijedlogu za ovrhu.

Zato naknadni obračun visine i dospijeca duga prema izvodu iz poslovnih knjiga ne predstavlja nikakovu novu vjerodostojnu ispravu, već postupanje ovrhovoditelja u smislu odredbe čl. 26. st. 5. OZ-a, u vezi čl. 11. toč. 3. Ugovora.

Prema tome, javnobilježnički akt ne bi imao svojstvo ovršne isprave samo onda i samo u onom dijelu kada i u koliko bi npr. u smislu odredbe čl. 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj 78/93 i 29/94 – dalje u tekstu: ZJB) bilo ugovoreno nešto što je protivno imperativnim zakonskim odredbama, jer bi tada u tom dijelu ovršna isprava glasila na činidbu o kojoj se stranke ne mogu nagoditi (arg. iz čl. 54. st. 1. ZJB).

Stoga je primjenom čl. 380. toč. 3. ZPP-a i čl. 371. ZPP-a odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 21. ožujka 2006. godine

S U D A C:

Željko Glušić, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - ŽALBA - OVRŠENIKOVA

Odgovornost za obveze nakon zatvaranja obrta

(Čl. 46. Ovršni zakon - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Ovršenik obrtnik zatvaranjem obrta ne oslobađa se obveza koje je preuzeo u okviru obavljanja obrtničke djelatnosti.

Neosnovana je žalba ovršenika koji pobija rješenje o ovrsi zbog činjenice zatvaranja obrta.

“Prestanak obrta ne oslobađa obrtnika od odgovornosti za obveze nastale u obavljanju obrtničke djelatnosti. Ugovorna strana u obavljanju obrta uvijek je osoba- obrtnik, jer sam obrt nije ni fizička ni prava osoba nego zakonom uređen način obavljanja gospodarske djelatnosti. Za one obveze koje je preuzeo obrtnik on i odgovara, bez obzira što je obrt prestao raditi. U slučaju otuđenja obrta uz dotadašnjeg dužnika (obrnika) odgovara i stjecatelj obrta kao imovinske cjeline po pravilu iz čl. 452. Zakona o obveznim odnosima (“Narodne novine”, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96 i 112/99). U slučaju zatvaranja obrta ili zaključenja stečaja nad obrtnikom odgovornost za obveze iz obrta ostaje na obrtniku. Naime, nigdje u Zakonu o obrtu nije određeno da likvidacija ili zatvaranje obrta znači i oslobađanje obrtnika od preuzetih obveza, a u čl. 197. st. 1. Stečajnog zakona (“Narodne novine”, br. 44/96, 29/99, 129/00 i 123/03) je izričito propisano da vjerovnici imaju pravo i nakon zaključenja stečajnog postupka protiv obrtnika i trgovca pojedinca neograničeno ostvarivati svoje tražbine. Zato se ovršenik zatvaranjem obrta nije oslobodio obveza koje je preuzeo u okviru obavljanja obrtničke djelatnosti, pa žalbeni razlog neosnovanosti rješenja o ovrsi zbog zatvaranja obrta nije osnovan.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6048/03, od 13. IX. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRŠNOST JAVNOBILJEŽNIČKE ISPRAVE - POTVRDA O OVRŠNOSTI

Ugovor o zakupu

(Čl. 26. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05 te čl. 54. toč. 7. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93, 29/94 i 162/98).

Kad se radi o obavezi plaćanja zakupnine u ugovorenom mjesečnom iznosu, potvrdu o ovršnosti po prirodi stvari javni bilježnik ne može dati već u vrijeme nastanka takve isprave nego tek onda kad utvrdi je li i u kojem dijelu, odnosno za koji iznos tražbina iz ovršne isprave dospjela.

“Ugovorom o zakupu (bez datuma) sklopljenim između ovrhovoditelja (zakupodavca) i ovršenika (zakupca), a ovjerenim od javnog bilježnika 23. ožujka 2001. godine, temeljem kojeg se u ovom slučaju traži ovrha, ugovoreno je između ostaloga:

- da ovrhovoditelj ovršeniku daje u zakup određeni poslovni prostor u P. na vrijeme od 5 godina;
- da će ovršenik plaćati unaprijed za tekući mjesec po ispostavljenom računu mjesečnu zakupninu u kunskoj protuvrijednosti od 200 DEM po srednjem tečaju NBH na dan obračuna i to u neto iznosu, a da će plaćati i porez na dodatnu vrijednost ako takvu obvezu utvrdi porezno tijelo;
- da je ovršenik “dužan snositi i sve druge troškove koji terete poslovni prostor (komunalna naknada, vodna naknada, odvoz smeća, struja, voda i sl.)”.

Prema odredbi čl. 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu (dalje: ZJB) javnobilježnički akt je ovršna isprava ako je u njemu utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu obvezanika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, neposredno provesti (prisilna) ovrha. Isti učinak kao i isprava iz čl. 54. st. 1. ZJB ima i privatna isprava takvog sadržaja na kojoj je javni bilježnik ovjerio potpis dužnika, s time što ako privatna isprava ne sadrži izjavu o pristanku dužnika da se na temelju nje može tražiti ovrha, takvu izjavu može u privatnu ispravu uz pristanak stranaka, unijeti javni bilježnik prigodom ovjere potpisa dužnika.

U smislu pak odredbe čl. 26. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), ovršna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze.

Predmetni ugovor o zakupu u pogledu obveze na plaćanje zakupnine ispunjava doduše pretpostavke iz čl. 54. st. 1. i 6. i čl. 59. ZJB te čl. 26. st. 1. OZ da se smatra ovršnom ispravom podobnom za ovrhu.

Nedostaje međutim potvrda javnog bilježnika u kojem je dijelu, odnosno za koje razdoblje i za koji iznos ta obveza dospjela, pa time i postala ovršna (ovršiva).

Naime, u smislu odredbe čl. 54. st. 7. ZJB, na javnobilježnički akt koji u smislu čl. 54. st. 1. i 3. ZJB može predstavljati ovršnu ispravu, te na privatnu ispravu koja u smislu čl. 54. st. 6. ZJB ima isti učinak kao i javnobilježnički akt (ovršna isprava), javni bilježnik će na zahtjev stranke sam staviti potvrdu o ovršnosti. Kod obveze pak kao što je u ovom slučaju obveza na plaćanje zakupnine u ugovorenom mjesečnom iznosu potvrdu (klauzulu) ovršnosti, po prirodi stvari, javni bilježnik ne može dati već u vrijeme nastanka takve isprave nego tek onda kad utvrdi da je i u kojem dijelu odnosno za koji iznos tražbina iz ovršne isprave dospjela.

Dakle, u pogledu obveze na plaćanje zakupnine, tj. za iznos od 14.658,19 kn, iz same ovršne isprave kojoj nedostaje potvrda o ovršnosti javnog bilježnika nije vidljivo je li ovršna isprava za toliki iznos postala ovršna (ovršiva), pa je ostvaren žalbeni razlog iz čl. 46. st. 1. toč. 2. OZ.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-660/05, od 10. VI. 2005.

OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNOST ODLUKE

Odluka upravnog tijela bez klauzule pravomoćnosti

(Čl. 21. do 23. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03).

Rješenje upravnog tijela koje sadrži klauzulu izvršnosti predstavlja ovršnu ispravu bez obzira što isto nema i klauzule pravomoćnosti.

“Predstavlja li predmetno upravno rješenje (upravno rješenje Ministarstva financija; Porezna uprava), uz klauzulu izvršnosti ovršnu ispravu za određenje predmetnog osiguranja i prije njegove pravomoćnosti (protivnik osiguranja žalbu u ovom predmetu argumentira podnošenjem žalbe na navedeno upravno rješenje, primjerak koje prilaže žalbi), propisuje odredba čl. 21. st. 1. toč. 2. Ovršnog zakona (dalje: OZ) koja određuje da je ovršna isprava ovršna odluka donesena u upravnom postupku ako glasi na ispunjenje novčane obveze, ako zakonom nije drugačije određeno, te odredba čl. 22. st. 2. OZ-a kojom se propisuje da se odlukom upravnog tijela prema OZ-u smatra rješenje koje je u upravnom postupku donijelo tijelo državne uprave ili pravna osoba s javnim ovlastima, kao i odredba čl. 23. st. 3. OZ-a koja određuje da je odluka donesena u upravnom postupku ovršna po pravilima koja uređuju taj postupak. Pritom treba navesti da je za ovaj Sud, glede pitanja ovršnosti predmetnog rješenja, mjerodavno zakonsko određenje iz čl. 283. st. 2. Zakona o općem upravnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91 i 103/96) koji propisuje da rješenje doneseno u upravnom postupku koje sadrži potvrdu izvršnosti jest osnova za sudsko izvršenje. To se izvršenje provodi po propisima koji važe za sudsko izvršenje (prema odredbi čl. 283. st. 1. Zakona o općem upravnom postupku), a navedena odredba se primjenjuje kad se ima provesti sudsko izvršenje rješenja donesenog u upravnom postupku. Dakle, za osnovanost prvostupanjskog rješenja utemeljenog na predmetnom upravnom rješenju, bitno je je li ono ovršno u smislu odredbi OZ-a, a to svojstvo navedeno rješenje steklo je stavljanjem potvrde izvršnosti od strane nadležnog upravnog tijela, pri čemu nije odlučno je li navedeno rješenje ujedno i pravomoćno.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1379/05-2, od 7. IX. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Mjenica bez protesta

(Čl. 28. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Mjenica bez protesta smatra se vjerodostojnom ispravom u smislu Ovršnog zakona u slučaju kada su trasant, indosant i avalist odredbom “bez protesta” oslobodili imatelja mjenice obveze protestiranja zbog neakceptiranja i neisplate.

“Rješenje je doneseno pogrešnom primjenom odredaba Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 - dalje: OZ) jer je sud pogrešno našao da mjenica bez protesta bez obzira na klauzulu “bez protesta” nije vjerodostojna isprava. Prema odredbi čl. 28. st. 1. OZ vjerodostojna isprava je račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računom kada je to potrebno za zasnivanje tražbine, javna isprava, izvadak iz ovjerenih poslovnih knjiga, po zakonu ovjerenjena privatna isprava, te isprava koja se po postojećim propisima smatra javnom ispravom. Sud pogrešno smatra da je vjerodostojna isprava uvijek samo ona mjenica koja je s protestom, pa da nedostatak protesta isključuje mjenicu iz reda vjerodostojnih isprava u onom smislu u kojemu vjerodostojne isprave rangira Ovršni zakon. Prema odredbi čl. 45. st. 1. Zakona o mjenici (“Narodne novine”, br. 74/94) na koju se osnovano pozvao ovrhovoditelj, trasant, indosant ili avalist može odredbom “bez protesta” ili

kojom drugom odredbom osloboditi imatelja mjenice obveze podizanja protesta zbog neakceptiranja i neisplate. Protest u tom slučaju nije potreban za zasnivanje tražbine. Mjenica čija je preslika priložena (serija A serijski broj 03934754) ispod potpisa zastupnika trgovačkog društva T. d.d. Č. sadrži klauzulu “bez protesta”, pa protest nije potreban za zasnivanje tražbine.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3583/03, od 31. VIII. 2005.

OVRSNI POSTUPAK - PRIJENOS TRAZBINE ILI OBVEZE

Ovjerovljena privatna isprava

(Čl. 29. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Ovjerovljena privatna isprava valjan je naslov na temelju koje ovrhovoditelj dokazuje da je tražbina na njega prenesena sa osobe koja je u ovršnoj ispravi označena kao vjerovnik.

“Člankom 29. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03) propisano je da se ovrha određuje na prijedlog i u korist osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao vjerovnik, ako ona javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom dokaže da je tražbina na nju prenesena ili da je na nju na drugi način prešla.

Ovršni postupak je strogo formalni postupak i sud je povodom prijedloga za ovrhu dužan ispitati postojanje Ovršnim zakonom propisanih formalnih pretpostavki radi donošenja rješenja o ovrsi. U konkretnom slučaju ovrhovoditelj je uz prijedlog za ovrhu dostavio Ugovor o ustupanju potraživanja od 21. lipnja 2002. kojim je C. d.o.o. ustupio ovrhovoditelju potraživanje utvrđeno pravomoćnom presudom istog suda poslovni broj P-1942/97 od 25. siječnja 2000. prema ovršeniku u iznosu od 70.000,00 kn s pripadnom zateznom kamatom i troškovima postupka. Navedeni ugovor je ovjerovljena privatna isprava iz čl. 29. st. 1. Ovršnog Zakona kojom ovrhovoditelj dokazuje da je tražbina prenesena na njega, stoga potpisi stranaka iz tog ugovora ne moraju biti ovjereni po javnom bilježniku. Činjenica da je nad ustupiteljem C. d.o.o. u tijeku likvidacijski postupak te da se isti oglašuje na pozive suda radi dostave podataka o svojoj imovini u likvidacijskom postupku nije od utjecaja na konkretni ovršni postupak i odluku suda prvog stupnja o prijedlogu za ovrhu. Vjerovnici likvidacijskog dužnika C. d.o.o., ukoliko smatraju da su oštećeni predmetnim Ugovorom o ustupanju potraživanja, mogu pobijati navedenu pravnu radnju likvidacijskog dužnika po općim pravilima o pobijanju pravnih radnji dužnika iz čl. 280. do 285. Zakona o obveznim odnosima (“Narodne novine”, br. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96 i 112/99).”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-7989/03, od 18. I. 2005.

ODREĐIVANJE I NAPLATA ZATEZNIH KAMATA

Pravilnost obračuna zakonske zatezne kamate

(Čl. 35. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99 i 42/00).

Ako se spor oko ukupnog iznosa dospjele kamate svodi na pravilnost obračuna zakonske zatezne kamate, sud je dužan ovrhovoditelju vratiti ovršni prijedlog na ispravak i dopunu, i to na način da od ovrhovoditelja zatraži da dostavi stručan obračun (nalaz) dospjelih zakonskih zateznih kamata izrađen po knjigovodstveno-financijskom vještaku, a ako ovrhovoditelj ne priloži takav nalaz, potrebno je pribaviti takav nalaz po službenoj dužnosti s time da se na platež predujma za takav nalaz obveže ovrhovoditelja, i to prije nego sud donese rješenje o ovrsi.

“S obzirom da se spor oko ukupnog iznosa dospjele kamate svodi na pravilnost obračuna zakonske zatezne kamate, a što je određiva kategorija, po ocjeni ovog Suda prvostupanjski sud je trebao ovršni prijedlog ovrhovoditelja vratiti na ispravak i dopunu, s time da prvostupanjski sud od ovrhovoditelja zatraži pribavljanje nalaza knjigovodstveno-financijskog vještaka u vezi s ukupnim iznosom dospjele zakonske zatezne kamate prema zakonskim kriterijima. U ponovnom postupku prvostupanjski sud će zatražiti od ovrhovoditelja da uz prijedlog dostavi stručan obračun zakonskih zateznih kamata za sva potraživanja (glavna i sporedna) čija namirenja traži ovršnim prijedlogom te da na osnovi toga postavi zahtjev za isplatu glavninih iznosa i dospjele zakonske zatezne kamate u skladu s ovršnom ispravom odnosno danim nalazom (potrebno je da nalaz izradi osoba iz redova stalnih sudskih knjigovodstveno-financijskih vještaka ili ustanove), odnosno ako ovrhovoditelj ne priloži takav nalaz, potrebno je pribaviti takav nalaz po službenoj dužnosti s time

da se na platež predujma za takav nalaz obveže ovrhovoditelj. Nakon što ovršni prijedlog bude na navedeni način sačinjen, odnosno nakon što mu bude priložen odgovarajući nalaz financijskog vještaka o izračunu dospjele kamate, budući da ovrhovoditelj već u ovršnom prijedlogu traži namirenje dospjele zakonske zatezne kamate, obračun je potrebno sastaviti prije donošenja rješenja o ovrsci, s obzirom na sadržaj odredbe čl. 35. Ovršnog zakona prema kojoj, među ostalim, prijedlog za ovrhu mora sadržavati i određenje tražbine čije se ostvarenje traži.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-935/03-3, od 14. VIII. 2003.

PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSCI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Vjerodostojna isprava i tužba radi nedopustivosti ovrhe

(Čl. 55.a Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Kad dužnik pobija rješenje o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave, postupak se nastavlja kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, a nije dopuštena tužba dužnika radi proglašenja nedopustivosti izvršenja.

“U skladu s odredbom čl. 55.a Zakona o izvršnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91 i 91/92 - sada čl. 54. st. 2. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03), propisan je postupak u povodu prigovora protiv rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave, a to je put stavljanja izvan snage rješenja o izvršenju u dijelu kojim je određeno izvršenje i ukidanje provedenih radnji, te nastavljanje parničnog postupka kao povodom prigovora protiv platnog naloga. Dakle, u parnici koja se nastavlja iz postupka izvršenja na temelju vjerodostojne isprave raspravlja se o osnovanosti potraživanja. Suprotno shvaćanje, kako je pravni put u kojem dužnik (ovršnik) može štiti svoja prava u postupku izvršenja na temelju vjerodostojne isprave put parnice radi nedopustivosti izvršenja pogrešan, ne samo zato što takav pristup nema temelja u Zakonu o izvršnom postupku (Ovršnom zakonu) već i zbog toga što se otvara mogućnost da se istodobno vode dvije parnice između istih stranaka, jedna parnica radi nedopustivosti izvršenja, a druga u kojoj se raspravlja o osnovanosti tužbenog zahtjeva. Posljedica pravomoćne sudske odluke kojom je utvrđeno da je izvršenje nedopušteno jest obustava izvršenja i ukidanje provedenih radnji. U povodu prigovora protiv rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave postupak se nastavlja kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, a prethodno se izvan snage stavlja rješenje o izvršenju u dijelu kojim je utvrđeno izvršenje i ukidaju se sve radnje koje su provedene u postupku izvršenja, što znači da u tom slučaju i nema mogućnosti uopće provesti pravne posljedice pravomoćne presude kojom se izvršenje proglašava nedopuštenim jer postupka izvršenja više i nema.

Stoga ovaj Sud cijeni da tužba radi nedopustivosti izvršenja iz postupka izvršenja na temelju vjerodostojne isprave nije dopušten pravni put jer zakonom taj postupak nije predviđen pa je stoga prvostupanjski sud učinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka odlučujući o takvom tužbenom zahtjevu.”

NAPOMENA: v. sada čl. 54. st. 2. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99 i 173/03).

Županijski sud u Zagrebu, Gž-1678/03, od 11. I. 2005.

PROVEDBA OVRHE - OVRHA NA TEMELJU NEPRAVOMOĆNOG RJEŠENJA O OVRSCI

Privremena pljenidba temeljena na vjerodostojnoj ispravi

(Čl. 40. st. 3. u vezi s čl. 154. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Privremena pljenidba novčane tražbine po štednom ulogu kod banke ne može se temeljiti na vjerodostojnoj, već samo na ovršnoj ispravi.

“U ovom predmetu ovrhovoditelj je predložio donošenje rješenja kojim će sud privremeno zaplijeniti po štednom ulogu kod predloženih banaka sve štedne uloge ovršenika prema osnovi odredbe čl. 154. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03, dalje: OZ), prilažući prijedlogu izvod iz ovjerovljenih poslovnih knjiga.

Prvostupanjski je sud odbio taj prijedlog kao neosnovan, u bitnom s obrazloženjem da se ovrha na temelju vjerodostojne isprave provodi nakon pravomoćnosti rješenja o ovrsci (čl. 40. st. 3. OZ), a da ovrhovoditelj ne raspolaže ovršnom ispravom u smislu čl. 21. OZ-a, već ovršni prijedlog predlaže na temelju vjerodostojne isprave.

Pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da nema uvjeta za donošenje rješenja o privremenoj pljenidbi. To stoga što u konk-

retnom slučaju tražbina ovrhovoditelja nije ovršna pa nema uvjeta za prisilno zadiranje u imovinu dužnika bez njegovog prethodnog pristanka.

Naime, odredba čl. 154. OZ-a propisuje da ovrhovoditelj, ako ne raspolaže potrebnim podacima o štednom ulogu, može predložiti donošenje rješenja kojim će privremeno zaplijeniti sve štedne uloge ovršenika kod određene pravne osobe. Odredba čl. 40. OZ-a određuje da se pojedine ovršne radnje provode i prije pravomoćnosti (st. 1.), te se i tražbina ostvaruje prije pravomoćnosti rješenja o ovrsi (st. 2.), osim kada je ovrha određena na temelju vjerodostojne isprave (st. 3.).

Iz dikcije navedene odredbe proizlazi da je postojanje ovršne isprave kojom je naloženo ispunjenje tražbine dužniku preduvjet za poduzimanje ovršnih radnji kojima se prisilno zadire u imovinu ovršenika bez njegovog prethodnog pristanka.

Argumentum a contrario i privremena zabrana tražbine po štednom ulogu može se odrediti (i provesti) samo ako postoji ovršna isprava, a ne i u slučaju kada se tvrdnja o postojanju tražbine temelji samo na vjerodostojnoj ispravi, jer se zapljenom štednog računa ograničava i onemogućava imatelja računa u vršenju vlasničkih prava na njegovim novčanim sredstvima.

Slijedom izloženog navod ovrhovoditelja da nema podataka o štednim ulozima ovršenika ne može biti dovoljan razlog za predloženu zapljenu tražbine po ovršenikovim štednim ulozima, ako se prijedlog temelji na vjerodostojnoj ispravi. Ovrhovoditelj najprije treba ishoditi valjanu ovršnu ispravu, jer će tek tada primjena instituta privremene zapljene dobiti smisao, budući da će ovrhovoditelj samo u takvoj situaciji imati mogućnost predložiti ovrhu i ishoditi rješenje o ovrsi na štednom ulogu ovršenika (čl. 154. st. 5. OZ-a) i privremenu zapljenu štednih uloga zamijeniti zapljenom (tražbine) kojom stječe založno pravo na ovršenikovu tražbinu (čl. 180. st. 1. OZ-a)."

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-1048/04, od 22. II. 2005.; Gžovr-1268/04, 22. II. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Račun kao vjerodostojna isprava

(Čl. 28. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Račun kojim izdatnik zaračunava naknadu štete nije vjerodostojna isprava.

Računom se ne može tražiti naknada štete, jer je račun knjigovodstvena isprava, a sadržaj računa mora biti takav da istinito predstavlja poslovnu promjenu i obuhvaća sve podatke za unos u poslovne knjige.

"Pravilan je stav prvostupanjskog suda koji je prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave odbacio, jer je utvrdio da je ovrhovoditelj uz prijedlog priložio račun, iz kojega je vidljivo da ovrhovoditelj njime zaračunava naknadu štete (list 49.), te je ocijenio da takav račun ne predstavlja vjerodostojnu ispravu u smislu čl. 28. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03), na temelju koje sud može donijeti rješenje o ovrsi, na temelju vjerodostojne isprave.

Prema odredbama čl. 2. st. 2. i 3. Zakona o računovodstvu ("Narodne novine", br. 90/92) račun je knjigovodstvena isprava i služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i nadzor nad obavljanjem poslovnog zahvata, a sadržaj te knjigovodstvene isprave mora biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovnu promjenu i da obuhvaća sve podatke potrebne za unos u poslovne knjige. Prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Narodne novine", br. 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00 i 127/00) račun mora, među ostalim, sadržavati i - količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljenih usluga, zatim datum isporuke ili obavljene usluge, iznos naknade isporučenih dobara i obavljenih usluga. Iz svih ovih odredaba proizlazi da se zahtjev za naknadu štete ne može zaračunati računom, te ovaj Sud potvrđuje stajalište prvostupanjskog suda da takav račun ovrhovoditelja ne predstavlja vjerodostojnu ispravu u smislu odredaba čl. 28. OZ-a."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-2916/02, od 20. IV. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA JAVNOBILJEŽNIČKA ISPRAVA

Pretpostavke da bi javnobilježnička isprava bila ovršna isprava

(Čl. 54. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93, 29/94 i 162/98).

Javnobilježnički akt, na temelju kojeg je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na određenoj nekretnini, ovršna je isprava samo onda ako je dužnik u tom aktu izričito pristao da se na temelju njega radi naplate osiguranog potraživanja, nakon njegove dospelosti može neposredno tražiti ovrhu na toj nekretnini.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 602/03-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Petra Milasa, kao predsjednika vijeća, te Ivana Mikšića, Marijana Ramušćaka, Vlatke Potočnjak Radej i Gordane Gasparini, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. b. d.d., O., koju zastupa B. Š., odvjetnik iz Z., protiv tužene L. M. iz O., koju zastupaju D. S. i A. Č., odvjetnici iz O., radi prodaje založene nekretnine, rješavajući reviziju tužitelja izjavljenu protiv pravomoćnog rješenja Županijskog suda u Osijeku od 23. siječnja 2003. broj Gž-2639/02, kojom je potvrđeno rješenje Općinskog suda u Osijeku od 14. svibnja 2002. broj P-2484/01, u sjednici održanoj dana 07. srpnja 2004.,

r i j e š i o j e:

I/ Prihvaća se revizija tužitelja, te se ukidaju rješenje Općinskog suda u Osijeku broj P-2484/01 od 14. svibnja 2002. i rješenje Županijskog suda u Osijeku broj Gž-2639/02 od 23. siječnja 2003. i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

II/ O troškovima postupka u povodu revizije odlučit će se u konačnoj odluci.

Obrazloženje

Pravomoćnim rješenjem drugostupanjskog Županijskog suda u Osijeku broj Gž-2639/02 od 23. siječnja 2003. odbijena je žalba tužitelja i potvrđeno je prvostupanjsko rješenje Općinskog suda u Osijeku broj P-2484/01 od 14. siječnja 2002., kojim je odbačena hipotekarna tužba, uz obrazloženje, da je Ugovor o kreditu broj ... od 28. rujna 1998. (dalje: Ugovor o kreditu), kojim je osnovano založno pravo na nekretnini tužene, javnobilježnički akt koji ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može neposredno tražiti izvršenje na nekretnini radi naplate potraživanja, pa da tužitelj nema pravni interes za tužbu, budući da ono što traži tužbom može bez presude tražiti u ovršnom postupku.

Protiv tog pravomoćnog drugostupanjskog rješenja reviziju je izjavio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka učinjene u postupku pred drugostupanjskim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da se prvostupanjsko i drugostupanjsko rješenje ukinu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak.

Tužena nije odgovorila na reviziju, niti se o reviziji izjasnio Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Revizija je osnovana.

Osporeno rješenje ispitano je u granicama iz čl. 386. u vezi čl. 400. st. 4. ZPP i utvrđeno je da je isto doneseno u postupku u kojem su pred drugostupanjskim sudom učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u vezi čl. 288. st. 2. i čl. 380. st. 1. toč. 2. ZPP.

U ovom parničnom postupku pokrenutom hipotekarnom tužbom, u reviziji je sporno pravno pitanje, može li se, na temelju sol-emniziranog Ugovora o kreditu, koji predstavlja javnobilježnički akt i na temelju kojeg je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na nekretnini tužene k.č.br. 5434/2, upisane u z.k.ul. 5897 k.o. Osijek, neposredno tražiti ovrha radi naplate osiguranog potraživanja u iznosu od 1,407.131,62 DEM spp.

U odgovoru na sporno pravno pitanje sudovi su, primjenom odredaba čl. 54. st. 1. i 6. Zakona o javnom bilježništvu (ZJB), zauzeli pravno stajalište da se na temelju Ugovora o kreditu može neposredno tražiti ovrha, jer da je tužena na to pristala, a javni bilježnik da je taj pristanak unio u ispravu prilikom ovjere potpisa tužene. Nastavno tome, zaključili su da tužitelj nema pravni interes za podnošenje tužbe, te su istu odbacili.

Pogrešno su sudovi primijenili pravo kada su, na temelju odredaba čl. 54. st. 1. i 6. ZJB, zauzeli pravno stajalište da ugovor o kreditu predstavlja javnobilježnički akt na temelju kojeg se može neposredno tražiti ovrha na nekretnini na kojoj je tim aktom

osnovana hipoteka.

Mjerodavno pravo za odgovor na sporno pravno pitanje, može li se na temelju solemniziranog Ugovora o kreditu, kojim je osnovano založno pravo (hipoteka) na nekretnini tužene k.č.br. 5434/2, upisane u z.k.ul. 5897 k.o. Osijek, neposredno tražiti ovrha na toj nekretnini radi naplate osiguranog potraživanja u iznosu od 1,407.131,62 DEM spp, predstavlja odredba st. 3. čl. 54. ZJB, a ne odredba st. 1. i 6. čl. 54. ZJB, koji su sudovi primijenili.

Odredba st. 3. čl. 54. ZJB, u odnosu na odredbe st. 1. i 6. čl. 54. ZJB, je *lex specialis*, jer se njome propisuju pretpostavke za neposredno traženje ovrhe na nekretnini na kojoj je javnobilježničkom ispravom u zemljišnim knjigama upisana hipoteka, a o tome se u konkretnom slučaju upravo radi.

Prema odredbi st. 3. čl. 54. ZJB, na temelju javnobilježničkog akta, na temelju kojeg je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na određenoj nekretnini, može se neposredno tražiti izvršenje na toj nekretnini radi naplate osiguranog potraživanja, nakon njegove dospelosti, ako je dužnik na to u tom aktu izričito pristao.

Iz solemniziranog Ugovora o kreditu, koji je javnobilježnička isprava, proizlazi da ta isprava ne sadrži izjavu tužene o njezinom pristanku da se na temelju tog javnobilježničkog akta može neposredno tražiti izvršenje na nekretnini k.č.br. 5434/2 z.k.ul. 5897 k.o. Osijek radi naplate potraživanja po tom ugovoru.

Nastavno tome, valja zaključiti da tužitelj svoje pravo namirenja iz založene nekretnine može ostvariti samo hipotekarnom tužbom, kojom je pokrenuo ovaj parnični postupak, te da nije bilo zakonske osnove da se tužba odbaci.

Zbog ovih je razloga, na temelju odredbe čl. 394. st. 1. u vezi čl. 400. st. 4. ZPP, odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 07. srpnja 2004. godine

Predsjednik vijeća:
Petar Milas, v. r.

OVRŠNI POSTUPAK - UVJETNA OBVEZA

Ovršnost javnobilježničke isprave

(Čl. 25. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03 te čl. 54. toč. 4. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93, 29/94 i 162/98).

Kad obveza ovršenika ovisi o tome je li nastupio neki uvjet predviđen ugovorom sklopljenim u formi javnobilježničkog akta, a ovrhovoditelj uz prijedlog za ovrhu kao dokaz da je nastupio uvjet nije priložio javnu ispravu ili pravomoćnu presudu donesenu u parničnom postupku, ovršna isprava nije stekla svojstvo ovršnosti, pa prijedlog treba odbiti.

“Ovrha se predlaže na temelju solemniziranog predugovora koji prema čl. 59. Zakona o javnom bilježništvu (dalje: ZJB) ima snagu javnobilježničkog akta.

Prema čl. 25. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ) javnobilježnička isprava ovršna je, ako je postala ovršna po posebnim pravilima koja uređuju ovršnost takve isprave.

Obveza ovršenika ovisi o tome je li nastupio neki od dva uvjeta navedenih u čl. 6. predugovora, tj. je li M. B. uspio otkupiti stan ili je odustao od prodaje stana.

Prema čl. 54. toč. 4. ZJB ako obveza ovisi o uvjetu za ovršnost javnobilježničkog akta, potrebno je da se javnom ispravom ili, ako to nije moguće, pravomoćnom presudom donesenom u parničnom postupku dokaže da je nastupio uvjet. Budući da predlagatelj nije priložio nikakvu valjanu ispravu ili presudu iz koje bi proizlazilo da je uvjet ispunjen, ovršna isprava nije stekla svojstvo ovršnosti, pa je na temelju čl. 46. st. 1. toč. 2. OZ-a i čl. 380. toč. 3. podrednog Zakona o parničnom postupku valjalo odlučiti kao u izreci.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-290/05, od 25. V. 2005.

OVHRHA - OVRŠNA ISPRAVA

Pravomoćnost rješenja ovrši

(Čl. 54. st. 4. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Rješenje o ovrši koje na temelju vjerodostojne isprave postane pravomoćno, u smislu odredbe čl. 54 st. 4 OZ-a ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se ponovno može tražiti ovrha.

Broj: Gž.241/03-2

R J E Š E N J E

Županijski sud u Varaždinu, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Lodeta Zlatka, kao predsjednika vijeća, te Benjak Vesne i Vinceković Dubravke, kao članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja T. d.d. V., zastupanog po punomoćnicima P. M. i Š. M., odvjetnicima iz V., protiv ovršenika Š. O. iz V., radi ovrhe na mirovini ovršenika, povodom žalbe ovršenika, protiv rješenja o ovrši Općinskog suda u Varaždinu, od 14.siječnja 2003.g., br. Ovrv.987/00-9, u sjednici vijeća održanoj dana 24.veljače 2003.g.

r i j e š i o j e :

Žalba ovršenika odbija se kao neosnovana i potvrđuje se rješenje o ovrši Općinskog suda u Varaždinu, br.Ovrv.987/00-9, od 14.siječnja 2003.g.

Obrazloženje:

Pobijanim rješenjem određena je ovrha prijenosom i pljenidbom novčane tražbine ovršenika – 1/3 mirovine koju ovršenik prima od HZMO Područna služba V., a radi namirenja ovršne tražbine ovrhovoditelja u iznosu od 3.492,38 kn sa zak. zateznom kamatom na navedeni iznos, te troškova ovršnog postupka.

Navedeno rješenje pobija ovršenik pravodobno uloženom žalbom, bez navođenja zakonskih žalbenih razloga, s prijedlogom da sud «uzme u obzir njegovo teško stanje i pravedno riješi ovaj slučaj».

Žalba ovršenika je neosnovana.

Prije svega, valja navesti da je u vezi iste tražbine ovrhovoditelja već doneseno rješenje o ovrši br.Ovrv.987/00-2 od 4.svibnja 2000.g., pri čemu je navedeno rješenje o ovrši temeljeno na vjerodostojnoj ispravi – izvodu iz ovjerovljenih poslovnih knjiga ovrhovoditelja.

Citarnim rješenjem o ovrši naloženo je ovršeniku da ovrhovoditelju namiri tražbinu u iznosu od 3.492,38 kn sa zakonskom zateznom kamatom te troškovima ovršnog postupka u iznosu od 630,00 kn, time da je radi namirenja navedene tražbine, određena ovrha na pokretninama ovršenika.

Navedeno rješenje o ovrši ovršenik nije osporavao prigovorom, zbog čega je rješenje o ovrši br.Ovrv.997/00-2 od 4.svibnja 2000.g. u dijelu pod I) izreke, a kojim dijelom je ovršeniku naložena isplata tražbine ovrhovoditelja u iznosu od 3.492,38 kn sa zak. zateznom kamatom, postalo pravomoćno, i zbog čega, u smislu odredbe čl. 54.st.4. OZ-a, navedeni dio rješenja o ovrši ima svojstvo ovršne isprave, na temelju koje se ponovno može tražiti ovrha.

Iz prijedloga ovrhovoditelja nedvojbeno slijedi zaključak da je, nakon obustave ovrhe na pokretninama ovršenika, zbog činjenice što ovršenik nema u posjedu pokretnine koje bi mogle biti predmet ovrhe, ovrhovoditelj, a sukladno odredbi čl.5.st.4. OZ-a, podnio novi prijedlog za ovrhu, temeljeći isti na pravomoćnom rješenju o ovrši istoga suda br.Ovrv.987/00-2 od 4.svibnja 2000.g., a kojim je ovršeniku naložena isplata gore navedene ovršne tražbine ovrhovoditelja.

Pobijajući prvostupanjsko rješenje o ovrši, ovršenik u žalbi iznosi tvrdnju da je «sva plaćanja uredno plaćao, da je potraživanje ovrhovoditelja zastarjelo, da su netočne tvrdnje da bi ga ovrhovoditelj pozivao na podmirenje tražbine, da je njegova mirovina svega 1.200,00 kn, da je teško bolestan, i da ne snosi nikakvu krivnju za pokretanje postupka».

Budući da ovršenik nije osporavao ranije rješenje o ovrši doneseno u istom predmetu na temelju vjerodostojne isprave, to je, kao što je već navedeno, navedeno rješenje, u dijelu kojim je ovršeniku naložena isplata ovrhovoditeljeve tražbine u iznosu od 3.492,38 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 25.siječnja 2000.g. pa do isplate, postalo pravomoćno, zbog

čega, se ni prigovor zastare tražbine ovrhovoditelja ne može prihvatiti osnovanim, obzirom da se radi o potraživanju utvrđenom pravomoćnom sudskom odlukom, rješenjem o ovrsi br. Ovr. 987/00-2 od 4. svibnja 2000. g., a u smislu odredbe čl. 379. st. 1. ZOO-a, sva potraživanja koja su utvrđena pravomoćnom sudskom odlukom zastarjevaju za 10 godina, pa i ona za koja zakon inače predviđe kraći rok zastare.

Isto tako, bez obzira na istinitost navoda ovršenika, u odnosu na njegovo teško zdravstveno stanje, valja navesti da navedene okolnosti nemaju značaj sprječavanja provedbe ovrhe određene pravomoćnim rješenjem o ovrsi, a u odnosu na ovrhu određenu na mirovini ovršenika, valja navesti da mirovina nije izuzeta iz ovrhe, obzirom da se prema odredbi čl. 149. OZ-a, ovrha može provesti do 1/3 mirovine, zbog čega je, obzirom na gore navedeno, žalbu ovršenika valjalo odbiti i temeljem propisa čl. 380. toč. 2. ZPP-a u vezi sa čl. 19. OZ-a pobijano rješenje o ovrsi potvrditi.

U Varaždinu, dne 24. veljače 2003. g.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Zlatko Lodeta. v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - OVRHA - OBUSTAVA OVRHE

Obveze obrtnika fizičke osobe - ovlaštenje suda

(Čl. 67. st. 2. Ovršni zakon - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99, 42/00 i 173/03).

Prestanak obrta ne znači da su prestale postojati obveze obrtnika fizičke osobe, jer za obveze obrta obrtnik odgovara cjelokupnom imovinom unesenom u obrt.

Sud nije ovlašten zbog prestanka obrta obustaviti ovrhu protiv obrtnika.

"Odredba čl. 1. st. 1. Zakona o obrtu ("Narodne novine", br. 49/03-pročišćeni tekst) propisuje da je obrt samostalno i trajno obavljanje gospodarske djelatnosti od strane fizičke osobe sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Stavak 3. istog članka propisuje da je obrtnik, u tom smislu, fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba. Prema odredbi čl. 21. Zakona o obrtu, za obveze nastale u obavljanju obrta, obrtnik odgovara cjelokupnom imovinom unesenom u obrt koja je potrebna za obavljanje obrta. To znači da je obrtnik osobno odgovoran za obveze nastale u obavljanju obrta i to cijelom imovinom, ali do visine unesene u obrt koja je potrebna za obavljanje obrta. Budući da je vjerodostojnom ispravom i rješenjem o ovrsi utvrđena obveza ovršenika isplate dužnog iznosa, nastala, u obavljanju obrta, prema ovrhovoditelju, proizlazi da je taj iznos ovrhovoditelj unio u ovršenikov obrt. Naime, unosom imovine u obrt ne smatra se samo unos od strane obrtnika nego se unosom imovine u obrt smatra unos bilo koje imovine od strane bilo koje fizičke ili pravne osobe. Time što je ovrhovoditelj ispunio svoju obvezu, unio je u imovinu obrtnika imovinu u visini vrijednosti ovršnog zahtjeva utvrđenog vjerodostojnom ispravom i izdanim rješenjem o ovrsi. S obzirom je ovršenik, kao obrtnik, osobno odgovoran za obveze proizašle u obavljanju obrta, osnovan je zahtjev ovrhovoditelja tražiti ovrhu, sve temeljem čl. 2. toč. 4. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Prvostupanjski je sud u obrazloženju pobijanog rješenja pogrešno primijenio odredbu čl. 77. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 111/99, 88/01 i 117/03). Navedena odredba propisuje da stranka u postupku može biti svaka fizička ili pravna osoba. Ovršenik, kako je naveden u prijedlogu, naveden je sukladno odredbama Zakona o obrtu, kao fizička osoba koja je vlasnik obrta. Odjava obrta ne utječe na gubitak svojstva fizičke osobe na to da bude stranka u postupku, bez obzira što je obveza nastala obavljanjem obrta, a sve iz razloga kako je do sada navedeno.

Pogrešan je i zaključak prvostupanjskog suda da ovršenik više ne postoji te na tako pogrešno utvrđeno činjenično stanje nije bilo ispravno primijeniti odredbu čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona i obustaviti ovrhu. Iz spisa ne proizlazi da su ostvareni razlozi za primjenu navedene odredbe, da je ovrha postala nemoguća ili da su nastupili drugi razlozi zbog kojih se nije mogla provesti."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-8418/03, od 1. VI. 2004.

OVRŠNI POSTUPAK - PRAVNI LIJEKOVI STRANAKA- PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Pobijanje rješenja o ovrsi žalbom

(Čl. 11. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Ukoliko ovršenik izjavi žalbu protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave - ista se treba tretirati kao prigovor protiv rješenja o ovrsi.

"Prema čl. 11. Ovršnog zakona protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave može se izjaviti prigovor. Drugim riječima, rješenje o ovrsi doneseno na temelju vjerodostojne isprave ne može se pobijati žalbom. Međutim, u konkretnom slučaju se žalba ovršenika treba tretirati kao prigovor ovršenika protiv rješenja o ovrsi, s obzirom da je ovo doneseno na temelju vjerodostojne isprave."

Županijski sud u Varaždinu, Gž-195/03-2, od 13. II. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - SADRŽAJ PRIJEDLOGA - POSEBNO KAD SE RADI O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Odbacivanje prijedloga

(Čl. 33. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Vjerodostojna se isprava mora dostaviti u izvorniku ili pak svom ovjеровljenom prijepisu.

"Pravilan je postupak suda prvog stupnja koji je odbacio ovrhovoditeljev prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave. Naime, pravna norma iz čl. 28. st. 1. u svezi s čl. 33. st. 1. i čl. 35. Ovršnog zakona, beziznimno zahtijeva da se uz prijedlog za ovrhu dostavi i vjerodostojna isprava u izvorniku ili pak ovjеровljenom prijepisu, odnosno takvoj preslici izvornika. Ukoliko bi se zauzeo drugačiji i protivni stav, to bi dovelo do pravno neprihvatljivih i za protivne stranke štetnih posljedica, slijedom čega je prijedlog za ovrhu, uz koji nije dostavljena vjerodostojna isprava u izvorniku ili pak u odgovarajućoj ovjeri izvornika, nepotpun tako da se po njemu ne može postupati, pa ga u takvom slučaju, ukoliko ga ovrhovoditelj u određenom roku ne dopuni, supsidijarnom primjenom odredbe čl. 109. st. 4. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03), valja odbaciti."

Županijski sud u Rijeci, Gž-1761/03, od 24. IX. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIJENOS TRAŽBINE I OBVEZE

U slučaju promjene vlasnika založene nekretnine

(Čl. 29. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Kada je došlo do promjene vlasništva na založenim nekretninama ovrha se protiv novog vlasnika ne može tražiti na temelju ovršne isprave koja se odnosi na založnog dužnika a koji u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu više nije vlasnik založene nekretnine, jer se u tom slučaju ne radi o prijenosu tražbine iz čl. 29. Ovršnog zakona.

"Prvostupanjski sud je prihvatio prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja protiv ovršenika, a na temelju ovršne isprave i to ugovora između ovrhovoditelja te poduzeća "C." d.o.o. Zagreb kao dužnika te "S. I." d.o.o. K. kao založnog dužnika, a na temelju kojeg ugovora je založni dužnik dozvolio uknjižbu založnog prava za korist ovrhovoditelja a za potraživanje koje je ovrhovoditelj imao prema dužniku "C." d.o.o. Istim ugovorom založni dužnik je pristao da se na temelju tog ugovora provede neposredno prisilno izvršenje na založenim nekretninama ukoliko dužnik ne ispuni svoju obvezu. Taj ugovor je solemniziran po javnom bilježniku D. P. iz Rijeke i kao takav ima svojstvo ovršne isprave. Međutim, po ocjeni ovoga suda na temelju tog ugovora nije se mogla odrediti ovrha protiv onih ovršenika koji su navedeni u ovršnom prijedlogu i u pravu su ovršenici kada u svojim žalbama tvrde da oni nisu dužni ovrhovoditelju ništa i da se prema njima ovrha nije mogla odrediti. Naime, ovrha se na temelju ovršne isprave može odrediti protiv one osobe koja je u ovršnoj ispravi označena kao dužnik. Iznimka od tog pravila regulirana je odredbom čl. 29. Ovršnog zakona koji propisuje da se ovrha može odrediti i protiv osobe koja u ovršnoj ispravi

nije označena kao dužnik ukoliko vjerovnik javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom dokaže da je tražbina na tu drugu osobu prenesena ili je na drugi način na nju prešla. Ukoliko se prijenos ne može dokazati na taj način, prijenos tražbine dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku. U konkretnom slučaju u ovršnoj ispravi je kao dužnik naznačen "C." d.o.o. Zagreb, a kao založni dužnik "S. I." d.o.o. Koprivnica, dakle, niti jedan od ovršenika iz prijedloga za ovrhu u ovršnoj ispravi nije označen kao dužnik. Po ocjeni ovoga suda protiv tih osoba ovrha bi se mogla odrediti na temelju ovršne isprave koju je naznačio ovrhovoditelj, ali samo u slučaju da su se stekli uvjeti iz čl. 29. Ovršnog zakona. Međutim, u konkretnom slučaju ovrhovoditelj ni na koji način nije dokazao da je tražbina prešla na osobe naznačene u ovršnom prijedlogu kao ovršenici, pa po ocjeni ovoga suda protiv tih ovršenika nije se mogla odrediti ovrha, a na temelju ovršne isprave koju je naznačio ovrhovoditelj. Pri tome nije od utjecaja činjenica da je na predmetnim nekretninama upisano založno pravo jer tako upisano založno pravo ovlašćuje založnog vjerovnika da se namiri iz vrijednosti založene nekretnine bez obzira je li nakon uknjižbe založnog prava pravo vlasništva te nekretnine prešlo na drugu osobu. Međutim, zbog toga se ne može tražiti neposredno ovrha prodajom tih nekretnina, već je ovrhovoditelj ovlašten pokrenuti građansku parnicu podnošenjem takozvane hipotekarne tužbe, a tek nakon dobivanja pravomoćne sudske odluke protiv osobe koja je upisana kao vlasnik nekretnina na kojima vjerovnik ima pravo zaloga pokrenuti i ovrhu. Osim toga, protiv II.-ovršenika ovrha se nije mogla niti pokrenuti jer on u trenutku podnošenja prijedloga za ovrhu nije bio niti upisan kao vlasnik predmetnih nekretnina, pa se ovrha protiv njega ne može niti voditi na način kako je zatraženo."

Županijski sud u Koprivnici, Gž-691/03-2, od 29. V. 2003.

OVRHA - OBUSTAVA OVRHE

Pravne posljedice

(Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Ovrha na nekretnini koja je obustavljena temeljem odredbi st. 2. čl. 67. Ovršnog zakona, ne može se nastaviti protiv novog vlasnika nekretnine kao ovršenika u smislu odredaba st. 4. i 5. čl. 79. Ovršnog zakona.

"Uvidom u spis utvrđeno je da je u ovom predmetu vođen ovršni postupak povodom prijedloga ovrhovoditeljice protiv S. V. i to radi naplate novčane tražbine ovrhom na nekretninama, a kako je ovršenica tijekom postupka umrla, nakon prekida postupka ovrha je pravomoćnim rješenjem broj: Ovr-1589/02-6 od 6. lipnja 2003. godine obustavljena, ukinute su provedene radnje i naloženo je brisanje zabilježbe ovrhe u zemljišnim knjigama, a koje je i izvršeno temeljem rješenja zemljišnoknjižnog odjela broj: Z-3019/03, Ovr-1589/02-7 od 30. lipnja 2003. godine.

Budući da je ovrhovoditeljica nakon pravomoćnosti rješenja o obustavi ovrhe predložila da se ovrha nastavi temeljem čl. 79. st. 4. i 5. Ovršnog zakona protiv novog vlasnika nekretnina, a koji ih je stekao temeljem Ugovora o doživotnom uzdržavanju, pravilnom primjenom odredaba Ovršnog zakona, prvostupanjski sud je odbio takav prijedlog ovrhovoditeljice.

Naime, čl. 79. st. 4. Ovršnog zakona propisano je da promjena vlasnika nekretnine tijekom ovršnog postupka ne sprječava da se taj postupak nastavi protiv novog vlasnika kao ovršenika. Sve radnje poduzete prije toga ostaju na snazi i novi vlasnik ne može u postupku poduzimati one radnje koje ne bi mogao poduzeti prijašnji vlasnik da do promjene vlasništva nije došlo.

Iz citirane zakonske odredbe proizlazi da se ovršni postupak može nastaviti protiv novog vlasnika kao ovršenika kada je ovršni postupak u tijeku, a budući da je u ovom predmetu ovršni postupak obustavljen pravomoćnim rješenjem, nema mjesta nastavku postupka."

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1063/03-2, od 2. X. 2003.

OVRHA - OVRŠNA JAVNOBILJEŽNIČKA ISPRAVA

Nepotpisivanje pojedinih stranica isprave

(Čl. 48. st. 3. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", br. 78/93 i 29/94).

Okolnost da sve stranice javnobilježničkog akta nisu potpisali javni bilježnik i stranke, nije od utjecaja na valjanost i vjerodostojnost javnobilježničkog akta.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 410/00-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vlatke Potočnjak-Radej, kao predsjednice vijeća, te Ivana Mikšića, Marijana Ramušćaka, Petra Milasa i Vjere Delić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice A. F. iz B., zastupane po punomoćniku A. J., odvjetniku iz B., protiv tuženika Lj. G. iz B., zastupane po punomoćniku D. V., odvjetniku iz B., radi utvrđenja ništavosti ugovora, rješavajući reviziju tužiteljice izjavljenu protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Bjelovaru od 21. listopada 1999. godine, br. Gž 1215/99, kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Bjelovaru od 9. veljače 1999. godine, br. P 1341/98, u sjednici održanoj 5. studenog 2003. godine,

p r e s u d i o j e:

Revizija se odbija kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev usmjeren na utvrđenje da je ništav ugovor o zasnivanju založnog prava na nekretnini zaključen kod javnog bilježnika 7. lipnja 1996. godine, pod brojem Ou-546/96 između Lj. G., kao vjerovnice i A. F., kao dužnika, te da se uspostavi ranije zemljišno-knjižno stanje, tako da se briše založnog pravo, uknjiženo temeljem navedenog ugovora, sa 1 dijela nekretnine označene kao k.č.br. 671/8 zk.ul. 2582 k.o. Grad Bjelovar.

Istom presudom tužiteljica je obvezana naknaditi tuženoj parnični trošak u iznosu od 6.344,00 kn.

Drugostupanjskom presudom odbijena je kao neosnovana žalba tužiteljice i u cijelosti potvrđena prvostupanjska presuda.

Protiv pravomoćne drugostupanjske presude tužiteljica je pravovremeno izjavila dopuštenu reviziju pozivom na revizijske razloge: bitnu povredu odredaba parničnog postupka i pogrešnu primjenu materijalnog prava. Predložila je da obje nižestupanjske presude budu ukinute i predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Na reviziju nije odgovoreno, niti se državni odvjetnik Republike Hrvatske izjasnio o reviziji.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice da se utvrdi da je ništav ugovor o zasnivanju založnog prava na nekretninama, koje su stranke sklopile kod javnog bilježnika, te uspostavu ranijeg zemljišno-knjižnog stanja, tj. brisanje hipoteke sa nekretnine tužiteljice.

Ispitujući pobijanu presudu ovaj sud nije našao da je počinjena bitna povreda odredbe parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99 – dalje: ZPP), na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu odredbe čl. 386. ZPP.

Odlučujući o sporu nižestupanjski sudovi su utvrdili:

- da su stranke dana 7. lipnja 1996. godine kod javnog bilježnika M. K. iz B., sklopile Ugovor o zasnivanju založnog prava na nekretninama, kojim se tužiteljica A. F. obvezala da se na njenom suvlasničkom dijelu od 1 nekretnine označene kao k.č.br. 671/8, zk.ul.br. 2582 k.o. Grad Bjelovar (prizemna stambena zgrada sa garažom i pomoćnim prostorijama), zasnjuje založno pravo radi osiguranja potraživanja tužene Lj. G., u iznosu od 180.000,00 kn što odgovara protuvrijednosti 50.000 DEM,

- da je navedenim Ugovorom tužena ovlaštena da izvrši uknjižbu založnog prava na navedenom suvlasničkom dijelu spomenute nekretnine tužiteljice,

- da su navedeni Ugovor, nakon što je pročitan, stranke vlastoručno potpisale, kao i javni bilježnik, te da je na Ugovoru otisnut pečat javnog bilježnika,

- da navedeni Ugovor ima značaj ovršne isprave (čl. 54. st. 1. i 7. Zakona o javnom bilježništvu - "Narodne novine", broj 78/93 i 29/94 – dalje: ZJB),
- da tužiteljica u postupku nije dokazala da u času potpisivanja navedenog Ugovora nije bila sposobna za rasuđivanje.

Suprotno onome što se tvrdi u reviziji, i prema prosudbi ovog revizijskog suda, spomenuti Ugovor o zasnivanju založnog prava, nije ništav, jer sadržaj tog ugovora nije protivan prisilnim propisima i moralu društva (čl. 103. st. 1. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99 – dalje: ZOO), već da se radi o valjanom ugovoru, koji je sačinjen u skladu s odgovarajućim odredbama ZJB (čl. 48. st. 1. i 2., čl. 56. i čl. 57.), pa su nižestupanjski sudovi, kraj izloženih činjeničnih utvrđenja, pravilno primijenili materijalno pravo, kada su odbili tužbeni zahtjev.

Nije počinjena bitna povreda odredbe parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP, na koju se sadržajno upire u reviziji, jer razlozi presuda nisu u proturječju sa sadržajem isprave – osporenog ugovora o zasnivanju založnog prava.

Naime, u tekstu osporenog javnobilježničkog akta je izrijekom navedeno da je uređujući javni bilježnik utvrdio da su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i sklapanje pravnog posla, da im je objašnjen smisao i posljedice posla, te da se uvjerio u njihovu pravu i ozbiljnu volju za sklapanje navedenog pravnog posla. U presudama su dati razlozi i o tome da je javni bilježnik u konkretnom slučaju postupio i u skladu sa odredbama čl. 48. st. 1. i 2. ZJB.

Točno se u reviziji ističe da sve stranice osporenog javnobilježničkog akta nisu potpisane od strane javnog bilježnika i stranaka, kako je to predviđeno odredbom st. 3. čl. 48. ZJB. Pravilno su, međutim, nižestupanjski sudovi ocijenili (st. 2. čl. 49. ZJB), i za takvu ocjenu dali prihvatljive razloge, da navedeni propust, nema utjecaja na valjanost i vjerodostojnost javnobilježničkog akta.

U reviziji se napose ističe da među strankama nije zaključen ugovor o zajmu, kojim bi tužiteljica bila obvezna tuženoj isplatiti iznos od 180.000,00 kn, odnosno protuvrijednost iznosa od 50.000,00 kn.

Međutim, tužbeni zahtjev usmjeren je samo na utvrđenje ništavosti ugovora o zasnivanju založnog prava na nekretninama, a ne i na egzistentnost ugovora o zajmu, tj. o potraživanju tužene prema tužiteljici, koje je osigurano dobrovoljnim osnivanjem hipoteke na nekretnini tužiteljice.

Budući da iz svega izloženog slijedi da se revizija ne pokazuje osnovanom, to je istu valjalo odbiti i presuditi kao u izreci (čl. 393. ZPP).

U Zagrebu, 5. studenog 2003. godine

Predsjednik vijeća:
Vlatka Potočnjak-Radej, v.r.

OVRHA - PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE ZA OVRHU

Restaurant

(Čl. 26. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Restaurant nema stranačku sposobnost, te sudska odluka, kojom mu je naloženo ispunjenje određene obveze ne predstavlja valjanu ovršnu ispravu podobnu za ovrhu.

"Rješenjem suda prvog stupnja je određena ovrha radi namirenja novčane tražbine ovrhovoditelja pljenidbom i prodajom ovršenikovih pokretnina.

Žalitelj prigovara da je ovršni prijedlog istaknut protiv Restaura H. po njemu kao vlasniku, a da je on vlasnik ugostiteljskog obrta pod istim imenom od 25. lipnja 1998., te da nema nikakve veze sa obvezom ranijeg vlasnika F. F.

Prema odredbi čl. 26. st. 1. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96 i 29/99, dalje: OZ) ovršna isprava je podobna za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja tražbine.

Ovršna je isprava u ovom postupku presuda općinskog suda, kojom je naloženo tuženom Restaura H. da tužitelj (ovrhovoditelju ovog postupka) ispuni određenu obveze (tražbina ovog postupka).

Prema odredbi čl. 1. st. 3. Zakona o obrtu ("Narodne novine", br. 77/93, 90/96, 102/98, 64/01 i 71/01) obrtnik je fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti iz st. 1. toga Zakona u svoje ime i za svoj račun, a pri tom se može koristiti i radom drugih osoba. Temeljem čl. 20. istoga Zakona za obveze koje nastaju u obavljanju obrta obrtnik odgovara cjelokupnom unesenoj imovinom koja je potrebna za obavljanje obrta.

Iz navedenih odredbi proizlazi da stranka u postupku ne može biti restaurant (kao ni obrtnička odnosno ugostiteljska radnja), jer on nema status pravne osobe, već se kao stranka u postupku može pojaviti obrtnik (fizička osoba) kao vlasnik obrta. Stoga predmetna sudska odluka, u kojoj je na strani tuženika (dužnika) navedena osoba koja nema stranačku sposobnost (čl. 82. ZPP u vezi s čl. 19. OZ), ne predstavlja valjanu ovršnu ispravu podobnu za ovrhu u smislu čl. 21. toč. 1. OZ, u vezi s čl. 26. OZ. Budući da je postojanje kvalificirane ovršne isprave nužna procesna pretpostavka za dopustivost ovrhe što ovdje nije slučaj, trebalo je pazeći po službenoj dužnosti na razlog naveden odredbom čl. 46. st. 3. toč. 1. u vezi s čl. 19. i 20. OZ uvažiti žalbu, ukinuti pobijano rješenje i odbaciti ovršni prijedlog kao nedopušten, kada to nije učinio prvostupanjski sud temeljem odredbe čl. 47. st. 1. OZ."

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-727/03, od 19. VIII. 2003.

OVRHA - OBUSTAVA OVRHE

Kad ovršenik ne postoji

(Čl. 67. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Sud može pozvati ovrhovoditelja da dostavi točan i potpun naziv ovršenika prije donošenja rješenja o ovrsi. Ako se utvrdi da ovršenik označen u rješenju o ovrsi ne postoji, sud će obustaviti ovrhu jer ovrhu nad nepostojećim ovršenikom nije moguće provesti.

"Ovrhovoditelj je podnio ovršni prijedlog kojim je predložio da se donese rješenje o ovrsi u odnosu na ovršenika M. Gornja Stubica, te je prvostupanjski sud donio rješenje o ovrsi broj: Ovr-12303/97-6 dana 21. 5. 1999. godine u odnosu na ovršenika kako ga je ovrhovoditelj naznačio. Pošto prvostupanjski sud nije obavio uspješnu dostavu 22. 4. 1999. godine, jer se pismeno vratilo sa naznakom "ne postoji više", prvostupanjski sud je izvršio uvid u sudski registar i utvrdio da tvrtka M. Gornja Stubica nije upisana u sudski registar kod Trgovačkog suda u Zagrebu, te je pozvao ovrhovoditelja da dostavi točan i potpun naziv i adresu ovršenika. Prema stavu ovoga suda, prvostupanjski sud je zaključkom od 31. 2. 2001. godine pogrešno pozvao ovrhovoditelja da dostavi točan i potpun naziv ovršenika. Na ispravak naziva ovršenika je prvostupanjski sud mogao i trebao ovrhovoditelja pozvati temeljem odredbe čl. 109. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", br. 53/91, 91/92 i 112/99) u vezi s čl. 19. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96 i 29/99) samo prije izdavanja rješenja o ovrsi, jer je prvostupanjski sud vidio ili trebao vidjeti da naznaka naziva ovršenika - M. Gornja Stubica nije pravilna i potpuna, jer tako označena stranka nije niti pravna niti fizička osoba, pa se protiv tako označene stranke nije moglo donijeti rješenje o ovrsi. Međutim, nakon što je sud donio rješenje o ovrsi u odnosu na ovršenika kako ga je ovrhovoditelj naznačio, i nakon što je pokušao obaviti dostavu, prvostupanjski sud je mogao ovrhovoditelja pozvati samo da dostavi pravilnu adresu za naznačenog ovršenika kako bi mogao obaviti dostavu sukladno odredbi čl. 8. Ovršnog zakona. Prema tome, nakon što je prvostupanjski sud postupio po prijedlogu ovrhovoditelja i donio rješenje o ovrsi broj: Ovr-12303/97-6 od 21. 5. 1999. godine, nisu postojali zakonski uvjeti za odbacivanje ovršnog prijedloga u smislu odredbe čl. 109. st. 4. Zakona o parničnom postupku u vezi sa odredbom čl. 19. Ovršnog zakona iz razloga što se takvo rješenje nije moglo dostaviti.

Budući da iz podneska ovrhovoditelja od 26. 3. 2001. godine proizlazi da je prvostupanjski sud rješenje o ovrsi broj: Ovr-12303/97 dostavio na pravilnu adresu, ali dostava nije uspjela iz razloga što se na toj adresi ne nalazi onaj ovršenik koji je određen u rješenju o ovrsi, to će prvostupanjski sud u nastavku postupka donijeti rješenje kojim će ovrhu obustaviti temeljem odredbe čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona, jer je ovrha nad nepostojećim ovršenikom nemoguća."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-280/02, od 26. VI. 2002.

OVRHA - PRIJENOS TRAŽBINE ILI OBVEZE

Kako se dokazuje

(Čl. 29. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

U ovršnom postupku sud određuje ovrhu protiv osobe koja je u ovršnoj ispravi označena kao dužnik.

Protiv osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao dužnik sud određuje ovrhu ako ovrhovoditelj dokaže javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom da je dug prenesen ili je na drugi način prešao na tu osobu. Ako se prijenos ne može dokazati ovim sredstvima, isti se dokazuje pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku.

“Prema čl. 29. st. 1. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99), određeno je da se ovrha određuje na prijedlog i u korist osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao vjerovnik, ako ona javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom dokaže da je tražbina na nju prenesena ili ako je na nju na drugi način prešla. Ako se prijenos ne može dokazati na taj način, prijenos tražbine dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku.

Prema st. 2. tog članka st. 1. tog članka na odgovarajući se način primjenjuje i na ovrhu protiv osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao dužnik.

Nesporno je da ovršenik nije označen u ovršnoj ispravi kao dužnik, a da ovrhovoditelj nije niti javno ovjerovljenom ispravom dokazao da je obveza prešla na dužnika. Pravilno je stajalište prvostupanjskog suda da se dopis Hrvatskog ureda za osiguranje od 14. 4. 1994. godine (list 13) ne može smatrati ispravom iz čl. 29. st. 1. OZ-a o prijenosu obveze na ovršenika, stoga je prvostupanjski sud temeljem čl. 47. st. 1. OZ-a bio ovlašten prihvatiti žalbu i donijeti pobijano rješenje.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6425/01, od 16. VI. 2002.

OVRHA - OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA SUDSKA ODLUKA I OVRŠNA SUDSKA NAGODBA

Rješenje o ovrsi kao ovršna isprava

(Čl. 21. toč. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Rješenje o ovrsi kao sudska odluka može biti ovršna isprava, samo ako je tim rješenjem naloženo ispunjenje tražbine, kao što je to rješenje o ovrsi doneseno na temelju vjerodostojne isprave iz st. 2. čl. 37. Ovršnog zakona.

“Prvostupanjski sud je odredio predloženu ovrhu na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi toga suda broj : Ovr-44/99 od 25. veljače 1999. godine.

Budući da je ovom ovršnom spisu priložen i ovršni spis broj Ovr-44/99 uvidom u taj predmet utvrđeno je da je rješenje o ovrsi broj Ovr-44/99, ali ne i od 25. veljače 1999. godine već od 18. veljače 1999. godine, doneseno na temelju sporazuma o zasnivanju založnog prava broj: I-70/93 od 30. kolovoza 1993. godine dakle u tom predmetu ovrha je određena na temelju ovršne a ne vjerodostojne isprave.

Kako rješenje o ovrsi broj Ovr-44/99 od 25. veljače 1999. godine ne sadrži nalog na ispunjenje tražbine ovršenika, a niti rok za dobrovoljno ispunjenje, takva sudska odluka nema svojstvo ovršne odluke iz čl. 23. st. 1. Ovršnog zakona, pa nije ovršna isprava u smislu čl. 21. toč. 1. Ovršnog zakona na temelju koje se može odrediti ovrha.

Niti dio rješenja o ovrsi kojim je odlučeno o troškovima postupka također ne sadrži nalog za ispunjenje, pa u smislu citiranih odredaba Ovršnog zakona također nije ovršna isprava na temelju koje se u ovom predmetu može zahtijevati ovrha, već ovrhovoditelj naplatu troškova ovršnog postupka može zahtijevati u onom ovršnom predmetu u kojem su ti troškovi nastali.

Budući da je ovrhovoditelj predložio da sud odredi ovrhu na temelju isprave koja nije ovršna isprava u smislu čl. 21. Ovršnog zakona, nije bilo mjesta određivanju predložene ovrhe, već je valjalo prijedlog za ovrhu odbiti, pa je iz tog razloga uvažena žalba ovršenika, preinačeno pobijano rješenje, tako da je prijedlog za ovrhu odbijen primjenom odredbe iz čl. 380. toč. 3. Zakona o parničnom postupku u vezi čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-685/02-2, od 28. III. 2002.

OVRHA - PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - STVARNA NADLEŽNOST

Ovrha na temelju javnobilježničke isprave

(Čl. 16. st. 1. toč. 3.a) Zakona o sudovima - “Narodne novine”, br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Za određivanje ovrhe na temelju ovršne javnobilježničke isprave nadležan je općinski sud, a to i onda kad je nad ovršenikom u tijeku ovršnog postupka otvoren stečajni postupak.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1 927/03-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu po sucu mr. Jasni Brežanski, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja Republike Hrvatske, Ministarstvo gospodarstva, Ravnateljstvo za robne zalihe, zastupanog po Općinskom državnom odvjetništvu u Novoj Gradiški - Građansko upravni odjel Nova Gradiška, protiv ovršenika M. S. d.d. S. P. S., radi ovrhe na pokretninama, rješavajući sukob stvarne nadležnosti između Općinskog suda u Novoj Gradiški koji se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem od 11. lipnja 2003. godine broj Ovr-977/99 i Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu koji je taj sukob izazvao svojim dopisom broj Ovr-138/03 od 12. prosinca 2003. godine, dana 23. prosinca 2003. godine,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu stvarno nadležan je Općinski sud u Novoj Gradiški.

Obrazloženje

Rješenjem od 11. lipnja 2003. godine broj Ovr-977/99 Općinski sud u Novoj Gradiški oglasio se stvarno nenadležan i nakon pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupio Trgovačkom sudu u Slavonskom Brodu kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Trgovački sud u Slavonskom Brodu nije prihvatio nadležnost te je dopisom od 12. prosinca 2003. godine broj Ovr-138/03 predmet dostavio ovom sudu na rješenje sukoba nadležnosti.

Za suđenje u ovom predmetu stvarno je i mjesno nadležan Općinski sud u Novoj Gradiški.

U ovom predmetu ovrhovoditelj je ovršni postupak pokrenuo prije otvaranja stečajnog postupka nad ovršenikom, a na temelju ovršnog javnobilježničkog akta i to Sporazuma o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na pokretninama ovršenika, od 31. ožujka 1999. godine.

Prema stajalištu ovog suda okolnost da je nad ovršenikom u tijeku ovršnog postupka otvoren stečajni postupak nije od utjecaja na nadležnost općinskog suda u ovom ovršnom predmetu, jer ne dovodi do atrakcije nadležnosti u ovršnim postupcima, u smislu odredbe čl. 34. b) toč. 5. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03 –u daljnjem tekstu ZPP).

U konkretnom slučaju ne radi se o sporu koji proizlazi iz trgovačkih ugovora, već o ovršnom postupku temeljem ovršne javnobilježničke isprave.

Prema odredbi čl. 21. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 57/96 i 26/99 - dalje: OZ) ovršna javnobilježnička isprava ima svojstvo ovršne isprave, temeljem koje sud određuje ovrhu (čl. 20. OZ-a).

Ovrhovoditelj u ovom slučaju nije zatražio ovrhu temeljem vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz čl. 34. b) st. 1. toč. 1. ZPP, već temeljem javnobilježničkog akta, koji u smislu odredbe čl. 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" br. 78/93) ima značaj ovršne isprave.

Prema odredbi čl. 16. st. 3. a) Zakona o sudovima općinski sud je nadležan za postupanje u izvanparničnim i izvršnim predmetima, ako rješavanje tih stvari nije povjereno drugom sudu.

Kako niti jednim propisom nije određeno da postupanje u ovršnim predmetima temeljem ovršne javnobilježničke isprave spada u stvarnu nadležnost trgovačkih sudova, to je, sukladno gore izloženom, valjalo riješiti kao u izreci (čl. 23. st. 2. i 3. ZPP).

U Zagrebu, 23. prosinca 2003. godine

S U D A C: mr. Jasna Brežanski, v.r.

ODGODA, OBUSTAVA I ZAVRŠETAK OVRHE - OBUSTAVA OVRHE

Obustava ovrhe

(Čl. 46. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Postupak likvidacije trgovačkog društva nema pravni značaj na tijek i rezultat ovršnog postupka.

Postupak likvidacije ne znači da ovršni postupak treba biti obustavljen, jer likvidatori trgovačkog društva moraju završiti tekuće poslovanje, naplatiti potraživanja društva, unovčiti preostalu imovinu i podmiriti vjerovnike.

“U smislu odredaba čl. 46. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99, dalje u tekstu: OZ) protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave može se izjaviti žalba (a ne prigovor) osobito iz razloga koji su ovom odredbom predviđeni. Ovršenik ne pobija pravilnost prvostupanjskog rješenja niti iz jednog razloga predviđenog citiranom odredbom, već prigovorom protiv rješenja o ovrsi predlaže obustavu postupka ovrhe iz razloga što je nad ovršenikom pokrenut postupak likvidacije.

U prvom redu ovaj sud navodi da je iz bilješke koja se nalazi u spisu vidljivo, da je nad ovršenikom postupak likvidacije obustavljen 30. 6. 2000. godine (list 10). Međutim, čak da postupak likvidacije u konkretnom slučaju nije obustavljen, ni tada ne bi bili ispunjeni uvjeti za obustavu postupka, jer postupak otvaranja likvidacije nema nikakvog utjecaja na tijek ovršnog postupka. Dapače, odredbom čl. 117. Zakona o trgovačkim društvima (“Narodne novine”, br. 111/93, 34/99, 121/99 i 52/00) je predviđeno, da likvidatori moraju završiti tekuće poslovanje, naplatiti potraživanja društva, unovčiti preostalu imovinu i podmiriti vjerovnike.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-4420/00, od 29. I. 2002.

PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - PRIGOVOR OVRŠENIKA

Mjesna nadležnost

(Čl. 19. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Ovršenik može istaći prigovor mjesne nenadležnosti samo u prigovoru protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave.

“Radi se o sporu, u kojem sukladno čl. 451. st. 4. ZPP sud odlučuje o tome hoće li u cijelosti ili djelomično održati na snazi ili ukinuti onaj dio rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu, a jer je ovršenik prethodno svojim prigovorom po čl. 54. st. 2. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99 - dalje: OZ) pravodobno osporio rješenje o ovrsi upravo u ovom njegovom dijelu koji ima pravne karakteristike platnog naloga (arg. iz čl. 446. st. 1. i 2. ZPP u svezi s čl. 35. st. 2. toč. 1. i čl. 37. st. 2. toč. 1. OZ), te je stoga ovršni sud stavio izvan snage drugi dio rješenja o ovrsi, kojim je ovrha određena i odlučio da će se postupak nastaviti kao u povodu prigovora protiv platnog naloga, što znači sukladno odredbama iz čl. 451. do 456. ZPP.

Žalitelj predviđa da je prigovor mjesne nenadležnosti istaknuo tek na prvom ročištu od 20. ožujka 2000. godine, dakle u postupovnoj fazi u kojoj je već bio prekludiran u pravu iznošenja ovakvog prigovora. Ovo iz razloga što sukladno odredbi iz čl. 453. st. 2. ZPP prigovor mjesne nenadležnosti može biti procesno dopustivo istaknut samo u prigovoru protiv platnog naloga, a ne i nakon toga. Analogno primjenjujući citiranu odredbu na slučaj prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave (u dijelu koji ima pravni značaj platnog naloga) valja zaključiti da ni ovršenik protiv kojeg je doneseno rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, nije u drukčijoj procesnopravnoj poziciji glede realizacije prava na prigovor mjesne nenadležnosti od tuženika koji prigovorom pobija platni nalog sukladno čl. 450. st. 1. ZPP.”

Županijski sud u Zagrebu, Gž-10928/01, od 9. IV. 2002.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIJENOS TRAŽBINE ILI OBVEZE

Kako se dokazuje

(Čl. 29. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Kada u ovršnoj ispravi osoba koja podnosi prijedlog za ovrhu nije označena kao vjerovnik, takva osoba uz prijedlog za ovrhu mora podnijeti i pravomoćno rješenje o nasljeđivanju na temelju kojeg je utvrđena nasljednikom vjerovnika iz ovršne isprave.

“Ovršenici u žalbi prije svega tvrde da je pobijano rješenje suprotno ovršnoj ispravi, te da ovrhovoditelji nisu aktivno legitimirani za pokretanje ovog ovršnog postupka na temelju presude broj P.803/99. Ovaj žalbeni razlog ovršenika osnovan je, jer je iz sadržaja ovršne isprave presude broj P.803/99 vidljivo da su tuženici dužni tužiteljici u tom postupku, a to je Š. K., platiti trošak parničnog postupka u iznosu od 24.359,87 kn, naplatu kojeg iznosa u ovom postupku traže ovrhovoditelji, te za sada nije bilo moguće izdati takvo rješenje o ovrsi, jer ovrhovoditelji koji su u ovršnom prijedlogu označeni kao zakonski nasljednici sada pok. Š. K. nisu sudu predočili ispravu u smislu odredbe čl. 29. st. 1. Ovršnog zakona iz koje bi bilo vidljivo da je tražbina na njih prenesena ili na drugi način prešla. Iz tih razloga žalbu ovršenika trebalo je uvažiti, a rješenje suda prvog stupnja ukinuti i predmet vratiti na ponovni postupak.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-1427/01-2, od 13. XII. 2001.

OVRŠNA ISPRAVA - VRSTE - OVRŠNA SUDSKA ODLUKA I OVRŠNA SUDSKA NAGODBA

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 16. st. 1. toč. 3.a/ Zakona o sudovima - “Narodne novine”, br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Kad je rješenje općinskog suda o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave postalo pravomoćno, ono je u dijelu kojim se nalaže ovršeniku da u roku od 8 dana namiri tražbinu, steklo svojstvo ovršne isprave na temelju koje se ponovno u drugom postupku može tražiti ovrha i to pred općinskim sudom.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr-849/00-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca dr. Ive Grbina kao predsjednika vijeća, te Miroslave Vekić i Ljubice Munić kao članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja E. d.d. iz Z. B., zastupan po punomoćniku I. P., odvjetniku iz Z., protiv ovršenika C. d.o.o. R., radi ovrhe, odlučujući o sukobu stvarne nadležnosti između Općinskog suda u Zlataru koji se oglašio stvarno nenadležnim rješenjem od 1. veljače 1999. godine broj I-339/97 i Trgovačkog suda u Rijeci koji je taj sukob izazvao dopisom od 13. listopada 2000. godine broj Ovr-5761/00 i predmet dostavio ovom sudu radi donošenja odluke o sukobu nadležnosti, u sjednici održanoj dana 15. ožujka 2001. godine,

riješio je:

Za postupanje u ovom predmetu stvarno i mjesno je nadležan Općinski sud u Rijeci.

Obrazloženje

Rješenjem od 1. veljače 1999. godine broj I-339/97 Općinski sud u Zlataru oglašio se stvarno nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja spis je ustupio Trgovačkom sudu u Rijeci s obrazloženjem da se radi o sporu koji proizlazi iz trgovačkog ugovora između pravnih osoba koje obavljaju trgovačku djelatnost.

Trgovački sud u Rijeci nije prihvatio nadležnost i dopisom od 13. listopada 2000. godine broj Ovr-5761/00 dostavio je predmet ovom sudu radi donošenja odluke o sukobu stvarne nadležnosti jer smatra da se ne radi o ovrsi koju provodi trgovački sud u smislu odredbe čl. 19. toč. 5. Zakona o sudovima (“Narodne novine”, broj 3/94, 100/96, 115/97 i 131/97 - dalje ZS).

Za postupanje u ovom predmetu stvarno i mjesno je nadležan Općinski sud u Rijeci.

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, kojim se nalaže ovršeniku da u roku od 8 dana namiri tražbinu, ima sva obilježja platnog naloga, što proizlazi iz odredbe čl. 54. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, broj 57/96 i 29/99 - dalje OZ).

Stoga je Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Općinskog suda u Zlataru broj I-339/97 od 2. lipnja 1997. godine koje je postalo pravomoćno, steklo svojstvo ovršne isprave iz čl. 21. OZ na temelju koje se ponovno u drugom postupku može tražiti ovrha.

Kako se, dakle, u ovom predmetu ne radi o ovrsi na temelju odluke trgovačkog suda, to trgovački sud u smislu odredbe čl. 19. toč. 5. ZS nije ni nadležan da provodi ovrhu.

Na temelju navedenog rješenja Općinskog suda u Zlataru ovrhovoditelj predlaže novo sredstvo i predmet ovrhe - plje-nidbu pokretnina ovršenika u R., pa je za odlučivanje o tom prijedlogu i za provedbu ovrhe stvarno i mjesno nadležan Općinski sud u Rijeci temeljem odredbe čl. 126. st. 1. OZ.

Zbog toga je, temeljem odredbe čl. 23. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99) trebalo odlučiti o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 15. ožujka 2001. godine

Predsjednik vijeća:
dr. Ivo Grbin, v.r.

OVRŠNA ISPRAVA - VRSTE - OVRŠNA SUDSKA ODLUKA I OVRŠNA SUDSKA NAGODBA

Rješenje o nasljeđivanju

(Čl. 26. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Rješenje o nasljeđivanju nema značaj ovršne isprave podobne za ovrhu razvrgnuća suvlasničke zajednice nekretnina.

"Pravilno je prvostupanjski sud primjenom cit. zakonskih odredbi odbio prijedlog za ovrhu, a na temelju rješenja o nasljeđivanju, jer da bi sudska odluka mogla biti temelj za ovrhu, ona mora biti ovršna, a ovršna može biti samo kon-demnatorna (osuđujuća) sudska odluka, kako je to propisano odredbama čl. 21. st. 1. i čl. 23. st. 1. i 2. Ovršnog zakona. Budući da rješenje o nasljeđivanju nema svojstvo ovršnosti, s obzirom da njime nije utvrđena obveza na ispunjenje neke činidbe, trpljenje ili nečinjenje, nije isprava na temelju koje se može zahtijevati ovrha."

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-167/00-2, od 5. II. 2001.

OVRHA - PROVEDBA OVRHE - STVARNA NADLEŽNOST

Na temelju privatne isprave

(Čl. 16. st. 1. toč. 3.a) Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Za određivanje i provođenje ovrhe na temelju privatne isprave na kojoj je javni bilježnik ovjerio potpis ovršenika nadležan je općinski sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1-144/02-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Hautza kao predsjednika vijeća, te mr. Jasne Brežanski i Ivana Mikšića kao članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja B. d. o. o. iz Z., zastupanog po E. G., odvjetniku u Z., protiv tuženika F. d. o. o. K., radi naplate tražbine od 337.000,00 kn, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Koprivnici koji se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem od 06. kolovoza 2001.

godine broj X Ovr-1676/01-2 i Trgovačkog suda u Bjelovaru koji je taj sukob izazvao dopisom od 06. rujna 2001. godine broj V Ovr-2117/01-2, u sjednici održanoj dana 02. srpnja 2002. godine

riješio je:

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Koprivnici.

Obrazloženje

Rješenjem od 06. kolovoza 2001. godine Općinski sud u Koprivnici oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje u ovom ovršnom predmetu, te je po pravomoćnosti tog rješenja predmet ustupio Trgovačkom sudu u Bjelovaru kao stvarno nadležnom sudu.

Osporavajući stvarnu nadležnost trgovačkog suda za postupanje u konkretnom predmetu, Trgovački sud u Bjelovaru dostavio je predmet ovom sudu radi rješavanja nastalog sukoba nadležnosti temeljem odredbe iz čl. 23. st. 2. Zakona o parničnom postupku – ZPP (“Narodne novine” br. 53/91 i dr.).

U ovom ovršnom predmetu podnesen je prijedlog za ovrhu radi naplate novčane tražbine na temelju privatne isprave kojom je tražbina utvrđena i koja sadrži izjavu ovršenika da se na temelju te isprave radi ostvarenja tražbine nakon dospelosti može provesti ovrha, te je na njoj javni bilježnik ovjerio potpis ovršenika.

Takva isprava, sukladno odredbi iz čl. 54. st. 6. Zakona o javnom bilježništvu (“Narodne novine” broj 78/93) ima isti učinak kao javnobilježnički akt, što znači da ima značenje ovršne isprave u smislu odredbe iz čl. 21. Ovršnog zakona (“Narodne novine” broj 57/96 i 29/96), a ne vjerodostojne isprave iz čl. 28. st. 1. istog Zakona.

Prema odredbi iz čl. 19. toč. 6. Zakona o sudovima (“Narodne novine” broj 3/94 i dr.), trgovački sudovi su stvarno nadležni za određivanje i provođenje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz st. 1. toč. 1. istog članka, a ne i na temelju ovršne isprave, osim ako se ne radi o odlukama iz toč. 5. navedenog članka, što ovdje nije slučaj, proizlazi da je za postupanje u ovom ovršnom predmetu stvarno nadležan općinski sud, čija se nadležnost temelji na odredbi iz čl. 16. toč. 3.a) Zakona o sudovima.

Slijedom navedenog riješeno je kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 02. srpnja 2002. godine

Predsjednik vijeća:
Stanko Hautz, v. r.

ODGODA, OBUSTAVA I ZAVRŠETAK OVRHE - OBUSTAVA OVRHE

Kad ovršenik podmiri dugovanje

(Čl. 36. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Povodom podneska ovrhovoditelja kojim obavještava sud da je ovršenik podmirio dugovanje, sud neće donijeti rješenje iz st. 2. čl. 68. kojim će utvrditi da je ovrha dovršena, jer postupak nije završen provedbom ovršne radnje, već će donijeti rješenje o obustavi ovrhe iz st. 2. čl. 36. Ovršnog zakona.

“Prema odredbama st. 1. čl. 68. Ovršnog zakona postupak ovrhe smatra se dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnog prijedloga, provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe.

Ovrhovoditelj je svojim podneskom od 18. srpnja 2000. godine obavijestio sud da je ovršenik podmirio dugovanje i sud prvog stupnja je pravilno taj podnesak ocijenio kao prijedlog o povlačenju prijedloga za ovrhu, što ovrhovoditelj može prema odredbama st. 1. čl. 36. Ovršnog zakona učiniti tijekom postupka bez pristanka ovršenika.

Ovrhovoditelj pogrešno smatra da je sud u ovom slučaju trebao rješenjem utvrditi dovršenje ovrhe, a ne obustaviti ovrhu. Ovo zbog toga, što postupak nije dovršen provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava, jer se pod ovršnom radnjom podrazumijeva radnja koju poduzima sud protiv ovršenika radi prisilnog ostvarenja tražbine (čl. 4. Ovršnog zakona), a ne i dobrovoljno namirenje tražbine od strane ovršenika.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1878/01-2, od 20. IX. 2001.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - PRIJEDLOG ZA OVRHU

Stvarna nadležnost

(Čl. 16. st. 1. toč. 3.a) Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Za rješavanje o prijedlogu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave zbog neplaćenog doprinosa za zdravstveno osiguranje nadležan je općinski sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr 400/01-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Hautza kao predsjednika vijeća, te Vjere Delić i Miljenke Vraničar kao članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja zavoda – Područna služba u K., protiv ovršenika D. d.o.o. iz Đ., rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Đurđevcu koji se oglašio stvarno nenadležnim rješenjem od 12. ožujka 2001. godine, br. Ovr 315/01-2 i Trgovačkog suda u Bjelovaru koji je taj sukob izazvao dopisom od 25. travnja 2001. godine, br. Ovr 828/01-2, u sjednici održanoj dana 29. kolovoza 2001. godine,

r i j e š i o j e :

Za postupanje u prije navedenom ovršnom predmetu nadležan je Općinski sud u Đurđevcu.

Obrazloženje

Ovrhovoditelj je u ovom predmetu podnio prijedlog za ovrhu Općinskom sudu u Đurđevcu protiv ovršenika radi izvršenja novčane tražbine na temelju vjerodostojne isprave.

Općinski sud u Đurđevcu se prije navedenim svojim rješenjem oglašio stvarno nenadležnim i nakon pravomoćnosti rješenja ustupio spis Trgovačkom sudu u Bjelovaru kao stvarno nadležnom.

Trgovački sud u Bjelovaru smatrajući da nije nadležan u ovom predmetu izazvao je sukob nadležnosti.

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Đurđevcu.

Predmet ovog ovršnog postupka je ovrha zbog neplaćenog doprinosa za zdravstveno osiguranje koja obveza proizlazi iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine", broj 12/91) i odluke o obveznicima, osnovama i visini sredstava za zdravstvenu zaštitu i drugih prava iz zdravstvenog osiguranja, a tereti ovršenika s osnova samostalnog obavljanja gospodarske djelatnosti.

Po odredbi čl. 19. st. 2. toč. 6. Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj 3/94, 100/96 i 129/00), trgovački sudovi određuju i provode ovrhu na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz st. 1. toč. 1. toga članka, tj. u pravnim stvarima što proizlaze iz trgovačkih ugovora i o naknadi štete koja proizlazi iz tog ugovora između osoba koje obavljaju trgovačku djelatnost.

Prema tome potrebno je da se radi o pravnoj stvari odnosno o naknadi štete koja proizlazi iz trgovačkog ugovora, te da se radi o osobama koje obavljaju trgovačku djelatnost.

Kako u konkretnom slučaju ovrhovoditelj nije osoba koja se bavi trgovačkom djelatnosti, a ovršno potraživanje koje se temelji na zakonskoj obvezi plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, nema osnov u pravnoj stvari koja proizlazi iz trgovačkog ugovora, pa je Trgovački sud u Bjelovaru s pravom otklonio svoju nadležnost za odlučivanje u ovom predmetu.

Nadležnost Općinskog suda u Đurđevcu temelji se na odredbi čl. 16. st. 3. toč. a) Zakona o sudovima, jer općinski sudovi riješavaju ovršne predmete ako rješavanje tih predmeta nije povjereno nekom drugom sudu.

U Zagrebu, 29. kolovoza 2001. godine

Predsjednik vijeća:
Stanko Hautz, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - RJEŠENJE O OVRSI

Stvarna nadležnost

(Čl. 16. st. 1. toč. 3a. Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Kada je u ovršnom postupku ovrhovoditelj pravna osoba upisana u registar udruga sukladno odredbi čl. 15. st. 1. Zakona o udrugama, za postupanje je nadležan općinski sud, a ne trgovački sud.

“Sud prvog stupnja donio je pobijano rješenje temeljem odredbe čl. 16. st. 1. u svezi s toč. 3a. Zakona o sudovima, smatrajući da se radi o sporu koji proizlazi iz trgovačkog ugovora.

Ovakav zaključak suda prvog stupnja nije pravilan, jer ovrhovoditelj nije trgovačko društvo registrirano kao pravna osoba u smislu odredbi Zakona o trgovačkim društvima, već je upisan u registar udruga u skladu s čl. 15. st. 1. podst. 1. Zakona o udrugama, pa je stoga za postupanje u ovom predmetu stvarno nadležan općinski sud, pa je donošenjem pobijane odluke sud prvog stupnja počinio bitnu povredu iz čl. 354. st. 1. Zakona o parničnom postupku.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-773/01-2, od 12. VI. 2001.

OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Vjerodostojna isprava

(Čl. 28. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99 te čl. 45. st. 1. Zakona o mjenici - "Narodne novine", br. 74/94).

Ako su stranke ugovorile da se ovrha može provesti na temelju mjenice i bez protesta, što je i naznačeno na mjenici, onda se takva mjenica može smatrati vjerodostojnom ispravom u smislu čl. 28. Ovršnog zakona.

“Prema čl. 28. st. 1. Ovršnog zakona, vjerodostojna isprava je, prema ovom zakonu, račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računima kada je to potrebno za zasnivanje tražbine.

Iz spisa se vidi da su stranke temeljem odredbe čl. 45. st. 1. Zakona o mjenici (NN broj 74/94) ugovorile mjeničnom izjavom te naznakom u samoj mjenici da će se provesti ovrha temeljem vjerodostojne isprave - mjenice bez protesta.

Iz gore navedenih razloga se mjenica bez protesta treba smatrati vjerodostojnom ispravom, jer se i na takvoj mjenici bez protesta može zasnovati tražbina, što su stranke i učinile kada je ovršenik potpisao mjeničnu izjavu.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-544/01-2, od 22. II. 2001.

ODGODA, OBUSTAVA I ZAVRŠETAK OVRHE - ZAVRŠETAK OVRHE

Rješenje kojim se utvrđuje završetak ovrhe

(Čl. 68. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Ako je ovrha dovršena provedbom ovršne radnje, odnosno podmirenjem ovršne tražbine, ovrha se ne obustavlja, već se donosi posebno rješenje kojim se to utvrđuje.

U pravu je ovrhovoditelj kada ističe da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo, jer da se on nije žalio protiv naloga za plaćanje sudske pristojbe, već odluke o obustavljanju ovrhe temeljem čl. 36. st. 1. i 2. Ovršnog zakona, jer da je on svojim

podneskom od 20. ožujka 1998. godine obavijestio sud da je ovršenik podmirio potraživanje ovrhovoditelja i da je time ovrha završena u smislu čl. 68. Ovršnog zakona i da je rješenjem trebalo utvrditi da je ovrha u predmetnoj pravnoj stvari dovršena, a ne da se obustavlja, a što ima značenje kod određivanja plaćanja sudske pristojbe.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-848/98-2, od 11. V. 1998.

OVRŠNI POSTUPAK - OBUSTAVA OVRHE

Gubitak učinka ovršne isprave

(Čl. 67. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti ako je ovršna isprava pravomoćno ukinuta, preinačena, stavljena izvan snage ili je na drugi način određeno da je bez učinka. Općinski sud nije ovlašten izdavati privremenu mjeru zabrane postupanja po pravomoćnoj i ovršnoj presudi trgovačkog suda, te takva mjera nije razlog za obustavu ovrhe.

“Nije u pravu ovršenik kada ističe da je ovrha po citiranim krivotvorenim bankarskim garancijama zbog privremene mjere Općinskog suda u Samoboru postala nemoguća čime su se stekli uvjeti za obustavu ovrhe temeljem odredbe čl. 67. st. 2. i 3. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 i 29/99). Prema odredbi čl. 67. st. 1. Ovršnog zakona postupak ovrhe će se obustaviti po službenoj dužnosti, ako je ovršna isprava pravomoćno ukinuta, preinačena, poništena, stavljena izvan snage ili je na drugi način određeno da je bez učinka odnosno, ako potvrda o ovršnosti bude ukinuta. Prema st. 2. istog članka navedeno je da će se ovrha obustaviti ako je postala nemoguća i ako se iz drugih razloga ne može provesti. U ovom konkretnom slučaju postoji pravomoćna i ovršna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-541/97 od 29. travnja 1997. godine koja nije niti ukinuta niti preinačena, niti poništena, niti stavljena izvan snage, pa se spomenuta odredba čl. 67. Ovršnog zakona ne može primijeniti. Ovršenik u žalbi nije iznio niti jedan žalbeni razlog predviđen u čl. 46. Ovršnog zakona i doveo u pitanje pravilnost pobijanog rješenja. Rješenje o privremenoj mjeri koje je izdao Općinski sud u Samoboru ne može imati utjecaja na pravomoćnu i ovršnu presudu Trgovačkog suda u Zagrebu.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, PŽ-301/99, od 9. II. 1999.

PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE - PRIGOVOR OVRŠENIKA - POSTUPAK U POVODU PRIGOVORA

Kad se rješenje o ovrsi pobija u cijelosti

(Čl. 55a. Zakona o izvršnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91 i 91/92).

Ako se rješenje o izvršenju doneseno na temelju vjerodostojne isprave pobija u cijelosti ili samo u dijelu kojim je dužnik obvezan namiriti potraživanje, postupak će se i bez odgovarajućeg prijedloga vjerovnika nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga.

“Niži su sudovi bili ovlašteni raspraviti i odlučiti o osnovanosti potraživanja po zahtjevu tužitelja nakon što je protiv rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave donesenog po prijedlogu tužitelja kao vjerovnika - tuženik kao dužnik podnio pravovremeni prigovor u kojem pobija izdano rješenje, ne samo u dijelu u kojem se određeno izvršenje, to bez obzira na to što tužitelj kao vjerovnik nije u prijedlogu za izvršenje zatražio da se za slučaj da dužnik podnese prigovor protiv rješenja o izvršenju, taj prijedlog smatra tužbom. To stoga jer prema odredbama čl. 55. i 55a. Zakona o izvršnom postupku - dalje: ZIP (Nar. nov., br. 53/91) koje su bile mjerodavne u času pokretanja ovog postupka o zahtjevu vjerovnika po prijedlogu za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave - u slučaju podnošenja prigovora nastavit će se parnični postupak povodom prigovora kojim se pobija postojanje istaknutog potraživanja, i to bez traženja vjerovnika u prijedlogu, da se prijedlog za slučaj prigovora smatra kao tužba - kako je to bilo propisano ranijom odredbom čl. 55. st. 3. ZIP-a, koja više nije bila na snazi u vrijeme pokretanja ovog postupka dana 30. srpnja 1992. godine.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, II Rev 26/94, od 10. III. 1994.

PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE - RAZLOZI ZA ŽALBU*Vežanost suda za ovršnu ispravu**(Čl. 46. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).***U tijeku ovršnog postupka ovršni sud je vezan za ovršnu i pravomoćnu ispravu čak i slučaju kada je utvrđena obveza ovršenika u ovršnoj ispravi evidentno suprotna zakonskim propisima.**

“Protiv rješenja o ovrsi žalba se može podnijeti iz razloga koji su predviđeni u čl. 46. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 - dalje u tekstu OZ). Podnoseći žalbu ovršenica se ne poziva na zakonom predviđene razloge za žalbu niti se iz sadržaja žalbe može zaključiti da ona sadrži bilo koji od razloga za žalbu koji su predviđeni u spomenutom zakonskom članku. U ovršnoj ispravi - sporazum od 9. siječnja 1998. godine utvrđena je obveza ovršenice da na dug izražen u stranoj valuti plati i ugovorenu kamatu po kamatnoj stopi od 5% mjesečno. Ovršnom ispravom je osnovano založno pravo na nekretnini ovršenice radi osiguranja ovakve novčane tražbine ovrhovodite-ljice. I prema ocjeni ovog suda drugog stupnja sporazum o ugovornoj kamati kako je to u ovršnoj ispravi navedeno protivan je odredbama čl. 399. st. 1. ZOO-a jer prema tom zakonskom članku stopa ugovorne kamate između pojedinaca ne može biti veća od kamatne stope koja se u mjestu ispunjenja plaća na štedne uloge po viđenju, a opće je poznata činjenica da je kamata na štedne uloge po viđenju znatno niža od ove ugovorne u ovršnoj ispravi. Polazeći od ovoga mora se zaključiti da je žalbeni navod osnovan, ali prema ocjeni ovog suda ovakvim žalbenim navodima se ne može s uspjehom osporavati rješenje o ovrsi. Ovo rješenje o ovrsi se nedvojbeno temelji na ovršnoj ispravi (čl. 21. toč. 3. OZ-a) i sve dok se ta ovršna isprava u cijelosti ili u dijelu ne stavi izvan snage, ovršni sud će postupati u ovršnom postupku. Prema ocjeni ovog suda ovršenica može u posebnom postupku tražiti stavljanje izvan snage sporazuma koja je ovršna isprava, u dijelu koji se pobija žalbom, a sve dok ovršenica tako ne postupi i dok se ne stavi prijedlog za odgodu ovrhe, ovršni sud je dužan postupati u provođenju ovrhe na temelju upravo takve ovršne isprave bez obzira na evidentnu nezakonitost jednog njenog dijela.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-893/98-2, od 19. XI. 1998.

PROVEDBA OVRHE - STVARNA NADLEŽNOST*Stvarna nadležnost općinskog suda**(Čl. 16. st. 1. toč. 3.a/ Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94, 100/96 i 131/97).***Za određivanje i provođenje ovrhe na temelju javnobilježničkog akta kao ovršne isprave nadležan je općinski sud.**

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr 167/00-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Jesenkovića kao predsjednika vijeća, te Vladimira Drakulića i Vlatke Potočnjak-Radej, kao članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja O. c. d.o.o. Č.-K., kojeg zastupaju M. M. i A. L., odvjetnici iz R., protiv ovršenika S. d.o.o. Z., radi namirenja potraživanja, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Zadru koji se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem od 18. lipnja 1998. godine br. Ovr-860/98 i Trgovačkog suda u Splitu, koji je taj sukob izazvao dopisom od 20. siječnja 2000. godine br. Ovr-4376/98, u sjednici održanoj dana 27. lipnja 2000. godine,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Zadru.

Obrazloženje

Općinski sud u Zadru svojim rješenjem od 18. lipnja 1998. godine oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje u ovom predmetu, te po pravomoćnosti rješenja spis ustupio Trgovačkom sudu u Splitu kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

U obrazloženju citiranog rješenja općinski sud otklanja svoju nadležnost iz razloga što su stranke iz čl. 19. toč. 1a. Zakona o sudovima, a da se ovrha traži na temelju ugovora o prodaji robe, odnosno isprave za čiju ovrhu je također nadležan trgovački sud.

Trgovački sud u Splitu svojim dopisom od 20. siječnja 2000. godine br. Ovr-4376/98 izazvao je sukob nadležnosti, jer smatra da je za postupak nadležan Općinski sud u Zadru.

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Zadru.

Prema odredbi čl. 19. toč. 5. Zakona o sudovima ("NN" br. 3/94, 100/96 i 131/97 - ZS) trgovački sudovi rješavaju i provode izvršenja odluka koje su donijeli u prvom stupnju, a prema toč. 6. istog članka određuju i provode izvršenja na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz st. 1. toč. 1. čl. 19. ZS.

Kako ovrhovoditelj u ovom postupku traži ovrhu na temelju ovršne isprave - javnobilježničkog akta - ugovora od 22. svibnja 1996. godine s kaluzulom ovršnosti, to je za određivanje i provođenje ovrhe u konkretnom slučaju stvarno nadležan općinski sud, i to temeljem odredbe čl. 16. toč. 3a. ZS.

Valjalo je stoga odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu, 27. lipnja 2000. godine,

Predsjednik vijeća:
Stanko Jesenković, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK

Stvarna nadležnost Trgovačkog suda

(Čl. 19. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Za određivanje i provođenje ovrhe temeljem javnobilježničkog akta stvarno je nadležan općinski, a ne trgovački sud.

"Prema odredbi čl. 19. toč. 2. Zakona o sudovima (Nar. nov., br. 3/94, 75/95, 100/96 i 13/97) trgovački sudovi sude u svim sporovima u kojima se kao stranka pojave pravne osobe nad kojima je otvoren postupak likvidacije ili stečaja, bez obzira na svojstvo druge stranke i vrijeme pokretanja spora. To bi se odnosilo i na one sporove, koji su u nadležnosti općinskih sudova. Međutim, odredba čl. 19. toč. 2. Zakona o sudovima u slučaju stečaja odnosi se samo na parnice, a ne i na ovršni postupak i na predmete koji se rješavaju u izvanparničnom postupku. Stoga činjenica da je ovršenik u stečaju nema utjecaja na stvarnu nadležnost suda, budući se radi o ovršnom postupku. Prema odredbi čl. 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu (Nar. nov., br. 78/93 i 29/94), javnobilježnički akt je ovršna isprava ako je u njemu utvrđena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može nakon dospjelosti obveze neposredno provesti prisilno izvršenje. Prema tome, određivanje i provođenje ovrhe temeljem javnobilježničkog akta spada u nadležnost općinskog suda u smislu odredbe čl. 16. toč. 3a. Zakona o sudovima, stoga je odluka prvostupanjskog suda pravilna da je u konkretnom slučaju stvarno i mjesno nadležan Općinski sud u Zagrebu, a ne trgovački sud."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-4366/99, od 16. XI. 1999.

PROVEDBA OVRHE

Na temelju vjerodostojne isprave vezane uz ugovor koji nije trgovački

(Čl. 16. st. 1. toč. 3.a Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94 i 100/96)

Za odlučivanje o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave vezane uz ugovor koji nije trgovački, nadležan je općinski sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr 158/1994-3

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Jesenkovića kao predsjednika vijeća, te Đorđa Bjegovića i Borisa Guttmanna, kao članova vijeća, u izvršnoj stvari vjerovnika B. d.d. iz N., protiv dužnika Osnovne škole J. iz Đ., rješavajući sukob nadležnosti između Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu koji se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem od 15. travnja 1994. br. I-943/94. i Općinskog suda u Našicama koji je taj sukob izazvao dopisom od 2. lipnja 1994. br. I-390/94., u sjednici održanoj dana 15. rujna 1994.

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom izvršnom predmetu stvarno nadležan je Općinski sud u Našicama.

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Našicama dostavio je ovom Vrhovnom sudu spis predmeta radi odlučivanja o nastalom negativnom sukobu o stvarnoj nadležnosti u pogledu postupanja u ovom izvršnom predmetu.

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi, da je vjerovnik B. d.d. N. podnio prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave radi isplate 36.683 tadašnjih HRD protiv dužnika Osnovne škole J. iz Đ. Trgovačkom sudu u Slavonskom Brodu, koji sud se oglasio stvarno nenadležnim za postupanje i nakon pravomoćnosti dostavio predmet Općinskom sudu u Našicama koji otklanja svoju stvarnu nadležnost, jer smatra da je za postupanje stvarno nadležan sud koji mu je ustupio predmet.

Odlučujući o nastalom sukobu o stvarnoj nadležnosti, ovaj Vrhovni sud je našao, da je za postupanje u ovoj izvršnoj stvari stvarno nadležan Općinski sud u Našicama.

Prema odredbi čl. 19. st. 1. toč. 6. Zakona o sudovima ("NN" br. 53/94) trgovački sudovi određuju i provode izvršenja na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz st. 1. toč. 1. ovog članka - a to znači u sporovima što proizlaze iz trgovačkih ugovora i u sporovima za naknadu štete koja proizlazi iz tog ugovora između osoba koje obavljaju trgovačku djelatnost.

Prema tome iz citiranih propisa slijedi da bi za zasnivanje stvarne nadležnosti trgovačkog suda u ovoj izvršnoj stvari potraživanje vjerovnika iz vjerodostojne isprave na kojoj se temelji izvršni prijedlog - trebalo potjecati iz trgovačkog ugovora, a po nalaženju ovog suda ugovor na kojem se temelji potraživanje vjerovnika ne predstavlja trgovački ugovor zbog subjektivnog svojstva dužnika, koji nije osoba koja obavlja trgovačku djelatnost.

Iz navedenih razloga u konkretnom slučaju ne predleži stvarna nadležnost trgovačkog suda u smislu odredbe čl. 19. st. 1. toč. 6. Zakona o sudovima, već je za postupanje u ovom izvršnom predmetu stvarno nadležan općinski sud u smislu odredbe čl. 16. st. 1. toč. 3.a) spomenutog zakona.

Stoga je o nastalom sukobu o stvarnoj nadležnosti odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 15. rujna 1994.

Predsjednik vijeća:
Stanko Jesenković, v.r.

RJEŠENJE O OVRSI - POSEBNO KAD SE RADI O OVRSI NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Predmet izvršenja mora biti uveden u vjerodostojnoj ispravi

(Čl. 21. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92)

Sud ne može dozvoliti izvršenje ako vjerovnik zahtijeva u prijedlogu nešto drugo (stranu valutu) što nije sadržano u vjerodostojnoj ispravi (prema vjerodostojnoj ispravi dužnik duguje hrvatske dinare).

“Po mišljenju ovog suda pravilno je sud prvog stupnja u ovom slučaju odbio donijeti rješenje o izvršenju na način da usvoji zahtjev i dozvoli izvršenje, na isplatu u HRD, ali iznosa određenog u stranoj valuti, ovdje u slovenskim tolarima. Ovo zato jer se radi o prijedlogu za donošenje rješenja o izvršenju temeljem vjerodostojne isprave po čl. 21. Zakona o izvršnom postupku (Nar. nov., br. 53/91 dalje: ZIP). Prema toj odredbi kao vjerodostojna isprava, pored ostalog smatra se i račun i obračun zatezних kamata. Sud prvog stupnja kad dobije takav prijedlog, dužan je u prvom redu provjeriti istovjetnost prijedloga za donošenje rješenja o izvršenju, sadržaja tog prijedloga i sadržaja same vjerodostojne isprave. U konkretnom slučaju postoji različitost između prijedloga za donošenje rješenja za izvršenje i sadržaja vjerodostojne isprave. Sve vjerodostojne isprave koje je vjerovnik priložio uz svoj prijedlog za donošenje rješenja o izvršenju, glase na dinare, a vjerovnik, u konkretnom slučaju, predlaže donošenje rješenja o izvršenju koje bi se trebalo odnositi na slovenske tolare kao valutu ugovora, a tim da se tek isplata ima izvršiti u HRD po tečaju na dan plaćanja. Na taj način, ukazuje se, da postoji neusklađenost između sadržaja vjerodostojne isprave i prijedloga za donošenje rješenja o izvršenju, tj. može se nedvojbeno utvrditi da žalitelj svoj prijedlog za donošenje rješenja o izvršenju ne temelji na vjerodostojnoj ispravi, sadržajno ne temelji na vjerodostojnoj ispravi, kako prilaže uz sam prijedlog. U takvoj situaciji po mišljenju ovoga suda, sudu koji odlučuje o prijedlogu preostaje samo takav zahtjev odbiti, jer nije utemeljen sadržajno na onoj vjerodostojnoj ispravi, na koju se vjerovnik poziva u prijedlogu za donošenje rješenja o izvršenju.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-45/94, od 1. II. 1994.

PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ

Netočna adresa

(Čl. 35. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Ako se rješenje o ovrshi ne može uručiti ovršeniku na adresi naznačenoj u prijedlogu za ovrhu, jer ovršenik na toj adresi ne stanuje niti je kada stanovao, radi se o nepotpunom prijedlogu za ovrhu (čl. 106. st. 2. ZPP), a ne o slučaju kada je boravište ovršenika nepoznato (čl. 84. st. 2. toč. 4. ZPP) i sud će u skladu s odredbama čl. 109. ZPP-a pozvati ovrhovoditelja da ispravi ovršni prijedlog naznačavanjem točne adrese ovršenika jer još ne postoje pretpostavke za zaključak, da je boravište ovršenika nepoznato.

“Sud prvog stupnja svojim zaključkom od 27. rujna 2000. godine pozvao je ovrhovoditelja da dostavi u određenom roku u spis dokaz u uplati predujma radi objave u “Narodnim novinama” postavljanje privremenog zastupnika ovršeniku, uz prijetnju da će se ovršni postupak obustaviti. Za donošenje zaključka suda prvog stupnja nisu postojale zakonske pretpostavke niti iz čl. 67. st. 1. i 2., a niti iz čl. 103. Ovršnog zakona, budući da se radi o provođenju ovrhe na nekretninama. To iz razloga što se iz spisa vidi da rješenje o ovrshi nije moglo biti uručeno ovršeniku budući da ovršenica nije zatečena na adresi koja je navedena u ovršnom prijedlogu, a kako na toj adresi niti nitko drugi ne stanuje, nije moglo biti uručeno rješenje odraslom članu kućanstva, odnosno domaru zgrade, susjedu i dr. U takovom slučaju sud prvog stupnja trebao je postupiti u skladu s odredbom čl. 19. Ovršnog zakona u vezi sa čl. 106. st. 1. i 2. i čl. 109. Zakona o parničnom postupku, jer se iz podataka u spisu ne može zaključiti da je boravište ovršenika nepoznato, pa da bi postojale i ostale pretpostavke iz čl. 84. ZPP-a za postavljanje privrednog zastupnika, jer te činjenice sud prvog stupnja, poslije pokušaja dostave rješenja o ovrshi, nije niti pokušao provjeriti, a što je bio dužan u skladu s odredbama čl. 106. st. 1. i čl. 109. ZPP-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-2284/00-2, od 30. XI. 2000.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE - PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ

Prijedlog za ovrhu

(Čl. 35. st. 1. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99 i čl. 109. Zakona o parničnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91, 91/92 i 112/99).

Ako je prijedlog za ovrhu nepotpun i sud pozove ovrhovoditelja da ga dopuni, ali za to ovrhovoditelju ne odredi

rok, prijedlog se ne može odbaciti kao nepotpun.

“Ako je sud prvog stupnja smatrao da prijedlog za ovrhu ovrhovoditeljice ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, onda je za ispravak prijedloga trebao odrediti i rok (st. 2. i 3. čl. 109. ZPP) i tek je po proteku tog roka mogao odbaciti prijedlog za ovrhu. Kako sud prvog stupnja ovrhovoditeljici za ispravljavanje prijedloga za ovrhu nije odredio rok, nije niti mogao odbaciti prijedlog, pa je valjalo ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti na ponovni postupak.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1890/00-2, od 5. X. 2000.

PRIJEDLOG ZA OVRHU - SADRŽAJ*Naznaka osobe ovršenika*

(Čl. 19. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Kad je u ovršnoj ispravi kao ovršenik naznačeno društvo za osiguranje (koje je pravna osoba), okolnost da je u prijedlogu za ovrhu naznačena i njezina poslovna jedinica (koja nije pravna osoba), nije odlučna, jer svojstvo stranke ima društvo za osiguranje.

“Okolnost što je u ovršnoj ispravi kao ovršenik naznačen “C. Osiguranje” d.d. Z., a u prijedlogu za ovrhu “C. Osiguranje” d.d. Filijala Z., dakle, što je označena filijala neodlučno je, jer je ovršenik pravna osoba - “C. Osiguranje” d.d. Z., a ne njezina filijala, koje filijale nemaju svojstvo pravne osobe.”

Županijski sud u Zagrebu, Gž-9803/99, od 18. I. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIJEDLOG ZA OVRHU*Stvarna nadležnost*

(Čl. 16. st. 1. toč. 2.g/ Zakona o sudovima - “Narodne novine”, br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju računa kojim je obračunata zakupnina kao vjerodostojne isprave, nadležan je općinski sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Broj: Gr 439/1999-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca dr. Ive Grbina kao predsjednika vijeća, te Miljenke Vraničar i Ljubice Munić kao članova vijeća, u pravnoj stvari ovrhovoditelja M. d.d. O., zastupanog po punomoćniku D. Š., odvjetniku iz O., protiv ovršenika B. d.d. B. M., radi 208.438,62 kn, odlučujući o sukobu stvarne nadležnosti između Trgovačkog suda u Osijeku, koji se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem od 1. rujna 1999. godine broj Ovr-3236/99 i Općinskog suda u Belom Manastiru, koji je taj sukob izazvao i dopisom od 28. rujna 1999. godine broj Ovr-464/99 predmet dostavio ovom sudu radi donošenja odluke o sukobu nadležnosti, u sjednici održanoj dana 13. travnja 2000. godine,

riješio je:

Za postupanje u ovom predmetu stvarno je nadležan Općinski sud u Belom Manastiru.

Obrazloženje

Rješenjem od 1. rujna 1999. godine Trgovački sud u Osijeku oglasio se stvarno nenadležnim, jer da nisu ispunjeni uvjeti iz odredbe čl. 19. toč. 1a. Zakona o sudovima (“Narodne novine”, broj 3/94, 100/96 i 131/97 - dalje ZOS) po kojima bi za suđenje bio nadležan trgovački sud, pa je spis ustupio Općinskom sudu u Belom Manastiru.

Općinski sud u Belom Manastiru nije prihvatio nadležnost, smatrajući da račun na temelju kojeg je podnesen prijedlog za ovrhu proizlazi iz trgovačkog ugovora i da je stoga za odlučivanje o prijedlogu nadležan trgovački sud, pa je uz dopis od 28. rujna 1999. godine dostavio predmet ovom Vrhovnom sudu radi donošenja odluke o sukobu nadležnosti.

Rješavajući sukob nadležnosti ovaj Vrhovni sud ocijenjuje da je za postupanje u ovom predmetu nadležan Općinski sud u Belom Manastiru.

Iz prijedloga za ovrhu na temelju računa broj 28 od 15.2.1999. godine kao vjerodostojne isprave, proizlazi da se potraživanje ovrhovoditelja odnosi na obračun zakupa strojeva.

Sporovi koji proizlaze iz ugovora o zakupu ne predstavljaju sporove iz trgovačkih ugovora o kojima bi na temelju odredbe čl. 19. toč. 1a. ZOS-a bio nadležan suditi trgovački sud, pa taj sud nije nadležan ni za provođenje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave u smislu odredbe čl. 19. toč. 6. ZOS-a.

U sporovima iz zakupnih odnosa odlučuju općinski sudovi (čl. 16. toč. 2g. ZOS), pa stoga određuju i provode ovrhu u tim pravnim stvarima.

Zbog toga je, temeljem odredbe čl. 23. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92) trebalo odlučiti o stvarnoj nadležnosti kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 13. travnja 2000. godine

Predsjednik vijeća:
dr. Ivo Grbin, v.r.

PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE NA TEMELJU VJERODOSTOJNE ISPRAVE

Stvarna nadležnost

(Čl. 19. toč. 6. Zakona o sudovima - "Narodne novine", br. 3/94, 100/96 i 131/97).

Za određivanje i provođenje ovrhe na temelju vjerodostojne isprave kad pravni odnos proizlazi iz trgovačkog ugovora između osoba koje obavljaju trgovačku djelatnost, nadležan je trgovački sud.

"Općinski sud u Š. oglasio se mjesno nenadležnim za postupanje o ovom ovršnom predmetu, te je odredio da će se nakon pravomoćnosti rješenja predmet ustupiti Općinskom sudu u S. kao mjesno nadležnom sudu. Općinski sud u S. kome je predmet ustupljen smatra da je za postupanje u istom predmetu stvarno nadležan trgovački sud, te dostavlja predmet ovome Vrhovnom sudu radi rješavanja nastalog sukoba nadležnosti. Prema odredbi iz čl. 19. toč. 1a. Zakona o sudovima (Nar. nov., br. 3/94) trgovački sudovi u prvom stupnju sude u sporovima što proizlaze iz trgovačkih ugovora i u sporovima za naknadu štete koja proizlazi iz tog ugovora između osoba koje obavljaju trgovačku djelatnost, a prema odredbi iz toč. 6. istog članka u ovakovim pravnim stvarima trgovački sudovi određuju i provode ovrhu na temelju vjerodostojne isprave. U ovom slučaju podnesen je prijedlog za ovrhu na temelju računa koji proizlazi iz trgovačkog ugovora, a ovrhovoditelj i ovršenik kao ugovorne stranke osobe su koje obavljaju trgovačku djelatnost, pa stoga sukladno rečenim odredbama Zakona o sudovima postoji stvarna nadležnost trgovačkog suda za određivanje i provođenje ovrhe u istom predmetu, a to je s obzirom na mjesnu nadležnost Trgovački sud u S."

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gr 331/96, od 27. XI. 1996.

OVRHA - POTVRDA O OVRŠNOSTI - UKIDANJE

Rok za podnošenje prijedloga

(Čl. 33. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Podnošenje prijedloga za ukidanje potvrde o ovršnosti (pravomoćnosti) nije ograničeno rokom.

“Rješenje suda prvog stupnja, kojim je stavljena izvan snage potvrda o pravomoćnosti, pravilno je i zakonito. Na navode žalbe tužitelja valja odgovoriti da prijedlog za ukidanje neosnovane potvrde o pravomoćnosti nije vremenski ograničen, što znači da se na njega ne odnose rokovi ZPP-a, pa se takav prijedlog niti ne može odbaciti kao nepravovremen jer je njegova nepravovremenost praktički neostvariva. Ovo zato što ZPP ne sadrži posebne odredbe o ovom prijedlogu, već postoji zakonsko rješenje glede ukidanja srodne klauzule, tj. potvrde o ovršnosti, a prema odredbi čl. 33. Ovršnog zakona (“Narodne novine” 57/96 - dalje: OZ), a ranije prema čl. 36. Zakona o izvršnom postupku (“Narodne novine” br. 53/91 i 91/92), u kojim pravnim normama nema roka za podnošenje prijedloga za ukidanje odnosne potvrde.”

Županijski sud u Zagrebu, Gž-1363/99, od 18. IV. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIJENOS TRAŽBINE ILI OBVEZE

Na temelju ovjerenog ugovora o cesiji

(Čl. 22. Zakona o izvršnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91 i 91/92).

Ako je vjerovnikova tražbina prešla na drugu osobu temeljem pisanog ugovora o cesiji na kojem je potpise ugovornih stranaka ovjerio javni bilježnik, cesionar je ovlašten kao vjerovnik voditi ovršni postupak.

“Što se tiče pitanja ovlaštenja “T.” d.o.o. Zagreb kao vjerovnika treba istaći da sklapanjem ugovora o ustupanju potraživanja cedent prestaje biti vjerovnik, a na njegovo mjesto dolazi cesionar i cedent i dužnik više nisu u pravnom odnosu, a nakon što je dužnik obaviješten. “T.” d.o.o. Zagreb ima ovlaštenje za vođenje izvršnog postupka, što proizlazi iz priloženog pismenog ugovora o cesiji na kojem je potpise ugovornih stranaka ovjerio javni bilježnik i ta isprava je zakonom ovjerena isprava u smislu odredbe čl. 22. Zakona o izvršnom postupku (“Narodne novine”, broj 53/91 i 91/92 - dalje: ZIP) koja daje cesionaru ovlaštenje za vođenje izvršnog postupka, pa osoba vjerovnika treba biti tako označena.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gzz 57/98, od 9. IX. 1998.

OVRŠNA ISPRAVA - PRIJENOS TRAŽBINE ILI OBVEZE

Dokazivanje prijenosa tražbine

(Čl. 29. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96).

Pretpostavke za određivanje ovrhe na prijedlog osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao vjerovnik jesu da ovrhovoditelj javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom dokaže prijenos tražbine. Ako prijenos tražbine ne može dokazati na taj način, ovrhovoditelj je dužan dokazati pravomoćnom presudom, donesenom u parničnom postupku.

“Prema čl. 26. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96), ovršna isprava je podobna za ovrhu, ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik, te predmet vrsta i opseg ispunjenja obveze. U ovom slučaju to je presuda temeljnog sudišta v Ljubljani broj XI Pg405/91 od 9. srpnja 1992. godine, a kao vjerovnik označen je “Z.” Splošno gradbeno podjetje iz K. u stečaju, dok je kao ovrhovoditelj u ovom postupku označen Role commerce Establishment Planken Vaduz Liechtenstein, pa kada je sud prvog stupnja udovoljio ovršnom prijedlogu i odredio ovrhu na gore navedenim nekretninama, onda se za sada takova odluka ukazuje preuranjenom jer nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 29. Ovršnog zakona. Naime, prema tom članku ovrha se određuje na prijedlog i u korist osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao vjerovnik ako ona javnom ili ovjerovljenom privatnom ispravom dokaže da je tražbina na nju prenesena ili da je potraživanje na nju prešlo na drugi način. Ovrhovoditelj je sudu dostavio uz ovršni prijedlog i izjavu o ustupanju potraživanja od 18.10.1995. godine prema kojemu je spomenuti “Z.” svoje potraživanje ustupio DIP-u Consulting d.o.o. iz Ljubljane, pa je nadalje ta pravna osoba to isto potraživanje ustupila “Gaja commerce” iz Ljubljane izjavom od 26.10.1995. godine, a ta pravna osoba “Gaja commerce” d.o.o. iz Ljubljane je izjavom o ustupanju potraživanja od 30.10.1995. godine to isto potraživanje ustupila ovrhovoditelju, a ovdje se radi o takovim ispravama koje nisu u skladu s čl. 29. Ovršnog zakona. Prema tome, sud prvog stupnja pogriješio je kada je udovoljio ovršnom prijedlogu i odredio ovrhu na nekretninama vlasništvo ovršenika, jer nisu bili ispunjeni uvjeti za ovakvo postupanje suda prvog stupnja obzirom na čl. 29. Ovršnog zakona. U nastavku postupka sud prvog stupnja će postupiti po pravilima Ovršnog zakona, te uzeti u obzir i navode u žalbi ovršenika i nakon toga donijeti novu i na zakonu utemeljenu odluku.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-1188/97, od 21. IV. 1998.

OVRHA - VJERODOSTOJNA ISPRAVA - PODOBNOST ZA OVRHU

Vrijeme ispunjenja obveze

(Čl. 28. st. 2. i 3. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Da bi vjerodostojna isprava, dakle i izvadak iz ovjerenjenih poslovnih knjiga, bila podobna za ovrhu, među ostalim mora u njoj biti naznačeno vrijeme ispunjenja obveze a kad to iz nje nije vidljivo ovrha će se odrediti ako ovrhovoditelj uz tu ispravu podnese i pisanu izjavu o tome da je tražbina dospjela, te ako je naznačio dan njezine dospelosti.

“Ovrhovoditelj pravilno parafrazira odredbe st. 2. čl. 28. Ovršnog zakona, ali pogrešno smatra da dostavljeni ispis kartice ovršenika od 20. 7. 2000. godine ima značaj vjerodostojne isprave. Naime, prema odredbama st. 2. čl. 28. Ovršnog zakona vjerodostojna isprava je podobna za ovrhu ako je između ostalog u njoj navedeno i vrijeme ispunjenja obveze. Dostavljeni ispis kartice sadrži datum ispisa i stanja, ali ne i vrijeme ispunjenja obveze, pa je sud pravilno odbio prijedlog za određivanje ovrhe.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1877/00-2, od 29. IX. 2000.

VJERODOSTOJNA ISPRAVA - PODOBNOST ZA OVRHU

Sadržaj vjerodostojne isprave

(Čl. 21. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92)

Da bi sud donio rješenje o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave nije dovoljno samo to da vjerovnik uz prijedlog priloži ispravu, već je potrebno da sadržaj isprave ukazuje na to da postoji potraživanje.

“Pobijanim rješenjem odbačen je prijedlog za izvršenje kao nedopusšten. U obrazloženju rješenja navodi se da je po čl. 21. st. 2. preuzetog Zakona o izvršnom postupku (Nar. nov., br. 53/91 - dalje ZIP) određeno da je vjerodostojna isprava između ostalog faktura. Istom se dokazuje potraživanje prema dužniku. Međutim, vjerovnik je priložio fakturu dužnika prema kojoj je on u obvezi plaćanja, a iz sadržaja izvršenog prijedloga vidi se da vjerovnik traži da mu se vrte određeni iznos koji je platio a za koji mu roba nije isporučena. Prema tome nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje rješenja o izvršenju na temelju vjerodostojne isprave zbog čega je prijedlog odbačen. Rješenje pobija vjerovnik zbog svih žalbenih razloga. U žalbi ističe da je udovoljio čl. 21. st. 2. ZIP-a, jer je uz prijedlog za izvršenje priložio fakturu. Vjerovnik je predložio da se donese odluka po žalbi. Žalba nije osnovana. Osnovana pretpostavka da bi se dozvolilo izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja pravne osobe jest da postoji potraživanje koje proizlazi iz vjerodostojne isprave. Iz priložene fakture ne proizlazi bilo kakvo potraživanje vjerovnika, već naprotiv njegovo dugovanje prema dužniku. Dakle, ne radi se o vjerodostojnoj ispravi na temelju koje bi se moglo dozvoliti izvršenje u smislu čl. 21. ZIP-a.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, I Pž-1998/94, od 21. VI. 1994.

VJERODOSTOJNA ISPRAVA - PODOBNOST ZA OVRHU

Ispitivanje sadržaja vjerodostojne isprave

(Čl. 38. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Sud je ovlašten odbiti prijedlog za izvršenje na temelju vjerodostojne isprave ako iz same isprave proizlazi da je zahtjev neosnovan.

“Vjerovnik se žali protiv odbijajućeg dijela citiranog rješenja, predlažući, da ovaj sud postupi u smislu žalbenih navoda. Budući da se u konkretnome slučaju tražilo izvršenje na temelju vjerodostojne isprave - obračuna zateznih kamata po čl. 21. ZIP-a, to je sud prvoga stupnja, u smislu odredbe čl. 38. st. 4. ZIP-a, ovlašten ispitivati proizlazi li iz priloženih isprava - obračuna zateznih kamata, dugovanje dužnika. Ispitujući priložene isprave - obračune zateznih kamata, sud prvoga stupnja utvrdio je, da je obračun zateznih kamata od 14. lipnja 1993. zapravo obračun kamata na kamate, jer je u tom obračunu obračunana zatezna kamata na već obračunanu zateznu kamatu iz obračuna broj 028/228 od 4. prosinca 1992. i to za vrijeme prije podnošenja zahtjeva sudu. Naime, zahtjev je sudu podnesen 2.7.1993., a obračuni se kamata

na kamatu odnose na razdoblje od 2.7.1993. Kako vjerovnik može po čl. 279. st. 2. Zakona o obveznim odnosima zahtijevati na iznos neisplaćene kamate zateznu kamatu samo od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njezinu isplatu, sud prvoga stupnja pravilno je postupio kada je odbio vjerovnikov zahtjev u navedenom dijelu. Zato nije osnovan žalbeni razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava jer je sud proveo postupak u skladu sa Zakonom o parničnom postupku, te pravilno primijenio materijalno pravo rješavajući o ovom zahtjevu vjerovnika.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3315/94, od 4. X. 1994.

OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA - VJERODOSTOJNA ISPRAVA, PODOBNOST ZA OVRHU

Vjerodostojna isprava na stranom jeziku

(Čl. 21. Zakona o izvršnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91 i 91/92).

Izvršni postupak vodi se na hrvatskom jeziku pa vjerovnik uz vjerodostojnu ispravu na stranom jeziku treba podnijeti i njezin ovjereni prijevod. Stoga se na temelju vjerodostojne isprave na stranom jeziku (bez prijevoda na hrvatski) ne može donijeti rješenje o izvršenju.

“Rješenjem od 1. VIII. 1992. godine vjerovnik je bio pozvan da prijedlog za izvršenje u četiri primjerka s priložima prevede na hrvatski jezik. Vjerovnik je rješenju suda udovoljio samo djelomično jer je na hrvatski jezik preveo prijedlog za izvršenje, ali ne i priloge. Prema prihvaćenoj sudskoj praksi neprevođenje isprava ili priloga nije razlog za odbacivanje tužbe. U ovom slučaju uzima se kao da tih priloga i nema. Po čl. 21. preuzetog Zakona o izvršnom postupku (Nar. nov., br. 53/91 - dalje: ZIP), izvršenje, radi ostvarenja novčanih potraživanja pravne osobe određuje se na temelju vjerodostojne isprave. Kako u konkretnom slučaju vjerodostojne isprave nema, jer nije prevedena na hrvatski jezik, to ne postoje ni uvjeti da se dozvoli izvršenje. To što je sud prvog stupnja u obrazloženju naveo kao razlog za odbačaj i neplaćanje sudske pristojbe nije od značaja, jer to nije razlog za odbačaj ali je razlog taj što prilozi nisu prevedeni na hrvatski jezik.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, I Pž-1066/94, od 12.IV.1994.

OVRHA - VJERODOSTOJNA ISPRAVA - POJAM

Opomena i ček

(Čl. 28. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Opomena i ček podnesen na naplatu ovlaštenoj organizaciji za obavljanje platnog prometa ne predstavlja vjerodostojnu ispravu - ček s protestom.

“Sud prvog stupnja odbacio je ovršni prijedlog na temelju vjerodostojne isprave, jer ovrhovoditelj nije niti uz prijedlog, niti u naknadnom roku koji mu je ostavio sud, dostavio u ovom predmetu vjerodostojnu ispravu u smislu čl. 28. st. 1. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 - dalje: OZ), u konkretnom slučaju ček s protestom. Ovrhovoditelj u žalbi tvrdi da je sudu dostavio izvornik čeka iz kojeg je vidljivo da je podnesen na naplatu obračunskom zavodu, te opomenu ovrhovoditelja kojom ovršenika poziva na plaćanje. Tvrdi da opomena i podneseni ček na naplatu obračunskom zavodu predstavljaju protest. Žalbeni navodi ne mogu se prihvatiti. Prvenstveno valja reći da odredba čl. 28. st. 1. OZ-a određuje da vjerodostojnu ispravu predstavlja između ostalog i ček s protestom. Iz rezultata postupka proizlazi da ovrhovoditelj niti uz prijedlog za ovrhu, niti u daljnjem tijeku postupka nije dostavio ček s protestom. Naime, ovrhovoditelj je uz prijedlog za ovrhu dostavio presliku čeka. Nakon zaključka suda prvog stupnja koji ga poziva da dostavi vjerodostojnu ispravu, ovrhovoditelj je dostavio opomenu ovršeniku. Izvornik čeka iz kojeg bi bilo vidljivo da je isti podnesen obračunskom zavodu na isplatu ne pileži u spisu, iako se ovrhovoditelj na njega poziva, niti u spisu postoji bilo kakav dokaz da je isti u spis dostavljen (službena bilješka ili slično). Ovrhovoditelj pogrešno smatra da bi opomena i ček podnesen na isplatu obračunskom zavodu predstavljali protest. Naime, čl. 23. toč. 10. Zakona o čeku (Nar. nov., br. 74/94) određeno je da se na ček primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o mjenici (Nar. nov., br. 74/94) koje se odnose između ostalog i na protest. Člankom 69. Zakona o mjenici određeno je da se protest podiže kod protestnog tijela ovlaštenog zakonom, koje je mjesno nadležno za osobu protiv koje se podiže protest. Ostalim odredbama čl. 70.-77. Zakona o mjenici određen je sadržaj protesta, te radnje protestnog tijela u postupku s protestom. Potvrda obračunskog zavoda (i da je dostavljena) da je ček podnesen na naplatu i nije namiren obračunom, predstavljala bi dokaz da je isplata čeka odbijena, te bi bila osnova za regresnu tužbu u smislu čl. 19. st. 2. toč. 3., a u vezi s čl. 22. Zakona o čeku. Međutim, takva dokument-

acija ne bi predstavljala ček s protestom, a koji bi bio temelj za podnošenje ovršnog prijedloga na temelju vjerodostojne isprave.

Županijski sud u Zagrebu, Gž-2776/00, od 9. V. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK - VJERODOSTOJNA ISPRAVA - POJAM

Što se smatra vjerodostojnom ispravom

(Čl. 28. Ovršnog zakona - «Narodne novine», br. 57/96 i 29/99).

Vjerodostojnom ispravom smatra se samo isprava u izvorniku, a ne i njena preslika.

“Odredbom čl. 20. Ovršnog zakona (u daljnjem tekstu: OZ) je propisano da sud određuje ovrhu samo na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno. Osnovano se navodi u zahtjevu, da je ovršni sud izdao pobijano rješenje o ovrši na temelju vjerodostojne isprave - računa, jer je odredbom čl. 28. st. 1. OZ propisano da je račun vjerodostojna isprava, te o kojim okolnostima treba voditi računa ovršni sud prije nego što izda rješenje o ovrši navedeno je u odredbama čl. 35. i 37. navedenog Zakona. Međutim, ovršni sud izdao je rješenje o ovrši na temelju računa iako se nije radilo o vjerodostojnoj ispravi budući da se vjerodostojnom ispravom može smatrati samo isprava u izvorniku, a ne njezina preslika (fotokopija). S obzirom da ovršni sud uz prijedlog za ovrhu nije imao priloženu vjerodostojnu ispravu - račun u izvorniku, nije bilo zakonske mogućnosti da temeljem odredbe čl. 37. OZ donese rješenje o ovrši, već je temeljem odredbe čl. 109. st. 2. u svezi s odredbom čl. 106. st. 2. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, broj 53/91 i 91/92), trebao pozvati ovrhovoditelja da navedeni nedostatak otkloni. Time je sud učinio bitnu povredu odredbe čl. 354. st. 1. u svezi s odredbom čl. 109. st. 2. Zakona o parničnom postupku, pa je iz navedenog razloga valjalo ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti Trgovačkom sudu u Zagrebu, kao ovršnom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gzz 1/98, od 26. II. 1998.

OVRHA - VJERODOSTOJNA ISPRAVA

Prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 28. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Mjenica spada u krug taksativno nabrojanih vjerodostojnih isprava. Iz tog razloga temeljem mjenice nije moguće podizanje tužbe, već vjerovnik može tražiti pravnu zaštitu pred sudom prijedlogom za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave.

“Prema čl. 446. st. 3. Zakona o parničnom postupku (Nar. nov., br. 53/91, 91/92 i 112/99) platni nalog izdat će sud iako tužitelj u tužbi nije predložio izdavanje platnog naloga, a udovoljeno je svim uvjetima za izdavanje platnog naloga. Kad se na temelju vjerodostojne isprave može zahtijevati izvršenje po Zakonu o izvršnom postupku, sud će izdati platni nalog samo ako tužitelj učini vjerojatnim postojanje pravnog interesa za izdavanje platnog naloga (čl. 446. st. 4. ZPP-a). Ako tužitelj ne učini vjerojatnim postojanje pravnog interesa za izdavanje platnog naloga, sud će tužbu odbaciti (čl. 446. st. 5. ZPP-a). U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je ispravno temeljem tih zakonskih odredbi odbacio tužbu. Ovo iz razloga što su ispunjeni uvjeti za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, a tužitelj nije učinio vjerojatnim postojanje pravnog interesa za izdavanje platnog naloga. Prema čl. 28. st. 1. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 58/96 i 29/99) vjerodostojna isprava je račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računom kad je to potrebno za zasnivanje tražbine, javna isprava, izvadak iz ovjerovljenih poslovnih knjiga, po zakonu ovjerovljena privatna isprava te isprava koja se po postojećim propisima smatra javnom ispravom. Pogrešno tužitelj smatra da je vjerodostojna isprava samo “mjenica s protestom”. U cit. zakonskoj odredbi je rečeno da je vjerodostojna isprava “mjenica i ček s protestom i povratnim računom kad je to potrebno za zasnivanje tražbine”. Prema tome ako protest nije potreban za zasnivanje tražbine vjerodostojna isprava jeste i mjenica bez protesta. Prema čl. 45. st. 1. Zakona o mjenici (Nar. nov., br. 74/94, trasant, indosant ili avalista može odredbom “bez troškova” “bez protesta” ili bilo kakvom drugom odgovarajućom odredbom napisanom i potpisanom na mjenici, osloboditi njenog imatelja od obveze da radi ostvarenja regresa predlaže protest zbog neakceptiranja ili neisplate. U mjenici koju je priložio sam tužitelj uz tužbu stoji klauzula “bez protesta”. Stoga je ova mjenica

vjerodostojna isprava u smislu čl. 28. st. 1. OZ-a i bez protesta, jer protest nije potreban za zasnivanje tražbine.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-1224/00, od 4. IV. 2000.

OVRŠNA ISPRAVA - PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE ZA OVRHU

Zemljišnoknjižna oznaka čestice u ovršnoj ispravi na temelju koje se traži uknjižba prava vlasništva nekretnine

(Čl. 20. Zakona o izvršnom postupku - “Narodne novine”, br. 53/91 i 91/92).

Nije podobna za izvršenje upisom prava vlasništva vjerovnika u zemljišne knjige ona ovršna isprava koja ne sadrži zemljišnoknjižne čestice, kao niti dozvolu uknjižbe.

“Sud prvog stupnja pravilno je primijenio materijalno pravo sadržano u odredbi čl. 53. Zakona o izvršnom postupku, a u svezi čl. 20. istog zakona (Nar. novine, br. 53/91 i 91/92, dalje: ZIP) kada je usvojio prigovor dužnika te donio pobijano rješenje. Naime izvršenje se može odrediti samo u okviru sadržaja izvršne isprave. Zato ako izvršna isprava ne sadrži i odluku o izdavanju tabularne isprave podobne za zemljišnoknjižni upis, ne može se u izvršnom postupku odrediti izvršenje radi upisa u zemljišne knjige. Prema odredbi čl. 20. st. 1. ZIP-a izvršna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni dužnik i vjerovnik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispu-njenja obveze. Iz sadržaja izvršne isprave vidljivo je da ista ne sadrži zemljišnoknjižnu česticu, uložak u koji je upisana niti je traženo priznanje vlasništva zgrade, a što je sve obuhvaćeno izvršnim prijedlogom koji prelazi sadržaj izvršne isprave, a o čemu prvostupanjski sud mora voditi računa, kao i o činjenici da li je ta isprava izvršna ili ne.”

Županijski sud u Gradu Zagrebu, Gž-2711/96-2, od 4. III.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIMJENA ODREDBA DRUGIH ZAKONA

Zajednički odvjetnički ured kao ovrhovoditelj

(Čl. 19. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99 i čl. 354. st. 2. toč. 10 Zakona o parničnom postupku “Narodne novine”, br. 53/91, 91/92 i 112/99).

Zajednički odvjetnički ured nema svojstvo ni pravne ni fizičke osobe. U ovršnom postupku u kojem je kao ovrhovoditelj sudjelovao zajednički odvjetnički ured počinjena je bitna povreda postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. Zakona o parničnom postupku u vezi s čl. 19. Ovršnog zakona.

“U postupku je, naime, kao tužitelj sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku. Stranka u postupku može biti pravna i fizička osoba, a stranačka sposobnost može se priznati određenim oblicima udruživanja koji nemaju pravne sposobnosti. Zajednički odvjetnički ured nije ni pravna ni fizička osoba niti takva tvorevina kojoj se za potrebe vođenja parnice može priznati stranačka sposobnost. Naime, Zakon o odvjetništvu (Nar. nov., br. 9/94) razradio je odredbe o zajedničkim uredima i odvjetničkim društvima pri čemu je svojstvo pravne osobe priznao samo odvjetničkim društvima. Odvjetničko društvo osniva se kao javno trgovačko društvo (čl. 27. st. 2. Zakona o odvjetništvu). Zajednički odvjetnički ured, međutim, nema svojstvo pravne osobe. Prema čl. 25. Zakona više odvjetnika može imati zajednički ured. U tom slučaju međusobna prava i obveze odvjetnici uređuju u pisanom obliku, osnivaju odvjetnički ured upisom u odgovarajući upisnik komore. No tim upisom ne stječu svojstvo javnog trgovačkog društva, niti svojstvo pravne osobnosti. Zato je sud trebao tijekom postupka pozvati ovrhovoditelja da uredi prijedlog za ovrhu, te kao stranku označi osobu koja može biti stranka u postupku. Na stranačku sposobnost sud je dužan paziti tijekom cijelog postupka. Donijevši pobijano rješenje u postupku u kojemu je od strane ovrhovoditelja sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku sud je počinio bitnu povredu odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. ZPP-a u svezi sa člankom 19. Ovršnog zakona.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-4228/99, od 5. IX. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK - PROMJENA DRUGIH ODREDBA ZAKONA

Oglašavanje suda mjesno nenadležnim

(Čl. 19. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Sud se ne može proglasiti, po službenoj dužnosti, mjesno nenadležnim kad odlučuje o ovrsi na sredstvima na računu pravne osobe (čl. 205. Ovršnog zakona).

“Općinski sud u Z. rješenjem poslovni broj Iv-12548/97 od 7. srpnja 1998. godine oglasio se mjesno nenadležnim za postupanje u ovom predmetu. Nakon pravomoćnosti tog rješenja predmet je ustupio Općinskom sudu u J., kao mjesno nadležnom sudu. Općinski sud u J. je predmet dostavio ovom sudu radi rješavanja sukoba nadležnosti jer drži da je za postupanje u ovom predmetu mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi jedinica pravne osobe kod koje se vodi račun ovršenika, tj. Općinski sud u Z. Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Z. Naime, ovrhovoditelj je prijedlogom za ovrhu zahtijevao naplatu novčanog potraživanja zabranom i prijenosom novčanih sredstava ovršenika koja se vode na žiro računu ovršenika. Po čl. 205. Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96) za ovrhu i provedbu ovrhe na sredstvima koja se vode na računu ovršenika kod pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa, mjesno je nadležan su na čijem se području nalazi jedinica pravne osobe kod koje se vodi račun ovršenika. Međutim, u smislu odredbe čl. 20. st. 2. Zakona o parničnom postupku (Nar. nov., br. 53/91 i 91/92 - dalje: ZPP), sud se može proglasiti, po službenoj dužnosti, mjesno nenadležnim samo kad postoji isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda najkasnije na pripremnom ročištu ili, ako ono nije održano, do upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari na prvom ročištu za glavnu raspravu. Dakle, u konkretnom slučaju se Općinski sud u Z. nije niti mogao oglasiti mjesno nenadležnim po službenoj dužnosti jer se ne radi o isključivoj mjesnoj nenadležnosti.”

Županijski sud u Zagrebu, Gž-10018/98, od 19. I. 1999.

OVRŠNA ISPRAVA - DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA

Privatna isprava izjednačena s ovršnom javnobilježničkom ispravom

(Čl. 21. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96).

Privatna isprava na kojoj je javni bilježnik ovjerio potpis dužnika a koji je dao pristanak da se na temelju takve izjave može tražiti prisilno izvršenje, ima isti učinak kao i solemnizirana isprava te ima značaj ovršne isprave.

“Ovršna isprava jeste između ostalog ovršna javnobilježnička isprava ili druga isprava koja je zakonom određena kao ovršna isprava. Predmetni ugovor o zakupu poslovnog prostora ne bi bio javnobilježnička isprava u smislu odredbi glave IV Zakona o javnom bilježništvu, ali bi mogao biti isprava koja je zakonom određena kao ovršna isprava, javnobilježnički akt u smislu odredbe čl. 54. istog Zakona. To bi bila takva isprava u kojoj je utvrđena određena obveza na činidbu te sadrži izjavu obvezanika o tome da se na temelju tog akta može nakon dospelosti obveze neposredno provesti prisilno izvršenje. Pogrešno je stajalište žalitelja da bi u situaciji kada se radi o privatnoj ispravi uvijek bila nužna potvrda, solemnizacija te isprave od strane javnog bilježnika jer se radi o ispravi izjednačenoj po svom učinku s javnobilježničkim aktom u smislu čl. 54. st. 6. istog Zakona.”

Županijski sud u Rijeci, Gž-70/98, od 4. II. 1998.

OVRŠNA ISPRAVA - VRSTE - OVRŠNA ODLUKA DONESENA U UPRAVNOM POSTUPKU I OVRŠNA NAGODBA SKLOPLJENA U UPRAVNOM POSTUPKU

Rješenje o obračunu i plaćanju vodoprivredne naknade

(Čl. 15. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Rješenje o obračunu i plaćanju vodoprivredne naknade je izvršna a ne vjerodostojna isprava.

“Ovaj sud je našao da je za odlučivanje u ovom predmetu stvarno i mjesno nadležan Općinski sud u M. To ne samo zato što je ispravno stajalište Trgovačkog suda u S. da rješenje o obračunu i plaćanju vodoprivredne naknade, temeljem kojeg je podniet prijedlog za izvršenje i izdato navedeno rješenje za izvršenje, ne predstavlja vjerodostojnu ispravu iz čl. 21. ZIP-a, već da ono predstavlja izvršnu ispravu iz čl. 16. st. 1. toč. 2. ZIP-a u smislu čl. 139. st. 3. Zakona o vodama (Nar. nov., br. 53/90, 9/91, 61/91 i 43/93), nego i zato jer nije u pitanju izvršni predmet za čije su rješavanje nadležni trgovački sudovi u smislu odredbe čl. 19. st. 1. toč. 6. Zakona o sudovima, već je u pitanju izvršni predmet za čije su

rješavanje nadležni općinski sudovi u smislu odredbe čl. 16. st. 1. toč. 3a. Zakona o sudovima.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gr 68/94, od 21. IV. 1994.

OVRŠNA ISPRAVA - OVRŠNA SUDSKA ODLUKA I OVRŠNA SUDSKA NAGODBA

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 21. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96).

Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u dijelu u kojem je naloženo ovršeniku da namiri tražbinu nakon što je postalo pravomoćno predstavlja ovršnu ispravu i u slučaju kada je ovrha zbog nekih razloga kasnije obustavljena, te se na temelju tog rješenja može pokrenuti nova ovrha.

“Točno je nadalje da je tijekom postupka došlo do obustave postupka i ukidanja provedenih ovršnih radnji iz razloga jer ovrhovoditelj nije dostavio novu adresu za ovršenicu. Međutim, po ocjeni ovoga suda obustava tog postupka ne utječe na činjenicu da je citirano rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, koje je postalo pravomoćno, steklo svojstvo ovršne isprave. Naime, prema odredbi čl. 37. st. 2. Ovršnog zakona rješenjem o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave sud će naložiti ovršeniku da u roku o 8 dana namiri tražbinu zajedno s odmjerenim troškovima te odrediti ovrhu radi ostvarenja tih tražbina. Po ocjeni ovog suda dio rješenja o ovrsi temeljem vjerodostojne isprave kojim se nalaže ovršeniku da u roku od 8 dana namiri tražbinu ima sva obilježja platnog naloga. Da je tome tako vidljivo je i iz odredbe čl. 54. st. 4. i 6. Ovršnog zakona koje odredbe propisuju da ukoliko se prihvati prigovor ovršenika protiv djela rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kojim je određena ovrha, onaj dio rješenja o ovrsi kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se ponovno može tražiti ovrha. S obzirom na ovaj zakonski propis primjenom instituta argumentum a contrario može se zaključiti da i u slučaju kada protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave nije podnesena žalba a iz nekih drugih razloga je došlo do obustave ovršnog postupka, dio rješenja o ovrsi kojim je ovršeniku naloženo da namiri tražbinu ima svojstvo ovršne isprave i na temelju te isprave se ponovno može u drugom postupku tražiti ovrha. Osim toga ovršenik temeljem stavka 6. čl. 54. Ovršnog zakona protiv dijela rješenja kojim mu je naloženo da namiri tražbinu može tražiti ponavljanje postupka po pravilima parničnog postupka što također ukazuje da taj dio rješenja o ovrsi ima svojstvo platnog naloga. Kako je u ovom slučaju taj dio rješenja o ovrsi koje ima svojstvo platnog naloga postao pravomoćan, na temelju istog ovrhovoditelj može u drugom postupku tražiti provođenje ovrhe protiv ovršnice jer je taj dio rješenja o ovrsi stekao svojstvo ovršne isprave iz čl. 21. Ovršnog zakona.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-800/98-2, od 29. X. 1998.

6. SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA NA STVARI I PRIJENOSOM PRAVA

SUDSKO JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA NA STVARI I PRIJENOSOM PRAVA - JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE

Osiguranje prijenosom vlasništva na nekretnini

(Čl. 273. do 279. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Na temelju sporazuma o zajmu i osiguranju prijenosom vlasništva na nekretnini solemniziranom po javnom bilježniku (fiducijarno osiguranje), ovrhovoditelj kao predlagatelj osiguranja nije ovlašten u slučaju neispunjenja dospjele obveze ovršenika kao protivnika osiguranja, tražiti ovrhu pljenidbom i prodajom njegovih nekretnina prema odredbama čl. 74. do 125. Ovršnog zakona, već je ovlašten u zemljišnim knjigama ishoditi prijenos prava vlasništva nekretnina na svoje ime, sukladno odredbama čl. 54. st. 2. Zakona o javnom bilježništvu, a nakon toga u slučaju neispunjenja obveze, pokrenuti postupak namirenja, sukladno odredbama čl. 273. do 279. Ovršnog zakona.

“Sukladno odredbi čl. 21. toč. 4. Ovršnog zakona (dalje: OZ) ovršna isprava je i ovršna javnobilježnička odluka i ovršna javnobilježnička isprava, a u skladu s odredbom čl. 25. st. 1. OZ-a javnobilježnička isprava ovršna je ako je postala ovršna po posebnim pravilima koja uređuju ovršnost takve isprave. Prema tome, za ocjenu ima li predmetna isprava svojstvo ovršne isprave, sukladno navedenoj odredbi, mjerodavne su odredbe Zakona o javnom bilježništvu (“Narodne novine”, br. 78/93 i 29/94, dalje: ZJB).

Odredbom čl. 3. st. 1. ZJB-a javnobilježničke isprave su isprave o pravnim poslovima i izjavama koje su sastavili javni bilježnici (javnobilježnički akti), zapisnici o pravnim radnjama koje su obavili ili kojima su bili nazočni javni bilježnici (javnobilježnički zapisnici) i potvrde o činjenicama koje su posvjedočili javni bilježnici (javnobilježnička potvrda). Sukladno odredbi st. 3. navedenog članka, javnobilježnički akt može biti ovršna isprava u slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

Kada javnobilježnički akt ima svojstvo ovršne isprave, na temelju koje je moguće pokrenuti postupak prisilnog ostvarenja neke tražbine, tj. ovršni postupak, propisuje odredba čl. 54. ZJB-a. U smislu odredbe st. 1. navedenog članka, javnobilježnički akt je ovršna isprava ako je u njemu utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, i ako sadrži izjavu obvezanika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe, nakon dospelosti obveze, neposredno provesti prisilno izvršenje.

U smislu odredbe st. 3. istog članka, na temelju javnobilježničkog akta, na temelju kojega je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na određenoj nekretnini, može se neposredno tražiti ovrha na toj nekretnini radi naplate osiguranog potraživanja, nakon njegove dospelosti, ako je dužnik na to u tom aktu izričito pristao.

Prema odredbi čl. 54. st. 6. ZJB-a, isti učinak kao i isprava iz stavka 1. tog članka ima i privatna isprava takvog sadržaja na kojoj je javni bilježnik ovjerio potpis dužnika. Ako privatna isprava ne sadrži izjavu o pristanku dužnika da se neposredno na temelju nje može tražiti prisilno izvršenje, takvu izjavu može u privatnu ispravu, uz pristanak stranaka, unijeti javni bilježnik prigodom ovjere potpisa dužnika.

Konačno, u smislu odredbe čl. 59. st. 1. ZJB-a, ako nisu u pitanju pravni poslovi iz čl. 53. tog Zakona, sudionici u pravnom poslu, svi ili neki od njih, mogu isprave o pravnom poslu potvrditi kod javnog bilježnika. Potvrđena isprava ima snagu javnobilježničkog akta, a ako je sastavljena po propisima čl. 54. tog Zakona, ima snagu i ovršnog javnobilježničkog akta.

Predmetna privatna isprava, potvrđena (solemnizirana) kod javnog bilježnika, na temelju koje sud prvog stupnja određuje ovrhu, ne udovoljava naprijed navedenim zahtjevima propisanim odredbom čl. 54. ZJB-a. To stoga što ista, u skladu sa st. 1. tog članka, ne sadrži izjavu obvezanika (ovršenika u ovom postupku) kojom ovlašćuje ovrhovoditelja da na temelju nje može tražiti prisilno ostvarenje svoje novčane tražbine. Navedeni nedostatak nije otklonjen ni prilikom solemnizacije u skladu sa st. 6. istog članka.

Za određivanje predmetne ovrhe nisu ispunjeni ni uvjeti iz odredbe čl. 54. st. 3. ZJB-a, jer na nekretnini na kojoj je ovrha određena, na temelju predmetne isprave nije ni izvršen u zemljišnoj knjizi upis hipoteke radi osiguranja novčane tražbine.

Predmetna isprava predstavlja sporazum o fiducijarnom osiguranju, odnosno o osiguranju prijenosom vlasništva na nekretnini protivnika osiguranja, i na temelju nje ovrhovoditelj je bio ovlašten u zemljišnim knjigama izvršiti prijenos vlasništva nekretnine na svoje ime, sukladno odredbi čl. 54. st. 2. ZJB-a, a nakon toga, u slučaju neispunjenja dospjele obveze protivnika osiguranja, pokrenuti postupak namirenja ali prema odredbama čl. 273. do čl. 279. OZ-a, no ne i predlagati ovrhu pljenidbom i prodajom nekretnine prema odredbama čl. 74. do čl. 125. OZ-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-716/08-2, od 17. IV. 2008.

SPORAZUM O OSIGURANJU PRIJENOSOM VLASNIŠTVA I PRIJENOSOM PRAVA

Opterećivanje hipotekom nekretnine u fiducijarnim vlasništvu

(Čl. 274.i Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Dužnik koji je upisan kao potonji vlasnik, može bez pristanka prethodnog vlasnika nekretninu opteretiti hipotekom, osim ako zabrana opterećenja od strane protivnika osiguranja nije zabilježena u zemljišnoj knjizi na temelju sporazuma ili naknadnog sporazuma stranaka.

“Pritom Z. banka d.d. pobija točku I. izreke u kojoj je dozvoljena uknjižba založnog prava, smatrajući da takav upis nije dozvoljen, budući da u konkretnom slučaju treba primijeniti odredbu čl. 125. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 88/05), prema kojoj se na sporazume o osiguranju prijenosom vlasništva i prijenosom prava i na postupke njihova upisa u zemljišne knjige primjenjuju odredbe Ovršnog zakona koje su bile na snazi u vrijeme sklapanja tih sporazuma, a to znači da se prema mišljenju fiducijarnog vlasnika u konkretnom slučaju primjenjuju odredbe Ovršnog zakona objavljenog u “Narodnim novinama”, br. 57/96 i 29/99. Člankom 111. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 88/05) kojim je dodan čl. 274. i dana je mogućnost protivniku osiguranja da bez pristanka predlagatelja osiguranja prenesenu nekretninu optereti hipotekom u korist nekog drugog vjerovnika, osim ako zabrana opterećenja od strane protivnika osiguranja nije zabilježena u zemljišnoj knjizi na temelju sporazuma iz čl. 274. st. 1. Ovršnog zakona, ili naknadnog sporazuma stranaka sastavljenog na jedan od načina predviđenih za sklapanje toga sporazuma. Prema stavku 2., u slučaju iz stavka 1. hipoteka će se upisati u zemljišne knjige na temelju odgovarajuće isprave protivnika osiguranja ako bi se na temelju te isprave mogla upisati hipoteka da do prijenosa vlasništva nije došlo.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-144/07-2, od 30. IV. 2007.

SPORAZUM O OSIGURANJU PRIJENOSOM VLASNIŠTVA I PRIJENOSOM PRAVA

Stjecanje prava vlasništva ograničenog rokom ili uvjetom

(Čl. 32. st. 4. i 5. Zakona o zemljišnim knjigama - “Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01 i 100/04).

Kada je u zemljišnim knjigama upisano pravo vlasništva ograničeno rokom ili uvjetom, tada postoje dva vlasnika iste nekretnine, potonji i prethodni, s time da oni mogu raspolagati oročenim ili uvjetovanim vlasništvom tako dugo dok se ne ispuni uvjet odnosno istekne rok.

“Donoseći pobijano rješenje, sud prvog stupnja je zaključio da u konkretnom slučaju protivnica osiguranja nije upisana kao vlasnica odnosno suvlasnica nekretnina upisanih u z.k. ul. ___ k.o. K., već da je ista upisana kao potonja vlasnica u 1/2 dijela, dok je prethodni vlasnik predmetne nekretnine banka K. d.o.o. V. Stoga je sud prvoga stupnja odbio prijedlog kao neosnovan. Navedeno pravno stajalište suda prvog stupnja, prema mišljenju ovoga Suda, nije pravilno, pri čemu posebno valja navesti da je iz priloženog z.k. izvotka koji se nalazi u spisu vidljivo da je Banka K. upisana kao prethodni vlasnik, dok su protivnica osiguranja i B. Z. upisani kao potonji vlasnici. Osim toga, na nekretninama potonjih vlasnika zabilježena je i ovrha u zemljišnoj knjizi. U konkretnom slučaju, ne radi se o upisu prijenosa prava vlasništva radi osiguranja u skladu s odredbama čl. 274. Ovršnog zakona (dalje: OZ), dakle, ne radi se o bezuvjetnom prijenosu prava vlasništva, već je upis u zemljišne knjige izvršen u skladu s odredbom čl. 34. st. 4. i 5. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (dalje: ZV) odnosno čl. 32. st. 4. i 5. Zakona o zemljišnim knjigama, dakle radi se o prijenosu prava vlasništva pod uvjetom. Iz toga slijedi da su u zemljišnoj knjizi kao potonji vlasnici upisani B. S. i B. Z., svaki u 1/2 dijela, pri čemu je taj upis uvjetan, u skladu s citiranim zakonskim odredbama, ali takav upis predstavlja upis prava vlasništva u smislu odredbe čl. 30. u vezi s čl. 34. ZV-a. Nadalje, valja naglasiti da u skladu s čl. 125. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama OZ-a (“Narodne novine”, br. 88/05) niti jedna stranka sporazuma o zasnivanju prethodnog i potonjeg vlasništva nije tražila uspostavu zemljišnoknjižnog prava u skladu s Ovršnim zakonom.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-222/07-2, od 5. III. 2007.

SPORAZUM O OSIGURANJU PRIJENOSOM VLASNIŠTVA I PRIJENOSOM PRAVA

Prisilno zasnivanje založnog prava

(Čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama - “Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01 i 100/04).

Ako je banka upisana kao vlasnica nekretnine, uz zabilježbu da je prijenos prava vlasništva izvršen radi osiguranja, sud će odbiti predlagatelja s prijedlogom za prisilno zasnivanje založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja, iz razloga što je banka (fiducijarni) vlasnik predmetne nekretnine.

“Prema tome, da bi došlo do prisilnog zasnivanja založnog prava, potrebno je da postoji ovršna isprava kojom je utvrđeno

postojanje novčane tražbine predlagatelja osiguranja u odnosu na protivnika osiguranja, te da se zasnivanje založnog prava traži na nekretninama koje su u vlasništvu protivnika osiguranja. To bi dalje značilo da bi protivnik osiguranja morao biti upisan kao vlasnik nekretnina, budući da je, prema čl. 259. st. 1. Ovršnog zakona (dalje: OZ), određeno da se na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi založno pravo stječe uknjižbom, a da bi se provela uknjižba, mora biti ispunjena i pretpostavka knjižnog prednika u smislu čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama (dalje: ZZK). Naime, prema navedenoj odredbi upisi u zemljišnu knjigu dopušteni su samo protiv osobe koja je u času podnošenja prijedloga za upis u toj zemljišnoj knjizi upisana kao vlasnik zemljišta ili nositelj prava, glede kojeg se upis zahtijeva, ili koja bar istodobno bude kao takva uknjižena ili predbilježena. Žalbene tvrdnje predlagatelja osiguranja u smislu da je prilikom upisa fiducijarnog vlasništva potrebno primijeniti odredbe ZZK o upisu prethodnog i potonjeg vlasništva, tvrdnje da bi takav upis trebalo tretirati kao predbilježbu i slično, prema mišljenju ovog Suda nisu osnovane. U tom dijelu valja još dodati da se kod upisa fiducijarnog vlasništva radi o bezuvjetnom prijenosu prava vlasništva na fiducijarnog vjerovnika, te fiducijarni dužnik prestaje biti upisan u zemljišnoj knjizi kao vlasnik. Budući da predmetne nekretnine u momentu donošenja rješenja nisu bile vlasništvo protivnika osiguranja, to niti sud prvoga stupnja nije mogao na navedenim nekretninama odrediti prisilno zasnivanje založnog prava u smislu odredaba čl. 257. do 260. OZ-a.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-448/07-2, od 2. V. 2007.

SUDSKO OSIGURANJE - SPORAZUM O PRIJENOSU VLASNIŠTVA NA NEKRETNINI

Namirenje u slučaju prestanka pravne osobe

(Čl. 274. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 121/05).

Kada je među strankama sklopljen sporazum o osiguranju potraživanja prijenosom prava vlasništva na nekretninama, vjerovnik svoje pravo može namiriti iz predmetnih nekretnina i u slučaju kada je dužnik nakon završenog stečaja prestao postojati brisanjem iz registra trgovačkog društva.

“Tužiteljica se žali tvrdeći i dalje ono što je tvrdila tijekom postupka, a to je da je tuženik od strane trgovačkog suda koji je provodio stečaj nad “P.” bio pozvan da, pod prijetnjom gubitka prava, prijavi svoju tražbinu u stečajnu masu, no to nije učinio, pa budući da je stečaj završen i “P.” više ne postoji, došlo je do prestanka tuženikove tražbine prema “P.” i zbog toga je tuženik izgubio mogućnost da svoju tražbinu namiri iz tužiteljicine nekretnine.

Međutim, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da tuženik tu mogućnost nije izgubio. Sama činjenica da tuženik svoju tražbinu nije prijavio u stečajnom postupku vođenom protiv “P.” dovodi do toga da je tuženik izgubio mogućnost da svoju tražbinu namiruje u stečajnom postupku, ali ne i izvan stečajnog postupka. Budući da tuženikova tražbina nije namirena, a osigurana je fiducijarnim vlasništvom na predmetnim nekretninama, to tuženik i dalje ima mogućnost namiriti se iz predmetnih nekretnina.”

Županijski sud u Koprivnici, GŽ-830/05-2, od 6. X. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA NA STVARI - PRAVA PREDLAGATELJA OSIGURANJA U SLUČAJU ZAKAŠNJENJA PROTIVNIKA OSIGURANJA

Predaja nekretnine u posjed - primjena zakona

(Čl. 274. st. 6. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04).

Kada je u javnobilježničkom sporazumu stranaka o osiguranju prijenosom vlasništva na nekretnini ugovorena predaja neposrednog posjeda nekretnine nakon dospelosti tražbine, a o prijedlogu za ovrhu se odlučuje nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 173/03), ovrhovoditelj u tom slučaju ne raspolaže valjanom ovršnom ispravom za predaju posjeda jer je takav uglavak u sporazumu ništav.

“Sud prvog stupnja kao ovršni sud odbio je kao neosnovan prijedlog za ovrhu od 8. rujna 2003. godine uz obrazloženje da ovrhovoditelj ne raspolaže ovršnom ispravom jer nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 173/03) sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom prava vlasništva više nije ovršna isprava prema čl. 103. citiranoga Zakona, a upravo se na taj sporazum poziva ovrhovoditelj u citiranom prijedlogu za

ovrhu.

U jasno obrazloženoj žalbi ovrhovoditelja tvrdi se da je ovršni sud na štetu ovrhovoditelja pogrešno primijenio naprijed citirane zakonske odredbe kada je odbio prijedlog za ovrhu kao neosnovan. Prema pravnom stavu ovrhovoditelja odredbe čl. 103. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona ne odnose se na ovaj slučaj jer je u citiranom prijedlogu za ovrhu predložena ovrha radi ispražnjenja i predaje nekretnine (čl. 226.-229. Ovršnog zakona), a nije predloženo usklađenje upisa u zemljišnoj knjizi i zbog toga ovdje nema mjesta primjeni već citiranih odredaba čl. 103. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona. Osim toga, na takav usklađeni upis u zemljišnoj knjizi ne odnosi se čl. 34. st. 5. Zakona o zemljišnim knjigama (jer takvog propisa nema a citirani zakonski članak odnosi se na upis prava građenja, a ne na upis radi osiguranja tražbine).

Ovršni postupak je pokrenut podnošenjem prijedloga za ovrhu koji je zaprimljen 8. rujna 2003. godine i koji je na zahtjev ovršnog suda ispravljen, u odnosu na nekretninu, prijedlogom koji je zaprimljen 17. studenoga 2003. godine. Ovršna isprava za predloženu ovrhu je javnobilježnički akt - sporazum o osiguranju potraživanja prijenosom vlasništva od 22. prosinca 1998. godine, koji je postao ovršan 22. prosinca 2000. godine, kako to nesporno proizlazi iz potvrde ovršnosti javnog bilježnika od 14. srpnja 2003. godine. Kao što je već naprijed obrazloženo, u citiranom prijedlogu za ovrhu predložena je ovrha radi ispražnjenja i predaje nekretnine a o takvom prijedlogu se odlučuje prema odredbama čl. 225. i drugima Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03, dalje: OZ) koje reguliraju predloženu ovrhu. Odredbe čl. 103. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, koje su stupile na snagu 8. studenoga 2003. godine, s kasnijim ispravkom od 10. prosinca 2003. godine, drugačije reguliraju osiguranje tražbine u odnosu na osiguranje koje je izvršeno u postupku pred sudom ili u postupku pred javnim bilježnikom (čl. 274. i 279. OZ-a) i na drugačiji način omogućavaju namirenje dospjele novčane tražbine (čl. 34. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima). Prema tome, sporazum o osiguranju potraživanja prijenosom vlasništva od 22. prosinca 1998. godine, koji je postao ovršan 22. prosinca 2000. godine, nije izgubio status moguće ovršne isprave radi namirenja tražbine, ali samo u onom postupku koji je predviđen u čl. 103. OZ-a a vezano uz odgovarajuće propise Zakona o zemljišnim knjigama i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Međutim, pravilno je zaključio sud, suprotno stavu izraženom u žalbi, da ovrhovoditelj više ne raspolaže s valjanom ovršnom ispravom za predloženu ovrhu. Tu se pravilno pozvao i na čl. 102. st. 1. OZ-a jer je činjenica da prvostupanjska odluka nije donesena do dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Ovršnog zakona - 8. studenoga 2003. godine, pa se na daljnji postupak u ovom ovršnom predmetu primjenjuju odredbe toga Zakona a to znači i izmijenjeni čl. 274. OZ-a koji je isključio prijašnju mogućnost predlagatelja osiguranja da može neposredno na temelju javnobilježničkog akta, kojim je izvršeno osiguranje novčane tražbine, od protivnika osiguranja zatražiti prisilnu ovrhu radi predaje nekretnine u posjed nakon dospijeca osigurane tražbine. Upravo je to u prijedlogu za ovrhu zatražio ovrhovoditelj, ali je zbog razloga koji su naprijed pobliže obrazloženi, sud prvog stupnja pravilno zaključio da ovrhovoditelj ne raspolaže ovršnom ispravom za predloženu ovrhu i zbog toga je pravilno postupio kada je prijedlog za ovrhu odbio kao neosnovan. Odredbe čl. 226.-229. OZ-a, na koje se prijedlog za ovrhu poziva, su propisi postupovne prirode i oni nemaju materijalno-pravni učinak na pravni položaj ovrhovoditelja vezano uz prijedlog za ovrhu."

Županijski sud u Koprivnici, Gž-603/03-2, od 22. I. 2004.

OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA I PRIJENOSOM PRAVA

Ograničenje prava vlasništva

(Čl. 273. do 283. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Nakon što u postupku sudskog i javnobilježničkog osiguranja protivnik osiguranja prenese pravo vlasništva svoje nekretnine na predlagatelja osiguranja, ostaje mu samo pravo na korištenje te nekretnine.

"Potonje i prethodno vlasništvo regulira odredba čl. 32. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", br. 91/96 - dalje: ZZK). Naime, vlasništvo ograničeno rokom čijim će istekom vlasništvo prijeći na stjecatelja, odnosno pod uvjetom čijim bi se ispunjenjem trebalo to dogoditi upisuje se u korist stjecatelja koji će, pošto istekne rok ili se ispune uvjeti, postati vlasnik, s time da će se pri upisu točno navesti rok ili uvjet, te naznačiti stjecateljevo vlasništvo kao potonje. Upis potonjeg vlasništva djeluje kao predbilježba vlasništva, s time da će se taj upis moći opravdati ako istekne rok ili se ispuni uvjet stjecanja. Identičnu odredbu sadrži i Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", br. 91/96 - dalje: ZV). Naime, prema čl. 34. st. 4. toga Zakona, vlasnik čije će pravo vlasništva prestati ispunjenjem uvjeta ili isteka roka (prethodni vlasnik) dužan je postupati obzirno prema onome tko čeka da postane vlasnik (potonji vlasnik), te mu prenijeti vlasništvo pošto istekne rok ili se ispuni uvjet, pri čemu će se njihov međusobni odnos prosuđivati kao da je prethodni vlasnik plodoučivatelj. Kad je vlasništvo uvjetovano ili oročeno djelovanjem prema trećima, tada samim ispunjenjem uvjeta, odnosno istekom roka ono pripada potonjem vlasniku, ako zakonom nije drugačije određeno, a pravna raspolaganja stvarju koju je bio poduzeo prethodni vlasnik gubi učinak. Naprijed citirane zakonske odredbe spominju se zbog toga jer je očigledno da je sud prvog stupnja, kada

je žalitelja uknjižio kao prethodnog vlasnika, a protustranku kao potonjeg vlasnika u zemljišnim knjigama, očigledno postupao prema naprijed citiranim propisima. Naime, da bi se ispitala zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja, mora se poći od zemljišnoknjižnog stanja, kakvo je bilo u trenutku kada je zemljišni prijedlog stigao sudu. Ovo stoga jer ovaj sud odlučuje o žalbi na temelju činjeničnog i pravnog stanja kakvo je bilo u času kad je zemljišnoknjižni prijedlog stigao zemljišnoknjižnom sudu (čl. 124. st. 4. rečenica druga ZZK). Međutim, iz sadržaja upisa u zemljišnim knjigama na predmetnim nekretninama očigledno je da je u konkretnom slučaju došlo do sudskog, odnosno javnobilježničkog osiguranja prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava, koje je regulirano odredbama čl. 273. do 283. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Dakle, OZ regulira prijenos prava vlasništva na stvari radi osiguranja novčane tražbine vjerovnika, te se taj Zakon u odnosu na naprijed spomenute zakone smatra specijalnim zakonom (*lex specialis*). Stoga, da bi se ispitala pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, valja primijeniti odredbe OZ-a. Prema odredbi čl. 275. st. 1. OZ-a ako sporazumom o osiguranju novčane tražbine vjerovnika odnosno prijenosom prava vlasništva radi osiguranja te novčane tražbine nije drugačije određeno, protivnik osiguranja i dalje je ovlašten koristiti stvar čije je vlasništvo preneseno na predlagatelja osiguranja, a predlagatelj osiguranja nije ovlašten stvar otuđiti niti opteretiti. Dakle, protivniku osiguranja nakon što je u zemljišnim knjigama prenio vlasništvo na tim nekretninama na predlagatelja osiguranja od vlasničkih prava ostaje jedino - pravo korištenja. Naprotiv, sva druga prava koja izviru iz prava vlasništva, mu prestaju. Člankom 30. ZV-a definiran je sadržaj prava vlasništva, a i vlasnička ovlaštenja. Prema toj odredbi pravo vlasništva je stvarno pravo na određenoj stvari koje ovlašćuje svoga nositelja da s tom stvari i koristima od nje čini što ga je volja, te da svakog drugog od toga isključi, ako to nije protivno tuđim pravima ni zakonskim ograničenjima (st. 1.). U granicama iz st. 1. spomenutog članka vlasnik ima, među ostalim, pravo posjedovanja, uporabe, korištenja i raspolaganja svojom stvari. Dakle, tom zakonskom odredbom je propisan sadržaj i vrsta vlasničkih prava. Kad se ova odredba dovede u vezu s odredbom čl. 275. st. 1. OZ-a prema kojoj, kako je već rečeno, protivniku osiguranja nakon što je prenio u vlasništvo svoju stvar predlagatelju osiguranja, radi namirenja njegove tražbine, jedino ostaje pravo korištenja stvari. S obzirom na takvo stanje stvari, a ovo s obzirom da je protustranka kao protivnik osiguranja prenijela vlasništvo na predlagatelja osiguranja (na temelju Sporazuma o osiguranju novčane tražbine), prema ocjeni ovog suda protivnik osiguranja nije ovlašten stvar, odnosno nekretninu koju je prenio u vlasništvo predlagatelja osiguranja dalje otuđivati. Stoga je sud prvog stupnja kod odlučivanja o prijedlogu predlagateljica za uknjižbu prava vlasništva na predmetnim nekretninama, trebao imati u vidu odredbe čl. 273. do 283. OZ-a. Naime, prema ocjeni ovog suda nakon što protivnik osiguranja u postupku sudskog i javnobilježničkog osiguranja prijenosom vlasništva na stvari i prijenosom prava na predlagatelja osiguranja prenese vlasništvo svoje nekretnine, protivnik osiguranja nakon toga ne može raspolagati tim nekretninama, ne može ih otuđiti, jer više nije vlasnik tih nekretnina. Naprotiv, vlasnik tih nekretnina je predlagatelj osiguranja.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-662/03-2, od 22. V. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA I PRIJENOSOM PRAVA - PRAVA PREDLAGATELJA OSIGURANJA U SLUČAJU ZAKAŠNJENJA PROTIVNIKA OSIGURANJA

Nedopušteni uglavci ugovora o prijenosu

(Čl. 277. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Fiducijarni stjecatelj prava vlasništva na stvarima (dionicama) koje je držao radi osiguranja tražbine može postati punopravni vlasnik stvari (dionica) tek pod uvjetima iz čl. 277. st. 1., 2. i 5. Ovršnog zakona.

Nije dopušteno unaprijed ugovoriti da će vjerovnik postati punopravni vlasnik ako tražbina ne bi bila o dospijeću plaćena, a niti ugovoriti da dužnik ne bi mogao iskupiti stvar.

“Naime, ovdje se ne radi o bezuvjetnom prijenosu dionica, tj. dioničarskih prava iz dionica s prenositelja na stjecatelja, jer iz jamstva i izjave br. 05-03/96 od 21. 11. 1996. i odredaba čl. 9. st. 3. tuženikova Pravilnika o uvjetima davanja garancija i kredita dioničarima društva od 16. 3. 1996. proizlazi zaključak da se ovdje radi o fiducijarnom prijenosu dionica, tj. prava iz dionica, a što znači da se radi o prijenosu prava na dionice i iz dionica, radi osiguranja stjecateljeve tražbine po osnovi kredita koji je on odobrio prenositelju - tužitelju. Fiducijarno pak vlasništvo je podvrsta uvjetnog vlasništva, koje pripada prethodnom vlasniku samo radi osiguranja neke njegove tražbine od potonjeg vlasnika (Stvarno pravo, grupa autora, redaktor i glavni autor Nikola Gavella, Informator, Zagreb 1998., str. 592, glava 14/2). Dakle, u ovome slučaju radilo se o tužiteljevu prijenosu dionica na tuženika, radi osiguranja tuženikove tražbine, tj. povrata kredita tuženiku. Takav pak prijenos vlasništva, u ovom slučaju prijenos dionica, tj. prava, može zakonito nastati samo na dva načina: a) sudskim ili b) javnobilježničkim osiguranjem tražbine prijenosom vlasništva stvari ili prijenosom prava (u što spada i prijenos dionica). To je određeno strogim materijalno pravnim i postupovnim odredbama, glave dvadese-

tosme, čl. 273. do 279. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96 od 12. srpnja 1996., koji je stupio na snagu 11. 8. 1996., br. 29/99 od 26. 3. 1999. i br. 42/00 - Ustavni sud ukinuo je čl. 16. st. 9. OZ-a).

Dakle, po stavu ovoga suda, koji se temelji na prisilnim propisima odredbi čl. 273. do 279. Ovršnog zakona, postoje samo dva načina stjecanja osiguranja tražbine prijenosom vlasništva na stvari ili prijenosom prava, a to su: a) sudsko i b) javnobilježničko fiducijarno osiguranje. Dakle, ne mogu dužnik i vjerovnik pravovaljano utemeljiti ni izvršiti prijenos vlasništva ili prava radi osiguranja vjerovnikove tražbine na drugi način ni u drugom obliku nego što je to propisano citiranim prisilnim propisima.

Dakle, tuženik je izvršio svoj upis u svoju knjigu dionica kao stjecatelj 381 vlastite dionice od prenositelja J. M. na osnovi pravno ništave isprave, tj. tužiteljeva jamstva i izjave br. 05-03/96 od 21. 11. 1996., pa je i taj upis pravno ništav, a slijedom toga ništavo je i tužiteljevo brisanje u knjizi dionica kao imatelja 381 dionice, pa to osnovano ističe tužitelj u svojoj žalbi. Rečenome treba dodati i to da čak ni sudskim niti javnobilježničkim prijenosom vlasništva na stvari ili prava, radi osiguranja tražbine, prije dospjeća tražbine za naplatu nije moguće definitivno i bezuvjetno prenijeti na stjecatelja punopravno vlasništvo stvari ili prava, pa da time prestane prenositeljev dug, odnosno stjecateljeva nedospjela tražbina. Naime, fiducijarni stjecatelj prava (ili vlasništva na stvari) može postati punopravni stjecatelj prava (ili vlasništva stvari), koje je držao radi osiguranja, tek pod uvjetima iz st. 5. u vezi sa st. 1. i 2. čl. 277. Ovršnog zakona ("Narodne novine", br. 57/96 i 29/99, dalje u tekstu: OZ), a što nije potrebno posebno obrazlagati, jer se radi o jasnim zakonskim tekstovima citiranih stavaka toga članka OZ-a. Time ovaj sud prihvaća i stav pravne znanosti po kojoj: Unaprijed ne bi bilo dopušteno ugovoriti da će vjerovnik moći zadržati stvar ako tražbina ne bi bila o dospjeću plaćena, baš kao niti ugovoriti da dužnik ne bi mogao iskupiti stvar, jer oboje bi bilo suprotno striktnim normama o založnom pravu (čl. 307. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - "Narodne novine", br. 91/96, dalje u tekstu: ZV), koje se po analogiji primjenjuju i na prijenos prava vlasništva radi osiguranja (čl. 297. st. 2. ZV-a). Ako bi to bilo unaprijed ugovoreno - bilo bi ništavo."

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3240/01, od 15. X. 2002.

SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM VLASNIŠTVA NA STVARI I PRIJENOSOM PRAVA

Zajednička imovina bračnih i izvanbračnih drugova

(Čl. 277. Zakona o braku i porodičnim odnosima - "Narodne novine", br. 11/78, 27/78, 48/89, 51/89-pročišćeni tekst i 59/90).

O učincima sporazuma o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini koja je zajednička imovina bračnih drugova.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Broj: Gzz-101/01-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom odsudaca dr. Ive Grbina kao predsjednika vijeća, te Miroslave Vekić, Miljenke Vraničar, Tome Gložinića i Gordane Matasić-Špoljarić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice K. B. iz V., K. koju zastupa punomoćnik J. Š., odvjetnik u Đ., protiv tuženika Š.-kreditne A. iz Ž., koga zastupa punomoćnik S. B., odvjetnik u Ž. i Z. B. iz V., K. radi utvrđenja prava suvlasništva, rješavajući zahtjev za zaštitu zakonitosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske od 28. lipnja 2001. godine broj G-DO-461/01 podnesen protiv pravomoćne presude Županijskog suda u Vukovaru od 2. travnja 2001. godine broj Gž-344/00-3, kojom je preinačena presuda Općinskog suda u Vinkovcima od 23. studenog 1999. godine broj P-1199/99-6, u sjednici održanoj dana 31. siječnja 2002. godine,

p r e s u d i o j e:

Odbija se zahtjev za zaštitu zakonitosti kao neosnovan.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Vinkovcima od 23. studenog 1999. godine broj P-1199/99-6 prihvaćen je tužbeni zahtjev tužiteljice.

Presudom Županijskog suda u Vinkovcima od 2. travnja 2001. godine broj Gž-344/00-3 uvažena je žalba drugotuženika i preinačena navedena presuda suda prvog stupnja te je tužiteljica odbijena s tužbenim zahtjevom koji glasi:

“Utvrđuje se da je tužiteljica K.B. iz V., suvlasnik u 1 dijela nekretnina označenih kao kč.br. 1706/2, upisana u zk.ul. br. 4440 k.o. V., pa su tuženici dužni tužiteljici izdati tabularnu ispravu sposobnu za zemljišnoknjižni prijenos tih nekretnina u 1 dijela na njeno ime, koje će u protivnom zamijeniti ova presuda, te naknaditi parnične troškove, a sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.”

Protiv pravomoćne drugostupanjske presude Državni odvjetnik Republike Hrvatske podnio je zahtjev za zaštitu zakonitosti od 28. lipnja 2001. godine broj G-DO-461/01 zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se pobijanu presudu preinači na način, da se odbije žalba prvotužene i potvrdi prvostupanjsku presudu.

U odgovoru na zahtjev za zaštitu zakonitosti prvotuženik pobija navode zahtjeva i predlaže da se zahtjev za zaštitu zakonitosti odbije.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti (dalje zahtjev) nije osnovan.

U presudi suda prvog stupnja je utvrđeno:

tužiteljica i drugotuženik su dana 4. veljače 1978. godine zaključili brak u V. u kojem braku se i dalje nalaze. Za vrijeme trajanja brakazajednički su stekli znatnu imovinu, a između ostalog i nekretnine upisane u zk.ul. br. 4440 k.o. V., koje su se vodile kao vlasništvo njezinog supruga – drugotuženika Z.B., a sada se vode kao vlasništvo prvotuženika.

Drugotuženik je bez suglasnosti tužiteljice, kao bračnog druga, u svezi predmetnih nekretnina sa prvotuženikom zaključio Sporazum o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini vezanim uz zaključeni ugovor o kreditu broj 1682/97 od 12. studenog 1997. sa čime ona nije bila upoznata i nikada nije dala suglasnost kao njegov stvarni suvlasnik.

Imajući u vidu odredbu čl. 252. i čl. 253. Obiteljskog zakona (“Narodne novine”, broj 162/88) prema kojima je bračna stečevina imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine, te su bračni drugovi u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini ako nisu drugačije ugovorili, sud prvog stupnja je zaključio, da je predmetnim ugovorom o kreditu odnosno provođenjem tog ugovora na prvotuženika prenesen suvlasnički udio tužiteljice na prvotuženika i da je prvotuženik za taj prijenos trebao ishoditi pristanak drugog bračnog druga, tj. tužiteljice a radi svoje zaštite kao treće osobe. Stoga je prvostupanjski sud prihvatio tužbeni zahtjev za utvrđenje prava suvlasništva u 1 dijela na spornoj nekretnini i izdavanje tabularne isprave za prijenos prava vlasništva na ime tužiteljice.

Drugotuženik je priznao tužbeni zahtjev.

Sud drugog stupnja prihvaćajući činjenična utvrđenja suda prvog stupnja zaključio je, da je prvotuženik temeljem Sporazuma o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini što ga je zaključio s drugotuženikom, stekao to pravo vlasništva s obzirom da je drugotuženik bio upisan kao jedini zemljišnoknjižni vlasnik spornih nekretnina i da za taj prijenos prava vlasništva nije trebao ishoditi pristanak svojeg bračnog druga, tj. tužiteljice, a kako to pogrešno drži sud prvog stupnja.

Navedeni zaključak sud drugog stupnja temelji pozivom na odredbu čl. 123. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (“Narodne novine”, broj 91/96, 137/99, 22/00 i 73/00, dalje ZV) kojom je propisano, da stjecatelj upisom stječe nekretninu kao od njezina vlasnika, ako je, postupajući s povjerenjem u zemljišnu knjigu, u dobroj vjeri stekne od osobe koja je bila upisana kao vlasnik te nekretnine premda to nije bila, i ako mu upis ne bude izbrisan zbog nevaljanosti.

U zahtjevu se navodi, da je u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu između prvo i drugotuženika (list 6 spisa), te sporazuma o osiguranju novčane tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini (list 7-9 spisa), a koja su oba sklopljena 13. studenog 1997. godine na snazi bio Zakon o braku i porodičnim odnosima (“Narodne novine”, broj 51/89), te da je prema odredbi čl. 277. navedenog Zakona imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine njihova zajednička imovina. Nadalje se navodi da se ova odredba odnosi na prijepornu nekretninu koja je zajednička imovina tužiteljice i drugotuženika, da tu činjenicu tijekom vođenja ovog

postupka prvotuženik nije osporio te se citira odredba čl. 283. Zakona o braku i porodičnim odnosima i s obzirom na navedeni propis se tvrdi da suprug tužiteljice nije mogao opterećivati zajedničku imovinu (kuću) “sporazumom o osiguranju novčane tražbine” prijenosom prava vlasništva na nekretnini (list 7-9 spisa) kojeg je sklopio sa prvotuženikom bez suglasnosti tužiteljice. Osim toga, da se iz samih spomenutih ugovora te čl. 9. vidi da su tuženici utvrdili vrijednost nekretnina na iznos od 9.000 DEM iako se radi o kreditu u iznosu od 30.000 DEM pa da je jasno i nedvosmisleno na taj način drugotuženik raspolagao samo svojim suvlasničkim udjelom prijeporne nekretnine, dok nije raspolagao sa suvlasničkim udjelom tužiteljice na istoj nekretnini a što nije niti mogao s obzirom na naprijed spomenute odredbe Zakona o braku i porodičnim odnosima. Stoga se u zahtjevu smatra da prvotuženik nije mogao steći vlasništvo nad cijelom nekretninom (kućom) koja predstavlja zajedničku imovinu tužiteljice i drugotuženika, te da je tužiteljica opravdano ustala tužbom kojom traži utvrđenje prava vlasništva u 1 dijela prijeporne nekretnine (kuće).

U zahtjevu se predlaže da se potvrdi prvostupanjsku presudu.

Međutim, po ocjeni ovog Vrhovnog suda, imajući u vidu naprijed navedeni propis čl. 123. st. 1. u svezi s odredbom čl. 122. ZV, kojim se štiti povjerenje u zemljišne knjige, drugostupanjski sud je pravilno ocijenio da je prvotuženik povjerenjem u zemljišne knjige u dobroj vjeri koju nitko nije osporavao, stekao pravo vlasništva istih nekretnina na odgovarajući način. Naime, ne mogu se prihvatiti navodi iz zahtjeva, da je prvotuženik trebao tražiti suglasnost tužiteljice za otuđenje sporne imovine po njezinom suprugu – drugotuženiku koji je bio upisan kao vlasnik iste imovine u zemljišnim knjigama, jer bi se time narušilo povjerenje trećih osoba u istinitost upisa vlasništva u zemljišnim knjigama, a što je uspostavljeno navedenim Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, koji je stupio na pravnu snagu 1. siječnja 1997. godine i koji ne sadrži odredbu u odnosu na traženje suglasnosti glede bračne stečevine, koja je sada regulirana Obiteljskim zakonom. Navodi zahtjeva o nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju glede ispitivanja volje tuženika prilikom sklapanja spornih ugovora ne mogu se uzeti u razmatranje budući da se zahtjev ne može izjavljivati zbog nepotpuno ili pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja (čl. 404. st. 2. Zakona o parničnom postupku).

Iz navedenih razloga valjalo je odbiti zahtjev kao neosnovan (čl. 408. st. 2. u svezi s odredbom čl. 393. Zakona o parničnom postupku).

U Zagrebu, 31. siječnja 2002. godine.

Predsjednik vijeća:
dr. Ivo Grbin, v.r.

OVRŠNI POSTUPAK - SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE PRIJENOSOM PRAVA VLASNIŠTVA NA STVARI

Potvrda javnog bilježnika

(Čl. 277. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, b r. 57/96 i 112/99).

Odredbe čl. 277. OZ-a nisu dispozitivne već kogentne naravi, pa se protivnik osiguranja ne može unaprijed odreći prava da se provede cijeli postupak iz čl. 277. OZ-a, već u sporazumu iz čl. 279. OZ-a a u svezi s odredbom čl. 274. st. 1. OZ-a.

“Po ocjeni ovog suda, pogrešno sud prvog stupnja u obrazloženju pobijanog rješenja ocjenjuje da su odredbe čl. 277. OZ-a dispozitivne naravi, te da se protivnik osiguranja može unaprijed odreći prava da se provede postupak u smislu citiranog članka, jer po ocjeni ovog suda tim pravom protivnik osiguranja ne može raspolagati, zbog čega je brisanje zabilježbe da je prijenos prava vlasništva izvršen u svrhu osiguranja tražbine bilo moguće izvršiti tek u slučaju da je predlagatelj, uz ostale dokumente, priložio uz prijedlog i potvrdu javnog bilježnika da je taj postupak proveden, odnosno da se nekretnina nije uspjela prodati. Obzirom da uz prijedlog za brisanje zabilježbe predlagatelj takvu potvrdio nije podnio iako je na to bio pozvan rješenjem suda prvog stupnja od 20. siječnja 2000. godine u kojem je sud odredio da u slučaju ako predlagatelj ne podnese potvrdu u smislu odredbe čl. 277. OZ-a prijedlog biti odbijen, žalbu protustranke trebalo je uvažiti te naložiti brisanje upisa brisanja zabilježbe i naložiti uspostavu prijašnjeg zemljišno-knjižnog stanja kao prije provedbe upisa brisanja zabilježbe u smislu odredbe čl. 127. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama. U smislu istog članka određeno je i brisanje zabilježbe žalbe protiv ovog rješenja.

Županijski sud u Koprivnici, Gž-416/00-2, od 13. VII. 2000.

7. SUDSKO I JAVNOBILJEŽNIČKO ZALOŽNOPRAVNO OSIGURANJE NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA

OSIGURANJE - NAČIN ZASNIVANJA ZALOŽNOG PRAVA - SUDSKO OSIGURANJE NOVČANE TRAŽBINE ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA

Zasnivanje založnog prava zapisnikom o popisu nekretnina

(Čl. 186. st. 2., st. 3. i st. 4. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Založno pravo na temelju sporazuma stranaka na nekretnini koja nije upisana u zemljišne knjige zasniva se zapisnikom o popisu nekretnina pa objavljivanje tog zapisnika na oglasnoj ploči suda nema konstitutivno značenje za zasnivanje založnog prava.

Broj: Revr 310/10-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Katarine Buljan, predsjednice vijeća, te Aleksandra Peruzovića, Viktorije Lovrić, Branka Medančića i Marine Paulić, članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice V. M. iz Z., zastupanog po punomoćniku D. M., odvjetniku u Odvjetničkom društvu M. i p. u Z., protiv tuženika C. b. d.d. Z., radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Gž-7145/07-2 od 15. rujna 2009. kojom je potvrđena presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-11730/01 od 21. lipnja 2007., u sjednici održanoj dana 25. svibnja 2011.,

p r e s u d i o j e :

Revizija tužiteljice V. M. iz Z. protiv presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Gž-7145/07-2 od 15. rujna 2009. odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

Općinski građanski sud u Zagrebu presudom posl. br. P-11730/01 od 21. lipnja 2007. odbio je tužbeni zahtjev kojim je traženo proglašenje da nije dopušteno izvršenje na dvosobnom stanu u prizemlju sa pripadajućom šupom broj ... u podrumu, ukupne površine 62,75 m², upisanom u poduložak br.20261 k.o. Grad Z., a koji se stan nalazi u stambenoj zgradi ..., Z., sagrađenoj na kčbr. D. 7707/4 po novoj izmjeri kčbr. 937/4 k.o. P., određeno rješenjem o izvršenju Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj I-3138/95 od 1. kolovoza 1995. Odbijen je i zahtjev tužiteljice da joj tuženik naknadi parnični trošak.

Županijski sud u Zagrebu presudom poslovni broj Gž-7145/07-2 od 15. rujna 2009. odbio je žalbu tužiteljice kao neosnovanu i potvrdio prvostupanjsku presudu.

Protiv drugostupanjske presude reviziju je podnijela tužiteljica po čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08 - dalje: ZPP-a) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske preinači prvostupanjsku i drugostupanjsku presudu i prihvati tužbeni zahtjev, a podredno da ukine nižestupanjske presude i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Tuženik nije odgovorio na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Revizijski sud ispitao je pobijanu drugostupanjsku presudu u smislu odredbe čl. 392. a. st. 1. ZPP, a u svezi s odredbom

čl. 52. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a („Narodne novine“, broj 84/08), samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i na bitne povrede određaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. ZPP-a.

U postupku nije počinjena bitna povreda određaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP-a na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Nije ostvaren ni revizijski razlog bitne povrede odredbe čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju ukazuje tužiteljica. Suprotno tvrdnji u reviziji pobijana presuda sadrži neproturječne razloge o svim žalbenim navodima odlučnim za rješenje spora (prema odredbi čl. 375. st. 1. ZPP-a), poglavito one koji se tiču postupka zasnivanja založnog prava na nekretnini koja je predmetom izvršenja radi namirenja osigurane tražbine, pa je presudu moguće ispitati.

U postupku pred nižestupanjskim sudovima je utvrđeno:

- da je u izvršnom predmetu Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj I-3138/95 u pravnoj stvari vjerovnika C. b. d.d. Z. protiv dužnika I. W. treća osoba (ovdje tužiteljica) V. M. upućena na parnicu radi proglašenja nedopuštenom izvršenja koje je određeno radi namirenja novčane tražbine prodajom naprijed označenih nekretnina,
- da predmetne nekretnine nisu upisane u zemljišne knjige,
- da je prvi vlasnik nekretnina graditelj i prodavatelj M. i. d.d. koji je stan izgradio i prodao majci I. W., a ona da je darovala stan I. W., potom je I. W. prodao stan V. D., a on da je prodao stan tužiteljici V. M. kupoprodajnim ugovorom od ...,
- da je u predmetu Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj I-2617/94 vođen postupak radi zasnivanja založnog prava na predmetnoj nekretnini tada u vlasništvu založnog dužnika I. W. u korist založnog vjerovnika C. b. d.d. radi osiguranja novčane tražbine te banke koju ova ima prema I. W.,
- da je u tom postupku sačinjen zapisnik o ročištu na kojemu je sklopljen sporazum stranaka o zasnivanju založnog prava te da je izvršen popis dvosobnog stana u Z., ..., ulaz ..., prizemlje sa šupom broj ... u podrumu a koji se nalazi u zgradi sagrađenoj na kčbr. 947 k.o. P. ukupne površine 62,75 m2.,
- da je u tom predmetu rješenjem određeno da vjerovnik potpisom zapisnika stječe založno pravo na navedenoj nekretnini uz upozorenje na zabranu otuđenja nekretnine te uz objavu rješenja na oglasnoj ploči suda,
- da je rješenje oglaseno na oglasnoj ploči.

Na opisani način zakonito je zasnovano založno pravo na predmetnim nekretninama u korist vjerovnika (ovdje tuženika) temeljem odredbe čl. 186. st. 2-4 tadašnjeg Zakona o izvršnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92 - dalje: ZIP).

Naime u postupku osiguranja tražbina na odgovarajući se način primjenjuju pravila o izvršenju. Osiguranje novčanih tražbina zasnivanjem založnog prava na temelju sporazuma stranaka na nekretnini koja nije upisana u zemljišne knjige provodi se prema odredbi čl. 186. st. 2. do st. 4. ZIP. Osiguranje provodi sud koji će izvršiti popis nekretnine za koju je predloženo osiguranje. Zapisnik o popisu nekretnine ima značenje zabilježbe osiguranja, a založno pravo se zasniva popisom.

Ova odredba propisuje i obvezu objave zapisnika o popisu na oglasnoj ploči suda, ali sama objava nema konstitutivni značaj za zasnivanje založnog prava. Zato je založno pravo na nekretnini uspostavljeno zapisnikom o popisu neovisno koliko je dana zapisnik stajao na oglasnoj ploči. Tvrdnja revidenta da bi zapisnik o popisu trebao stajati na oglasnoj ploči suda do namirenja tražbine osigurane založnim pravom nema uporišta u zakonu kao niti okolnost da je zapisnik eventualno bio oglasen na oglasnoj ploči suda sedam dana umjesto osam, i to nije razlogom prestanka založnog prava. Postupak osiguranja je pravomoćno okončan i založno pravo na predmetnoj nekretnini je valjano zasnovano.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Pogrešna primjena materijalnog prava postoji kada sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio (čl. 356. ZPP-a).

Vjerovnik tražbine osigurane založnim pravom ovlašten je u smislu odredbe čl. 63. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Narodne novine“, broj 53/91, 92/94) tražiti namirenje svojega potraživanja iz vrijednosti te nekretnine, a svakodobni vlasnik nekretnine dužan je trpjeti namirenje osigurane tražbine prodajom nekretnine koja je predmet zaloga.

Zato je i tužiteljica, koja je na temelju kupoprodajnog ugovora stekla pravo vlasništva, dužna trpjeti namirenje tražbine, pa je tužba radi proglašenja izvršenja nedopuštenim pravilno odbijena (čl. 144. st. 2. ZPP).

Slijedom izloženog o reviziji tužitelja odlučeno je kao u izreci ove odluke na temelju odredbe čl. 393. ZPP-a .

U Zagrebu, 25. svibnja 2011.

Predsjednica vijeća:
Katarina Buljan, v.r.

OSIGURANJE - JAVNOBILJEŽNIČKO OSIGURANJE NOVČANE TRAZBINE ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA - ZASNIVANJE ZALOŽNOG PRAVA NA TEMELJU JAVNOBILJEŽNIČKE ISPRAVE

Sporazum sklopljen između vjerovnika i druge osobe

(Čl. 269. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Ako sporazum stranaka o zasnivanju založnog prava kao sudsko ili javnobilježničko osiguranje novčane tražbine nije sklopljen između vjerovnika i dužnika iz osnovnog posla, već samo između vjerovnika i druge osobe - vlasnika nekretnina, takav sporazum nema snagu sudske nagodbe iz st. 2. čl. 263. Ovršnog zakona, ali ima značaj založnog ugovora, odnosno javnobilježničkog akta o zasnivanju založnog prava.

GŽ-1151/03-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA I RJEŠENJE

Županijski sud u Bjelovaru kao drugostupanjski sud u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda i to Vlaste Mladinić kao predsjednice vijeća, Judite Crnković i Smiljke Premužić kao članova vijeća, u parnici tužitelja A. S. i D. S. oboje iz B., ..., koje zastupa punomoćnik A. J. odvjetnik u B., protiv tuženika E.&S. bank d.d. Z., ... koga zastupa punomoćnik D. V. odvjetnik u B., te N. P. iz A., ..., Italija, M. P. iz B., ..., te G. Š. iz B., ..., koje sve zastupa punomoćnica B. J. odvjetnica u B., radi utvrđenja ništavosti sporazuma i brisanja založnog prava u zemljišnoj knjizi, te radi utvrđenja činjenice namirenja tražbine, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude i rješenja Općinskog suda u Bjelovaru broj P-356/02-36 od 16. svibnja 2003. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 9. listopada 2003. godine, uz primjenu odredbe iz čl. 30. st. 3. Zakona o sudovima

presuda i rješenje

Odbija se žalba kao neosnovana i potvrđuje se rješenje suda prvog stupnja u dijelu u kome je tužba odbačena kao nedopuštena (toč. I izreke rješenja suda prvog stupnja), dok se u preostalom dijelu žalba uvažava te se presuda i rješenje u toč. II izreke rješenja, preinačuju tako da glase:

«Utvrđuje se ništavim sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretninama od 17. ožujka 1997. godine sklopljen između A. S. i D. S. oboje iz B., ... i tuženika M. P. iz B., ..., N. P. iz A., ..., Italija, i G. Š. iz B., ... kao protivnika osiguranja i B. banke d.d. čiji je pravni slijednik tuženik E.&S. bank d.d. Z., ... kao predlagatelja osiguranja, a koji sporazum je sastavljen kod javne bilježnice M. K. iz B., pod poslovnim brojem Ou-253/97.

Briše se založno pravo u korist B. banke d.d. B. čiji je pravni slijednik E.&S. bank d.d. Z., ... za iznos od 200.000 DEM na nekretninama tužitelja A. S. i D. S. upisanim u zk.ul. broj 3319 k.o. Grad B. i uspostavlja se zemljišnoknjižno stanje kakovo je bilo prije provedbe sporazuma od 17. ožujka 1997. godine u zemljišnoj knjizi.

Nalaže se tuženicima da tužiteljima nadoknade parnični trošak u iznosu od 2.501,00 kuna u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Sud prvog stupnja donio je presudu kojom je odbio tužbene zahtjeve tužitelja radi utvrđenja ništavosti sporazuma o zasnivanju založnog prava kako je opisano u toč. I izreke presude, te radi brisanja založnog prava kako je opisano u toč. II izreke presude.

Sud prvog stupnja donio je i rješenje kojim je odbacio kao nedopuštenu tužbu tužitelja u dijelu u kome traži da se utvrdi

namirenje tražbine na način opisan u toč. I izreke rješenja, a u toč. II rješenjem je naloženo tužiteljima da tuženiku E.&S. bank d.d. Z. nadoknade trošak postupka u iznosu od 3.111,00 kuna.

Protiv presude tužitelji su podnijeli žalbu u kojoj presudu pobijaju zbog svih žalbenih razloga navedenih u odredbi iz čl. 353. st. 1. ZPP, a predlažu da presuda i rješenje budu ukinuti.

Tuženik E.&S. bank d.d. Z. podnio je odgovor na žalbu kome pobija osnovanost žalbenih navoda a predlaže da presuda bude potvrđena te da tužitelji budu obvezani tuženiku nadoknaditi trošak podnošenja odgovora na žalbu.

Žalba je djelomično osnovana.

Prema odredbi iz čl. 187. st. 1. ZPP tužitelj može u tužbi tražiti da sud samo utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitosti odnosno neistinitost kakove isprave.

Tužitelji nisu postavili takav zahtjev radi utvrđenja nego su postavili zahtjev da sud utvrdi da je tuženik «u cijelosti namiren u svom potraživanju»(toč. I izreke rješenja).

Opisanim zahtjevom tužitelji su tražili da sud utvrđuje određeno činjenično stanje, odnosno postojanje činjenice potpunoga namirenja , a to ne može biti predmet deklaratorne tužbe u smislu odredbe iz čl. 187. st. 1. ZPP.

Sud prvog stupnja sve navedeno je pravilno ocijenio kada se odbacivši tužbu kao nedopuštenu ogradio od raspravljanja o procesno nedopuštenoj tužbi i radi toga je rješenje suda prvog stupnja primjenom odredbe iz čl. 380. toč. 2. ZPP potvrđeno u toč. I izreke rješenja i u tome dijelu je žalba tužitelja odbijena kao neosnovana.

Nesporna je činjenica da kod sklapanja sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretninama temeljem sporazuma stranaka od 17. 3. 1997. godine nije bio prisutan, niti je sporazum potpisao dužnik iz temeljenog obvezno pravnog odnosa, dužnik T. I. d.o.o. B.

Sud prvog stupnja je pogrešno primijenio materijalno pravo kada je ovu nespornu činjenicu ocijenio kao neodlučnu činjenicu.

Sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretninama je institut ovršnog prava.

Prema strogoj odredbi iz čl. 269. Ovršnog zakona sporazum zaključuju vjerovnik i dužnik (kao i po odredbi iz čl. 263. Ovršnog zakona), a navedene odredbe moraju biti primijenjene onako kako glase bez ikakvog odstupanja.

Nije sporno da dužnik sporazum nije sklopio, nego su ga sklopili tužitelji koji su bili založni dužnici s vjerovnikom, pa osnovano tvrde tužitelji da je sporazum ništav jer nije bio sklopljen između vjerovnika i dužnika nego je bio sklopljen između vjerovnika i založnih dužnika.

Kako vjerovnik i založni dužnici nisu stranke koje mogu sklopiti sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretninama prema odredbi iz čl. 269. te iz čl. 263. Ovršnog zakona sporazum koji je bio sklopljen 17. 3. 1997. godine je ništav sporazum.

Slijedom navedenoga, a primjenom odredbe iz čl. 373. toč. 4. ZPP presuda suda prvog stupnja je preinačena prihvaćanjem tužbenih zahtjeva koje su tužitelji postavili radi utvrđenja ništavim sporazuma o zasnivanju založnog prava, kao i radi brisanja založnoga prava.

Prema odredbi iz čl. 166. st. 2. ZPP tuženici su obvezani tužiteljima nadoknaditi troškove postupka koji su postavljeni prema određenom zahtjevu tužitelja (list 105 i čl. 155. ZPP) u iznosu od 2.501,00 kunu, jer tužitelji u parnici nisu uspjeli samo u razmjerno neznatnom dijelu (čl. 154. st. 3. ZPP), a za trošak žalbe tužitelji svoj zahtjev u žalbi nisu određeno postavili.

U Bjelovaru, 9. listopada 2003. godine

PREDSJEDNICA VIJEĆA:

VLASTA MLADINIĆ, v.r.

SUDSKO OSIGURANJE NOVČANE TRAŽBINE ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA - OSIGURANJE STJECANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA STVARIMA I PRAVIMA DRUGIH OSOBA

Druge osobe kao stranke ugovora

(Čl. 251c. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 51/91 i 91/92).

Stranke u sporazumu o zasnivanju založnog prava na nekretninama sastavljenom kod suda radi osiguranja novčanog potraživanja su vjerovnik i dužnik, ali i osobe koje su kao vlasnici nekretnina sudjelovale u sporazumu između vjerovnika i dužnika i dozvolile uknjižbu založnog prava na svojim nekretninama radi osiguranja vjerovnikovog potraživanja i na njih se odnose odredbe čl. 251c. do 251f. Zakona o izvršnom postupku.

“Prema odredbama čl. 251c. ZIP-a na prijedlog stranaka (vjerovnik i dužnik) sud određuje ročište na kojem će u zapisniku utvrditi sporazum stranaka o postojanju potraživanja i vremenu njegovog dospijeca i njihovu suglasnost da se uknjižbom založnog prava na nekretnini dužnika osigura novčano potraživanje i potpisani zapisnik o tom sporazumu ima snagu sudske nagodbe. Ovakav sporazum između vjerovnika “B.B.” i dužnika A. iz H. utvrđeni dana 12. V. 1995. g. kod Općinskog suda u G. br. I-178/95-2. U ovom sporazumu sudjelovali su i dužnici u ovom predmetu Z.U. i J.U., oboje iz H., kao založni dužnici, pa kao takovi imaju i položaj ugovorne strane - dužnika i na njih se odnose odredbe čl. 251c. i 251f. ZIP-a.”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1137/97-2, od 3. VII. 1997.

SUDSKO OSIGURANJE NOVČANE TRAŽBINE ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA - ODREĐIVANJE I PROVEDBA OSIGURANJA

Vrijeme dospelosti potraživanja

(Čl. 251f. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 53/91 i 91/92).

Kao vrijeme dospijeca potraživanja vjerovnika koje je predmet sporazuma o zasnivanju založnog prava iz čl. 251f. ZIP-a smatra se ono vrijeme dospijeca koje je navedeno u sporazumu pri čemu nije od utjecaja je li u pravnom poslu vjerovnika i dužnika koji je prethodio tom sporazumu ugovoreno koje drugo vrijeme i način dospijeca potraživanja vjerovnika.

“Ovršna isprava u ovom predmetu je rješenje Općinskog suda u Koprivnici od 30. rujna 1994. godine, broj I-896/94-2, a koje rješenje je doneseno temeljem odredbe čl. 251d. Zakona o izvršnom postupku na temelju sporazuma stranaka iz čl. 251c. Zakona o izvršnom postupku (u daljnjem tekstu: ZIP). Prema odredbi čl. 251f. ZIP-a sud će rješenjem na prijedlog vjerovnika, kada utvrdi da je sporazum iz čl. 251c. ZIP-a postao izvršan odrediti i provesti izvršenje na nekretninama dužnika a radi namirenja osiguranja novčanog potraživanja. Dakle, da bi se na prijedlog vjerovnika moglo donijeti rješenje koje ima važnost rješenja o izvršenju potrebno je da je sporazum stranaka postao izvršan. Prema odredbi čl. 19. ZIP-a na koji se poziva odredba čl. 151f. ZIP-a kada govori o izvršnosti sudska nagodba postaje izvršna ako je potraživanje po nagodbi dospjelo. Nadalje, prema odredbi čl. 251c. ZIP-a u sporazumu stranaka o postojanju potraživanja sud će utvrditi i vrijeme dospijeca potraživanja i suglasnost stranaka za uknjižbom založnog prava. Dakle, sud je u sporazumu dužan navesti vrijeme dospijeca potraživanja vjerovnika. Iz uvida u citirani sporazum zaključen u spisu I-896/94-2, vidljivo je da potraživanje vjerovnika dospijeva 36 mjeseci od puštanja kredita u tečaj. Kako je taj sporazum zaključen 30. rujna 1994. godine proizlazi da se taj rok u najnepovoljnijem slučaju za dužnika može računati do 30. rujna 1997. godine. Dakle, prema odredbama sporazuma stranaka potraživanje vjerovnika dospijeva tek 30. rujna 1997. godine. Pri tome nije od utjecaja navod ovrhovoditelja u odgovoru da prema ugovoru o kreditu isti dospijeva na drugačiji način od onoga kako je to ugovoreno u sporazumu te da je taj ugovor otkazan. Naime, po ocjeni ovog suda vrijeme dospijeca potraživanja vjerovnika u konkretnom slučaju može se cijeliti prema onom vremenu dospijeca kako je to utvrđeno u sporazumu stranaka iz čl. 251c. ZIP-a pa kod toga nije od nikakvog utjecaja eventualno vrijeme dospijeca potraživanja iz ugovora o kreditu, jer je takvo dospijecé trebalo ugovoriti i u sporazumu. Iz naprijed navedenog proizlazi da potraživanje ovrhovoditelja u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu, a isto tako i u vrijeme podnošenja žalbe po ovršenicima nije dospjela, pa prema tome niti sporazum stranaka nije postao izvršan, zbog čega za sada nije bilo uvjeta

da se temeljem odredbe čl. 251f. ZIP-a na prijedlog ovrhovoditelja donese rješenje iz citiranog zakonskog članka.””Ovršna isprava u ovom predmetu je rješenje Općinskog suda u Koprivnici od 30. rujna 1994. godine, broj I-896/94-2, a koje rješenje je doneseno temeljem odredbe čl. 251d. Zakona o izvršnom postupku na temelju sporazuma stranaka iz čl. 251c. Zakona o izvršnom postupku (u daljnjem tekstu: ZIP). Prema odredbi čl. 251f. ZIP-a sud će rješenjem na prijedlog vjerovnika, kada utvrdi da je sporazum iz čl. 251c. ZIP-a postao izvršan odrediti i provesti izvršenje na nekretninama dužnika a radi namirenja osiguranja novčanog potraživanja. Dakle, da bi se na prijedlog vjerovnika moglo donijeti rješenje koje ima važnost rješenja o izvršenju potrebno je da je sporazum stranaka postao izvršan. Prema odredbi čl. 19. ZIP-a na koji se poziva odredba čl. 151f. ZIP-a kada govori o izvršnosti sudska nagodba postaje izvršna ako je potraživanje po nagodbi dospjelo. Nadalje, prema odredbi čl. 251c. ZIP-a u sporazumu stranaka o postojanju potraživanja sud će utvrditi i vrijeme dospijeca potraživanja i suglasnost stranaka za uknjižbom založnog prava. Dakle, sud je u sporazumu dužan navesti vrijeme dospijeca potraživanja vjerovnika. Iz uvida u citirani sporazum zaključen u spisu I-896/94-2, vidljivo je da potraživanje vjerovnika dospijeva 36 mjeseci od puštanja kredita u tečaj. Kako je taj sporazum zaključen 30. rujna 1994. godine proizlazi da se taj rok u najnepovoljnijem slučaju za dužnika može računati do 30. rujna 1997. godine. Dakle, prema odredbama sporazuma stranaka potraživanje vjerovnika dospijeva tek 30. rujna 1997. godine. Pri tome nije od utjecaja navod ovrhovoditelja u odgovoru da prema ugovoru o kreditu isti dospijeva na drugačiji način od onoga kako je to ugovoreno u sporazumu te da je taj ugovor otkazan. Naime, po ocjeni ovog suda vrijeme dospijeca potraživanja vjerovnika u konkretnom slučaju može se cijeliti prema onom vremenu dospijeca kako je to utvrđeno u sporazumu stranaka iz čl. 251c. ZIP-a pa kod toga nije od nikakvog utjecaja eventualno vrijeme dospijeca potraživanja iz ugovora o kreditu, jer je takvo dospijecje trebalo ugovoriti i u sporazumu. Iz naprijed navedenog proizlazi da potraživanje ovrhovoditelja u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu, a isto tako i u vrijeme podnošenja žalbe po ovršenicima nije dospjela, pa prema tome niti sporazum stranaka nije postao izvršan, zbog čega za sada nije bilo uvjeta da se temeljem odredbe čl. 251f. ZIP-a na prijedlog ovrhovoditelja donese rješenje iz citiranog zakonskog članka.”

Županijski sud u Koprivnici, Gž-382/98-2, od 11. VI. 1998.

SUDSKO OSIGURANJE NOVČANE TRAŽBINE ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA TEMELJU SPORAZUMA STRANAKA - ODREĐIVANJE I PROVEDBA OSIGURANJA

Sadržaj sporazuma stranaka

(Čl. 251c. i čl. 251f. Zakona o izvršnom postupku - "Narodne novine", br. 51/91 i 91/92).

Sporazum stranaka iz čl. 251c. Zakona o izvršnom postupku o osnivanju založnog prava radi osiguranja novčanog potraživanja koji se utvrđuje u sudskom zapisniku mora između ostalog sadržavati i vrijeme dospelosti potraživanja, jer se dospelost potraživanja prije prodaje nekretnina prema odredbama čl. 251f. istog zakona utvrđuje prema tom sporazumu, a ne nekom drugom, kao npr. iz kojeg potječe to potraživanje.

“Budući je sud prvog stupnja utvrdio da sporazum stranaka br. I-178/95-2 od 12. svibnja 1995. g. zaključen kod Općinskog suda u B. nije postao izvršan jer prema točki 2. tražbina vjerovnika još nije dospjela (čl. 251c. Zakona o izvršnom postupku u svezi s čl. 19 ZIP-a). Pravilno je postupio sud prvog stupnja kada je usvojio prigovor dužnika, ukinuo provedene radnje i obustavio izvršenje (st. 4. čl. 53 ZIP-a).”

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-1923/97-2, od 12. II. 1988.

8. OSIGURANJE - RAZNO

OSIGURANJE PRISLINIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

Bjanko zadužnica - visina novčane tražbine

(Čl. 183., 183.a i 258. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08)

Bjanko zadužnica u kojoj vjerovnik nije odredio visinu novčane tražbine ne predstavlja ovršnu ispravu, bez obzira što je određen najviši iznos do kojega se ta zadužnica mogla izdati. Tek unošenjem podataka o visini tražbine vjerovnika bjanko zadužnica postaje podobna za ovrhu jer se tek tada zna svota koju je dužnik dužan ispuniti.

“Prema odredbi čl. 258. Ovršnog zakona (dalje: OZ) predlagatelj osiguranja ima pravo tražiti osiguranje novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena ta tražbina.

Protivno shvaćanju žalitelja, ovaj Sud, kao i prvostupanjski, smatra da zadužnica protivnika osiguranja od 25. studenoga 2009. godine ovjerovljena u potpisu protivnika osiguranja po javnom bilježniku broj Ov-6108/09 od 27. studenoga 2009. godine, koja glasi na iznos od 7.409.644,15 kn, i zadužnica protivnika osiguranja od 25. studenoga 2009. godine ovjerovljena u potpisu protivnika osiguranja po javnom bilježniku pod brojem Ov-6109/09 od 27. studenoga 2009. godine, koja glasi na iznos od 1.400.000,00 eura, predstavljaju ovršne isprave na temelju kojih je predlagatelj osiguranja ovlašten zatražiti zasnivanje založnog prava na nekretninama protivnika osiguranja.

Prema tome, kada se radi o rješenju prvostupanjskog suda kojim je određeno osiguranje na temelju zadužnica protivnika osiguranja od 25. studenoga 2009. godine, koje glase na iznos od 7.409.644,15 kn i 1.400.000,00 eura, prvostupanjski je sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je prihvatio prijedlog za osiguranje, a budući da pritom nisu počinjene bitne povrede odredaba ovršnog postupka, to žalba protiv tog dijela rješenja nema svoga opravdanja.

Međutim, prvostupanjski je sud nekritički prihvatio prijedlog za osiguranje novčane tražbine na temelju tri bjanko zadužnice. Navedene bjanko zadužnice izdane su 27. studenoga 2009. godine, i to svaka do iznosa od milijun kuna. Protivnik osiguranja dao je suglasnost da se radi naplate tražbina čiji će iznos naknadno (nakon izdavanja) upisati predlagatelj osiguranja zaplijene svi njegovi računi kod banaka i da se novčana sredstva s tih računa isplate predlagatelju osiguranja.

Bjanko zadužnica ima, dakle, svojstvo pravomoćnog rješenja o ovrsi kada je u pitanju naplata s računa dužnika ili jamca platca, a kada se radi o drugim predmetima ovrhe, ona predstavlja ovršnu ispravu (čl. 183. i 183.a OZ-a).

U vrijeme izdavanja predmetnih bjanko zadužnica bio je na snazi Pravilnik o obliku i sadržaju bjanko zadužnice (“Narodne novine”, br. 136/05). Tim je propisom određeno da se bjanko zadužnica sastoji od naznake jednog od najviših iznosa do kojih se može izdati, podatke o dužniku, izričitu izjavu dužnika da je suglasan da se radi naplate tražbine u iznosu koji će naknadno odrediti vjerovnik zaplijene svi njegovi računi kod banaka, podatke o vjerovniku, izjava da su za utvrđenje postojanja visine tražbine mjerodavne samo izjave u zadužnici, te u potvrdama banaka o isplatama izvršenim na temelju te bjanko zadužnice, mjesto i datum izdavanja i potpis dužnika. Dio zadužnice kojom se određuje svota koja se ima realizirati u ispravu upisuje vjerovnik. U konkretnom slučaju predlagatelj osiguranja (vjerovnik) nije ispunio navedeni dio zadužnice, dakle nije odredio tražbinu koja se ima ostvariti, odnosno koja se ima osigurati.

Bjanko zadužnica u kojoj vjerovnik nije odredio visinu novčane tražbine ne predstavlja ovršnu ispravu, bez obzira što je određen najviši iznos do kojeg se ta zadužnica mogla izdati. Ovršna isprava mora biti potpuno jasna i određena, tako da ne ostavlja nikakve dvojbe što dužnik treba učiniti. Kada bi protivnik osiguranja htio podmiriti tražbinu iz zadužnice, to ne bi mogao, jer ona (tražbina) nije definirana.

Tek unošenjem podataka o visini tražbine vjerovnika bjanko zadužnica postaje podobna za ovrhu, jer se tek tada zna svota koju je dužnik dužan ispuniti, i ona se, u biti, pretvara u običnu zadužnicu u tom trenutku.”

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-666/10, od 31. III. 2011.

OSIGURANJE PRETHODNIM MJERAMA - PRETPOSTAVKE ZA ODREĐIVANJE PRETHODNE MJERE

Dospjelost tražbine kao zapreka za osiguranje na temelju javnobilježničkog akta

(Čl. 284. st. 1. toč. 3. i čl. 285. st. 1. toč. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08).

Dospjelost novčane tražbine predstavlja zapreku za osiguranje prethodnom mjerom ako se to osiguranje zahtijeva na temelju javnobilježničke isprave, a ne i ako se zahtjev za osiguranje temelji na javnobilježničkoj odluci - rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave protiv kojeg je ovršenik izjavio prigovor.

“Pravilnom primjenom i pravilnim tumačenjem odredbe čl. 284. st. 1. toč. 3. Ovršnog zakona (dalje: OZ) u povezanosti s odredbom čl. 285. st. 1. toč. 1. i čl. 28. st. 2. i 3. OZ-a, proizlazi zaključak da je dospjelost tražbine zapreka za određivanje osiguranja kada se ono traži na temelju javnobilježničke isprave kojom je ta tražbina utvrđena, a ne i onda kada se ono traži na temelju javnobilježničke odluke, kao što je to slučaj u konkretnom predmetu. Naime, da bi sud mogao odrediti osiguranje prethodnom mjerom po jednoj od osnova navedenih u odredbi čl. 284. st. 1. OZ-a, potrebno je da bude ispunjena daljnja pretpostavka, a koja se u smislu odredbe st. 2. istog članka i Zakona sastoji u tome da je predlagatelj osiguranja učinio vjerojatnom opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine. U određenim zakonom predviđenim situacijama predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati postojanje navedene pretpostavke, jer se ona presumira, a to su situacije propisane u odredbi čl. 285. st. 1. OZ-a. Navedenom odredbom je u toč. 1. izričito propisano da će se smatrati da opasnost u smislu odredbe čl. 284. postoji ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju platnog naloga odnosno rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave koji su izdani na temelju javne ili javno ovjerovljene isprave, mjenice i čeka, protiv kojih je pravodobno podnesen prigovor, dakle upravo kao što je to slučaj u ovome predmetu.

Nadalje, odredbom čl. 28. st. 2. OZ-a propisano je da je vjerodostojna isprava podobna za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja novčane obveze, a odredbom st. 3. istog članka propisano je da kad se iz vjerodostojne isprave ne vidi je li i kad je tražbina dospjela, ovrha će se odrediti ako ovrhovoditelj u prijedlogu za ovrhu navede datum dospelosti tražbine. Dakle, u smislu navedene odredbe, da bi se mogla odrediti ovrha na temelju vjerodostojne isprave, a koju ovrhu određuju javni bilježnici, tražbina ovrhovoditelja mora biti dospjela i njezina dospjelost mora proizlaziti iz vjerodostojne isprave, odnosno mora biti naznačena u prijedlogu za ovrhu.

Prema tome, upravo povezanom primjenom naprijed navedenih odredaba OZ-a, ali imajući u vidu i suštinu i smisao odredaba o osiguranju prethodnim mjerama, proizlazi zaključak da dospjelost tražbine predstavlja zapreku za osiguranje prethodnom mjerom samo ako se isto traži na temelju javnobilježničke isprave (jer bi se u tom slučaju mogla tražiti provedba ovrhe), no ne i u slučaju kada se traži na temelju javnobilježničke odluke - rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave protiv kojeg je izjavljen prigovor, u kojem slučaju je dospjelost tražbine zakonom propisana pretpostavka za donošenje navedene javnobilježničke odluke. Drugačije tumačenje odredbe čl. 284. st. 1. toč. 3. OZ-a, a i ono na kojem je sud prvog stupnja i utemeljio svoju pobijanu odluku, u direktnom je proturječju s odredbom čl. 28. st. 2. i 3. i čl. 285. st. 1. toč. 1. OZ-a, i stoga ga se ne može ni prihvatiti kao pravilno.”

Županijski sud u Bjelovaru, GŽ-1017/10-2, od 29. VII. 2010.

OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

Fiducijarni vlasnik - potonji vlasnik kao protivnik osiguranja

(Čl. 273. do 278. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05).

Fiducijarni vlasnik je bezuvjetni vlasnik, zbog čega potonji vlasnik ne može biti niti protivnik osiguranja, niti se u odnosu na njega može dopustiti prisilno zasnivanje založnog prava na nekretnini koja je u vlasništvu fiducijarnog vlasnika.

“U konkretnom slučaju prema priloženom zemljišno knjižnom izvratku za nekretninu upisanu u z.k. ul. ____ k.o. V. u osnivanju, koja je predmet osiguranja, proizlazi da je kao vlasnik predmetne nekretnine upisana P. banka d.d. Z., a ne protivnik osiguranja, uz zabilježbu da je prijenos vlasništva obavljen u svrhu osiguranja novčane tražbine s imena dotadašnjeg vlasnika P. d.o.o. V. Predmetni opis prava vlasništva izvršen je 22. rujna 2005., na temelju Sporazuma o povratu prava vlasništva i o prijenosu prava vlasništva nekretnina protivnika osiguranja radi osiguranja plateža mjenice od 21. rujna 2005., dakle nakon prestanka važenja novele iz 2003., odnosno na temelju novele Ovršnog zakona objavljene u Narodnim novinama br. 88/05, koja je stupila na snagu 28. srpnja 2005., tako da se ne radi o upisu u zemljišne knjige u vidu prethodnog i potonjeg vlasnika na temelju čl. 32. st. 5. Zakona o zemljišnim knjigama, koji je omogućavao istodobno postojanje dvaju vlasnika na jednoj

nekretnini, tj. predlagatelja osiguranja kao prethodnog vlasnika i protivnika osiguranja kao potonjeg vlasnika, u kojoj su situaciji oba bila pasivno legitimirana u postupcima ovrhe i osiguranja. Dakle, u konkretnom slučaju je kao vlasnik upisana P. banka d.d. Z., kao fiducijarni vlasnik, a ne protivnik osiguranja, pa slijedom toga nisu niti bili ispunjeni uvjeti za donošenje pobijanog rješenja. Naime, fiducijarni vlasnik je bezuvjetni vlasnik, u smislu odredaba čl. 273. do 278. Ovršnog zakona, pa u takvom slučaju potonji vlasnik, što je u konkretnom slučaju protivnik osiguranja, ne može biti niti protivnik osiguranja, niti se u takvom slučaju može dopustiti prisilno zasnivanje založnog prava na nekretnini koja je u vlasništvu fiducijarnog vlasnika. Stoga je potpuno neosnovano i pogrešno pozivanje predlagatelja osiguranja na primjenu odredbe čl. 32. st. 4. i 5. Zakona o zemljišnim knjigama.”

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1208/07-2, od 3. I. 2008.

OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

Upis u zemljišnu knjigu

(Čl. 259. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05 i 67/08).

Za razliku od ovrhe na nekretnini radi naplate novčane tražbine, mjera osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini može se odrediti samo na nekretnini koja je upisana u zemljišnoj knjizi.

“Predlagateljica je svoj prijedlog označila kao “prijedlog za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini koja nije upisana u zemljišne knjige” a radi osiguranja novčane tražbine od 35.226,07 kn s troškovima postupka te je predložila “pljenidbeni popis na način određen čl. 125. st. 3. Ovršnog zakona (dalje: OZ) određenih fizičkih u prijedlogu navedenih čestica zgrade.

Pobijanim je rješenjem prvostupanjski sud takav prijedlog nekritički prihvatio i, - kako je naprijed citirano, - naložio uknjižbu založnog prava s naznakom ovršivosti tražbine u smislu odredbe čl. 259. st. 2. OZ. Iz odredaba čl. 257. do 260. OZ koje reguliraju institut osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini, pogotovo iz odredbe čl. 259. st. 4. OZ, jasno je međutim da se ova mjera osiguranja može odrediti samo na nekretnini koja je upisana u zemljišnoj knjizi, dakle ne i na nekretnini koja nije upisana.

Primjeni odredaba čl. 125. OZ ima mjesta ako je predložena ovrha na nekretnini radi naplate novčane tražbine (Glava X. Ovršnog zakona), a nekretnina nije upisana u zemljišne knjige (čl. 77. st. 3. OZ). Međutim, kako je navedeno, u ovom se slučaju ne radi o takvom prijedlogu, već o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini (eventualno etažnom dijelu nekretnine) za koju nije pružen dokaz da je upisana u zemljišnim knjigama.”

Županijski sud u Dubrovniku, GŽ-307/08, od 15. V. 2008.

OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

Uknjižba založnog prava na nekretninama koje su u fiducijarnom vlasništvu

(Čl. 30. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - “Narodne novine”, br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00 i 114/01).

Ako nekretnine na kojima se traži osiguranje uknjižbom založnog prava radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja nisu u vlasništvu protivnice osiguranja, već su iste u fiducijarnom vlasništvu treće osobe, sud nije ovlašten na navedenim nekretninama odrediti prisilno zasnivanje založnog prava u smislu odredaba čl. 257. do 260. Ovršnog zakona.

“Prije svega, valja navesti da ovaj Sud smatra da je sud prvoga stupnja počinio bitnu povredu odredaba ovršnog postupka u smislu odredbe čl. 354. st. 1. Zakona o parničnom postupku (“Narodne novine”, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01 i 117/03 - dalje: ZPP), u vezi s čl. 258. Ovršnog zakona (“Narodne novine”, br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03 i 194/03 - dalje: OZ), budući da je odredio osiguranje uknjižbom založnog prava radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja u ukupnom iznosu od 449.491,58 kn, na nekretninama koje nisu u vlasništvu protivnice osiguranja. Naime, prema čl. 258. OZ-a na osnovi ovršne isprave kojom je utvrđena novčana tražbina predlagatelj osiguranja ima pravo tražiti osiguranje te tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja. To bi dalje značilo

da bi protivnik osiguranja morao biti upisan kao vlasnik nekretnina, budući da je, prema čl. 259. st. 1. OZ-a, određeno da se na nekretnini upisanoj u zemljišnoj knjizi založno pravo stječe uknjižbom, a da bi se provela uknjižba, mora biti ispunjena i pretpostavka knjižnog prednika u smislu čl. 40. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", br. 91/96, 68/98, 137/99 i 114/01). Naime, prema navedenoj odredbi upisi u zemljišnu knjigu dopušteni su samo protiv osobe koja je u času podnošenja prijedloga za upis u toj zemljišnoj knjizi upisana kao vlasnik zemljišta ili nositelj prava, glede kojeg se upis zahtijeva, ili koja bar istodobno bude kao takva uknjižena ili predbilježena. U konkretnom slučaju, iz izvadaka priloženih uz prijedlog za osiguranje vidljivo je da je u p.l. ___ k.o. V. upisana kao vlasnica "V. b." d.d. V., uz zabilježbu da je prijenos prava vlasništva izvršen radi osiguranja novčane tražbine u visini od 80.000,00 EUR, odnosno 20.000,00 EUR s imena protivnice osiguranja i M. S., dok je u p.l. ___ k.o. V. kao vlasnik upisan "S." osiguranje d.d. Filijala Č., također uz zabilježbu da je prijenos prava vlasništva obavljen radi osiguranja tražbine iznosa od 70.000,00 kn s imena protivnice osiguranja i M. S. Prema tome, na navedenim nekretninama protivnica osiguranja nije upisana kao vlasnica. O tome da su navedene nekretnine u fiducijarnom vlasništvu drugih osoba, a ne u vlasništvu protivnice osiguranja, govori i sama izreka rješenja, pri čemu valja napomenuti da sud prvoga stupnja predmetno rješenje ne dostavlja upisanim zemljišnoknjižnim vlasnicima, potpuno zanemarujući činjenicu da su u zemljišnoj knjizi kao vlasnici upisani prethodni vlasnici, uz zabilježbu da je prijenos prava vlasništva izvršen s potonjih vlasnika radi osiguranja gore navedenih tražbina. Iz z.k. izvadaka priloženih uz prijedlog za osiguranje proizlazi da je protivnica osiguranja prenijela vlasništvo (svoj suvlasnički dio) na predmetnim nekretninama u korist "V. b." d.d., a iz čega bi slijedilo da se u konkretnom slučaju odredila uknjižba založnog prava na nekretninama koje nisu vlasništvo protivnice osiguranja. Prema čl. 30. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (dalje: ZOV) pravo vlasništva je stvarno pravo na određenoj stvari koje ovlašćuje svog nositelja da s tom stvari ili koristima od nje čini što ga je volja, te da svakog drugog od toga isključi, ako to nije protivno tuđim pravima ni zakonskim ograničenjima. Do prijenosa prava vlasništva radi osiguranja došlo je u skladu s odredbom čl. 273. do 278. OZ-a, pri čemu u takvom slučaju protivnici osiguranja, kao potonjem vlasniku, ostaje jedino pravo posjedovati nekretnine koje su bile predmetom prijenosa prava vlasništva radi osiguranja, odnosno fiducijarnog vlasništva. Budući da predmetne nekretnine nisu u momentu donošenja rješenja bile vlasništvo protivnice osiguranja, to niti sud prvog stupnja nije mogao na navedenim nekretninama odrediti prisilno zasnivanje založnog prava u smislu odredaba čl. 257. do 260. OZ-a."

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1627/06-2, od 28. IX. 2006.

OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

Zabilježba ovrhe u zemljišnoj knjizi

(Čl. 79. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03)

Kad je ovršenik uložio pravni lijek protiv rješenja o ovrsi na temelju ovršne isprave kojim je određena ovrha na nekretninama ovršenika, izjavljeni pravni lijek ne sprječava zemljišnoknjižni sud da izvrši upis zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi.

"Pobijajući prvostupanjsko rješenje protustranke ističu u žalbi da su u postupku ovrhe koji se vodi kod istog suda pod br. Ovr. ___/03 protiv rješenja o ovrsi izjavili prigovor, da stoga rješenje o ovrsi na temelju kojeg je doneseno pobijano rješenje o zabilježbi ovrhe na nekretninama protustranke nije pravomoćno i da će o postojanju tražbine predlagatelja koja je predmet ovršnog postupka odlučivati u parnici. Naime, pobijano rješenje je doneseno na temelju rješenja o ovrsi prvostupanjskog suda br. Ovr. ___/03 od 15. travnja 2005., kojim je udovoljeno prijedlogu za ovrhu predlagatelja i određena je ovrha na nekretninama protustranke, radi namirenja novčane tražbine predlagatelja, a na temelju ovršne javnobilježničke isprave. Protustranke valja upozoriti da se u smislu odredbe čl. 39. al. 2. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", br. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01 i 100/04) zemljišnoknjižne zabilježbe mogu učiniti u svrhu da se osnuju pravni učinci koje zabilježba proizvodi po odredbama Zakona o zemljišnim knjigama ili drugih zakona, primjerice zabilježba određena po pravilima o ovrsi. U skladu s odredbom čl. 75. Ovršnog zakona (dalje: OZ), ovrha na nekretnini provodi se zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobitvenog prodajom. Prema odredbi čl. 79. st. 1. OZ-a, čim donese rješenje o ovrsi, sud će po službenoj dužnosti zatražiti da se u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba ovrhe."

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-1629/05-2, od 13. X. 2005.

PRIVREMENE MJERE RADI OSIGURANJA NENOVČANE TRAŽBINE - UČINCI PRIVREMENIH MJERA

Zabrana otuđenja ili opterećenja nekretnina

(Čl. 297. st. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96, 29/99, 42/00 i 173/03).

Pravni učinak zabrane otuđenja nekretnina jest u tome što predlagatelj osiguranja može predložiti ovrhu radi naplate svoje tražbine kad ona postane ovršna na nekretnini na koju se zabrana odnosi bez obzira na to što je poslije te zabrane treća osoba stekla i uknjižila pravo vlasništva na toj nekretnini, iz kojeg razloga nema zapreke da zemljišnoknjižni sud provede uknjižbu prava vlasništva na treću osobu unatoč uknjiženoj zabrani.

“Što se tiče zabilježbe o ovrsi, odnosno otuđenja i opterećenja, sud prvoga stupnja očigledno nije imao u vidu odredbu čl. 297. st. 5. Ovršnog zakona (dalje: OZ). Naime, učinak zabrane otuđenja i opterećenja se sastoji u tome što ovrhovoditelj, odnosno založni vjerovnik može predložiti ovrhu radi naplate svoje tražbine kad ona postane ovršna na nekretnini uknjiženoj u zemljišnoj knjizi bez obzira na to što je poslije te zabrane treća osoba, na temelju dobrovoljne raspoložbe, stekla pravo vlasništva na tim nekretninama. Dakle, imajući u vidu naprijed spomenute zakonske odredbe, očigledno je da nema zapreke, prema stajalištu ovog Suda, da se pobijani dio rješenja provede u zemljišnim knjigama. Prvostupanjski sud je osobito ispustio iz vida da se u konkretnom slučaju ne radi o raspoložbi vlasnika nekretnine upisane u z.k.ul. ____ k.o. Lj., odnosno sada pok. L. S. Ne radi se o raspoložbi, već o pravu nasljeđivanja. Naime, časom smrti ostavitelja sva prava i sve njegove obveze prelaze na nasljednike. To valja osobito naglasiti. S druge strane, s obzirom da je već u tijeku ovršni postupak, taj postupak se mora i nastaviti. Ovršni postupak protiv ostavitelja kao ovršenika započeo je 1998. Ostavitelj je umro 26. travnja 2005. Ne može se voditi postupak protiv osobe čija su prava i obveze prestale smrću. Taj postupak se može voditi samo ako se nasljednici prihvate nasljeđa, što je u konkretnom predmetu i slučaj. Naime, kada se rješenje o nasljeđivanju ne bi provelo u zemljišnim knjigama glede predmetnih nekretnina, upitno je na koji način bi založni vjerovnici ostvarili svoja prava, odnosno upitno je u kojem postupku i koje osobe bi u tom postupku bile na pasivnoj strani.”

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1391/05-2, od 8. VIII. 2005.

OVRŠNI POSTUPAK - OSIGURANJE - OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI

Stvarna nadležnost

(Čl. 257. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini stvarno je nadležan općinski sud i onda kad se osiguranje traži na temelju odluke trgovačkog suda.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr1-154/03-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Miljenke Vraničar, kao predsjednice vijeća, te Stanka Jesenkovića i Davorke Lukanović-Ivanišević, kao članova vijeća, u postupku osiguranja predlagatelja osiguranja M. LTD. P.O., Q., Gibraltar, koga zastupa D. J., odvjetnik u R., protiv protivnika osiguranja I. J. autoprijevoznika iz K., radi osiguranja novčane tražbine, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Rijeci koji se oglašio stvarno nenadležnim rješenjem od 15. studenog 2002. godine broj Ovr-247/02 i Trgovačkog suda u Rijeci koji je taj sukob izazvao dopisom od 5. veljače 2003. godine broj R1-13/03, u sjednici održanoj dana 18. veljače 2003. godine,

r i j e š i o j e:

Za postupanje u ovom predmetu stvarno je nadležan Općinski sud u Rijeci.

Obrazloženje

Predlagatelj osiguranja je predložio Općinskom sudu u Rijeci protiv protivnika osiguranja osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama protivnika osiguranja i to na k.č.br. 1227 kuća Š. 81 m², gospodarska zgrada Š. 21 m², dvorište Š. 500 m² i oranica Š. 597 m² u k.o. K., Sv. L.

Općinski sud u Rijeci oglasio se stvarno nenadležnim i po pravomoćnosti svog rješenja predmet ustupio Trgovačkom sudu u Rijeci kao nadležnom sudu, koji je donio presudu čija ovrha se traži u ovom predmetu. Smatra ga nadležnim po čl. 19. toč. 5. Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00 – u daljnjem tekstu ZS).

Trgovački sud u Rijeci izazvao je sukob nadležnosti, jer smatra da je za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini nadležan Općinski sud u Rijeci koji vodi javnu knjigu u kojoj treba provesti upis i to po čl. 257. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 57/96 i 22/99 – u daljnjem tekstu OZ).

Za postupanje u ovom ovršnom predmetu stvarno je nadležan Općinski sud u Rijeci.

Trgovački sud u Rijeci je donio presudu od 22. studenog 2001. godine broj P-1688/01 temeljem koje se traži osiguranje novčane tražbine u iznosu od 307.650,75 SEK (švicarskih kruna) spp prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama upisanim u zemljišnu knjigu koju vodi Općinski sud u Rijeci.

Prema odredbi čl. 19. toč. 5. ZS trgovački sudovi bili bi nadležni za provođenje ovrha odluka koje su donijete u prvom stupnju.

Međutim, odredbom čl. 257. st. 1. OZ propisano je da je za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini nadležan sud koji vodi javnu knjigu u kojoj treba provesti upis.

Ovakvu odredbu o mjesnoj nadležnosti suda koji vodi javnu knjigu u koju treba prisilno zasnovati založno pravo na nekretnini, po ocjeni ovog suda treba smatrati odredbom kojom se određuje i stvarna nadležnost suda koji vodi javnu knjigu za prisilno zasnivanje založnog prava upisom u tu javnu knjigu.

Naime, logično je da u svezi s provođenjem upisa u javnu knjigu pa tako i prisilnog zasnivanja založnog prava upisom u javnu knjigu odlučuje sud koji vodi tu javnu knjigu.

Stoga treba uzeti da je OZ koji je stupio na snagu 11. kolovoza 1996. godine drugačije regulirana stvarna nadležnost za određivanje prisilnog založnog prava na nekretnini upisom u javnu knjigu od onoga kako je to ranije bilo propisano odredbom čl. 19. toč. 5. ZS koji je stupio na snagu 23. srpnja 1994. godine pa se primjenjuje kasnije doneseni zakon (lex posterior derogat legi priori).

Iz izloženih razloga temeljem odredbe čl. 23. st. 2. Zakona o parničnom postupku odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 18. veljače 2003. godine

Predsjednik vijeća:
Miljenka Vraničar, v.r.

OSIGURANJE PRETHODNIM MJERAMA

Prigovori protiv ovršne isprave u postupku odlučivanja o prethodnoj mjeri

(Čl. 284. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Odlučujući o prijedlogu za određivanje prethodne mjere, temeljenom na rješenju o ovrsci na temelju vjerodostojne isprave kojemu je ovršenik pravodobno prigovorio u cijelosti, ovršni sud nije ovlašten ocjenjivati je li vjerodostojna isprava na temelju koje je doneseno rješenje o ovrsci podobna za ovrhu.

“Općinski sud je pošavši od slijedećih utvrđenja:

- da je nepravomoćnim rješenjem o ovrsci toga Suda, poslovni broj: Ovr-14866/02 od 20. siječnja 2003. određena ovrha temeljem vjerodostojne isprave protiv Hrvatske udruge f. iz Z.,
- da je Hrvatska udruga f. podnijela prigovor kojim predmetno rješenje pobija u cijelosti,

pravilno, zaključio da su se ispunile pretpostavke za određivanje prethodne mjere (čl. 284. i 285. st. 1. toč. 1. OZ). Neosnovano protivnik osiguranja, pobijajući navedeno rješenje, prigovara da je rješenje o ovrsi doneseno na temelju računa koji nije u smislu čl. 28. st. 2. OZ podoban za ovrhu (jer ne sadrži datum dospjeća tražbine i jer je na računu navedena pogrešna adresa dužnika).

Naime, sud prvog stupnja nije ovlašten, odlučujući o prijedlogu za određivanje prethodne mjere, temeljenom na rješenju o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave kojemu je ovršenik pravodobno prigovorio u cijelosti, ocjenjivati je li vjerodostojna isprava na temelju koje je doneseno rješenje za ovrhu podobna za ovrhu ili nije.

Niti ovaj Sud nije ovlašten, odlučujući o žalbi protiv rješenja o određivanju prethodne mjere, donesene na temelju rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, kojeg ovršenik pravodobnim prigovorom pobija u cijelosti, ispitivati osnovanost prigovora, je li račun na temelju kojega je doneseno rješenje o ovrsi nepodoban za ovrhu u smislu čl. 28. st. 2. OZ.

Naime, o osnovanosti tog prigovora odlučuje sud kojemu je podnesen prigovor kojim ovršenik u cijelosti pobija rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave (čl. 54. st. 2. OZ).

Budući da iz iznijetog proizlazi da prethodna mjera može biti određena i unatoč mogućoj okolnosti da je rješenje o ovrsi doneseno na temelju vjerodostojne isprave nepodobne za ovrhu u smislu čl. 28. st. 2. OZ, to točno protivnik osiguranja navodi, da se na taj način omogućuju zloupotrebe od strane predlagatelja osiguranja.

Načini saniranja takvih mogućih zloupotreba predviđeni su odredbama čl. 290. st. 3., 4. i 5. OZ.”

Županijski sud u Zagrebu, Gžovr-906/03, od 2. IX. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIVREMENE MJERE RADI OSIGURANJA NENOVČANE TRAŽBINE

Upis odluke glavne skupštine u sudski registar

(Čl. 298. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Neosnovan je prijedlog za određivanje privremene mjere zabrane dioničkom društvu upisa odluka glavne skupštine društva u sudski registar jer takvo ovlaštenje suda ne proizlazi niti iz odredaba Ovršnog zakona, a niti iz odredaba Zakona o trgovačkim društvima.

Iznimke su propisane u odredbi čl. 448. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima, kada sud može privremenom mjerom zaustaviti primjenu odluke za koju se tužbom traži da se utvrdi ništavom. To će biti u slučaju kada postoji vjerojatnost da bi provođenjem prijeporne odluke društvu s ograničenom odgovornošću mogla nastati nenadoknadiva šteta.

“Za provedbu upisa u sudski registar nadležan je registarski sud i upis se provodi temeljem odredaba o upisu, a u prvom redu temeljem odredaba Zakona o sudskom registru (“Narodne novine”, br. 1/95, 57/96 i 45/99), Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (“Narodne novine”, br. 10/95 i 101/96), te odgovarajućih zakonskih propisa koji se odnose na određeni upis. Prije nego što donese rješenje o upisu, registarski sud ispituje je li udovoljeno pretpostavkama o kojima ovisi dopuštenost prijave i osnovanost zahtjeva za upis. Rješenje se donosi nakon što se utvrdi da su ispunjene sve propisane pretpostavke. Kada je u prijavi za upis istaknuto više zahtjeva za promjenu podataka upisanih u registar, a što je ovdje slučaj, registarski sud može donijeti različite odluke o pojedinim zahtjevima, a može donijeti i djelomično rješenje, sve na temelju odredaba o upisu, a zavisno od osnovanosti zahtjeva za upis i dopuštenosti podnesene prijave. Sud, međutim, nije ovlašten privremenom mjerom zabranjivati upis promjena podataka u sudski registar, jer takvo ovlaštenje ne proizlazi niti iz odredaba Ovršnog zakona, a niti iz odredaba Zakona o trgovačkim društvima (“Narodne novine”, br. 111/93, 34/99 i 5200, dalje: ZTD).

Iznimke su propisane u odredbi čl. 448. st. 3. ZTD-a, kad sud može privremenom mjerom zaustaviti primjenu odluke za koju se tužbom traži da se utvrdi ništavom. To će biti u slučaju kad postoji vjerojatnost da bi provođenje prijeporne odluke društvu s ograničenom odgovornošću mogla nastati nenadoknadiva šteta. Takve odredbe, međutim, ne daju ovlaštenje sudu da privremenom mjerom zabrani upis promjena podataka u sudski registar, već se radi o privremenim mjerama kojima se zaustavlja primjena odluka za koje se tužbom traži da se utvrde ništavim.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-6415/03, od 23. IX. 2003.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIVREMENE MJERE RADI OSIGURANJA NENOVČANE TRAŽBINE - VRSTE PRIVREMENIH MJERA

Zabrana upisa u sudski registar

(Čl. 298. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Neosnovan je prijedlog predlagatelja osiguranja za određivanjem privremene mjere kojom bi sud naredio istom registarskom sudu zabranu upisa u sudski registar po odluci dioničkog društva.

Sud nije ovlašten privremenom mjerom zabranjivati upis promjena podataka u sudski registar, jer takvo ovlaštenje ne proizlazi niti iz odredaba Ovršnog zakona, niti iz odredaba Zakona o trgovačkim društvima.

“Neosnovan je prijedlog predlagatelja osiguranja za određivanjem privremene mjere kojom bi parnični sud naredio registarskom sudu zabranu upisa u sudski registar članova nadzornog odbora koji su izabrani na skupštini održanoj dana 28. rujna 2001. godine.

Ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je odbio prijedlog da se odredi predložena privremena mjera. Radi se o privremenoj mjeri zabranom upisa u sudski registar članova nadzornog odbora koji su izabrani na skupštini održanoj dana 28. rujna 2001. godine.

Sud, međutim, nije ovlašten privremenom mjerom zabranjivati upis promjena podataka u sudski registar, jer takvo ovlaštenje ne proizlazi niti iz odredaba Ovršnog zakona, a niti iz odredaba Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93, 34/99, 121/99 i 52/00 - dalje: ZTD).

Iznimke su propisane u odredbi čl. 448. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima, kada sud može privremenom mjerom zaustaviti primjenu odluke za koju se tužbom traži da se utvrdi ništavom. To će biti u slučaju kada postoji vjerojatnost da bi provođenjem prijedorne odluke društvu s ograničenom odgovornošću mogla nastati nenadoknativa šteta. Takve odredbe nema kada je u pitanju odluka glavne skupštine dioničkog društva (kao što je to slučaj u ovom predmetu).

Nadalje, prema odredbi čl. 622. Zakona o trgovačkim društvima postoji mogućnost određivanja privremene mjere u slučaju kada trgovačko društvo protuzakonitim postupanjem nekog njegovog organa ili člana tog organa ugrozi opće dobro. Iz stanja spisa ne proizlazi da su ispunjene ove premise, a niti to predlagatelj tijekom postupka ističe odnosno ničim to ne dokazuje. Za provedbu upisa u sudski registar nadležan je registarski sud i upise provodi temeljem odredaba o upisu, a u prvom redu temeljem odredaba Zakona o sudskom registru (Nar. nov., br. 1/95, 57/96 i 45/99) i Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (Nar. nov., br. 10/95 i 101/96). U tom registarskom postupku stranka koja ima pravni interes može braniti svoja prava pred registarskim sudom kao nadležnim sudom, tako da će predlagati određena brisanja i zabrane brisanja kao i zahtijevati određene upise.

Nisu, dakle, ostvarene zakonom propisane pretpostavke da se odredi predložena privremena mjera.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-128/02, od 9. IV. 2002.

OVRŠNI POSTUPAK - PRIVREMENE MJERE RADI OSIGURANJA NOVČANE TRAŽBINE - UČINCI PRIVREMENIH MJERA

Učinak zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine

(Čl. 297. st. 5. Ovršnog zakona - "Narodne novine", br. 57/96 i 29/99).

Zabilježba privremene mjere zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine ne sprječava vlasnika nekretnine njome raspolagati, već osigurava predlagatelja u naplati njegovog potraživanja, ako kroz vrijeme postojanja te mjere dode do opterećenja ili otuđenja nekretnine.

“Na nekretninama U.C. upisana je zabilježba privremene mjere zabrane otuđenja i opterećenja nekretnina. Učinak takve zabilježbe ne sprječava vlasnika nekretnine njome raspolagati, već osigurava predlagatelja privremene mjere u naplati njegovog potraživanja, ukoliko kroz vrijeme postojanja zabilježbe dode do naknadnog opterećenja ili otuđenja predmetne nekretnine. Čl. 297. st. 5. Ovršnog zakona (“Narodne novine” br. 57/96 i 29/99) propisuje da je učinak zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja u tome što predlagatelj osiguranja može predložiti ovrhu radi naplate svoje tražbine, kad ona postane ovršna, na nekretnini uknjiženoj u zemljišnu knjigu ili na pravu uknjiženu na toj nekretnini, bez obzira što je poslije te zabrane treća osoba temeljem dobrovoljne raspoložbe protivnika osiguranja stekla i uknjižila u zemljišnoj knjizi neko svoje pravo. Svrha je zabilježbe učiniti vidljivim osobne odnose (npr. maloljetnost, skrbiništvo, produženje roditeljskog prava, otvaranje stečaja itd.), ograničenja o raspolaganju ili upravljanju imovinom, sve to s učinkom da se nitko ne može pozivati na to da za njih nije znao

ili morao znati (čl. 39. Zakona o zemljišnim knjigama). Zabilježbom se osiguravaju navedeni pravni učinci koje ona proizvodi.

Međutim, na zabilježbu privremene mjere zabranom otuđenja i opterećenja nekretnina primijenjuju se odredbe čl. 297. Ovršnog zakona, pa tako i učinci privremene mjere propisane st. 5. čl. 297. istog Zakona. Stoga zemljišnoknjižni odjel Općinskog suda u Bujama nije upisom založnog prava na nekretninama Urbana Cerara, nakon prethodno upisane zabilježbe privremene mjere, pogrešno primjenio materijalno pravo.”

Vrhovni sud Republike Hrvatske, Gzz 10/01, od 20. VI. 2001.

OVRŠNI POSTUPAK - OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINU

Stvarna nadležnost

(Čl. 257. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96 i 29/99).

Za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini nadležan je sud koji vodi javnu knjigu u kojoj treba provesti upis. Kako su općinski sudovi nadležni za vođenje zemljišnih knjiga, to su isti i stvarno nadležni za provedbu mjere osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini.

“O prijedlogu za osiguranje odlučio je trgovački sud iako je za postupanje po takvom prijedlogu bio nadležan općinski sud. Odredbe o nadležnosti trgovačkih sudova za postupanje u ovršnim postupcima, te postupcima osiguranja tražbina sadržane su u Zakonu o sudovima (Nar. nov., br. 3/94, 100/96 i 129/00). Odredbom čl. 19. st. 1. toč. 5. propisano je da trgovački sudovi rješavaju i provode izvršenja odluka koje su donijeli u prvom stupnju, kao i sporove koji nastanu u tijeku i povodom izvršenja tih odluka, a provođenje izvršenja na nenovčanim sredstvima izvršenika mogu povjeriti općinskom sudu. Također je propisano da provode i osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni, te provode postupak priznanja izvršenja inozemnih sudskih odluka, te arbitražnih odluka, određuju i provode izvršenja na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima u kojima bi inače bili nadležni suditi sukladno čl. 19. st. 1. toč. 1. Zakona o sudovima, te obavljaju i druge poslove određene zakonom. Ove odredbe primjenjuju se ako nekim propisom drugačije nije određeno. Zakon o sudovima nije predvidio atrakciju nadležnosti za postupak ovrhe za slučaj da se nad jednom od stranaka u površnom postupku vodi stečajni postupak. Ovršni zakon (Nar. nov., br. 57/96 i 29/99) kao specijalni propis glede nadležnosti u odnosu na Zakon o sudovima propisao je u čl. 257. da je za odlučivanje u prijedlogu za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini nadležan i sud koji vodi javnu knjigu u koju treba provesti upis. Za provedbu osiguranja nadležan sud je koji vodi javnu knjigu za tu nekretninu. Zemljišne knjige pak vode općinski sudovi sukladno odredbi čl. 16. st. 1. toč. 2b. Zakona o sudovima. Naprijed citirana odredba predstavlja ne samo odredbu o mjesnoj nego i odredbu o stvarnoj nadležnosti, pa se kao specijalni propis primjenjuju u postupcima osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3914/00, od 3. X. 2000.

OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA - PRIVREMENA MJERA RADI OSIGURANJA NENOVČANE TRAZBINE

Zabrana upisa odluka Glavne skupštine u trgovačkom registru

(Čl. 298. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, b r. 57/96 i 112/99).

Neosnovan je prijedlog predlagatelja za određivanje privremene mjere zabrane dioničkom društvu upis odluka Glavne skupštine društva u trgovačkom registru. Iznimno, po čl. 448. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima sud može privremenom mjerom zaustaviti primjenu odluke za koju se tužbom traži da se utvrdi ništavom, ako je vjerojatno da bi se njezinim provođenjem društvu s ograničenom odgovornošću mogla pričiniti nenadoknadiva šteta.

“Neosnovan je prijedlog tužitelja za određivanjem privremene mjere kojom bi parnični sud naredio registarskom sudu da ne izvrši upis odluka donesenih na izvanrednoj Skupštini tuženika dana 7. kolovoza 2000. godine, a do okončanja parničnog postupka. Ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je odbio prijedlog da se odredi

predložena privremena mjera. Radi se o privremenoj mjeri zabranom tuženiku da izvrši upis promjena u sudski registar, i to odluka koje su donesene na izvanrednoj skupštini tuženika dana 7. kolovoza 2000. godine. Sud, međutim, nije ovlašten privremenom mjerom zabranjivati upis promjena podataka u sudski registar, jer takvo ovlaštenje ne proizlazi niti iz odredaba Ovršnog zakona (Nar. nov., br. 57/96 i 29/99), a niti iz odredaba Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93 i 34/99). Iznimke su propisane u odredbi čl. 448. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima, kada sud može privremenom mjerom zaustaviti primjenu odluke za koju se tužbom traži da se utvrdi ništavom. To će biti u slučaju kada postoji vjerojatnost da bi provođenjem prijeporne odluke društvu s ograničenom odgovornošću mogla nastati nenadoknativa šteta. Takve odredbe nema kada je u pitanju odluka Glavne Skupštine dioničkog društva (kao što je to slučaj u ovom predmetu). Nadalje, prema odredbi čl. 622. Zakona o trgovačkim društvima postoji mogućnost određivanja privremene mjere u slučaju kada trgovačko društvo protuzakonitim postupanjem nekog njegovog organa ili člana tog organa ugrozi opće dobro. Iz stanja spisa ne proizlazi da su ispunjene ove premissa, a niti to tužitelji tijekom postupka ističu odnosno ničim ne dokazuju. Nisu dakle ostvarene zakonom propisane pretpostavke da se odredi predložena privremena mjera.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-5547/00, od 5. XII. 2000.

PRETPOSTAVKE ZA ODREĐIVANJE PRETHODNE MJERE - PRETPOSTAVLJENA OPASNOST

Kad je doneseno rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave

(Čl. 285. Ovršnog zakona - “Narodne novine”, br. 57/96).

Opasnost onemogućavanja ili znatnog otežavanja ostvarenja tražbine se pretpostavlja ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave protiv kojeg je pravovremeno podnesen prigovor.

“Tužitelj je podnio prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave radi naplate svoje tražbine od 56.461,23 kn sa pripadajućim zateznim kamatama. Rješenjem o ovrsi broj Iv-13766/96 od 10. prosinca 1996. godine određena je ovrha sukladno tužiteljevom prijedlogu. Protiv rješenja o ovrsi izjavio je tuženik - ovršenik pravovremeni prigovor kojim u cijelosti osporava osnovanost tužbenog zahtjeva. Prema čl. 284. Ovršnog zakona (Nar. novine, br. 75/96 u daljem tekstu: OZ) pretpostavke za određivanje prethodne mjere radi osiguranja novčane tražbine jesu da predlagatelj ima odluku suda ili upravnog tijela koja nije postala ovršna, te da učini vjerojatnim opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine. U konkretnom predmetu vjerovnik ne mora učiniti vjerojatnim opasnost da bi se bez toga osiguranja onemogućilo ili znatno otežalo ostvarenje tražbine, jer se pretpostavlja da takva opasnost postoji, ako je određivanje prethodne mjere predloženo na temelju rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave protiv kojeg je pravovremeno podnjet prigovor (čl. 285. st. 1. toč. 1. OZ). Zato nije od značaja činjenica da tuženik raspolaze znatnijom imovinom niti da se radi o stabilnom društvu koje postoji dulji niz godina.”

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Pž-3026/97, od 28. X. 1997.

OSIGURANJE - OPĆENITO

Nadležnost za osiguranje na temelju javnobilježničkog akta

(Čl. 16. st. 1. toč. 3/ Zakona o sudovima - “Narodne novine”, br. 3/94, 100/96, 131/97 i 129/00).

Za rješavanje povodom prijedloga za ovrhu na temelju javnobilježničkog akta nadležan je općinski sud.

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gr-575/00-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Stanka Jesenkovića kao predsjednika vijeća, te Vladimira Drakulića i dr. Ivana Kaladića kao članova vijeća, u ovršnom predmetu ovrhovoditelja R. d.d. za trgovinu N., koga

zastupa punomoćnik G. T., protiv tuženika P. d.d. za trgovinu i usluge D. M., koga zastupa M. D., odvjetnik u O., radi ispražnjenja i predaje u posjed nekretnine, rješavajući sukob nadležnosti između Općinskog suda u Donjem Miholjcu koji se oglasio stvarno nenadležnim rješenjem od 25. listopada 1999. godine broj Ovr-694/99-18 i Trgovačkog suda u Osijeku koji je taj sukob izazvao dopisom od 24. srpnja 2000. godine broj Ovr-683/99-20, u sjednici održanoj dana 14. studenog 2000. godine,

riješio je:

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Donjem Miholjcu.

Obrazloženje

Kod Općinskog suda u Donjem Miholjcu pokrenut je ovršni postupak temeljem prijedloga za ovrhu ovrhovoditelja R. d.d. za trgovinu N. protiv ovršenika P. d.d. za trgovinu i usluge D.M., radi ispražnjenja i predaje u posjed nekretnine temeljem sporazuma radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva od 18. rujna 1998. godine broj OU-448/1-9, javnobilježničkog zapisnika javnog bilježnika Z.Š. u N. od 19. travnja 1999. godine broj OU-531/99 i rješenja Općinskog suda u Donjem Miholjcu od 21. travnja 1999. godine broj Z-397/99.

Općinski sud u Donjem Miholjcu donio je rješenje o ovrsi 11. lipnja 1999. godine kojim je odredio predloženu ovrhu, a ovršenik je protiv toga rješenja izjavio žalbu.

Rješenjem od 25. listopada 1999. godine broj Ovr-694/99 Općinski sud u Donjem Miholjcu oglasio se stvarno nenadležnim pozivom na odredbu čl. 19. toč. 6. Zakona o sudovima (3/94, 100/96, 131/97 - dalje ZS) a nakon pravomoćnosti toga rješenja predmet je ustupio Trgovačkom sudu u Osijeku koji smatra da je stvarno nadležan za postupanje u ovom predmetu.

Trgovački sud u Osijeku je dopisom od 24. srpnja 2000. godine broj Ovr-683/99-20 upućenom ovom sudu izazvao sukob nadležnosti smatrajući da je za postupanje u ovom predmetu stvarno nadležan Općinski sud u Donjem Miholjcu.

Za postupanje u ovom predmetu nadležan je Općinski sud u Donjem Miholjcu.

Ovrha je dozvoljena temeljem sporazuma stranaka od 18. rujna 1998. godine radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva i aneksa toga sporazuma od 24. rujna 1998. godine, solemniziranih od strane javnog bilježnika koji je 19. travnja 1999. godine na zahtjev ovrhovoditelja sačinio zapisnik o posvjedočenju činjenica s potvrdom.

Prema odredbi čl. 54. st. 1. Zakona o javnim bilježnicima ("Narodne novine", broj 78/93 i 29/94) javnobilježnički akt je izvršna isprava ako je u njemu utvrđena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i da sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može nakon dospelosti obveze neposredno provesti prisilno izvršenje. Nalazeći da su u konkretnom slučaju te pretpostavke ispunjenje, Općinski sud u Donjem Miholjcu je kao ovršni sud javnobilježničkom aktu priznao svojstvo ovršne isprave.

Prema odredbi čl. 19. toč. 5. ZS trgovački sudovi rješavaju i provode ovrhe odluka koje su donijeli u prvom stupnju, a prema odredbi toč. 6. istog zakonskog članka ti sudovi određuju i provode ovrhe na temelju vjerodostojne isprave u pravnim stvarima iz st. 1. toč. 1. toga članka.

Kako u konkretnom slučaju ovrha nije dozvoljena temeljem odluke trgovačkog suda niti temeljem vjerodostojne isprave već je dozvoljena temeljem javnobilježničkog akta kao izvršne isprave, za postupanje u ovom predmetu nadležan je općinski sud u smislu odredbe čl. 16. st. 1. toč. 3a. ZS prema kojoj općinski sudovi rješavaju ovršne predmete ako njihovo rješavanje nije povjereno drugom sudu. Kako rješenje ovrhe u konkretnom slučaju nije povjereno nekom drugom sudu, za njezino rješavanje nadležan je općinski sud.

Stoga je riješeno da je za postupanje u ovom predmetu nadležan Općinski sud u Donjem Miholjcu (čl. 23. st. 2. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99 u vezi čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj 57/96, 29/99).

U Zagrebu, 14. studenog 2000. godine.

Predsjednik vijeća:
Stanko Jesenković, v.r

PRILOZI 5/2014
Hrvatske javnobilježničke komore
Za nakladnika: Lucija Popov
Urednik: Ivan Maleković
Oblikovanje i priprema za tisak: Vanja Obad
Tisak: Denona d.o.o., Zagreb, svibanj 2014.